ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. [ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ] ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ)

ಸಂಶೋಧಕರು

ಉಷಾಕಿರಣ್ ಕೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಸಬಾಸ್ಟಿನ್ ಕೆ.ವಿ.
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ 583 276

2019

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. [ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ]
ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ)

ಸಂಶೋಧಕರು

ಉಷಾಕಿರಣ್ ಕೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಸಬಾಸ್ಟಿನ್ ಕೆ.ವಿ.
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ 583 276

2019

ಸಂಶೋಧಕರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಸಬಾಸ್ಟಿನ್ ಕೆ.ವಿ. ಇವರ ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ : 27/12/2017
ಸ್ಥಳ : ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಉಷಾಕಿರಣ್ .ಕೆ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ
ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩ ೨೭೬

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಉಷಾಕಿರಣ್ .ಕೆ ಇವರ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ **ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ** ಎಂಬ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ **ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ** ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ದಿನಾಂಕ : 1-1-2020
ಸ್ಥಳ : ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಡಾ. ಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ–೫೮೩ ೨೭೬

ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಉಷಾಕಿರಣ್ .ಕೆ ಇವರ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ **ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ** ಎಂಬ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ **ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ** ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶ ಅಥವಾ ಪದವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SCHOOL OF SOCIAL WORK ROSHNI NILAYA MANGALORE 575002

ಸಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಡಾ. ಸಬಾಸ್ಟಿನ್ ಕೆ.ವಿ.
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸಮಾಜಕಾರ್ಯ ವಿಭಾಗ
ರೋಶನಿ ನಿಲಯ, ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ಥಳ : ಮಂಗಳೂರು
ದಿನಾಂಕ :

ಪರಿವಿಡಿ

ಕೋಷ್ಟಕಗಳ ವಿವರದ ಪಟ್ಟಿ

ಅಧ್ಯಾಯ : ಒಂದು

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ

1.1. ಪೀಠಿಕೆ

1.2. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ

1.3. ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

1.4. ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವ

1.5. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ

1.6. ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ

1.7. ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ವರೂಪ

ಅಧ್ಯಾಯ : ಒಂದು

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ

ಪೀಠಿಕೆ:

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತ ರಾಷ್ಟವಾದ ಭಾರತವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಅಥವಾ ಗೌರವಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾತ್ರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೈನ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯು ಸಹ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮದ್ಯಯುಗ ಬಂದ ನಂತರ ಮನುರವರ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಿಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಹೋಗಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. (ಸ್ತ್ರೀಯು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದಾಗ ಗಂಡನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಬೇಕು) ನಂತರ ವಿದೇಶಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿ, ಪರದ ಪದ್ಧತಿ, ವಿಧವಾ ಪದ್ಧತಿ ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳು ಬೆಳೆದುಬಂದವು. ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗುವಂತಾಯಿತು ಇದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕ ಬಸವಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿರಂತಹ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಾಜರಾಂ ಮೋಹನರಾಯರು, ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಸಾರಾಬಾಯಿರವರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸುಧಾರಣ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಂತರ ಬಂದ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂದಂತಹ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಾದ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯತೆ, ಸತಿಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿಷೇದ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ

ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುವು ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷಗಳಿಂತ ಅಧಿಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ 'ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿ'ಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಮ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಹಾಗೆ 'ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಂಶ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಹ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಬೇಕು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವ-ಶಕ್ತಿ ಸಬಲೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾವಲಂಭಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನುದಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿಯ ಅನುದಾನದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು 10 ರಿಂದ 20 ಮಹಿಳೆಯರು ಇರುವಂತಹ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣದ ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಸಮಾನರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿವೆ.

ಜನರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಾಧನೆಯ ಜೊತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಚಿಂತನೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಜನರ ಒಂದು ಸಮೂಹವನ್ನು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಹತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತರವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಮೂಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸು 18-60 ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಿರಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ತ್ರೀ-ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಾವು 70

ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಯಿತು. 6ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. IRDP, DWCRA, TRYSEM, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. 9ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. 10ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 8 ಮತ್ತು 9ನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ "ಮೈರಾಡ" ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು 1984-85ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಸಾಲ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗಿ 2002 ರ ವೇಳೆಗೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೆ ಬೃಹತ್ ಆದ ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಬೃಹತ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು. 1990 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ್ಯಾಂತ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಲ್ಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪೋಷೀಸುವ ಏಕೈಕ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂದಿನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 40.295 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು 561 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 108 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು 20 ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು 2 ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಾಗೂ ಪೈನಾನ್ಸ್‌ಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 195.00 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ(2009–10) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1.40 ಲಕ್ಷ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು 20 ಲಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. 99.243 ಗುಂಪುಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಗಳಿಂದ 608 ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾಲ ಪಡೆದಿವೆ. ಹಲವು ಗುಂಪುಗಳು ನಾನಾ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಗುಂಪುಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖಾವತಿಯಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ತರಬೇತಿ, ಗುಂಪುಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅರಿವು, ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ:

- ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ–ಗತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ದಾವಣಗೆರೆ, ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 2 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ 20 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ 40 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 16,59,456, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 4,23,879, ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ 2,09,316, ಮಹಿಳೆಯರು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2,07,260 ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 1,02,268 ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವ :

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಹಿಳೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವಳು ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಬಲಳಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವು ಬದಲಾಗಲು ಈ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ, ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನಗಳು :

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ವಿಧಾನ, ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನ, ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1) ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ವಿಧಾನ:

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯು ಸಂಘದ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಲ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ 20 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ 2 ಗ್ರಾಮಗಳಂತೆ 40 ಗ್ರಾಮಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದ 2 ಸಂಘಗಳಂತೆ 80 ಸಂಘಗಳು, ಈ ಸಂಘಗಳಿಂದ 160 ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ 160 ಸದಸ್ಯರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ 160 ಸದಸ್ಸರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ 160 ಸದಸ್ಯರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ 160 ಸದಸ್ಯರು, ಒಟ್ಟು 640 ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ರಚಿತ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಸಂಶೋಧನೆ (Descriptive Research) ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಂಶೋಧನೆ (Quantitative Research) ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

2) ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನ:

ಮಾಹಿತಿದಾರರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ, ಸಾಂಧರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಘದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

3) ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಾರದ ಉಳಿತಾಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆ, ಉಳಿತಾದ ವಿಧಾನ, ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಮಾಹಿತಿ:

ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಲೇಖನಗಳು, ಜರ್ನಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರಜಾಲ, ಅಂಕಿ–ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾಹಿತಿ, ನಬಾರ್ಡ್ ವರದಿಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಗಳು, ದೈನಂದಿನ ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಕ್‌ಕಲ್ಪನೆ;

1. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಲು ಮೂಲಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತವರು. ಮತ್ತು ಇವರು ಸಾಲ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ಮನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು.
2. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘವು ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿರಬಹುದು.

.ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ:

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಾರತೀಯರು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿಯರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

Women Empowerment and the work place-kalbagh. C(1993)ರವರು ಇಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸದ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಇವರ ದುಡಿಮೆಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೃತ್ತಿಗಳ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ತಾರತಮ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ದುಡಿಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ – Jayoi kothai pillai (1995)ರವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಗರಾಜೇ ಗೌಡ, ರಾಜಾಚ, ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ – ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಅರಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, (2000) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗು ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಬಗೆಗಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆ, ಸದಸ್ಯರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು, ಸಂಘದ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು, ಸಂಘದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಂಘಗಳು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಲ

ಪಡೆಯಬೇಕಾದಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಘವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದು, ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜೆ (2000)ರವರು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲಿಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯು ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ದೀಪ್ತಿ ಅಗರ್‌ವಾಲ್ (2001)ರ ಪ್ರಕಾರ "ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೇವಲ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವರಾಗಿ ಅಲ್ಲದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಬೇಕು."

ಮಹಿಳೆ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣ – ಗೀತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ (2001) ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಸತಿಪದ್ಧತಿ, ವಿಧವಾ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ಕಾನೂನು, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಕಾನೂನು, ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಹತ್ಯೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ್ (2001)ರವರು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯು ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿರುಚಿ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಝೂ (2001)ರವರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಲೇಖನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಬಡವರಿಗೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತೊಡಕಿಲ್ಲದೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆದಾಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಲಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡದ ಹಣದ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ

ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ 10–20 ರೂ. ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರಕಿ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಗುಂಪುಗಳು ಸಬಲಿಕರಣಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಣಿಮೇಕಲೈ ಮತ್ತು ರಾಜೇಶ್ವರಿ (2002)ರಲ್ಲಿ "ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯ ಮೂಲ ಬೇರುಗಳು" ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅವರು ಉದ್ಯಮಪತಿಗಳಾಗಲು ಕಾರಣವಾದವು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಬಂಡವಾಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಹಿವಾಟು, ಉತ್ಪಾದನಾ ಬಳಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಲಾಭಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಉದ್ಯಮಶೀಲರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಹಿಳೆಯರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಜಯಾ ಎಸ್.ಆನಂದ್ (2002) ತಮ್ಮ ಸಂವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ "ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಆಯಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಇತರ ಗುಂಪುಗಳು" ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಪುನರಾವಲೋಕನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಸಾಲ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಕೇವಲ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯು ಇಚ್ಚಿತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ದೃಡಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಘಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಉಪಯುಕ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಗುಂಪುಗಳು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರಲು, ಸಬಲವಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯಾನ್ ಟಿ (2002)ರವರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪಾದ ನಿರ್ವಹಣ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಟ್ಟಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ತಾವೂ ಕೂಡಾ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು ಮತ್ತು ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವರೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಟ್ನಾಯಿಕ್ (2003) ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಗಿರಿಜನರ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗಿರಿಜನ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿ ಮತ್ತು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ, ಶೋಷಣೆ, ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿಲ್ಲ.

Women education and Empowerment –Digumarti Bhaskkara Rao, Digeemarti Pushplathe Rao (2003). ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವುದು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಚ್.ಎಮ್.ಹೇಮಲತಾರವರ 'ಮಹಿಳಾ ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ' – (2003) ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ, ಶಕ್ತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ, ಮಹಿಳಾ ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ, ಅದರತತ್ವ, ಅಪ್ರೋಚ್, ಹಂತ ಹಾಗೂ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಸೂಚಿಗಳು ಯಾವುವು? ಮಹಿಳಾ ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ ಆಯಾಮಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿದೆ, ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳೇನು, ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಕುರಿತು "ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಆಯ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಬದಲಾಯಿಸುವ,

ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ 2001ರ ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣವು ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆಯಿರುವ ಹೊಸ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಅವರು ಸಶಕ್ತಗೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರಮ, ಆದಾಯ, ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಸಂತಾನ ಮತ್ತು ಸಂಚಾಲನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ರೂಢಿಬದ್ಧ ಪಾತ್ರ, ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆ, ಪುರುಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ, ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಶೋಷಣೆಯುಕ್ತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಶಕ್ತಗೊಂಡ ಮಹಿಳೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸಶಕ್ತೀಕರಣದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿ ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಎದುರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಾಮಾಜೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ವಾಸುದೇವರಾವು (2003)ರಲ್ಲಿ **"ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ"** ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಬಡಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ 2.19 ಲಕ್ಷ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ 1.5 ರಷ್ಟು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಕುಲದಿಂದ ಕುಲಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಪ್ರಚಲಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಮಣಿಮೇಕಲೈ (2004) ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಜಯವಂತವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಲಾಭದಾಯಕ ಆದಾಯ ತರಬಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಡೆಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ವಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪಾಟಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ 70 ಬಡವರು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಕೇವಲ ಅವರ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಗ್ರಾಮಿಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಏಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಕೆಳಹಂತದಲ್ಲಿರುವವರು ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಬಡತನದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹೊರಬರಬಹುದು.

ಪ್ರಶಾಂತ್ ಸಾರಂಗಿ (2004)ರವರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ.ಬಸವರಾಜು, ಸಬರದ–2005, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಂಪಾದಕರು: 20ನೇ ಶತಮಾನ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾಲಘಟ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಮಹಿಳೆಯರು, ಕೆಲವು ಪುರುಷರು, ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳುವಳಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣರಾದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳುವಳಿಗಳು ಆರಂಭವಾದವು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಳುವಳಿ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಡೆಸುವ ಚಳುವಳಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರಬಯಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಹೋರಾಟ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪುರುಷ ಆಸಕ್ತಿ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಶಿವ ಚಿತ್ತಪ್ಪ ಎಂ.ಚೌಡೇಗೌಡ, 2005 ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಿನ್ಮಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಗುಪ್ತ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರಂ ಮೈಸೂರು–8: ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ನಬಾರ್ಡ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶ, ಮಲೇಶಿಯ, ಕೋರಿಯಾ, ಫಿಲಿಫೈನ್ಸ್, ಇಂಡೋನೇಷಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೈಕ್ರೋಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಶಸ್ವಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿವೆ.

ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನ್ ಸಿ (2005): "ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪರಿಣಾಮ"ದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸ್ವ ·ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಇರಲು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮಾದರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಾಯಕತ್ವ ಅನುಭವವಿರುವವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಹೊಂದಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಈ ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಾ.ಎಸ್.ರಾಜೇಂದ್ರನ್ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನ "ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ" ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರ ಜೀವನ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉದ್ಯಮಶೀಲರಾಗಲು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ತಡೆಯಲು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿ.ವಿಜಯಚಂದ್ರಪಿಳ್ಳೈ, ವಿ.ಹರಿಕುಮಾರ್ (2006) : ತಮ್ಮ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಇವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಆಶಾವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿಸಲು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಅವರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚುಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿವ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತಂದು, ಅದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಮಾಜವಾದದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಜಿ.ಎಸ್.ವೇಣುಗೋಪಾಲ್, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಗೆ ಬಜೆಟ್ ಮುನ್ನಡೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ, ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2006 : ಪ್ರಸ್ತುತ ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಆಯವ್ಯಯ ಒಂದು ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಮುಲಕ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಡಾ.ಬಿ.ಹೆಚ್.ಅಂಜನಪ್ಪ 2007, ದಲಿತ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು: ಇಂದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ, ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳು ಪರಿಪೋಷಿಸುವ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಉಳಿತಾಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ–ಸ್ವಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೋಮಶೇಖರ್ ರಾವ್, 2007, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಂಪಾದನ ಪ್ರಕಾಶಕ: 1975ರಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಗುರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿವೆ. 27 ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕಿನ 51.614 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2006-07ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಳಿಗೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಆದಾಯಗಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯು ಸಬಲಳಾಗಲು ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಗೌಡ, ಹೆಚ್.ಆರ್.ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು – 2007: ಬಡಜನರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿ ಸಂಘಟಿಸಲು ಆರಂಭಗೊಂಡ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಉಗಮ, ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಡವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಬಲವರ್ಧನೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ಪಾತ್ರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ

ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸ್ಥಾನಮಾನದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕುರಿತು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸತ್ಪತಿ ಮತ್ತು ಕಥುವರವರು (2007) : ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕೆಬಿಕೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಸಾಲದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ನಬಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಜೋಡಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕೆ.ಬಿ.ಕೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ನಾಯಕ್ (2007)ರವರು ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲಹಂದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಸಾಲವು ಬಡವರ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ 80 ಮಾದರಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ 997 ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಕಾಲಹಂದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 89174 ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ರಂಗವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಅನಿತ ಮತ್ತು ರೇವಣಕರ್ (2007) ಕಿರು ಸಾಲದಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು 1992-93 ರಿಂದ 2003-04ರವರೆಗೂ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು 31 ಮಾರ್ಚ್, 2004 ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.

ವಿನಯಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಿಥೊಡ (2007)ರವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯದ ವೆಲ್ಲೂರು, ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೈ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪುರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 30 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ 398 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿದರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಆದಾಯ, ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ತಿಳಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪಾತ್ರ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಒಡೆಯರ್ ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಕೆ.ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪ (2007) ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು,

ಅಲ್ಪ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾಗಬೇಕಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಡವರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ನಬಾರ್ಡ್, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕು, ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದುವಿಕೆ, ಕೂಲಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಗಳಿಸುವುದು, ಉದ್ಯಮ ಸಂಘಟಕರಾಗುವುದು, ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಹಿಳೆಯು ಕುಟುಂಬದ ಹೊರಗಿನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ ದೊರಕಿದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಅವಕಾಶಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವೇಶವಾದರೆ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಉದ್ಯಮಶೀಲ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿ/ವೇತನ ಗಳಿಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಆದಾಯ ಸಂಪಾದನೆ ಗಳಿಸುವವರಾಗಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಿಕೆ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಶೋಭಾರವರು (2008)ರಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಓರಿಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿಯೇ 400 ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಏರಿಕೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಫಲಾನುಭಿಗಳಲ್ಲದವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀವ್ರವೆನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಬಂದಿತು.

ಮುರುಗನ್ ಮತ್ತು ಬೇಗಂ (2008)ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನೈ ನಗರದ 100 ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಅಡ್ಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಬಂದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಚತುರತೆ ಇದ್ದ ಮಹಿಳೆಯರು ಗುಣಾತ್ಮಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲರು.

ಗುಡಗನ್ನವರ್ ಮತ್ತು ಗುಡಗನ್ನವರ್ (2008) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. 1992-93 ರಿಂದ 2006-07ರವರೆಗಿನ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ವಲಯವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ವಸಂತಕುಮಾರಿ (2008)ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಲೇಖಕಿಯು 328 ಕಿರು ಉದ್ಯೋಗಪತಿಯನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತಕೊಡಲು ಹೇಳಿದೆ.

ಕುಮಾರ ರಾಜಾರವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ

ಗುಂಪುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದುದರಲ್ಲಿಯ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಇದು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿತು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆಯಾದ ಕಿರು ಸಾಲದ ಬಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಶಂಕರನ್ (2009)ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಜರಿತದಿಂದ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣವಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.

ಡಾ.ವೀರಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 1-2012: ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ 11 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 169321 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು 18.81 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಯೋಜನಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ॥ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಸಭಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ಅವರು 2012-13 ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಕೊಪ್ಪಳ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಆರ್ಥಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು 97.82 ಕೋಟಿ ರೂ. ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.99.99ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರು.

ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಏಪ್ರಿಲ್ 4-2012: ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ನಾಗರೀಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೊರತೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ವೀರೇಂದ್ರಹೆಗಡೆ ವಿಷಾದಿಸಿದರು. ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರಬೋಸ್ ಆಡಿದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಗರೀಕ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಅಭಿಯಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಗತಿ ಚಿಂತನಾ ಸಮಾವೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ರೋಗಮುಕ್ತ ಸಮಾಜ ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಗತ್ಯ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ನಗರ, ಪರಿಸರ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿ ಪಾತ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಾಗರೀಕರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ತಪ್ಪಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕತೆ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೆಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದರು.

ಡಾ.ವೀರಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಉದಯವಾಣಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 05-2012: ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದ ಜಾಗೃತಿ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯ. ಸಾಧನ ಸಮಾವೇಶ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರೇರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ದೂರದೃಷ್ಟಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಗರಿಗೆದರಿವೆ ಎಂದು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಳೆ ಇಂದು ಸಮಾಜ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಸಂಸಾರದ ನೊಗವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮಹಿಳೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಾಗ ಸಂಸಾರ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ವರದಿಗಳು

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ 1970 -74ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಿಂತನೆಗಳ ನಡುವೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವೇರ್ಪಡಿಸಿತು. ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆ, ಬಡತನದ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಪರ ಚಿಂತನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು.

1976ರಲ್ಲಿ Financial decade Projects (ಹಣಕಾಸಿನ ದಶಕದ ಯೋಜನೆಗಳು)ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಇದನ್ನು 'ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ನಿಧಿ' (United Nations Development Fund for Women, UNIFEM) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. 'ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ International Research and Training Institute for Advancement of Women, INSTRAW ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ 1979 (Un connection on the elimination of all Forms of discrimination against women 1979) ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೂರನೇ ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನ (1985) ನೈರೋಬಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ವಿಶ್ವದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಕಿ–ಅಂಶ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿತು.

1995ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ನಾಲ್ಕನೇ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆಯಿತು. ಶೇ.30% ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿ–2005ರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಲಿಂಗಾನುಪಾತ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ವರದಿಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಎಂದರೇನು, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರ, ಅವರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದಲಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸವಾಲುಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಮಹಿಳಾ ಸಂಬಂಧ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

Men and Woman in Karnataka-2010-11ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಲಿಂಗಾನುಪಾತದ ವಿವರ, 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಒಟ್ಟು ಫಲವತ್ತತೆ, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖೆಯ, ಏಡ್ಸ್ ಪೀಡಿತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಸಂಘಟಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದಿರುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಗೆದ್ದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖೆಯ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ತಾಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಂಬಂಧಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ವರೂಪ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು 5 ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡತೆ ವಿಭಾಗಿಸಲಾದೆ.

ಮೊದಲನೆ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ: ವಿಷಯದ ಪೀಠಿಕೆ, ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಮಹತ್ವ, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು, ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಾಕ್ ಕಲ್ಪನೆ, ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ವರೂಪ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ: ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಖಾಸಗಿ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರ, ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ: ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಹಿನ್ನಲೆ, ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಉದ್ದೇಶ, ಗುಣಲಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ: ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ: ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮಾರೋಪ, ಫಲಿತಗಳು, ಸಲಹೆಗಳು, ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು, ವಕ್ತೃರುಗಳ ವಿವರ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು, ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಏಪ್ರಿಲ್ 4-2012
- ಒಡೆಯರ್ ಓ.ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡಿಕೆ, ಕೆ. ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪ, 2007, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ನಂ. 341, ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಬೀದಿ, ಮೈಸೂರು.
- ಕೋಪನ್ ಹೆಗನ್ ಘೋಷಣೆ (1995), ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜರುಗಿದ ವಿಶ್ವಸಮಾವೇಶ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್.

- ಗೀತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, 2001, ಮಹಿಳಾ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.
- ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 1-2012
- ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಉದಯವಾಣಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 05-2012
- Anita, H S and Revenkar, A D (2007), micro Credit through SHG for rural Development". Southern Economist, vol 46, No-8
- Ansuman Sahoo (2013) Self help group and women empowerment: A study on some selected SHGs Vol 2 pp 54-61
- Gudaganavar Nagraj, V and Gudaganavar Rajashri, S (2008)" "Empowerment of Rural women through SHG", Southern Economist, vol 47, No-6
- Murugan, M Sakthivel, and begum, Ayesha. (2008), "predominant barriers of women Entrepreneurs", southern Economist, vol 47, No-6
- Pattnaik, sunanda, (2003) "Smaranaik, 2003", Empowerment through SHG : A Case study of gajapathi district.
- Prasant srangi (February 2003), 'self help group', kurukshetra, vol 51 No 4.
- Sankaran,A (2009), "trends and problems of rural women Entrepreneurs in india". Southern Economist.
- Satpathy and khatua (2007), Micro finance in KBK region of Orissa : A development route for entrepreneure', Entrepreneurship in micro-enterprises and servicessector, P G dept of commerce, Utkal University.
- Shobha, K (2008), "problem of self employed women : An Analysis' , southern economist, vol 47 No 6
- Vinayamoorthy, A and pithod, vijay,(2007) "women empowerment through SHG: A case Study in North Tamil nadu", Indian journal of marketing, vol 37, No 11.

❖❖

ಅಧ್ಯಾಯ : ಎರಡು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಚಯ

2.1. ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ

2.2. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನಲೆ

2.3. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವರ

ಅಧ್ಯಾಯ : ಎರಡು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಚಯ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರೆದ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರದೆ, ಮಧ್ಯಮಗತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಸಂಶೋಧನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಟೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಿಯರ, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹುಡುಕಿದಾಗ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಕಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯು ಹಲವು ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಹೊಯ್ಸಳರು ತಮ್ಮ ಅಪಾರವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜರ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಪಾಳೆಗಾರರು ಅಥವಾ ನಾಯಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಈ ಕೋಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಧಾರೆ ಎರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ನಾಯಕರ ಕೊನೆಯ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ವೀರ ಮದಕರಿನಾಯಕನ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಹೈದರಾಲಿ ಹಾಗೂ ಆತನ ಮಗನಾದ ಟಿಪ್ಪು ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

15 ರಿಂದ 18ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಈ ಕೋಟೆಯು ತನ್ನದೆ ಆದ ವೈಶೀಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಿಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಒನಕೆಯಿಂದ ಸೆದೆ ಬಡಿದ ಓಬವ್ವ ಎಂಬ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯ ಕಥೆಯು ಈ ಕೋಟೆಯ

ಜೊತೆ ನಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಒಬವ್ವನ ಕಿಂಡಿ ಎಂಬ ಕಿಂಡಿಯನ್ನು ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕೋಟೆ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಸಹಜವಾಗಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಗಾರರು ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಅರಸರು ಕ್ರಿಶ 1070 ರಲ್ಲಿಯೇ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿದರು ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಆದಾದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದವರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೋಟೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಏಳು ಸುತ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯಾಗಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಏಳು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳು

- **ಮೊದಲನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲು:** ಮೊದಲನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ ಮೇಲುದುರ್ಗವನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಕೋಟೆ ಸುತ್ತಿಗೆ ಮಹಾದ್ವಾರವಿದೆ ಇದನ್ನು "ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ ಬಾಗಿಲು"(ಅಜ್ಜಿಯ ಬಾಗಿಲು) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ದ್ವಾರದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪಹರೆದುರ್ಗಗಳಿವೆ. ಕೋಟೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಸುತ್ತಿನ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಲಯ, ದೀಪಸ್ತಂಬ, ಓಕಳಿಹೊಂಡ, ಸಿಡಿಕಟ್ಟೆ, ಟಂಕಸಾಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿವೆ. ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ "ಭೂತನ ಬಾಗಿಲು"[ಹಿಡಿಂಬನಾಥ ಬಾಗಿಲು] ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಂಬೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಲವಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಕಂಬ, ಮುರುಘಾಮಠ. ಸಂಪಿಗೆಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ಗಾಳಿಮಂಟಪ ಇದೆ. ಕಹಳೆ ಬತೇರಿ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪಕೊಳದ ಬತೇರಿ ಸೇರಿಸುವ ಅಡ್ಡದ್ವಾರವನ್ನು "ಬಸವನ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ವಾರದಿಂದ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಅರಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ತುಪ್ಪದ ಕೊಳದ ಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ತಣ್ಣಿರು ದೋಣಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಕೋಟೆ ಗೋಡೆಗೆ ಬಾಗಿಲಿದ್ದು ಅದನ್ನು "ಗರುಡಾಂಜನೇಯ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಣ್ಣೀರು ದೋಣಿ ಮತ್ತು ಓಬವ್ವನ ಕಿಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬಾಗಿಲನ್ನು 'ನಾಗತಿ ಬಾಗಿಲು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಎರಡನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ಎರಡನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯ ಮಹಾದ್ವರ ಇದೆ. ಈ ಮಹಾದ್ವಾರವನ್ನು 'ಟೀಕಿನ ಬಾಗಿಲು' [ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗಪ್ಪನ ಬಾಗಿಲು] ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗೂಡುಗಳಿದ್ದು ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಾವಡಿ ಸ್ತಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಳಿಂಗ, ಆಂಜನೇಯ, ಗಣಪನ ಶಿಲ್ಪಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಕಿಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಿರಂಗಿ ಗೂಡುಗಳಿವೆ. ಈ ಸುತ್ತನ್ನು "ಪಿರಂಗಿ

ಸುತ್ತು" ಕೋಟೆಯೋಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತದೆ. ಗರಡಿಮನೆ, ಮುದ್ದಿನ ಮನೆ, ಕಲ್ಲಿನ ಕಣಜ ಹಾಗೂ ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಭರಮಣ್ಣನಾಯಕ ಸಮಾಧಿ ಇದೆ.

• **ಮೂರನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** ಮೂರನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯ ಮಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ "ಗಂಟೆ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಗಿಲು ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಾವಡಿಗಳು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಿರುವುಳ್ಳ ಕೋಟೆ ಗೋಡೆ ಹಾಗೂ ದ್ವಾರದ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟದ ನೀರು ಹೊರಬರಲು ತಗ್ಗು ಇದೆ.

• **ನಾಲ್ಕನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** [ವಿಷದ ಕತ್ತಿ ಬಾಗಿಲು] ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಜಾಗಟೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ಆದಕಾರಣ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಟೆಯ ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷ ತುಂಬಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಶತ್ರುಗಳ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

• **ಐದನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** ಐದನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು "ಕಾಮನ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ದಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಶತ್ರುಗಳು ಕೋಟೆಯ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ದ್ವಾರವನ್ನು "ಹುಲಿಯ ಮುಖದ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೋಟೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಏಳು ಹೆಡೆಯ ಸರ್ಪ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ, ಕುಂಭ, ಕಮಲ, ಬಸವ, ಶಿವಲಿಂಗ, ವೀರಭದ್ರ, ಗಂಡುಬೇರುಂಡ ಹಾಗೂ ಹಂಸದ ಉಬ್ಬು ಕೆತ್ತನೆಗಳಿವೆ. ಮಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಾಲ್ಕು ತಿರುವುಗಳಿವೆ. ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ನಡೆದರೆ ಕಾಮನ ಬಾಗಿಲು ಇದೆ. ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೇ ಸುತ್ತಿನ ನಡುವೆ ಎಣ್ಣೆಕೊಳ, ಮದ್ದು ಬೀಸುವಕಲ್ಲು, ರುಬ್ಬುವ ಗಂಡು, ಒಂಟಿಕಲ್ಲು ಬಸವನಗುಡಿ, ಬನಶಂಕರಿ ಅಮ್ಮನ ದೇವಾಲಾಯ, ಹಾಗೂ ಶಿವಾಲಯಗಳಿವೆ.

• **ಆರನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** ದುರ್ಗದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ ಇದೆ. ಈ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ "ಗಾರೆಯ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಈ ಬಾಗಿಲನ್ನು ನಯವಾದ ಗಾರೆಯಿಂದ ಲೇಪನ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಂದಕವು ಕಾಮನ ಬಾಗಿಲಿನ ತಿರುವಿನ ಸಮೀಪದವರೆಗೂ ಹಾದು ಹೋಗಿದೆ.

• **ಏಳನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ:** ಈ ಏಳನೇ ಸುತ್ತು ಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳ ಹಳೇ ಊರನ್ನು [ಹೊರ ಸುತ್ತು ಕೋಟೆಯ ಭಾಗವೇ ಹೊರ ಊರು] ಸೇರುವಂತೆ ಪೂರ್ಣ ಪರ್ವತವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಏಳನೇ ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಗೆ ಐದು ಮುಖ್ಯ ಮಹಾದ್ವಾರಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ 'ರಂಗಯ್ಯನ ಬಾಗಿಲು'[ನಿರ್ಥಡಿ ರಂಗಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ] ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವಾರವು ಕಮಾನು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಬತೇರಿಗಳಿವೆ. ಫಿರಂಗಿ ಮತ್ತು

ಕೋವಿ ಕಿಂಡಿಗಳಿವೆ ದ್ವಾರದ ಎರಡೂ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ದಿಡ್ಡಿ ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ. ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿತಾರಾಮ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾವಲು ಚಾವಡಿಗಳಿದ್ದು ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರ್ವತದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹನುಮನ ಮಂದಿರವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರವಿದೆ. ಇದನ್ನು "ಹನುಮನ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ 'ಒನಕೆ ಕಿಂಡಿ ಬಾಗಿಲು' ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಆನೇಬಾಗಿಲು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂತೇ ಬಾಗಿಲು, ಸಿದ್ಧಯ್ಯನ ಬಾಗಿಲು ಫತೆ ದರ್ವಾಜ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ವಾರವಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ದ್ವಾರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಲೆಯ ಎರಡು ಅನೆಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆನೆಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಅನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾಗಿಲು ಹತ್ತಿರ ಪಾಳೆಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಕಾಳಗ, ಕುಸ್ತಿ ಕಾಳಗ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರೀಡೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದುರ್ಗದ ಕೋಟೆಯ ದಕ್ಷಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಾನು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನು "ಅಹೋಬಲ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಬಾಗಿಲು" ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ಗದ ಕೋಟೆಯ ವಾಯುವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಾನು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನು "ಉಚ್ಚಂಗಿ ಬಾಗಿಲು" "ಉತ್ಸಾವಾಂಬ ಬಾಗಿಲು" "ಸಿಹಿನೀರು ಹೊಂಡದ ಬಾಗಿಲು" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉಚ್ಚಂಗಿಯಲ್ಲಮ್ಮ ಪಾಳೆಗಾರರ ವಂಶದೇವತೆ ಹಾಗಾಗಿ ದೇವತೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಈ ದ್ವಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಪರಿಸರದ ಭೌಗೋಳಿಕತೆ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ದಖ್ಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ದಖ್ಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಮೊದಲನೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಎರಡನೇಯ ಜಿಲ್ಲೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಗೆ ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಅನಂತಪುರ, ಆಗ್ನೆಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತುಮಕೂರು, ನೈರುತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಅವರಿಸಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 8388.73 ಕಿ.ಮಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ತಾಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹಿರಿಯೂರು

ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಹೊಸದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಒಟ್ಟು 83.6081 ಚ.ಕಿ.ಮಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 12.60 ಯಿಂದ 15.30 ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು 750 ಯಿಂದ 770 ರೇಖಾಂಶದ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು. ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ 2000 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ 655 ಮಿಲಿಮೀಟರ್ ಇದೆ. ಆಗಾಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಡ್ಡಗಳ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 205 ಕಿ. ಮಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವ ವಲಯ, ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯ ಮತ್ತು ಸಮತಟ್ಟಾದ ವಲಯಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವ ವಲಯವು ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು. ಅದು ಕಡಿದಾದ ಗುಡ್ಡಗಳು ಮತ್ತು ಸಮತಟ್ಟಾದ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ:– 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 4,23,879 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪುರುಷರು 2.14,563, ಸ್ತ್ರೀಯರು 2,09,316 ಇದ್ದಾರೆ.

ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ:– ಚಿತ್ರದುರ್ಗವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 205 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಅಂತರದಲ್ಲಿದು ಬಸ್ಸು ಹಾಗೂ ರೈಲಿನ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆರಳಬಹುದು. ಪುಣೆ ನಗರವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆ 4ರ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು.

ರೈಲು ಮಾರ್ಗ:– ಗುಂಟಕಲ್, ಚಿಕ್ಕಜಾಜೂರು ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜಲಾಶಯಗಳು:– ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ, ರಂಗಯ್ಯನ ದುರ್ಗ

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ:– ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ, ಜೋಗಿಮಟ್ಟಿ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಜಟಂಗಿರಾಮೇಶ್ವರ, ನುಂಕೆಮಲೆ, ಹೊಸಗುಡ್ಡ, ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ, ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗವಿರಂಗನಾಥ, ಹೆಗ್ಗೆರೆ, ಹಾಲರಾಮೇಶ್ವರ ದೊಡ್ಡ ವಜ್ರ, ಬಾಗೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊರಕೆರೆದೇವಪುರ, ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ, ಬೃಹನ್ಮಠ, ಸಿರಿಗೆರೆ ಮತ್ತು ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿ ಮಠಗಳು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸ್ಥಳನಾಮದ ಹಿನ್ನಲೆ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಅದು ಹಿಡಿಂಬಪಟ್ಟಣ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಕದಂಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು. ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಸೂಳ್ಳಲ್ಲಾಯಿತು. ಹೊಯ್ಸಳರು ಅದನ್ನು ಪೆರುಮಾಳೆಪುರ ಎಂದುರು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಬೆಮ್ಮತ್ತನಕಲ್ಲು[ಚಿಮ್ಮತ್ತನಕಲ್ಲು] ಅಥವಾ ಬೆಮ್ಮೆತ್ತನೂರಾಯಿತು. ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಛತ್ತಕಲ್ ದುರ್ಗ ಎಂಬುದು ಚಿತ್ರಕಲ್ ದುರ್ಗವಾಯಿತು. ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಅದನ್ನು ಫರುಕಾಬಾದ್ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತಲ್‌ಡ್ರುಗ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಅದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. 2ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಟ ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕಂಡು ಬಂದದ್ದು ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ. ಶಾತವಾಹನ ಕದಂಬರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಅರಸುಮನೆತನಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೇಯಗಾರರ ನೆಲೆಬೀಡು. ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಕೋಟೆ ದೇವಾಲಯ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಕುರುಹುಗಳು ಅಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಇತಿಹಾಸದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೂಳ್ಳಲ್ಲು, ಚೂಳಂಗಲ್ಲು, ಬೆಮ್ಮತ್ತಿನೂರು, ಚಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಕಲ್ಲು ಚಿಮತುರಕಲ್ಲು, ಚಿತ್ರಕಲ್ಲುದುರ್ಗ, ಚಿಟಲ್‌ಡ್ರುಗ್, ಫರುಕಾಬಾದ್ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳು

ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ:– ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿಯು ದವಳಪ್ಪನ ಗುಡ್ಡ, ಚಿನ್ಮೂಲ್ರಾದಿ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ಚೋಳಗುಡ್ಡಗಳ ಮಧ್ಯದ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಸುಂದರ ತಾಣವೂ, ಆದಿಮ ನೆಲೆಯೂ ಹೌದು. ಚಂದ್ರಹಾಸನ ರಾಜಧಾನಿ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲಾದ ಉತ್ಖನದಿಂದನ ನೆಲೆಯು ನವಶಿಲಾಯುಗ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ ವಸತಿ ತಾಣವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾತವಾಹನ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಶಾತವಾಹನ ಕಾಲದ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಮಹಾರಥಿಗಳ ನಾಣ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿದೆ. ವಿದೇಶಿ ಹಾಗೂ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರಾವಶೇಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕೆರೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಂದಬ ಮಯೂರವರ್ಮನ ಶಿಲಾಶಾಸನ, ಪಂಚಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಪರದೇಸಪ್ಪನ ಗುಹೆ, ದವಳಪ್ಪನ ಗುಡ್ಡ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರೇಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಳಗಳು.

ಜೋಗಿಮಟ್ಟಿ:– ಜೋಗಿಮಟ್ಟಿಯು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು 3803 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕವಾದ ವಿಸ್ತಾರ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಬೆಟ್ಟವು ಮಲೆನಾಡಿನಂತೆ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನವಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜೋಗಿಯು ವಾಸವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಜೋಗಿಮಟ್ಟಿಯೊಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈಗಲೂ ಜೋಗಿಯ ಸಮಾಧಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಅತಿಥಿ ಗೃಹವಿದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ತುತ್ತುತುದಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪರಿಸರದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸವಿಯಬಹುದು. ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿವೆ.

ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ :– ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ಸ್ಥಳವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು 16-17ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ. ಪವಾಡ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿ ಪಾಳೆಗಾರರು ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು ಅವರ ಆಡಳಿತದ ಕೇಂದ್ರವೂ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಶರಣ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಒಳಮಠವೆಂದೂ, ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊರಮಠವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಸಮಾಧಿ ಮತ್ತಿತರೆ ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಿರೆಕೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ :– ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಾಣಿ ವಿಲಾಸದ ಸಾಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 35 ಕಿ.ಮೀ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯೂರಿನಿಂದ ಎಂಟು ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಲಾಶಯ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 1907ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಈ ಜಲಾಶಯ 162 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಹಾಗೂ 1300 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಲಾಶಯವು ಭಾರತ ನಕ್ಷೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾರಮ್ಮನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಮಾರಿ ಕಣಿವೆಯೆಂದು ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಜಲಾಶಯವಿದು.

ಮುರುಘ ರಾಜೇಂದ್ರ ಮಠ :– ಬೃಹನ್ಮಠವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪ್ರಮುಖ ವೀರಶೈವ ಮಠ. ಇದನ್ನು ಮುರುಘಾ ಮಠವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪಾಳೆಯಗಾರರು ಈ ಮಠಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಗಳಿಗಾಗಿ 360 ಅಂಕಣದ ಮಠವನ್ನು ನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದು ಇಂದಿಗೂ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಮಾರಕಗಳಲ್ಲೊಂದು. ನಗರದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮಠವು ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಠ ಉಚಿತ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ, ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆ, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಹಾಗೂ ಹಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ವನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮಠದ ಶ್ರೀಗಳು ಜನರಲ್ಲಿನ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಂದರೆ ಮಠದ

ವತಿಯಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಇದರ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ 5ನೇ ತಾರೀಖು ಅಮವಾಸೆ ಇರಲಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಇರಲಿ, ರಾಹುಕಾಲವಾಗಿರಲಿ, ಯಮಗಂಡ ಕಾಲವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ದಿನವಾಗಿರಲಿ ಅಂದು ವಿವಾಹ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಈ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನಾರ್ಹ.

ಜಟಂಗಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ:– ಜಟಂಗಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟವು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಿಂದ. ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಲ್ಲದೇ ಶಾಸನೋಕ್ತ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯವಿದು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಮಸಾಗರ ಹಾಗೂ ದೇವಸಮುದ್ರಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತಲು ಸೋಪಾನಗಳಿವೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ, ವೀರಭದ್ರ, ಪಂಪಾಪತಿ, ಸೂರ್ಯ, ಚಾಮುಂಡಿ, ಜಂಬುಕೇಶ್ವರ ಮೊದಲಾದ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರಿಗೂ ಪೂರ್ವದ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವು ಕ್ರಿ.ಶ. 962 ಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ದೇವಾಲಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಶಿಥಿಲವಾದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಕಳೆದು ಕಲ್ಲದೇಗುಲವನ್ನಾಗಿ ಶಿವಾಜೀಯ ಭಿಕ್ಷಾವೃತ್ತಿ ಯತಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಶಾಸನದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಜಟಂಗಿ ಬೆಟ್ಟವು 3469 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ ಈ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಸುತ್ತಲ ಪರಿಸರವನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಸೊಗಸು.

ನುಂಕೆಮಲೆ :– ನುಂಕೆಮಲೆಯು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಗಮ ಸ್ಥಳ. ಇದನ್ನು ದೇವರಗುಡ್ಡವೆಂತಲೂ ಕರೆಯುವರು. ಇದು ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಡಿದಾದ ಕಣಿವೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ ನುಂಕೆಮಲೆ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಳಾಮುಖ ಶೈವರ ನೆಲೆವೀಡು. ಗೋರಕ ನಾಥರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಆಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗದ್ದಿಗೆಯುಳ್ಳ ದೇಗುಲವೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ದೇಗುಲ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಲುಂಕೆಯ ಕೋಟೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕದಂಬ ಬೆಂಚರಸನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂಬುದು ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಡೆಯುವ ನುಂಕೆಮಲೆ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿಯಂದು ರಥೋತ್ಸವ, ದ್ವಾದಶಿಯಂದು ಸಿಡಿ, ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಸಿದ್ದುಭಕ್ತಿ ಉತ್ಸವಗಳು ಜರುಗುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ :– ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯೂ ಒಂದು. ಇದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರಿನಿಂದ 20 ಕಿ.ಮೀ ದೂರವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾರ್ಟಿಮರ್ ವೀಲರ್ ಅವರು 1947ರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಿದ ಸ್ಥಳವಿದು. ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯ ಅರಸ ಅಶೋಕನ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಸಿಲಾವೆಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಾಕಿಸಿದ ಎರಡು ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ಶಾಸನಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇವು ಅಶೋಕನ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯತೆ, ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಾಚೀನ ದಾಖಲೆಗಳು. ಈ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಶಿಲಾಯುಗ, ಶಿಲಾಯುಧ, ಶಿಲಾಗೋರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ಕೋಟೆ, ಕೊತ್ತಲ, ದೇವಾಲಯ, ಶಿಲ್ಪ, ವೀರಗಲ್ಲುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ–ತಂಗಿಯರ ಗುಡಿ, ಪಗಡೆಸಾಲು ಗುಡಿ, ಜೇನಾಲಯ, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ತ್ರಿಶಂಕೇಶ್ವರ ಹಾಗೂ ಮಹಲ್‌ಗಳಿವೆ.

ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು :– ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ 80 ಕಿ.ಮೀ ದೂರವಿದೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಕೋಟೆಯು ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಮಕ ಶಾಸನವಿದ್ದು, ಇದು ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಹಟ್ಟಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಪ್ರಮುಖ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರವಿದು. ವಿಜಯನಗರವು ಕ್ರಿ.ಶ. 1565ರಲ್ಲಿ ಪತನಗೊಂಡನಂತರ ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ಪಾಳೆಯಗಾರ ಬೂದಿಮಲ್ಲಪ್ಪನಾಯಕನು ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರನ್ನು 200 ಕೆಂಪು, 1000 ಬಿಳಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವನು ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 1620ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಯಿದೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಬಟ್ಟೆಗಳ ನೇಯ್ಗೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಗುಡ್ಡ :– ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿಯಿಂದ 5 ಕಿ.ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟವಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಗುಹಾಂತರ ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಗುಹಾಂತರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಯಗಾರರು ಕಡೆಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ವಿಜಯನಗರೋತ್ತರ ಕಾಲದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾಸ್ತುಕೃತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಪರೂಪದ ಗುಹಾಂತರ ದೇಗುಲವಿದು. ಇಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗ ಮತ್ತು ನಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಹಾಂತರ ದೇಗುಲದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಯ ನಂದಿಯ ಶಿಲ್ಪವಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪಾಳೆಯಗಾರರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಇದೆ.

ಹೆಗ್ಗೇರೆ :– ಹೊಸದುರ್ಗದಿಂದ 30 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಗ್ಗೇರೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಇಲ್ಲಿ ಜೈನ ಮತ್ತು ಶೈವ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಜಿನಾಲಯವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಕಲಾಕೃತಿ. ಇದು ಹೊಯ್ಸಳ ಶೈಲಿಯ ನಿರ್ಮಿತಿ, ಗರ್ಭಗೃಹ, ಅಂತರಾಳ ಮತ್ತು ನವರಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಲಾದ ಜಿನಾಲಯವಿದು. ಈಗ ಮೂಲಮೂರ್ತಿಯ ಬದಲು ಅನಂತನಾಥನನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿರುವರು. ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವು ಇಲ್ಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೇ ಈಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಪರಿಚಯ :- ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯೂರು, ನೈರುತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದುರ್ಗ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲೂಕುಗಳು ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ತಾಲೂಕಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 1,097,4 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರದ ಅರಸನ್ ಘಟ್ಟದವರೆಗೆ ಬೆಟ್ಟ ಶ್ರೇಣಿ ಇದೆ. ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕವಲು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ರಾಮಗಿರಿಯವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ರಾಮಗಿರಿ, ಗುಂಡೇರಿ, ಶಿವಗಂಗ, ದೇವರಗುಡ್ಡ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು ದೇವರಗುಡ್ಡ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ ರಂಗಪ್ಪನ ಗುಡ್ಡ, ಜಾನ್‌ಕಲ್ಲಿನ ವಡೇರ ಗುಡ್ಡಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ ರಂಗಪ್ಪನ ಗುಡ್ಡ 3715 ಅಡಿ, ವಡೇರಗುಡ್ಡ 3138 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಹವಾಮಾನ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಪ, ಚಳಿಗಾಲ ಹಿತಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 8.916 ಹೆಕ್ಟರ್ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಗಳು ವಿಶೇಷ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು 4 ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು [ಕಸಬಾ, ತಾಳ್ಯ, ರಾಮಗಿರಿ, ಭರಮಣ್ಣ ನಾಯ್ಕನ ದುರ್ಗ] ಹೊಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ ರೈಲುಮಾರ್ಗ ಹಾಗು ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಬಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗದ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ತಾಲೂಕಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣ ಪಳಲ್=ಹೊಳಲ್=ಪಟ್ಣ, ನೆಲೆ, ಆಶ್ರಯ, ಕೆರೆ=ಕೆರೆ=ನೀರಿನ ತಾಣ. ಇಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯ ಬಳಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಪಟ್ಟಣ ಪೊಳಲ್‌ಕೆರೆ. ಹೊಳಲ್ ಕೆರೆಯಾಗಿದೆ. ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಜೈನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, "ಪೊಳಲ್ ಕೆರೆ" ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಬರುಬರುತ್ತಾ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ :- 2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 2.07.260 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು 1,04,992, ಸ್ತ್ರೀಯರು 1,02,268 ಇದ್ದಾರೆ.

ಫಲವತ್ತಾದ ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿರುವ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಹತ್ತಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಪಾಲನೆಯೂ ಇದೆ. ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುತ್ತುಗದೂರು ಕೆರೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಚ್ಚುಗತ್ತಿ ಭರಮಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ:- 3-4ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕದಂಬರಿಗೂ, 10ನೇ ಸತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸೇವುಣರಿಗೂ, ಕ್ರಿ.ಶ.1105 ರಿಂದ 1145ರಲ್ಲಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಯ ನೊಳಂಬವಾಡಿಯ 32000 ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾದ ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ಪಾಂಡ್ಯನು, ಕ್ರಿ.ಶ. 1200 ರವರೆಗೆ ವಿಜಯ ಪಾಂಡ್ಯನು ಆಳಿದ್ದರಿಂದ, ಪಾಂಡ್ಯರ ನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಹೊಯ್ಸಳರು ಈ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪಾಂಡ್ಯ ನಾಡೆಂದು ಕರೆದರು. 12ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ

13-14ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರಿಗೂ, ಕ್ರಿ.ಶ.1554ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದರಸರಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಯಗಾರ ಮತ್ತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯಕನಿಗೆ ಅಮರ ಮಾಗಣಿಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಆತ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಯಗಾರನಾದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮೈದುನ ಗುಲ್ಲಿಯಪ್ಪ ನಾಯ್ಕನಿಗೆ ವಹಿಸಿದ. ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಅವನತಿಯ ನಂತರ ಹೈದರಾಲಿಗೂ, ನಂತರ ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರಿಗೂ ಮುಂದೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಇತರೆ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು :– ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಪಂಡರಹಳ್ಳಿಯ ಜನ್ನೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಶಾಸನದಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1205ರಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವ ನೊಳಂಬರಾಜ ವಂಶದ ಮಾಚಿದೇವ ಹೊನ್ನಕುಂದ ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ನಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನವಿಡಲು ಫೌಜದಾರಿ ಅಥವಾ ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಈ ತುಕಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತುಕಡಿಯು ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 13 ತಾಲೂಕುಗಳು ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕು ಒಂದಾಗಿತ್ತು.

ಕ್ರಿ.ಶ.1880ರಲ್ಲಿ ರೈತರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ 500 ಜನ ರೈತರು ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಫೌಜುದಾರನ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ನಡೆಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ದೇಶಭಕ್ತರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಶಾಸನಗಳು:– ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳು ಮುಖವಾಣಿಯಾಗಿವೆ.

1. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯದ ತಾಮ್ರಶಾಸನ(ಹೊ.7ನೇ ಶಾಸನ)

2. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಕಾರದ ಕಲ್ಲುಗಳು

3. ದೇವಾಲಯದ ರಂಗಮಂಟಪದ ಕೈಸಾಲೆಯ ಕಂಭಶಾಸನ

4. ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಕಸಬಾ ಸೆಟ್ಟರ ನಾಗಪ್ಪನವರ ತಾಮ್ರಶಾಸನ

5. ಶಾಂತಿನಾಥೇಶ್ವರ ಬಸದಿಯ ಶಾಸನಗಳು

6. ಕೋಟೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯ ಶಾಸನ

7. ಬಯಲು ಗಣಪತಿ ದೇವಾಲಯದ ಶಾಸನಗಳು

8. ಗ್ರಾಮದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ತೋಟದ ಬೇಲಿಯ ಶಾಸನಗಳು ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಖಾಸಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಳೆಲ್ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಕೆ.ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಸುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಸಂಸ್ಥೆ ಹೆಸರು	ವಿಳಾಸ
1	ಗ್ರಾಮ ಸಂಸ್ಥೆ	ಚೇತನ, ವಿ.ಪಿ.ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್, ಎರಡನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
2	ಮೈರಾಡ	ಚನ್ನಕೇಶವಪುರ, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಹತ್ತಿರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
3	ಡಾನ್ ಬಾಸ್ಕೋ	ಎನ್‌ಹೆಚ್-4 ಪಿ.ಬಿ.ನಂ. 64, ಕೆಳಗೋಟೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
4	ಸಾಧನ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ	ಎಂ.ಕೆ.ಹಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
5	ಆಶ್ರಯಧಾಮ ಸಂಸ್ಥೆ	ಸೀಬಾರ, ಐನಹಳ್ಳಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
6	ಸ್ಪೀಚ್ ಸಂಸ್ಥೆ	ಗಣೇಶ ಕೃಪಾ ನೃಪತುಂಗ ಬಡಾವಣೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
7	ಶ್ರೀ ದರ್ಶನ ಎಜುಕೇಶನಲ್ ರೂರಲ್ ಅಂಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್	ಮೂರನೇ ಹಂತ, ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ರೋಡ್, ಬುದ್ಧನಗರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
8	ಕುವೆಂಪು ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ)	ಶಿವಗಂಗ ಪೋಸ್ಟ್, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
9	ಪರ್ಯಾಯ ಭರತ್ ಸೇವಾ ಸೊಸೈಟಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಜೆ.ಸಿ.ಆರ್. ಲೇಔಟ್, 4ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸ್ ಹತ್ತಿರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
10	ಜನಕಲ್ಯಾಣ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಜೆ.ಸಿ.ಆರ್. 8ನೇ ಹಂತ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
11	ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜ	ಮಂಜುನಾಥ ನಿಲಯ, ಎರಡನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬರಗೆರೆ ಬೀದಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ -577501
12	ಪ್ರಜ್ವಲ ಸಂಸ್ಥೆ	ರಂಗಯ್ಯನ ಬಾಗಿಲು ಹತ್ತಿರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
13	ಭಾಗೀರಥಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ	ನೆಹರು ನಗರ, ಮೂರನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ರೋಡ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ -577501
14	ವಿಶ್ವಚೇತನ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ	ಮಿತ್ರ ಬಡಾವಣೆ, ಮೇದೆಹಳ್ಳಿ ರೋಡ್ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
15	ಎಸ್.ಜೆ.ಎಂ. ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ	ಕೇರಾಫ್ ಸಮುದಾಯ ಭವನ, ಅಯ್ಯಣ್ಣನ ಪೇಟೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-577501
16	ಶಶಿ ಅರ್ಬನ್ ಅಂಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ)	ಎಂ.ಕೆ. ಹಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ- 577501
17	ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆ	ಜಿಲ್ಲಾ ಕುರುಬ ಸಂಘ ಹಾಸ್ಟೆಲ್, ರಂಗಯ್ಯನ ಬಾಗಿಲು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ -577501

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು
1	ಭರಮಸಾಗರ	ಅಳಗವಾಡಿ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
			ಓಬಳಾಪುರ
2	ಹಿರೇಗುಂಟನೂರು	ಐನಳ್ಳಿ	ಐನಳ್ಳಿ
			ಮಾರಗಟ್ಟ
3	ಕಸಬಾ	ಜಾನುಕೊಂಡ	ಜಾನುಕೊಂಡ
			ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
4	ಭರಮಸಾಗರ	ಕಾಲಗೆರೆ	ಕಾಲಗೆರೆ
			ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
5	ತುರವನೂರು	ಬೆಳಗಟ್ಟ	ಬೆಳಗಟ್ಟ
			ಹಾಯ್ಕಲ್
6	ಭರಮಸಾಗರ	ಭರಮಸಾಗರ	ಭರಮಸಾಗರ
			ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
7	ಭರಮಸಾಗರ	ಕೊಳಹಾಳ್	ಕೊಳಹಾಳ್ ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
			ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
8	ಹಿರೇಗುಂಟನೂರು	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ
			ವಿಜಾಪುರ
9	ಹಿರೇಗುಂಟನೂರು	ಜೋಳಗಟ್ಟಿ	ಜೋಳಗಟ್ಟಿ
			ಈಚಲನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
10	ಕಸಬಾ	ಮದಕರಿಪುರ	ಮದಕರಿಪುರ
			ಪಿಳ್ಳೇಕೆರೆನಹಳ್ಳಿ
11	ಕಸಬಾ	ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
			ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ
12	ಕಸಬಾ	ಗೋನೂರು	ಗೋನೂರು
			ಮಲ್ಲಾಪುರ
13	ಕಸಬಾ	ಸಿದ್ದಾಪುರ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
			ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
14	ಭರಮಸಾಗರ	ಸಿರಿಗೆರೆ	ಸಿರಿಗೆರೆ
			ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
15	ಕಸಬಾ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
			ನಂದೀಪುರ
16	ಕಸಬಾ	ಇಂಗಳದಾಳ್	ಇಂಗಳದಾಳ್
			ಕೆನ್ನೆಡಲು
17	ಕಸಬಾ	ಗೊಡಬನಾಳ್	ಗೊಡಬನಾಳ್
			ಪಂಡರಹಳ್ಳಿ
18	ತುರುವನೂರು	ತುರುವನೂರು	ತುರುವನೂರು
			ಕಡಬನಕಟ್ಟೆ
19	ಕಸಬಾ	ಜೆ.ಆರ್. ಹಳ್ಳಿ	ಹಾಯಿತೊಳ್
			ಜೆ.ಆರ್. ಹಳ್ಳಿ
20	ಕಸಬಾ	ಜೆ.ಎನ್ ಕೋಟೆ	ಜೆ.ಎನ್ ಕೋಟೆ
			ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ.ಹೆಸರು	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು
1	ಕಸಬಾ	ವಿಶ್ವನಾಥನಹಳ್ಳಿ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
			ತಿರುಮಲಾಪುರ
2		ಗುಂಡೇರಿ	ಗುಂಡೇರಿ
			ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂಬಾಣಿಹಟ್ಟಿ
3		ಆಡನೂರು	ಆಡನೂರು
4		ಗುಂಜಿಗನೂರು	ಗುಂಜಿಗನೂರು
			ರಂಗವ್ವನಹಳ್ಳಿ
			ಪಾಡಿಗಟ್ಟಿ
5	ಬಿ.ದುರ್ಗಾ	ಮುತ್ತುಗದೂರು	ವಿಶ್ವನಾಥನಹಳ್ಳಿ
			ಮುತ್ತುಗದೂರು
6		ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
			ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟೆ
7		ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
			ಕಡೂರು
8	ರಾಮಗಿರಿ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
			ಕೆಂಗುಂಟೆ
9		ದುಮ್ಮಿ	ದುಮ್ಮಿ
			ದೊಡ್ಡನಾಳ್
10		ಗಂಗಸಮುದ್ರ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
			ಟಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
11		ರಾಮಗಿರಿ	ರಾಮಗಿರಿ
			ಜೆ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
12		ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
			ಸಿಂಗೇನಹಳ್ಳಿ
13		ತಾಳಿಕಟ್ಟಿ	ತಾಳಿಕಟ್ಟಿ
			ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
14		ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
			ಉಗಣೇಕಟ್ಟೆ
15		ಬಿದರಕೆರೆ	ಬಿದರಕೆರೆ
16	ತಾಳ್ಯ	ಶಿವಗಂಗ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
			ಶಿವಗಂಗ
17		ಟಿ.ನುಲೇನೂರು	ತೊಡರನಾಳ್
			ಟಿ.ನುಲೇನೂರು
18		ತಾಳ್ಯ	ತಾಳ್ಯ
			ಬರಗೇರಹಳ್ಳಿ
19		ಮದ್ದೇರು	ಮದ್ದೇರು
			ಹಳೇಹಳ್ಳಿಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
20		ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ	ಕೇಶವಾಪುರ
			ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳ ನೋಟ 2015–2016, ಪ್ರಕಟಣೆ: ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಹಣಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ
- ಗಿರಿಜ ಟಿ., (1991 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾದರ್ಶಿನಿ, ರೇಖಾ ಪ್ರಕಾಶನ 1/898, ಮೈಸೂರು ಮಠದ ರಸ್ತೆ, ದಾವಣಗೆರೆ–1 ಪು 7– 10, 102, 233,
- ಜನಗಣತಿ ವರದಿ, 2011, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ತ.ರಾ. ಸುಬ್ಬರಾಯ (1983), ದುರ್ಗಾಸ್ತಮಾನ ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಕಿಪೀಡಿಯ

❖❖

ಅಧ್ಯಾಯ : ಮೂರು

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು

3.1. ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಹಿನ್ನಲೆ

3.2. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಉದ್ದೇಶ, ಗುಣಲಕ್ಷಣ

3.3. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ

3.4. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ : ಮೂರು

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು

ಸ್ವ–ಸಹಾಯವೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಹಾಯ. "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ" ಎಂಬ ಮಾತು ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಸ್ವ–ಸಹಾಯದ ಪರಿಣಮಗಳು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜನರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಾಧನೆಯ ಜೊತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನಲೆಯುಳ್ಳ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಚಿಂತನೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಜನರ ಒಂದು ಸಮೂಹವನ್ನು "ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಹತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪರವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಮೂಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸು 18-60 ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಿರಬೇಕು.

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಂಪು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ದಿವಸದಂದು ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಧಿಯು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ ಗುಂಪು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಬಡ್ಡಿಯ ದರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕ ಅಥವಾ ತುರ್ತು ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುಂಪು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಗುಣದರ್ಜೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಜರಾತಿ, ಸಭೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನ, ಉಳಿತಾಯಗಳು, ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ, ಸಾಲದ ಸದುಪಯೋಗ, ಮರುಪಾವತಿ, ಸಾಲ

ವಸೂಲಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಸದುಪಯೋಗದ ಮಾನದಂಡದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬೇಕಾದರು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ "ಸಾಲ ಜೋಡಣೆ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ನಿರಂತರವಾದ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಜೋಡಣೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳ ಮೇಲುಗೈ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದರೆ ಒಟ್ಟು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪುರುಷರ ಗುಂಪುಗಳು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು 'ಸಹಕಾರ'ದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ" ಎಂಬ ಸಹಕಾರದ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ವ-ಸಹಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ನಿಂತಿದೆ.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಕೂಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 1971 ರ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲ ದೇಶದ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಮನೆ ಮಠಗಳಿಲ್ಲದಂತಹ ವಸತಿ ಹೀನತೆಯ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕು ಮುಂದೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಿತಿ, ಇವೆರಡರಿಂದ ಕಂಗಾಲಾದ ಆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿ ದೊರೆತಿದ್ದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯದ ಕಲ್ಪನೆ. ಕೆಲವು ನಿರಾಶ್ರಿತ ಜನರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ದೊರೆತ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಗುಂಪು ಸೇರಿ ಶೇಖರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿದರು. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಗ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನೀಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿಸಿತು.

1970ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದಾರರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರಾ ದುರ್ಬಲರಾದ ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹೂವು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉದ್ಯಮ ಜಾಲವು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೂ ಸಹ ಜನರು ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು, ಸಾಹುಕಾರರು, ಹಣದ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು, ವರ್ತಕರು, ಮೊದಲಾದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕೇತರ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಬಡಜನರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಲ ಸಿಗದೇ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 1980 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್' 'ನಬಾರ್ಡ್' ಹೊಸ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕೊಲವೊಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜೋಡಣೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಡವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು ಬಡಜನರು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ, ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಈ ಉಳಿತಾಯ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು.

ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾಲಿಕರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ರೂ.30/–ಗಳ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಕಂತು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಸಂಬಳದ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ರೂ.20/– ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ರೂ.3/-ಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ನಿಧಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭವನ್ನು ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನೌಕರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಯಿತು.

1970ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು, ಭೂ ಸಾಗುವಳಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ನಂತರ ಭೂದಾನದ ರೈತರೇತರರಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ಉಳಿದು ನಂತರ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ ತಾನು ಹಿಂದೆ ಸರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ "ವಿದರ್ಭ ಪ್ರಾಂತ್ಯ" ತಮಿಳುನಾಡಿನ "ಮಧುರೈ" ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಿಂಡಿಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದೇ "ಸ್ವ–ಸಹಾಯ" ಪದ್ಧತಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಅವು ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪ್ರತಿ ಮಾಸಿಕ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಐದು ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ತುರ್ತು ಸಾಲ, ಬಳಕೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

1978ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಧುರೈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ 1988ರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗನಿರತ ಮಹಿಳಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ತತ್ವದಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳಗಳಲ್ಲೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು.

50 ಜನ ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರ ಉಳಿತಾಯ ಹಣವನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಪಿ.ಡಿ.ಎಸ್. 1992ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮಿತವ್ಯಯ ಉಳಿತಾಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಂತಿನ ಹಣ, ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಹೊಸ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ "ಫ್ರಿಮ್‌ಕೋ ಅಪರೇಟಿವ್" ಎಂಬ ಒಕ್ಕೂಟ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಈ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳ ಮತ್ತು 10 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಕ್ಕೂಟದ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕ, ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಡ್ಡಿದರ, ಸ್ವರೂಪ, ಸಾಲ ನಿಡಿಕೆಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪತೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

1986ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳದ ಕಠ್ಮಂಡುವಿನಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ಒಪ್ಪಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಪತ್ತಿನ ಸಂಘಟನೆ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನೇಪಾಳ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ಮಲೇಷಿಯಾ, ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಫಿಲಿಫೈನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮಧ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್) ಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಜನತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಕ್ಕೂಟ ಭಾರತೀಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕಂಫ್ರೀದ್ 10 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ 46 ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು 1986-87ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿತು.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಬದಲವಣೆ ಸಾಲ ನೀಡಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಕುರಿತು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿತು. 1988-89 ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಟ್ ಸರ್ವೆ ಸಮಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಭಾರತದ 11 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ 42 ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಲದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1991 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನಬಾರ್ಡ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಘೋಷಿಸಿ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಫೆಬ್ರವರಿ 1992ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಮೊದಲಿನ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ನಂತರ ಮೇ-ಜೂನ್ 1993ರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ 1994 ರಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಇವರು "ಬಡವರೊಡನೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್" ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ವಿತರಣಾ ಅವಿಷ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಭಾರತೀಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ರಿಸರ್ವ್

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವರ್ನರ್ ತಮ್ಮ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಿಸ್ ಡೆವಲೆಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಜರ್ಮನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಧಿ ಇಟಲಿ. ಈ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾನಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದವು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲ, ಬಡ್ಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವ ತಜ್ಞರು ವಿಷಯ ಮಂಡಿಸಿ ವರದಿ ಕೊಡಲು 1994-95ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವರ್ನರ್ ಆಗಿದ್ದ ಡಾ.ಸಿ.ರಂಗರಾಜನ್ ಅವರು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಕೆ.ಕಾಲಿಯವರು ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮೈರಾಡ್‌ದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ.ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಸೇವಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ ಈಳಾ ಆರ್.ಭಟ್, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವಾಲಯ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ. ಜನರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿತು. ಈ ಸಮಿತಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 92 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು, ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕೊಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರ, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಗುಂಪಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರ, ಉಳಿತಾಯ, ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ, ಮುಂದಾಳತ್ವ, ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಂಘವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಆದಾಯ ತರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ವಿವರ, ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾರಣಗಳು, ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾರಣಗಳು, ಉದ್ಯೋಗಶೀಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕುಶಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರ, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಿದ್ಯಮಾನ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚನೆ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಗುಂಪಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಲಾಭ, ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗುಂಪಿನ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಸೂಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಿಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಮೈರಾಡ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು 1948 ಮತ್ತು 1985ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು

ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ 1950ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಚೀನಿಯರು ಟಿಬೇಟಿಯನ್ನರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಟಿಬೇಟಿಯನ್ನರು ಭಾರತಕ್ಕೆ 3 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಂದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆಹರು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಬಂದಂತಹ ಟಿಬೇಟಿಯನ್ನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ್ಕೆ 1500 ಜನರನ್ನು ಆಶ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಗ ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಹೆಚ್.ಕೆ.ಡೇವಿನ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 1968 ರಲ್ಲಿ ಮೈರಾಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೈಸೂರು ರಿಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ 1982ರಲ್ಲಿ ಮೈರಾಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪರಿಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿತ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಇಡುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಕವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವ, ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮೈರಾಡ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು.

1984-85ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೈರಾಡ ಸಂಸ್ಥೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬಡವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಾರಿ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೀಡಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇ ಮುಂದಾಗಿ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರು. ಇದು ಇಂದಿನ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.

1987ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಮೈರಾಡ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು. ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಧಕ ಭಾದಕಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ವೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮೈರಾಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು 1992ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತು.

ನಬಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾಗಳ ಜಂಟಿ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೇ 26, 30, 1995ರಂದು ನಡೆಯಿತು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ತಜ್ಞರು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು 1991-92ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಪ್ರಥಮ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ವೈಶ್ಯಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬಂಗಾರ್‌ಪೇಟೆಯ ಶಾಖೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ 9 1991ರಲ್ಲಿ ಮುಡುಗುಲಿಯ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಂಡರ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ ಶಾಖೆಯು ಜನವರಿ 30, 1992ರಂದು ಬೋಡುಗುರುಕಿಯ ಸರಸ್ವತಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಲ ನೀಡಿದವು. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಮಿತ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವರದಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮೂಲಕ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯನುಷ್ಠಾನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಕಾವೇರಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ (1994-95) ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿತ್ತು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪರಿಪೋಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವೇಚಾಚಾರರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದವು. ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ,

- ತಾವು ಪರಿಪೋಷಿಸುವ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿ ಕೋಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೌಶಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡು-ಪಡೆದುಕೋ ಎಂಬ ಪರಿಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಾಮರ್ಶಿಗೆ ಮತ್ತು 2004-05ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 2004ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ (ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ) ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಹಂಚಿತ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೈರಾಡ ಮತ್ತು ನಬಾರ್ಡ್ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ ಮೈರಾಡ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಹಾಗು ಎ.ಸಿ. ನೆಲ್ಸನ್ ಒ.ಆರ್.ಜಿ. ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಶಕ್ತೀರಣ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ನಬಾರ್ಡ್ 2002 ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಬಾರ್ಡ್ ನವೆಂಬರ್ 25–26, 2004ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮೈಸೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈರಾಡವು 2003ರಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿತ್ತು. ಐ.ಎಫ್.ಐ.ಡಿ.ಯು 1990ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವು ಸೇರಿದಂತೆ 6 ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಎಸ್.ಹೆಚ್.ಜಿ. ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಆಧರಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು.

ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು [Self Help Groups]:

ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳದಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಗುಂಪು (ಸಮೂಹ) ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ. ಇವುಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ.

ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಅರ್ಥ:

ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗದ ಸುಮಾರು 20 ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದುಗೂಡಿ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳೆಂದರೆ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರಿದ ಜನರ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದುಗೂಡಿದ ಸಮಾನ ವರ್ಗದ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಮೂಹವೇ ಗುಂಪಾಗಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ಜನರಿಂದಲೂ ಈ ಗುಂಪು ರಚನೆಯಾಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದರೆ 20 ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪು ಕೂಡಾ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:

ಮೆಣಿಮೆಕಾಲೈ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ – ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಕೌತುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪನವರ ಪ್ರಕಾರ – ಸಮಾಜದ ಬಡ ಕುಟುಂಬ ಅಥವಾ ಬಡತನದ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ 5 ರಿಂದ 20 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸ್ವ–ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ರಚಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎನ್.ಡಿ.ಎರಿಸ್ವಾಮಿ – ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಗುಂಪಾಗಿದೆ.

1970ರಿಂದ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳಿ 2000ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹರಿಯುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು(Women Component Plan) ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ

10 ರಿಂದ 20 ಜನ ಸಮಾನ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗುವ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದ ಆಶ್ರಯವು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.
- ಈ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ಣಯಗಳಂತೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚಾಲಿತ ದರದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜಾಮೀನುರಹಿತ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು.
- ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು.
- ಈ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮೂಹಿಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸಿ ಗುಂಪಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣುವುದು.
- ಪರಸ್ಪರ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಬೆಳೆಸಿ ಸಮೂಹ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೋಷಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರ ಮಧ್ಯೆ ನಾಯಕತ್ವದ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು.
- ಸದಸ್ಯರ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು.
- ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೂಡಿಸುವುದು.

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು [Salient Features]:

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ಸಮಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜನರ ಗುಂಪು (Group of People having Common Economic and Social Background):

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಸಮಾನವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರ ಗುಂಪು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ

ಕೆಳಗಿರುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇರುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು, ಕೈತುಂಬ ವೇತನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರ್ಗಗಳ ಜನರು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾದರೆ, ಅದು ಅಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಧ್ಯೇಯವು ಈಡೇರಲಾರದು.

2. ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರ ಗುಂಪು (Group of Like Minded Persons):

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಚಿಂತನಾಲಹರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರ ಸಮೂಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು, ಉತ್ಪಾದನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ಛಲ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ದಿಢೀರ್ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಸುಬನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿಂತನೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನೋಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥ. ಇಂತಹ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಂಪು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಆಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಗುಂಪು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾರದು.

3. 10 ರಿಂದ 20 ಜನರ ಗುಂಪು (Group of 10 to 20 people):

ಒಂದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 20 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದಾಗ ಗುಂಪು ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸೇರಲು ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಐದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಂಪುಗಳು ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಬಲವಾಗಲಾರವು ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಲಾರವು.

ಅಂತೆಯೇ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಪ್ಪತ್ತನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಅದು ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸಲಾಗದ ಗುಂಪಾಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಯನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

4. ನೊಂದಾಯಿತವಲ್ಲದ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಲ್ಲದ ಗುಂಪು (Unregistred and informal Group):

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ನೊಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರದ ಗುಂಪು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾವಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ, ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಗುಂಪು ಇದಲ್ಲ. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 20ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಪ್ಪತ್ತನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ನೋಂದಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಲ್ಲದ ಅಂದರೆ ಅನೌಪಚಾರಿಕ (Informal) ಗುಂಪು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅದು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ, ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ರಚನೆಯಾದ ಗುಂಪಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಕೆಲವು ಸಮಾನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಗುಂಪು.

5. ವಯೋಮಿತಿ (Age Limit):

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು 18 ರಿಂದ 60ರ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿರಬೇಕು. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಿಕೆ, ಲಿಖಿತ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಯೋಮಿತಿಯ ನಿಯಮವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೋಟ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರು 18 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರದವರು ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಯದವರು ಆಗಿರಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಗುಂಪಿನ ವತಿಯಿಂದ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸದಸ್ಯರು 60 ವರ್ಷ ಒಳಗಿನವರಾಗಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥನೀಯ.

6. ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಗುಂಪು (Group of People of A particular Area):

ಒಂದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿಬೇಕು. ಆ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಬಡಾವಣೆ, ಒಂದೇ ಮೊಹಲ್ಲಾ,

ಒಂದೇ ಬೀದಿ ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಓಣಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ, ಆದರ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗುಂಪು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ದೂರದ ಅಂತರವಿರುವ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳ 20 ಜನರು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೂರ ದೂರದ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಒಂದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾವಸರ್ಹ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಮೂಡದಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಶಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ.

7. ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ (Pooling of Savings):

ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಮೊಬಲಗಿನ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡು ನಿಧಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೇದಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

8. ವಾರದ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಿಕೆ (Conducting Meetings):

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿರುವಂತೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನಿಯಮಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಎಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯ ಅಂತರವನ್ನಿಟ್ಟು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಬಹುದೇ, ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಭೆ ನಡೆಸಬಹುದೇ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಸಭೆ ನಡೆಸಬಹುದೇ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಸಭೆಯನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ನಡೆಸವುದು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ಧೀರ್ಘ ಅವಧಿಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಿತವ್ಯಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದದೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬದಲಾಗಿ, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಭೆ ಸೇರುವುದೆಂದರೆ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕಲು ಹಣವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳೇ ಇರಲಾರದು ಮತ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಲು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶದ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಂತೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾರದ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಿಕೆಯು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

9. ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ (Encouragement to Productive Activites):

ಸಭೆ ಸೇರುವುದು, ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ನಂತರ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ/ಳೂ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

10. ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಆಧಾರ(Base of Co-Operative Principle):

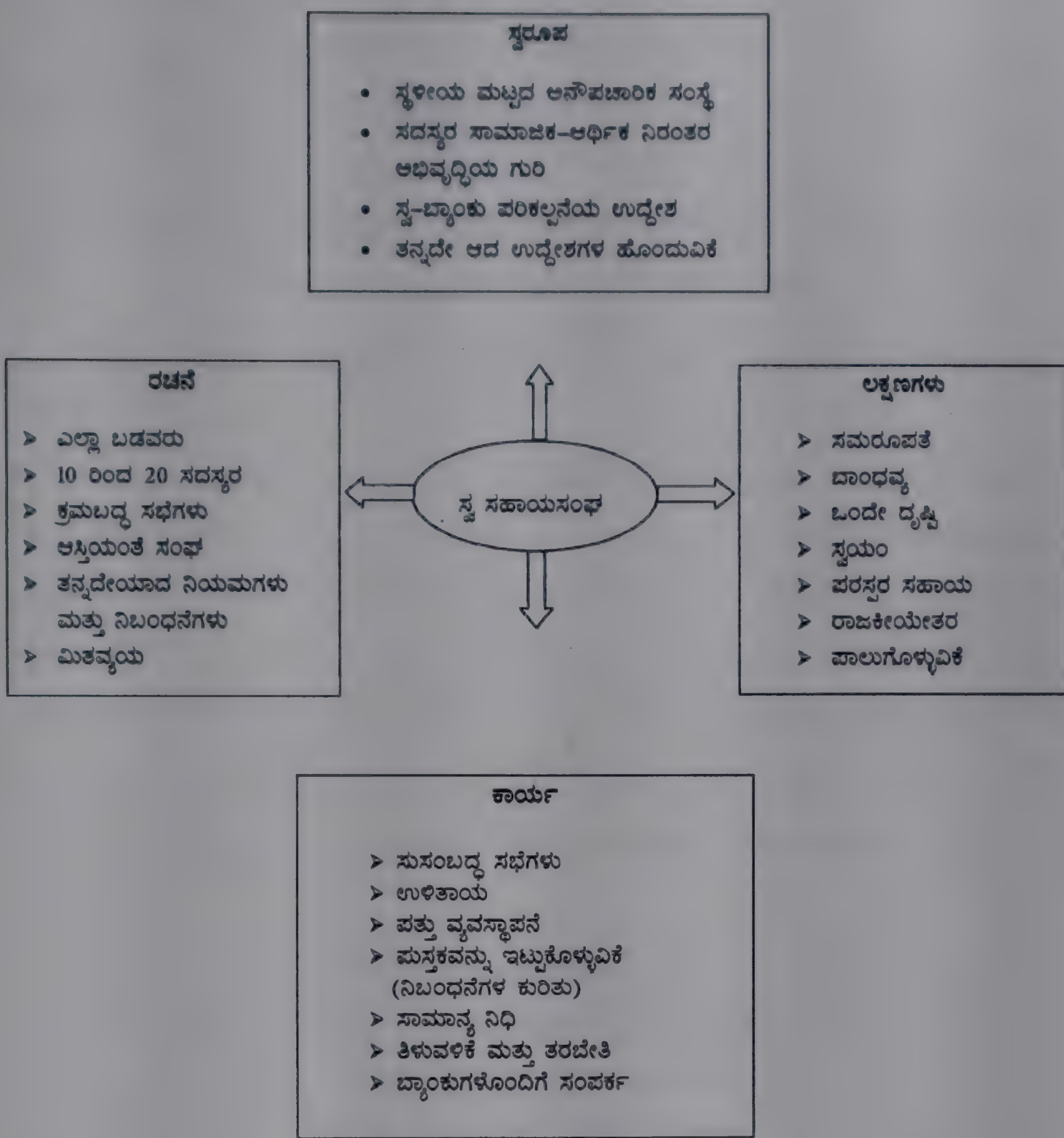
"ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗಾಗಿ" (Each for All and All for Each) ಎಂಬುದು ಸಹಕಾರದ ತಿರುಳು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳೂ ಸಹ ಇದೇ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿವೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯವು (Mutual Help) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿವೆ.

11. ರಾಜಕಿಯೇತರ ಗುಂಪುಗಳು(Non Political Groups):

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತವಾದವುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳು ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಯಾರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮೂಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವು ರಾಜಕೀಯೇತರ ಗುಂಪುಗಳು ಎಂಬುದು ಇವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಕೀಯದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಗಮನಿಸಿರುವಂತೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗುಂಪುಗಳು ದುರುದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೆ, ಘರ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ(Importance)

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಬಹಳ ಉದಾತ್ತವಾದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

1. ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು(Encouragement of Thrift):

ಬಡವರ್ಗಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಿತವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಡುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಲ್ಪ ಆದಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

2. ಉಳಿತಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ(Moblisation of Savings):

ಸದಸ್ಯರು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು, ಹಾಗೂ ಈ ಹಣವು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸಾಧನೆ(Achievement of Economic Progress of Members):

ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಿಕೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಿಕೆ, ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ್ಗಗಳ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಧೇಯೋದ್ದೇಶ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

4. ಸದಸ್ಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸ(Social and Educational Evolution of Members):

ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೂ ನೆರವಾಗುವುದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು(Group Activities):

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು. ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಭಾವ, ತಂತ್ರಕಲೆಯ ಕೊರತೆ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ವಿಫಲವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಪ್ರತಿಫಲದಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

6. ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ(Removal of Poverty):

ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಉತ್ಪಾದನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆದಾಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

7. ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ(Establishment of Micro Enterprises):

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪಾದನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಯ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ. ಕಿರು ಉದ್ಯಮಗಳು ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಉತ್ಪಾದನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎಂದರ್ಥ. ಉಳಿತಾಯಗಳ ಮೂಲಕ, ಆಂತರಿಕ ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಕಿರು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಪಕ ಮಾಹಿತಿಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

8. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (Rural Development):

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ಆದಾಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಏಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ

ಪೀಠಿಕೆ:

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳು.

ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಹ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2000-01ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಉಗಮ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಮೈರಾಡ' ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು 1984-85 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗಿ 2002 ವೇಳೆಗೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಬೃಹತ್ ಆದ ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಬೃಹತ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 1991-92ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಇಲ್ಲದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪೋಷಿಸುವ ಏಕೈಕ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂದಿನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 40.295 ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು 561 ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳು 108 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸಂಘದ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಾಗು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

'ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ'ಯ ಅರ್ಥ(Meaning of Stree Shakthi):

ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆಯೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಯಶಸ್ಸನ್ನು

ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕೇವಲ 'ಫಲಾನುಭವಿ' (Beneficiary) ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತೇ ವಿನಹ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದರ ಫಲವೇ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಅವರ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2000-01ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ 20 ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 25-08-2000ರಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಇದರ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕು, ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಕರಿಗೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 175 ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 75026 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸುಮಾರು 10.95 ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿತ್ತು. ಸಂಘಟನೆಗೊಂಡ ಮಹಿಳೆಯರು ಸುಮಾರು 90.29 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿಯ 15 ರಿಂದ 20 ಬಡವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ಮೂಲಕ ಈ ಗುಂಪುಗಳು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.

3. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಪ್ರೇರಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

4. ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆವರ್ತ ನಿಧಿಯಾಗಿ(Revolving Fund) ನೀಡಲಾಗುವುದು.

5. ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಆವರ್ತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವರು.

6. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಜೋಡಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು.

7. ವಾರದ ಸಭೆಗಳು ಉಳಿತಾಯ ಕೂಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪು ಮುಲಭೂತವಾಗಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪೇ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆವರ್ತನಿಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 18, 2000 ರಂದು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿವೆ.

ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಧನೆ ತೋರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. 75,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ 15,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿದ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಆವರ್ತ ನಿಧಿಗೆ ಸರ್ಕರದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ–ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಮೂಹಗಳು(Stree-Shatki and self help groups for women empowerment)

ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲು ಹಾಗು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವಾಗಿ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ SEWA-Working forum ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳ ಹಾಗೂ ಸಮಖ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು, ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು, ಶೋಷಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯಗೈಯ್ಯುವುದು, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗಿನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು–ಜನವಾಣಿ ಮಹಿಳಾಸಮಿತಿ, ಭೂಪಾಲ ಗ್ಯಾಸ್ ಪೀಡಿತ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಘಟನೆ, ನಾಗರಿಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿ, ಛಾತ್ರ ಯುವ ಸಂಘರ್ಷ ವಾಹಿನಿ, ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ, ನಾರಿ ರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿ, ಛಾತ್ರ ಯುವ ಸಂಘ, ವಾಹಿನಿ, ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಸಂಘಟನೆ, ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣಲು ನೆರವಾಗಿವೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಜಾಗೃತಿ, ಅಸಮಾನತೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಲು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಸಬಲೀಕರಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಹಿಳೆಯ ಶೇರುದಾರಿಕೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಯುಕ್ತ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಾಧನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೂಡಾ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಮೂಹಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಸ್ತ್ರೀ–ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ[Stree-Shakti]:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ ಸಶಕ್ತಿಕರಣಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆಗೊಳಿಸುವ ಆಯಾಮವೇ ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಕ್ರಿಯಾ-ಯೋಜನೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗನ್ಯಾಯ ಇವು ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುವ ಆಯಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವ ಆಯಾಮವಾಗಿ ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ, ಸ್ವ ಸಹಾಯದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ 2000-2001 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಎತ್ತರಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಡತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಂತ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಶಕ್ತಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು(Objectives of Stree-Shakti Group)

1. ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.
2. ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಬಲಳಲ್ಲ ಸಬಲಳು ಎನ್ನುವ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
3. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ, ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಯಿತು.
4. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮುಖಗೊಳಿಸಲು ಅಳವಡಿಸುವಿಕೆ.

5. ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆದಾಯ ತರುವ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಮಳಿಗೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ಕೋಶ ನಿಧಿ (Rastriya Mahila Kosha-RMK) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರನ್ವಯ 3 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರಿಯರ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ 77.36 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2003-04 ರಲ್ಲಿ 37,765 ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ನಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮರುಪಾವತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 90 ರಿಂದ 95 ಇದೆ.

6. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿ ರಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೃಷಿ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೈಮಗ್ಗ, ಕುಶಲತೆ, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ರೇಷ್ಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ನೀಡಲು ಮಹಿಳೆಯರ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ.

7. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಬದುಕಿನ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ಪ್ರೊಗ್ರಾಮಿಂಗ್, ಮೆಡಿಕಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಸನ್ಸ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಜೋಡಣೆ, ಗ್ರಾಹಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ರೇಡಿಯೋ ಮತ್ತು ಟಿ.ವಿ ದುರಸ್ತಿ, ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಯುವುದು, ಕೈಮಗ್ಗ ನೇಯ್ಗೆ, ಕರಕುಶಲತೆ, ಸೆಕ್ರೆಟಿರಿಯಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಎಂಬ್ರಾಯಡರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

8. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲಾತ್ಮಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

9. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ, ಸ್ವಶಕ್ತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪಾತ್ರದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು(Functions):

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳೆಂದರೆ,

1. ಸರ್ವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.

2. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ನಿಯಮಿತ ಉಳಿತಾಯ

3. ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು.

4. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೊಡನೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕ

5. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡುವುದು.

6. ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವರು ಸಹಕರಿಸುವುದು.

7. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು.

8. ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:

- ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣ ತರುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಗುರಿ.
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರಿ ಶಕ್ತಿ ಭವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮೇಳಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೂ. 75,000/- ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪು ಉತ್ಪಾದಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ವಾಹನಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಆವರ್ತ ನಿಯಮ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 5000ದಿಂದ ರೂ. 25000ಗಳಿಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಸೊಸೈಟಿ (ಒಕ್ಕೂಟಗಳನ್ನು) ರಚಿಸಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ರೂ.30,000/-ಗಳಂತೆ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ರೂ. 25,000/- ದಿಂದ ರೂ.1,00000/-ದವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ, ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಧರಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಬಡವರ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೌಲಭ್ಯ ರಹಿತರ, ದುರ್ಬಲರ ಮತ್ತು ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಿಕೆ, ತಡಮಾಡದೇ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮಾನವಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ, ತುಮಕೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 30000 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. 27,18000 ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪರ್ಯಾವರಣ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಆರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆಗಳಿಗೂ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉದ್ದೇಶ:

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟನೆಯಾಗಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು, ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ನಿಧಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ತಡೆಯುವುದು, ಉಳಿತಾಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮೈಗೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

- ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.
- ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು.
- ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಖರೀದುಗಾರರನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು.
- ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು
- ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮಿತ್ರರಾಗಿ, ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಯಾತ್ರಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವೃತ್ತಿ ಪರತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ದಾನ ಧರ್ಮಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅನುಚಾನ ಕಾಲದಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರತ್ನಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 1982 ರಂದು 39 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಏಕಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹವಾದ ಗೊಮಟೇಶ್ವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ ಮಹೋತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಶುಭ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪದ್ಮಭೂಷಣ **ಡಾ॥ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ** ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸದಾ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವ ಕಾರ್ಯವೊಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಯಕೆ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಅದರ ಫಲಶ್ರುತಿಯೇ 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡ ಜನರು ಕಷ್ಟ ಕರ್ಪಣ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯುತ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ಸಹಾಯ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದಾನ ಧರ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಸಹಾಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದುದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯ ಶಾಶ್ವತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪಣತೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಅನುಭವಿಗಳ,

ಆಡಳಿತಗಾರರ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಸಣ್ಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1982ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಯೋಜನೆ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡುತ್ತಾ ಇಂದು ದೈತ್ಯಾಕಾರವಾಗಿವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ತರಬೇತಿ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ದೇಶವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಯನ್ನು ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಗಾಧತೆಯ ಅರಿವು ನಮಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯು ಸಮಗ್ರ ರೂಪದ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆರಂಭದ ಸಂದರ್ಭಧಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ್ಯಾಂತ 15 ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ 'ಹೊಸ ಸಹಸ್ರ ಮಾನದ ಗುರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಲಿತವಾಗಿದೆ. ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ, ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ, ಶಿಶು ಮರಣ ದರದಲ್ಲಿನ ಕಡಿತ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಯು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಾದ ಪ್ರಗತಿಬಂಧು, ಪ್ರಗತಿನಿಧಿ, ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಹಾಗೂ ಕಿರು ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಚಯ.

ಪ್ರಗತಿಬಂಧು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಘಟನೆ
- ರೈತರಿಂದ ವಾರದ ಕಡ್ಡಾಯ ಉಳಿತಾಯ
- ರೈತರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹಿಡುವಳಿ ಯೋಜನೆಗಳು
- ರೈತರಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ.
- ರೈತರ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಗಳು

- ಸರಕಾರದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರ
- ಪರಸ್ಪರ ಶ್ರಮವಿನಿಮಯದಿಂದ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

ರೈತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 3,41,000 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ 75,800 ಬಾವಿಗಳನ್ನು, 67,600 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್, 73,500 ನೀರಾವರಿ ವಿಧಾನಗಳು, 71,000 ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ನವೀನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸುಗಂಧರಾಜ, ಗುಲಾಬಿ ಮುಂತಾದ ಪುಷ್ಪ ಕೃಷಿಗಳು, ಬಾಳೆ, ಮಾವು, ಗೇರು, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ರಬ್ಬರ್, ತರಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಲುದಾರರು ಹಲವೆಡೆ ನರ್ಸರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿನಿಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಯೋಜನೆಯ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಯೋಜನೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿನಿಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖೇನ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಇದುವರೆಗೆ ರೂ. 995 ಕೋಟಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ರೂ.17,336,00 ಕೋಟಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವು ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ, ಕೃಷಿ, ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯಗಳು, ಶೌಚಾಲಯ, ವಿದ್ಯುತ್, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ, ಮದುವೆ, ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದೀಗ ರೂ. 6,242.00 ಕೋಟಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಸದಸ್ಯರು ರೂ. 5,917 ಕೋಟಿ ಸಾಲವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳಾ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣಾ ಜಾಣ್ಮೆ, ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ, ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪೌಷ್ಠಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶುಚಿತ್ವ, ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಮುಂತಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮಹಿಳಾ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾವತಿ ವಿ.ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 28.78 ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ, ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ 1,67,000 ವಿವಿಧ

ರೀತಿಯ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ 7.80 ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ 21,500 ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ 3,250 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 3,250 ಅರೆಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

1) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ, ಪಾಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಗ್ರಾಮಿಣ ಜನರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ.
2) ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ ಮಾದರಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆಗಾರಿಕೆ, ನೀರಾವರಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಜನಜಾಗೃತಿ:

ದುಶ್ಚಟಮುಕ್ತ ಸಮಾಜವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜನಜಾಗೃತಿಯ ಮುಖೇನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಗಣ್ಯರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಜನಜಾಗೃತಿ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಸನಮುಕ್ತ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಸಂಕಲ್ಪ ಎಂಬ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಜಾಥಾಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮದ್ಯ ವ್ಯಸನಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯವರ್ಜನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು, 74,000 ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ವ್ಯಸನಿಗಳು ಮದ್ಯವನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ ಸಂತೃಪ್ತ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆ(ಸಿರಿ)ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ:

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಿರಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆ:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಂಡ ಕನಸು "ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್‌ನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮಿಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಒದಗಿಸಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಿರಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಪೂಜ್ಯರು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾವತಿ

ವಿ.ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಇದರ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖೇನ ಸುಮಾರು 6000 ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತಿದ್ದು, ಇವರು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಿರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ರೂ 18.65 ಕೋಟಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಿರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾರಾಟ ಜಾಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು, ಅಗರಬತ್ತಿಗಳು, ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳು, ಫಿನಾಯಿಲ್, ಸೋಪು, ಹಾಳೆ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗರಬತ್ತಿಗಳು ಹೆಸರು ಮಾಡಿವೆ. ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಅಗರಬತ್ತಿ ಘಟಕಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧ ಉಡುಪುಗಳು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿವೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ವಿವಿಧ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಿರಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿವೆ.

'ಗ್ರಾಮೀಣ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರ'ದ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕೌಶಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಯಿತ್ತು.

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

ಯೋಜನೆಯು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ಶಾಲಾ ಉತ್ಸವಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ ನಗರ ಕೊಳಚೆ ವಾಸಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ, ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ತರಬೇತಿ, ಸುವರ್ಣ ಗ್ರಾಮೋದಯ ತರಬೇತಿ, ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಶಹರೀ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ, ಜಲ ಸಂವರ್ಧನಾ ಯೋಜನಾ ಸಂಘದ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ನಿಗಮದ ಕಿರು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವವಹಾರ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ, ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಅನುದಾನ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಟಾನ, ಕಪಾರ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ನಬಾರ್ಡ್ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ. 100.00 ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುರಕ್ಷಾ:

ಪಾಲುದಾರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದನ ನೀಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ

ಸದಸ್ಯರು ನೊಂದಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷ 8,33,186 ಸದಸ್ಯರು ನೊಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಗದಿತ ವಂತಿಗೆ ನೀಡಿ ಸದಸ್ಯರಾದವರಿಗೆ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವೆಚ್ಚ ಮರುಪಾವತಿ, ಹೆರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮರುಪಾವತಿ, ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ, ಮರಣ ಸಾಂತ್ವನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ 8,46,453 ಸೌಲಭ್ಯದಾರರಿಗೆ ರು.382,65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭದ್ರತೆ ಮೂಡಿರುತ್ತದೆ.

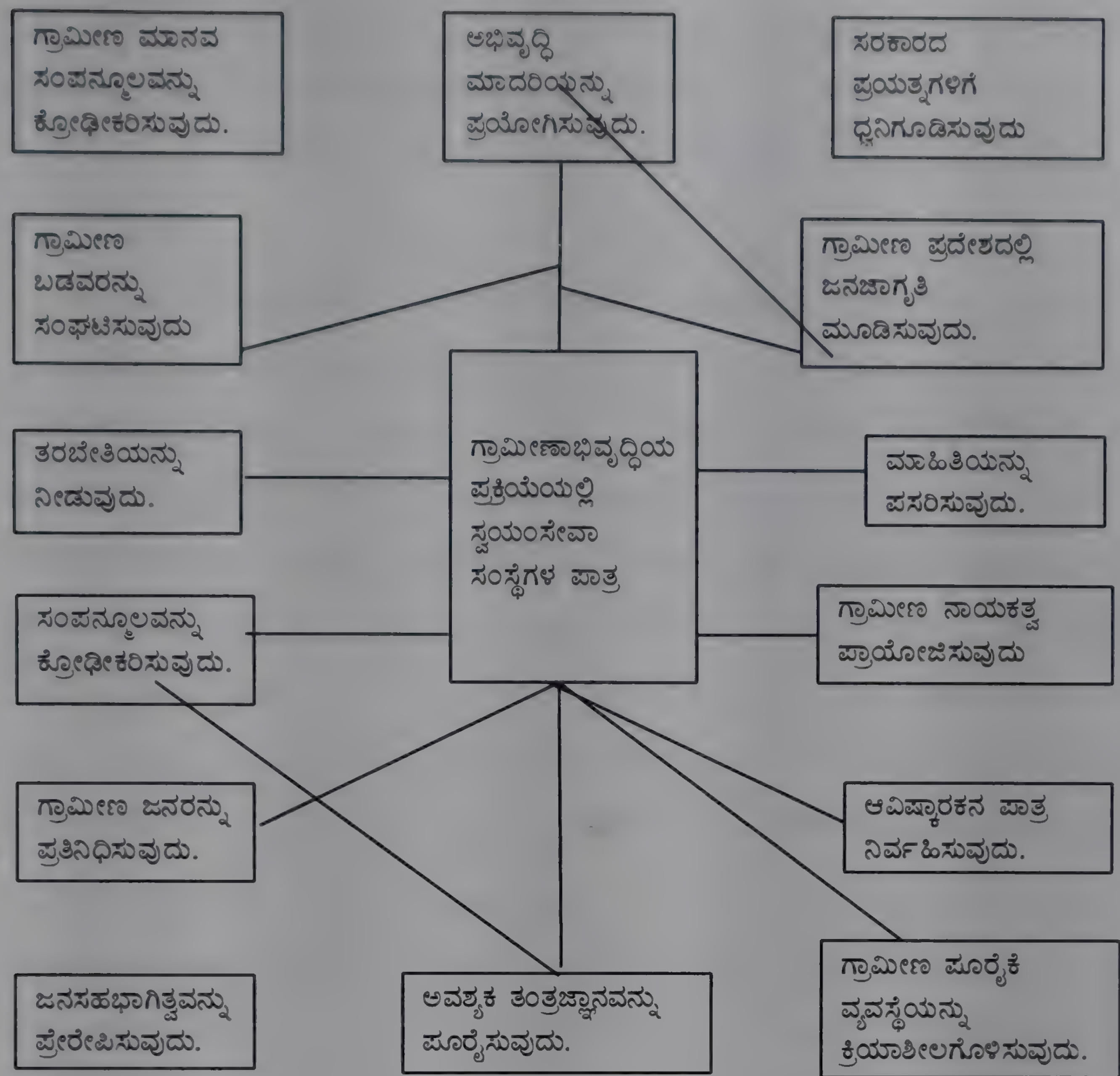
ಗ್ರಾಮ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ:

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾದ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಡ ರಚನೆ, ಸಮುದಾಯ ಭವನ, ಕಟ್ಟ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯ, ಪಶು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡ, ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಕೇಂದ್ರ ಕಟ್ಟಡ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ, ಕಿರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ರಚನೆ, ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತನಕ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ಒಟ್ಟು ರೂ. 348.11 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ 6.279 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ರೂ.22.18 ಕೋಟಿ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

ಜ್ಞಾನದೀಪ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ರಚನೆ, ಆವರಣ ರಚನೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಶೌಚಾಲಯ, ಮೂತ್ರದೊಡ್ಡಿಗಳ ರಚನೆ, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ದುರಸ್ತೆ, ಕ್ರೀಡಾ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಪೂರೈಕೆ, ಡೆಸ್ಕ, ಬೆಂಚುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈತನಕ ಸರಕಾರಿ/ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 8.295 ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರೂ.108.10 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರಬೇಕು? ಯಾವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಎಂಬುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರೇರಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೇ ವಿನಃ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಕೂಡದು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರ ಮೊದಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಲಭ್ಯತೆ, ಪರಿಸರ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನನ್ನು ಭಾಗಿಯಾಗಿಸಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಕೌಶಲ್ಯವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಆವಿಷ್ಕಾರಕ ಊರ್ಧ್ವಗಾಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುವುದು

ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಮಗ್ರ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯು 'ಜನಸಹಭಾಗಿತ್ವ', 'ಪಾಲುದಾರಿಕೆ', 'ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ' ಈ ಮುಂತಾದ ಸಮಗ್ರ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಊರ್ಧ್ವಗಾಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

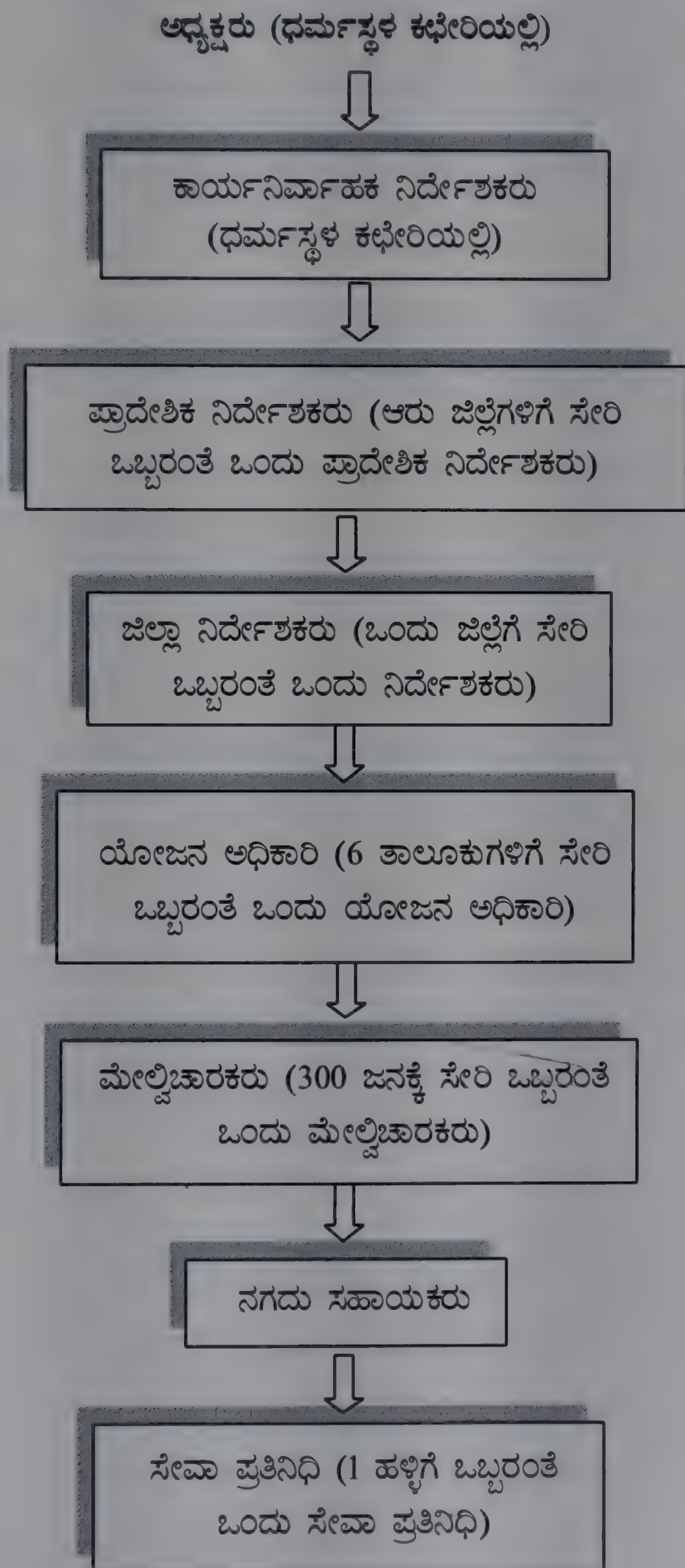
ಈ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿವಿಧ ಚವಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಲಾಭದ ಉದ್ದೇಶ, ಇವೆರಡೂ ಅಂಶಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದರ ಬದಲು ಕೌಶಲ್ಯ ವರ್ಧಿಸುವ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ.

'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'ಬೊರುಕಾ ಚಾರಿಟಿಸ್' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ 22-02-2004 ರಂದು 'ಬೊರೂಕಾ ಎಸ್.ಕೆ.ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ ಗ್ರಾಮಿಣ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರ' ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಇದು 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ'ಯ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸರಕಾರದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೂ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ 'ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮಾದರಿ' ಸಂಚಲನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು 'ಜನ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ', 'ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ', 'ಸರಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಸಂಸ್ಥೆಯು ಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ಮರೆಮಾಚಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದಿನದ

24 ತಾಸು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆ (ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ) ಯಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಯಶಸ್ಸು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಿಂತ, ಇತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಒಂದು ನಕ್ಷೆ:

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಸಂಘಗಳು ನಿರಂತರ ಉಳಿತಾಯದ ಮುಲಕ ತಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕೂಡಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲ ನೀಡಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸುಲಲಿತವದ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲನಿರ್ವಹಣೆ ನಂಬಿಕೆ–ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾಮೀನು–ಭದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಕಾಗದಪತ್ರ ಪರಿಪಾಠವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಾಗುವ ಸಾಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮೊತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಾಲಗಳು ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಲವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ಸಾಲಗಳನ್ನೂ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಧಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಬಡಜನರು ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯನ್ನು ಸುಲಭ ವಾರದ/ತಿಂಗಳ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಸಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಸೂಲಾತಿಯ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮದೇ ತೀರ್ಮಾನದನ್ವಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ–ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. 1993 ರಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಂತೆ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅನೇಕ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿವೆ.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಿರು ಹನಕಾಸು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಬಿವೃದ್ಧಿ (ನಬಾರ್ಡ್) ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 1992ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಯಿತು. ಇದರ ಅನ್ವಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ದೊರಕುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದಿಂದ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ "ಬಡವರೊಂದಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್" ಸರಾಗ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ 2 ಏಪ್ರಿಲ್ 1999 ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೊಂದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಕೊಡುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆದ್ಯತಾವಲಂಬಿಯ ಸಾಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೀಗೆ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ನಿಗಮ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನಬಾರ್ಡ್ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದೆ.

ಅ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ನೀಡುವ ವಿಧಾನಗಳು:

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಸಾಲ ನೀಡಬಹುದು. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಾಲ ನೀಡುವಾಗ ಸಾಲ ಮೊತ್ತ ಸಂಘದ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳ-ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಅನುಪಾತ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 1:1 ಅಥವಾ 1:2 ರಷ್ಟಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಘದ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ, ಸಂಘದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ವಯ 1:4 ರಷ್ಟಾಗಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘದ ಅಂದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿದ ಉಳಿತಾಯದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಸೇವಾಶುಲ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಂಘದ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊತ್ತವನ್ನಲ್ಲ.

ಆ) ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಂಘಗಳ ಅರ್ಹತೆ:

1) ಸಂಘವು ಕನಿಷ್ಠ 6 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

2) ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

3) ಸಂಘವು ಪ್ರಜಾಧಿಪತ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಮೂಡಿರಬೇಕು.

4) ಸಂಘವು ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ತೀರ್ಮಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬೇಕು.

5) ಸಂಘವನ್ನು ಸದಸ್ಯರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲವನ್ನ ಪಡೆಯಲು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಬಲವಾಗಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು.

6) ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು.

7) ಸ್ವ ಸಹಯ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಘದ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ, ಸದಸ್ಯರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಇ) ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅರ್ಹತೆಗಳು:

1) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿರಬೇಕು.

2) ಕನಿಷ್ಠ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಿತ ಹಣಕಾಸು ವರದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ.

3) ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಕುಶಲತೆ/ಶಕ್ತಿ

4) ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಡಜನರ ಸಂಘಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ.

ಈ) ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು

ಸಾಲದ ವಿಧ	ಬಡ್ಡಿ ದರ /ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕ
1. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ತಿರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ
2. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ
3. ಸ್ವಯಂಸೇವಾ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ	ಸಂಸ್ಥೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ
4. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ	ಸಂಘ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

• ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶನದನ್ವಯ

ಉ) ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿ:

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡುವ ಮರು ಪಾವತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದೊಡೆನ ಚರ್ಚಿಸಿ 2 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿಯನ್ನು

ನಿಗದಿಸಬಹುದು. ಮರುಪಾವತಿಯ ಕಂತನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಸದಸ್ಯರು, ಕೈಗೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ಊ) ಭದ್ರತೆ

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 24 ಜುಲೈ 1991ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದನ್ವಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿದೆ.

ಋ) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಬರೆದಿಡಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕು.

1. ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪುಸ್ತಕ
2. ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕ
3. ಉಳಿತಾಯ ಪುಸ್ತಕ
4. ಸಾಲದ ಪುಸ್ತಕ
5. ನಗದು ಪುಸ್ತಕ
6. ಸದಸ್ಯರ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

1) ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಫಲಾನುಭವಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರ್ಧಾರ, ವಿತರಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮ, ಸಮಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ.

2) ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಹಾಗೂ ಮರುಪಾವತಿ.

3) ಬಡಜನರಿಂದಲೂ ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನ ಉಳಿತಾಯ.

4) ಇದುವರೆಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸೇವೆ.

5) ಬ್ಯಾಂಕ್-ಸಾಲಗಾರರ ನಡುವಿನ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧ, ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ವಾತಾವರಣ ಉತ್ತಮ.

8) ನಬಾರ್ಡ್‌ನ ಬೆಂಬಲ

1) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ 7% ಬಡ್ಡಿ ದರದಂತೆ 100% ಪುನರ್ಧನ ಸಹಾಯ.

2) ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅರಿವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

3) ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳು.

4) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೊದಲು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿ ನಡೆಸಲು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ.

5) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಗಳು.

6) ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ/ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಶಲ ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ.

7) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಅಗತ್ಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನದ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು.

8) ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಸಹಯೋಜನೆ.

9) ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಹಾರಿಕೆ ತೊಂದರೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಸರಳೀಕರಣ.

10) ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನುಷ್ಠಾನ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಶ್ರಮ.

11) ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೀಕರಣ.

ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ಸಂಘದ ಪ್ರತಿ ಸಭೆಗೂ ತನ್ನದೇ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವುದು.
- ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಚರ್ಚೆ, ತೀರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಂಥೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು.
- ಸಹಕಾರ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು.

ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ಕನಿಷ್ಠ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ವಿಭಿನ್ನವಿದಾಗ ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಅದರ ಸದ್ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು.
- ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು
- ಮಹತ್ವ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸುವುದು.
- ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಪಾಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಭೆಗೆ ತಂದು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಹಣವನ್ನು ತತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವುದು.
- ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.
- ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತ ಪಾವತಿ ರಶೀದಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಾಕ್ಷರರಾಗಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವುದು.
- ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಡೆಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆ ವಿವರವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು.
- ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

ಸಭೆ ಮತ್ತು ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ➢ ನಿಗದಿತ ಸಭೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸಂಘದ ದಾಖಲೆ ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೊಡನೆ ಹಾಜರಿರುವುದು.

- ಸಭೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಧಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ, ಹಾಗೂ ದಾಖಲೆಗಳು, ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ (ಆಡಿಟ್) ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸುವುದು.

ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಡುವಿನ ವೈಮನಸ್ಸು ಅಥವಾ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ನೋವು, ಸಂಕಟದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇತರರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಗಳು:

- ಸಹಕಾರ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಸಂಘ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಪರಸ್ಪರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿ ವಿನಿಮಯ:

- ಸಂಘವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಪರಿಣತಿ/ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕ್ಷರರಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು.
- ಸದಸ್ಯರು ಗುಂಪಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗು ತರಬೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

ಸಂಘದ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:

- ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಭೆಯ ಕಲಾಪದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಚರ್ಚಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ತಿರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ತೀರ್ಮಾನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಸುವುದು.
- ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಸಮಯ ವ್ಯಯವಾಗುವಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದು.
- ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿರುವುದು.

ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಹಾಗೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ತಿಂಗಳ/ವರ್ಷದ ಹಣಕಾಸಿನ ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದಿಡುವುದು.
- ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು /ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
- ಅವುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಾಗ ತರುವುದು.
- ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಪರಿಣಿತವಾಗುವುದು.
- ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಬರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ:

- ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ
- ಮನೆಗಳ ಸಾಮಿಪ್ಯ
- ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ
- ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶುಲ್ಕ
- ಗುಂಪಿನ ಗಾತ್ರ
- ವಯೋಮಿತಿ

- ಸದಸ್ಯತ್ವ ರದ್ಧತಿ
- ಸ್ಥಳ /ದಿನ/ಸಮಯ
- ಗೈರು ಹಾಜರಿ
- ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದು
- ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೋಗುವುದು
- ಸಭೆಯ ಕಲಾಪಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು.
- ಕನಿಷ್ಠ ಹಾಜರಾತಿ

ಉಳಿತಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಲ

- ಕನಿಷ್ಠ ಉಳಿತಾಯ
- ಉಳಿತಾಯದ ವಾಪಸಾತಿ
- ಉಳಿತಾಯದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ
- ಸಾಲದ ಆದ್ಯತೆಯ ನಿಗದಿ
- ಸಾಲದ ಸದುಪಯೋಗದ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ
- ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ವಿಧಾನ
- ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ
- ಚೆಕ್ ಬುಕ್ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಳಕೆ
- ನಗದು ಹಣ ಸಂಭಾಳಿಸುವುದು
- ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ನಾಯಕತ್ವ

- ಆದರ್ಶನೆಯ ಅವಧಿ
- ತರಬೇತಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥೆ
- ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ
- ಸಮುದಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ದಂಡ

- ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಿಷ್ಟಚಾರಗಳನ್ನು ಮೀರಿದಾಗ

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಅದರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಶಯದಂತೆ ಯೋಜನೆಯು ಕುಗ್ರಾಮಗಳ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸೇವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದನ್ವಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯೋಜನೆಯು ಈ ಸದಸ್ಯರ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ಸಾಲವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸದಸ್ಯರು ಪಾವತಿಸುವ ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ:

ಬಯಲು ಮಲ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಯೋಜನೆಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮುಖೇನ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದುವರೆಗೆ 4,34,332 ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಗೃಹ ಯೋಜನೆ:

ಇದುವರೆಗೆ 8,04,340 ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಸದ ಮನೆಯ ರಿಪೇರಿ ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಶಾಸನ:

ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 7,101 ನಿರ್ಗತಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಿಂಗಳೊಂದರ ರೂ. 750/-ರಿಂದ 3000/-ದವರೆಗೆ ಮಾಶಾಸನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ರೂ.3.77 ಕೋಟಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರ:

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೀಮಿತವಾದವಳು. ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ನರಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ 'ದೇವತೆ' ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ತಾಯಿ' ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಪ್ರೇಯಸಿ' ಎಂದು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ 'ಮನೆಯ ಒಡತಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. Empowerment ಎನ್ನುವ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಬಲೀಕರಣ ಇಲ್ಲವೆ ಸಶಕ್ತಿಕರಣ ಎಂದು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಕೊಡು, ಅಧಿಕಾರ ನೀಡು, ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಎನ್ನುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಲ್ಪನೆ:

ಸಬಲೀಕರಣವೆನ್ನುವುದು ಬಹು ಆಯಾಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ವಿಧಾನ. ಇದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬುದಕಿನ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನೋನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವಂತಿಕೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯತೆ, ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೀತಿ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ರಿವಾಜುಗಳಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸಬಲೀಕರಣವು ಮದುವೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ, ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಸಂಬಂಧ ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಸಬಲೀಕರಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆ ಎಂದರ್ಥ. ಸಬಲೀಕರಣದ ಎಂದರೆ ಬಡವರ ದೀನದಲಿತರ ಪರಾವಲಂಬಿತರ ಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆ ಎಂದರ್ಥ. ಮಹಿಳೆಯರು ಶೋಷಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿ ಸಂವರ್ಧನೆ ಕುರಿತು ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಸಬಲೀಕರಣವೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಚಿಂತಕರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಲತಾ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲ್: ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಬಲಿಕರಣ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸೋರ್‌ಸನ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಸನ್: ಅವರು ಸಬಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವುದು ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

1) ಸ್ವ–ನಿಯಂತ್ರಣ
2) ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
3) ಆಯ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುವುದು.
4) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ
5) ಪರಾಧೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಬಲೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಗಳು:

1) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಿಲುವನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವುದು.
2) ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪಿತ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು.
3) ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಂಬುವುದು.
4) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಜಾತಿ ವರ್ಗದಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
5) ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರ ನೀಡುವುದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ 4 ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯಗಳು:

ಸಬಲೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯಗಳು

1) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅರಿಯುವುದು
2) ಪರಾಧೀನತೆಗೆ ಕಾರಣ ಮೂಡಿಸುವುದು
3) ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಸಾಗಿಸಲು ನೆರವು
4) ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕು

ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಆತ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಗೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತರುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಜರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಯಾರೋಲಿನ್ ಮೇಸರ್ ಎನ್ನುವ ಮಹಿಳೆ ಮಹಿಳೆಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದುವಂತೆ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ ಎಂದಿರುವರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದಿರುವರು. ಮುಂದುವರೆದು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದಿರುವರು. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಸಬಲೀಕರಣ

↓

ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

↓

ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳು

↓

ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

↓

ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ

ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಪರ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮಹಾನ್ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಾನವ ಪರ ಹಾಗೂ ಜೀವಪರ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೂಪವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನಾಕರರು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿಯೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- 14ನೆಯ ವಿಧಿಯು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- 15(1) ನೇಯ ವಿಧಿಯು ಲಿಂಗ ಆಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.
- 15(3) ನೇಯ ವಿಧಿಯು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ.
- 16(2) ನೇಯ ವಿಧಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

- 29(ಡಿ) ನೇಯ ವಿಧಿಯು ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ.
- 42ನೇ ವಿಧಿಯು ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

243(ಡಿ) ಮತ್ತು 2343(ಟಿ) 24ನೇಯ ವಿಧಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 14 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಗಣಿ ಅಥವಾ ಅಪಾಯವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿರಂತರವಾದ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳು

- 1829ರ ಸತಿ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆ
- 1856ರ ವಿಧವಾ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ.
- 1872ರ ನಾಗರೀಕ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ.
- 1954ರ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ವಿಚ್ಛೇದನ ಕಾಯಿದೆ.
- 1955ರ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯಿದೆ (1976 ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ)
- 1956ರ ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರತ್ವದ ಕಾಯಿದೆ.
- 1956ರ ಹಿಂದೂ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ.
- 1956ರ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಜೀವನಾಂಶದ ಕಾಯಿದೆ
- 1956ರ ಕನ್ಯೆಯರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಕಾಯಿದೆ.
- 1961ರ ವರದಕ್ಷಿಣ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆ.
- 1961ರ ಹೆರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಾಯಿದೆ.
- 1976ರ ಸಮಾನ ಪೀತ ಕಾಯಿದೆ.
- 1976ರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ
- 1978ರ ನಾಗರೀಕ ವಿವಾಹ ನಿಗ್ರಹಣ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ.

- 1986ರ ಮಹಿಳೆಯ ಅಸಭ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆ.
- 1986ರ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾಯಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳ ಮುಲಕ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಕೂಡ ನಾಂದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಂಬಂಧ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು:

ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೆ,

1) **TRYSEM:** ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ (Training of Rural Youth for Self employment ಟ್ರೇನಿಂಗ ಆಫ್ ರೂರಲ್ ಯೂಥ್ ಫಾರ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಮೆಂಟ್) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1979-80ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. 18 ರಿಂದ 35 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

2) **ICVDS:** ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ(Integrated child development ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಚೈಲ್ಡ್ ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1975-76ರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಸ್ಥ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

3) **DWCRA:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (Developmet of women and child in Rural Areas ಡೆವಲಪ್ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ವಿಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚೈಲ್ಡ್ ಇನ್ ರೂರಲ್ ಎರಿಯಸ್) ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1992-93ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಉದ್ದೇಶ.

4) **ಬಾಲಿಕಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1997-98ರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

5) **ಕಸ್ತೂರಿಬಾ ಗಾಂಧಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ**: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1997-98ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಕಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

6) ಮಹಿಳಾ ಸೇವಾ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1998-99ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

7) ಕಿಶೋರಿ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನಾ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2000-01ರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

8) STEP: ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ (Support ot training and Employment Programme for women ಸಪೋರ್ಟ್ ದಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಅಂಡ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಫಾರ್ ವಿಮೆನ್) ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ 1980-87ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಎಂಟು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಕೈಮಗ್ಗ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಖಾದಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಬೇಸಾಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

9) ಸ್ವಾವಲಂಬನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1982/83ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಲು ತರಬೇತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ.

10) ಸ್ವಾಧಾರ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2001-2002ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಹಿಳೆಯರು ವಿಧವೆಯರು, ಮಹಿಳಾ ಕೈದಿಗಳು, ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆಶ್ರಯದೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

11) ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2000-01ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ:

- ಗೀತಾ ಸಿ.,(2015), ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ.

- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್.(2001) ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ಪುಟ: 2–16
- ಜಯವಂತ್ ನಾಯಕ್, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಯಾಜೆ (2010), ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮನೋರಮಾ ಮುದ್ರಣ, ಮಂಗಳೂರು, ಪುಟ. 21–39, 42–43, 48–58
- ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ (2002), ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.
- ಭವ್ಯ ಹೆಚ್.ಪಿ. (2012) ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ತಾರ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ 285/ಎಫ್ 6,5ನೇ ವೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಾಸ್, ಉತ್ತರಾಧಿ ಮಠದ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು. ಪುಟ: 15–16
- ರವಿ .ಎನ್ (2011), ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸುಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪುಟ: 14–20
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಪಿಡಿ, 2016-17
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿ (2002) ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗೊಂಚಲು ಗುಂಪುಗಳ ಬ್ಲಾಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿ 2010, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.

❖❖

ಅಧ್ಯಾಯ : ನಾಲ್ಕು

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

4.1. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

4.2. ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ

ಅಧ್ಯಾಯ : ನಾಲ್ಕು

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಪೀಠಿಕೆ:

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು "ಜನರಿಗಾಗಿಯೇ, ಜನರಿಂದಲೇ ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೋಸ್ಕರವೇ' ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು "ಗೆಮಲಾನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬಾಂಗ್ಲದೇಶ"ದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಚಿತ್ತಗಾಂವ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊ॥ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಯೂನಸ್‌ರಿಂದ 1975ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. 1989 ರಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಕ್ರೀಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದವು. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಗೂ ಲಾಭವಲ್ಲದೆ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ದೇಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಣ್ಣ ಐಚ್ಚಿಕ ಸಂಘಗಳಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ವ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಗ್ಗೂಡುತ್ತಾರೆ.

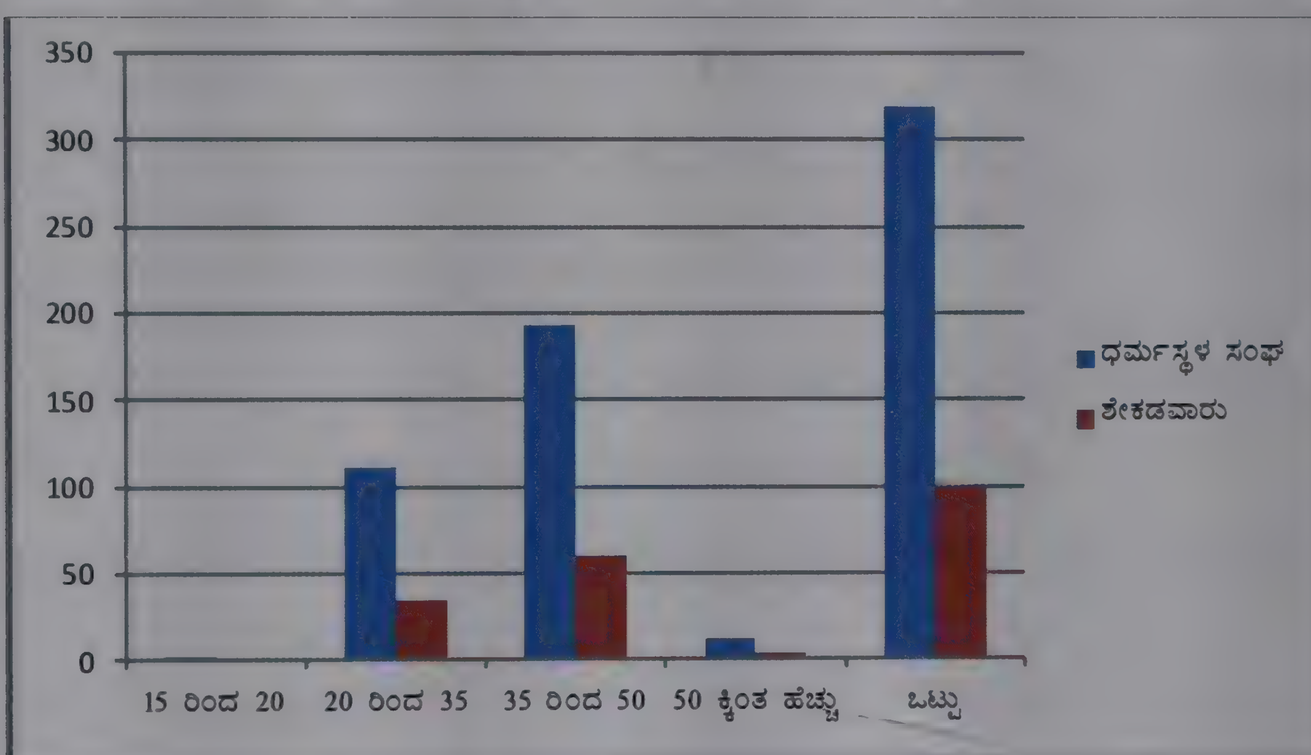
ಕೋಷ್ಟಕ 4.1 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ವಿವರಣೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	15 ರಿಂದ 20	3	0.9	8	2.5
2	20 ರಿಂದ 35	112	35.0	66	20.7
3	35 ರಿಂದ 50	193	60.3	209	65.3
4	50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	12	3.8	37	11.5
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಯೋರಚನೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ವಯಸ್ಸು ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಯೋಮಾನದವರ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರ ವರ್ಯೋರಚನೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಯೋರಚನೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.1 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿವರ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ 60.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 35 ರಿಂದ 50ರ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ. 35.0ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 20 ರಿಂದ 35 ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಶೇ.0.9 ರಷ್ಟು 15 ರಿಂದ 20ರ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.3.8ರಷ್ಟು 50ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.1 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ. 65.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 35 ರಿಂದ 50ರ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.20.7 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 20 ರಿಂದ 35ರ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.2.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 15 ರಿಂದ 20 ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದು ಶೇ. 11.5ರಷ್ಟು 50ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 35 ರಿಂದ 50ರ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಎರಡು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

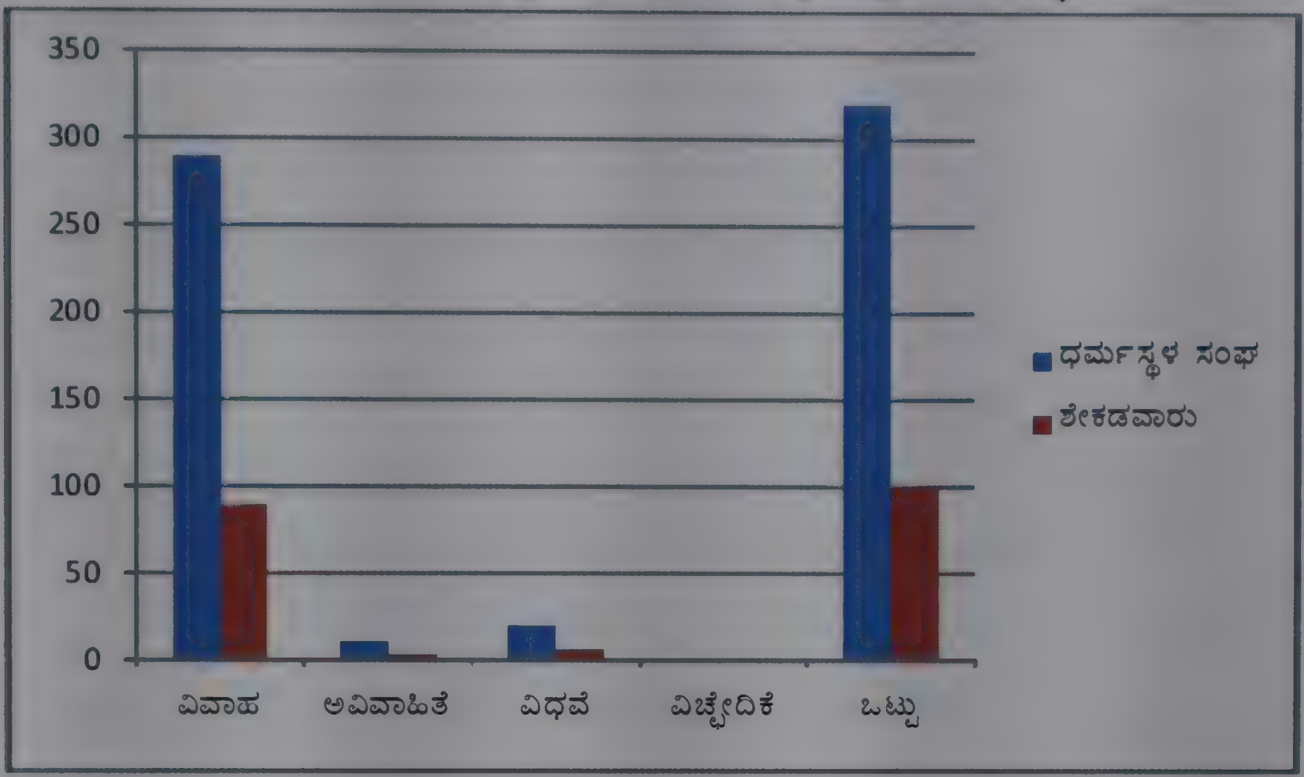
ಕೋಷ್ಟಕ 4.2 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಕ್ರಸಂ	ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ವಿವಾಹ	289	90.3	283	88.4
2	ಅವಿವಾಹಿತೆ	11	3.4	16	5.0
3	ವಿಧವೆ	20	6.3	18	5.7
4	ವಿಚ್ಛೇದಿಕೆ	–	–	03	0.9
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ವಿವಾಹವೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಮ್ಮದೇಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಬದುಕು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ವಿವಾಹಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ

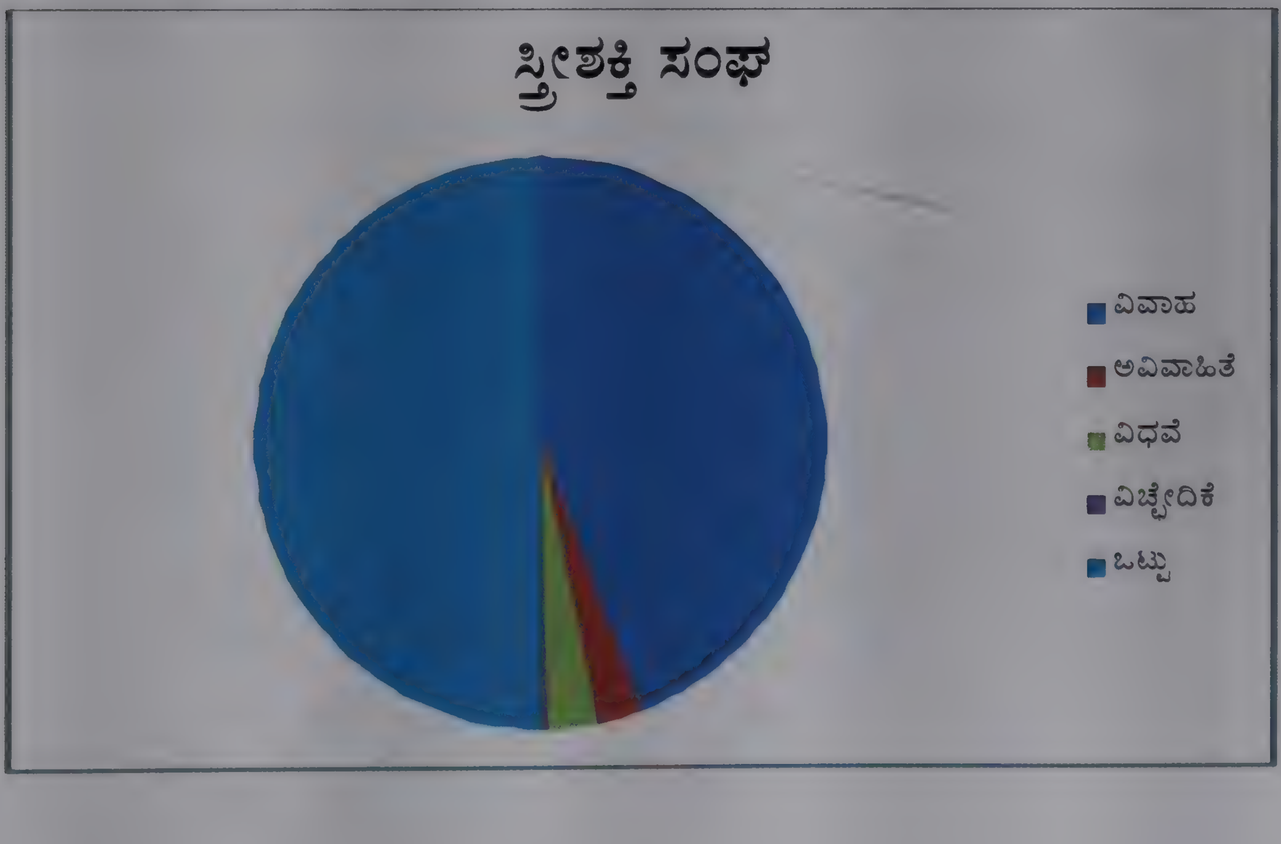
ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಠಕವು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.2 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 90.3ರಷ್ಟು ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 3.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವಿಧವರೆಯರು ಹಾಗೂ ಶೇ. 6.3ರಷ್ಟು ಅವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ, ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.2 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ

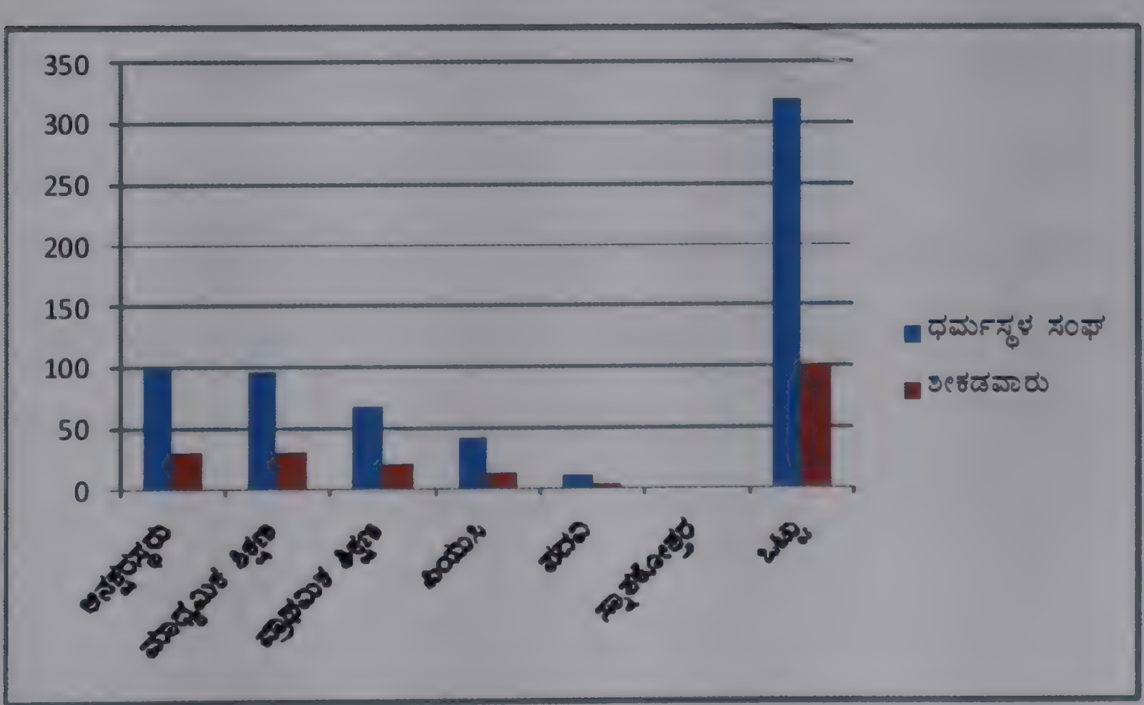
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ. 88.4ರಷ್ಟು ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಅವಿವಾಹಿತರು ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ 5.7ರಷ್ಟು ವಿಧವೆಯರು, 0.9ರಷ್ಟು ವಿಚ್ಛೇದಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.3 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	101	31.6	141	44.1
2	ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	97	30.3	71	22.2
3	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	67	20.9	88	27.5
4	ಪಿಯುಸಿ	43	13.4	19	5.9
5	ಪದವಿ	12	3.8	01	0.3
6	ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

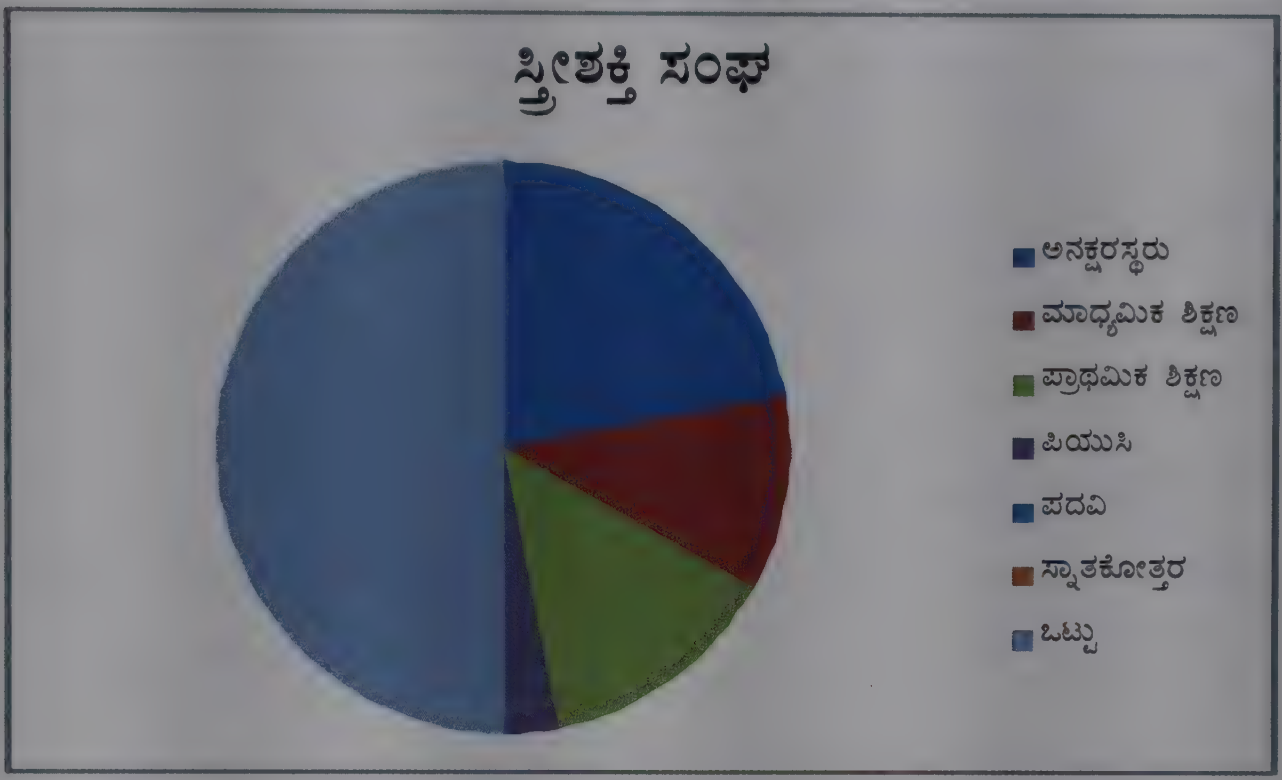
ಶಿಕ್ಷಣವು ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನಿಸಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಸಮೂಹ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಭದ್ರತೆಗೆ ಐಕ್ಯಮತ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯ. ಹಿಂದೆ ಹಾಗೂ ಇಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದವರು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಲವು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗದೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.3 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.31.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.20.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ. 30.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.13.4ರಷ್ಟು ಪಿಯುಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.3.8ರಷ್ಟು ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.3 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ44.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.27.5ರಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.22.2ರಷ್ಟು ಮಾಧ್ಯವಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.5.9ರಷ್ಟು ಪಿಯುಸಿ, ಮತ್ತು ಶೇ0.3ರಷ್ಟು ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

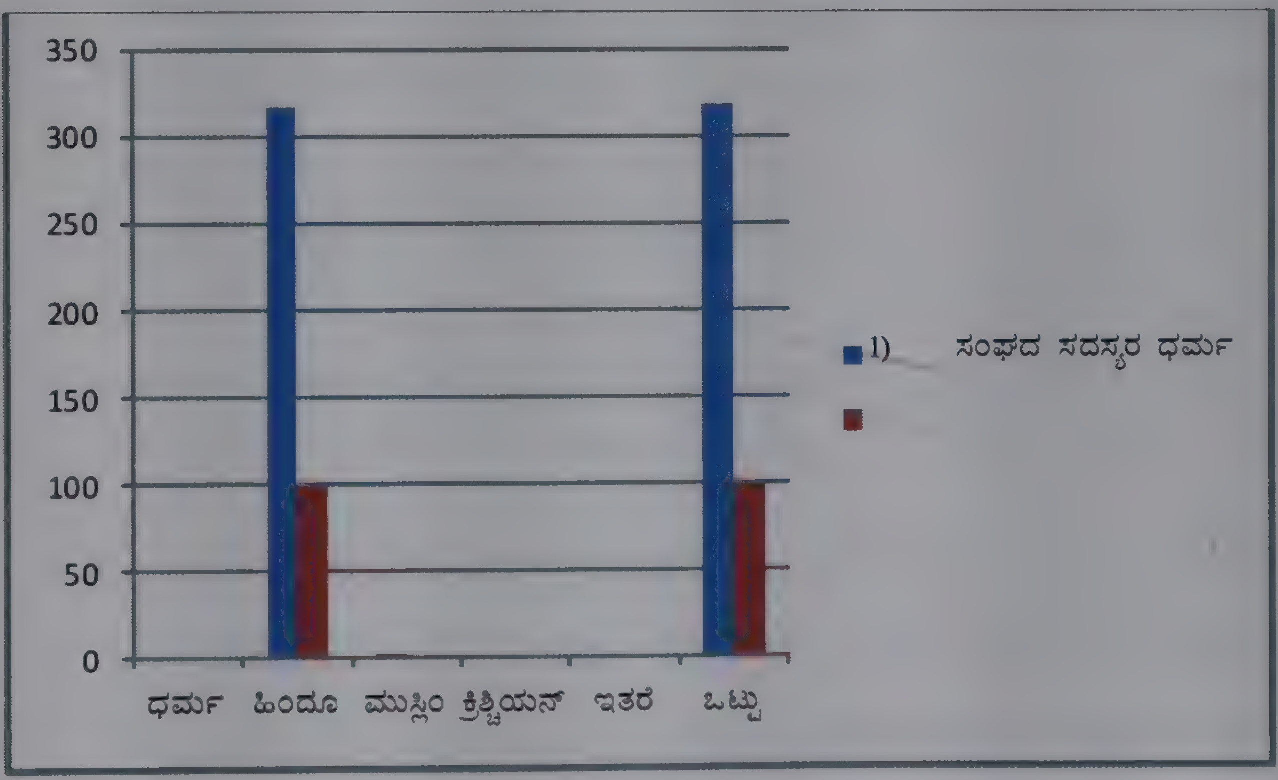
ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಅನುಸಾರ ತಿಳಿದುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ಷಿಣದ ಅವ್ಯಶಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೀಡದೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ವಿವಾಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದೆ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.4 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಧರ್ಮದ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಧರ್ಮ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಹಿಂದೂ	317	99.1	314	98.1
2	ಮುಸ್ಲಿಂ	3	0.9	6	1.9
3	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	–	–	–	–
4	ಇತರೆ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

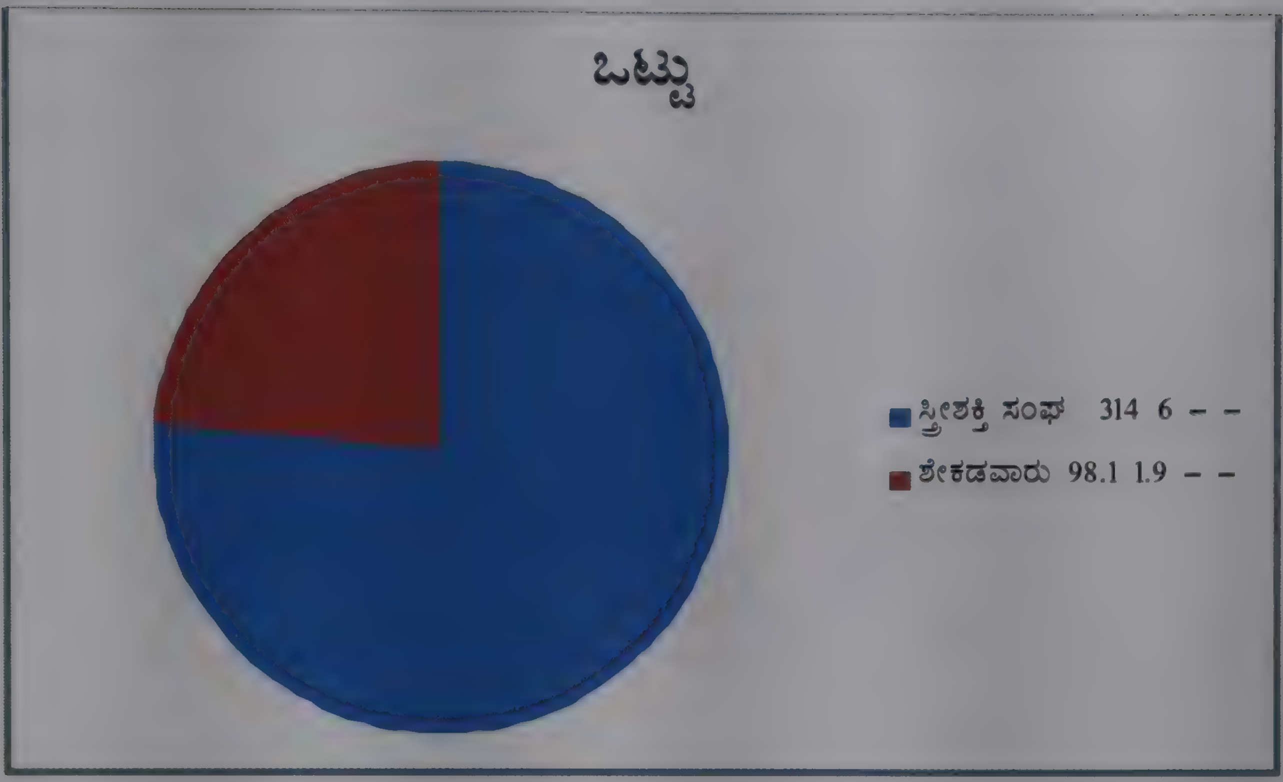
ಭಾರತವು ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ ನಾಡಗಿದೆ. ಧರ್ಮವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೊರಗಿನ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರ ಮನೋಧರ್ಮ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘದಲ್ಲಿಯು ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.4 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಧರ್ಮದ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.99.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದವರಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.4 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಧರ್ಮದ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.98.1ರಷ್ಟು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರಿದ್ದು, ಶೇ.1.9ರಷ್ಟು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದವರಿದ್ದಾರೆ.

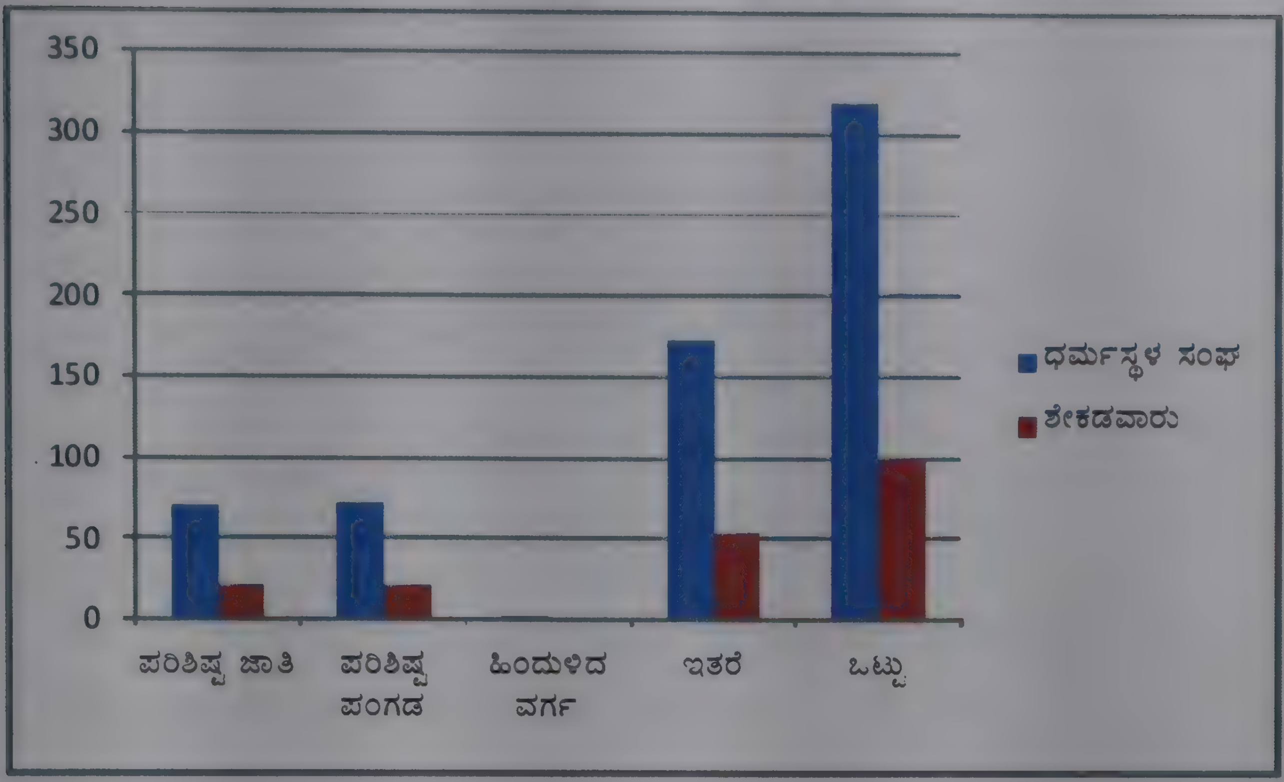
2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರೇ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.5 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿಯ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಜಾತಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ	71	22.2	71	22.2
2	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ	72	22.5	53	16.5
3	ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ	3	0.9	6	1.9
4	ಇತರೆ	174	54.4	190	59.4
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

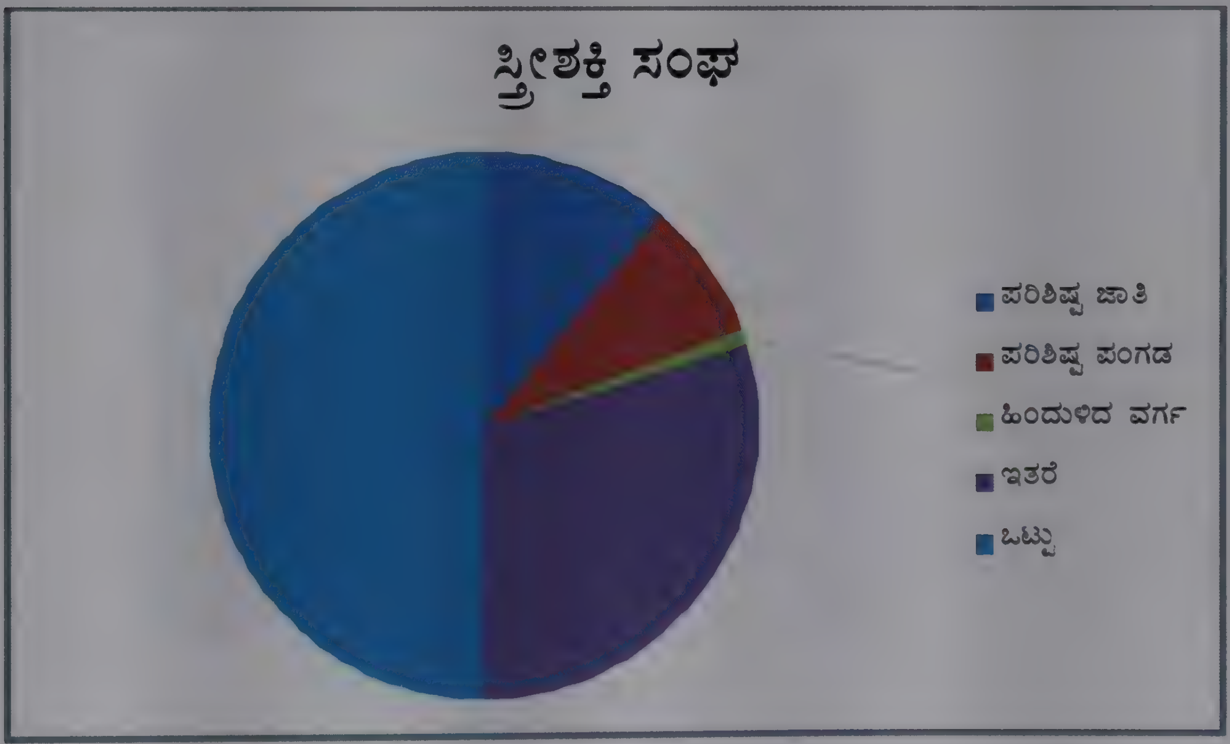
ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಹಲವು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜಾತಿ–ಉಪಜಾತಿಗಳಿಂದ ಸೇರಿದ ಜನರು ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವು ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಉಪಜಾತಿಗಳಿಂದ ಸೇರಿರುವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.5 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿಯ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.22.2 ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದು, ಶೇ22.5ರಷ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ54.4ರಷ್ಟು ಇತರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.5 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿಯ ವಿವರ

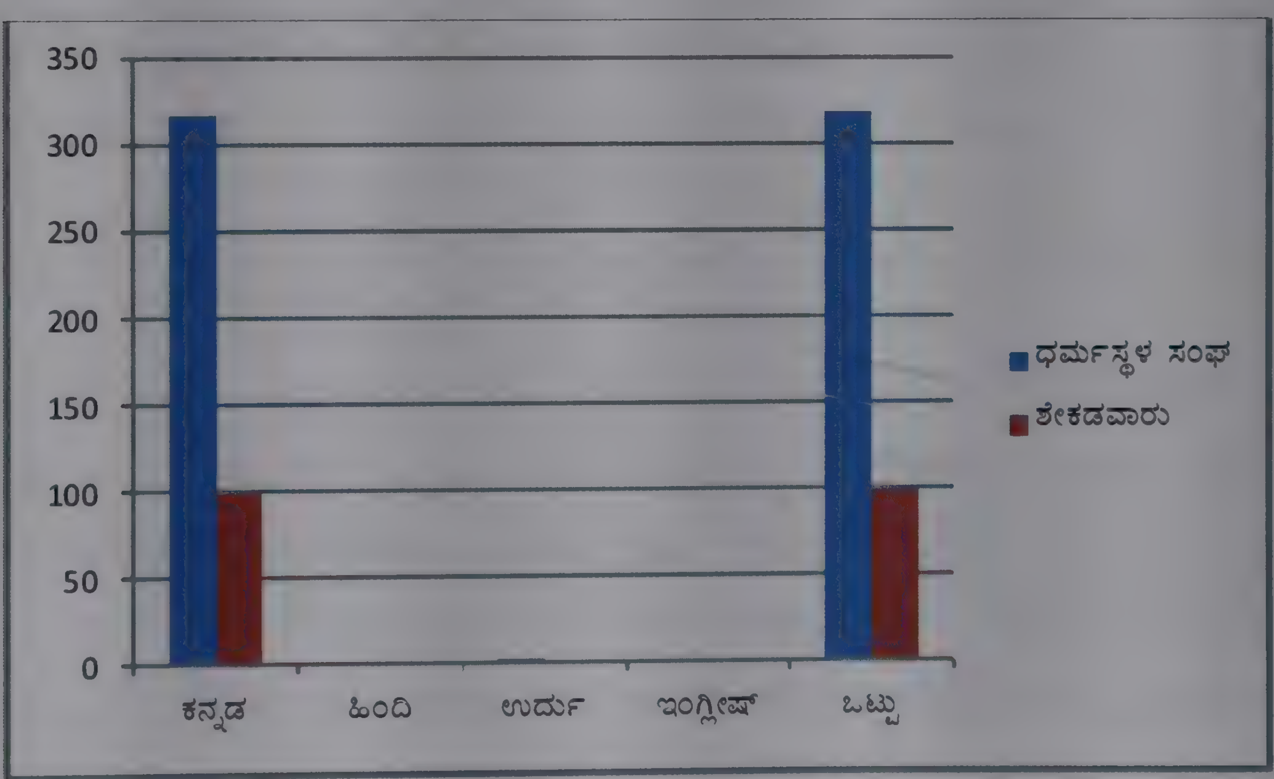
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.22.2ರಷ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿದ್ದು, ಶೇ.16.5ರಷ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.1.9ರಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.59.37ರಷ್ಟು ಇತರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.6 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಭಾಷೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಕನ್ನಡ	317	99.1	314	98.1
2	ಹಿಂದಿ	–	–	–	–
3	ಉರ್ದು	3	0.9	6	1.9
4	ಇಂಗ್ಲೀಷ್	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಭಾಷೆ ಎಂಬುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜಾತಿ ಉಪಜಾತಿಗಳಿರುವಂತೆ, ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತಾನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜಾತಿಗೆ ಮತ್ತು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಯೂ ಹಲವು ಭಾಷೆಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.6 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ. 99.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವರಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ 0.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.6 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ವಿವರ

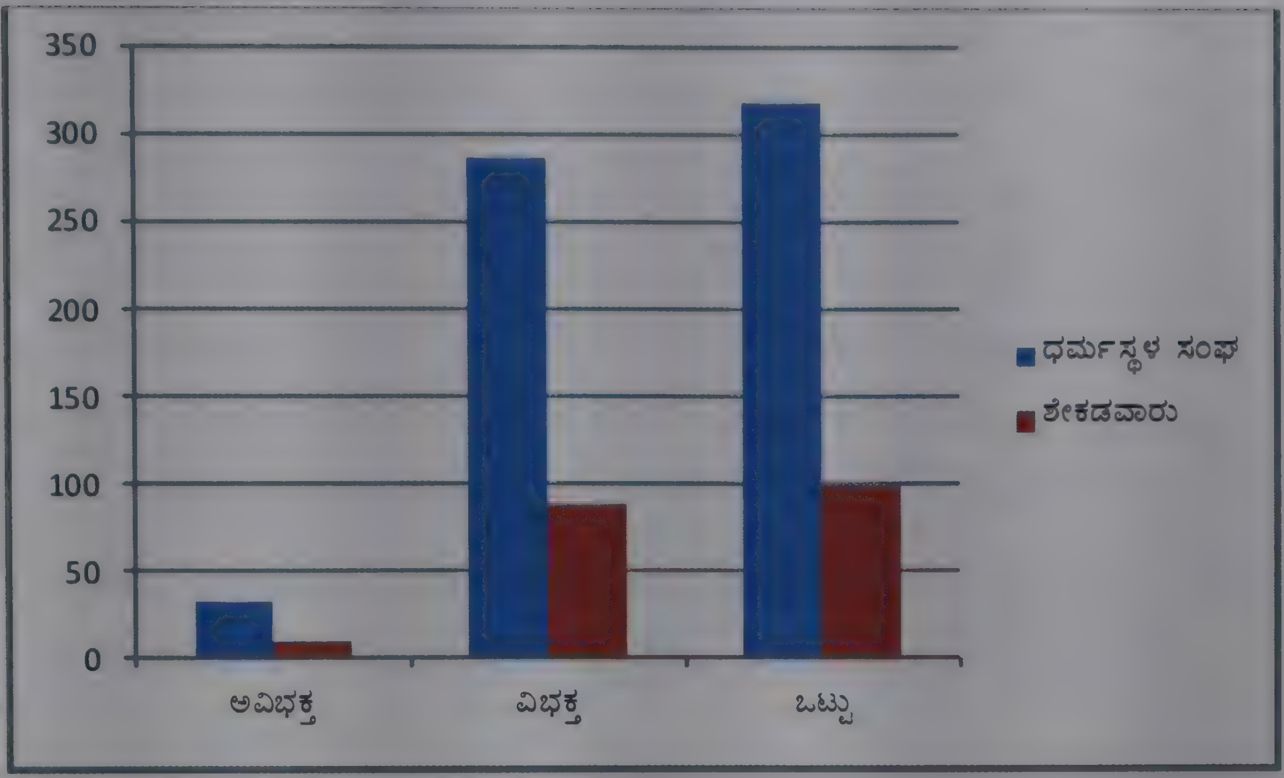
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 98.1 ಸದಸ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ 1.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.7 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಕುಟುಂಬದ ವಿವರ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಅವಿಭಕ್ತ	33	10.3	36	11.2
2	ವಿಭಕ್ತ	287	89.7	284	88.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಕುಟುಂಬವು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ಬದಾಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬವು ವಿಭಕ್ತ ಅಥವಾ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.7 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.10.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.89.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.7 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.11.2 ಸದಸ್ಯರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಶೇ.88.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.8 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	2–3	14	4.4	17	5.3
2	4–6	286	89.4	260	81.3
3	7–8	8	2.5	34	10.6
4	9–12	12	3.7	9	2.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವರು ಎಂಬ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.8 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.4.4ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 2–3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ. 89.4ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 4–6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.2.5ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 7–8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ. 3.7ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 9–12ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.8 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 5.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 2–3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.81.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 4–6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.10.6ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 7–8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.2.8ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 9–12ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.9 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ

ಕ್ರಸಂ	ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಸ್ವಂತದ್ದು	319	99.7	318	99.4
2	ಬಾಡಿಗೆ	01	0.3	02	0.6
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

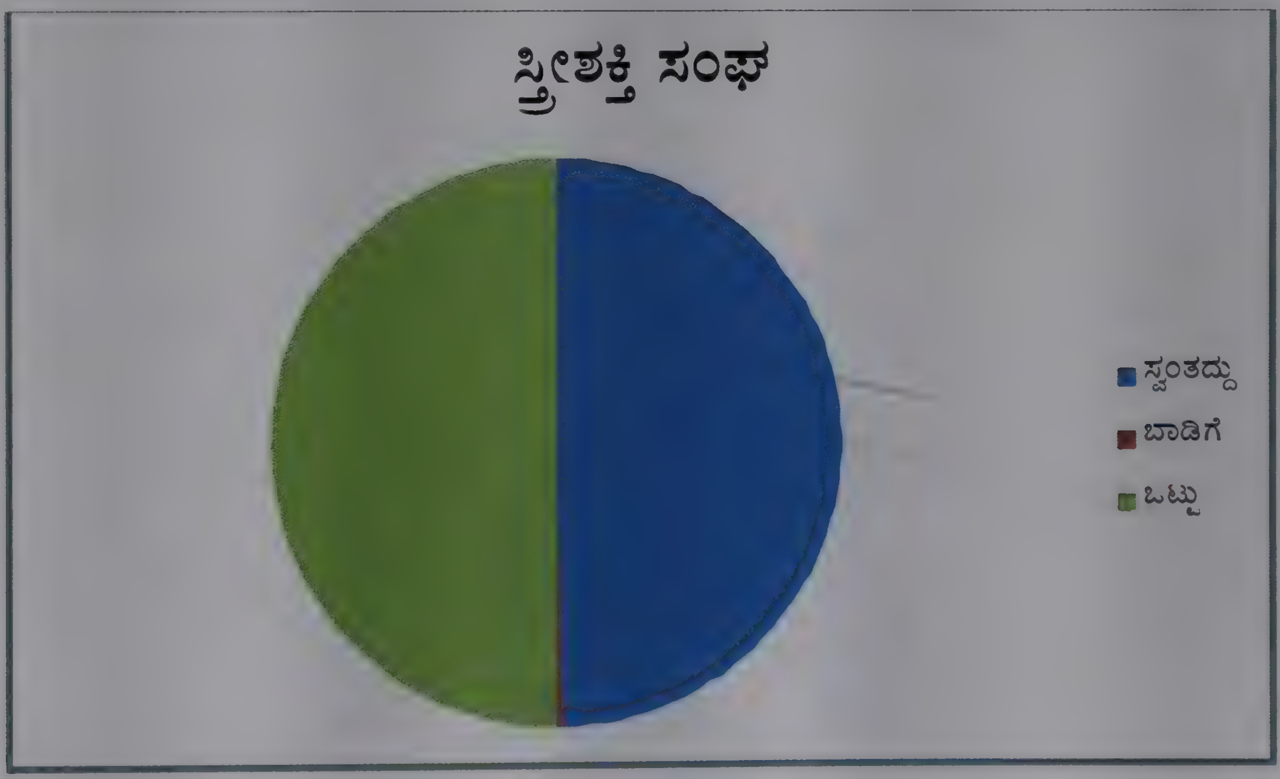
ಮನೆಯು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದು. ಕೆಲವಾರು ತಮ್ಮದೆ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.9 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.99.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮತ್ತು 0.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.9 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ

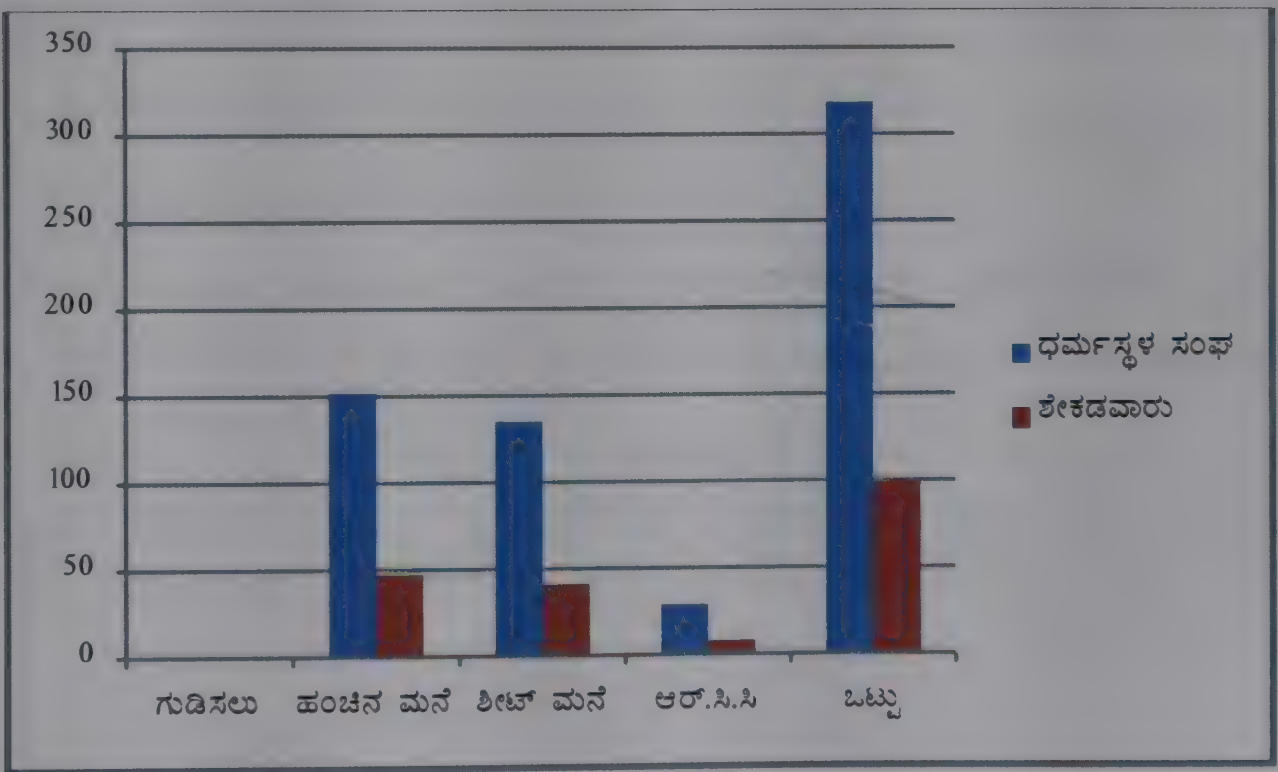
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 99.4 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 0.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.10 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಾಸದ ಮನೆಯ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಗುಡಿಸಲು	01	0.3	4	1.2
2	ಹಂಚಿನ ಮನೆ	153	47.8	43	13.4
3	ಶೀಟ್ ಮನೆ	136	42.5	237	74.1
4	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ	30	9.4	36	11.3
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮನೆಯು ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಿವಾಸಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿವಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಿವಾಸವು ಅವರವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಂಚಿನ ಮತ್ತು ಶೀಟಿನ ಮನೆಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತೀರುವುದು ನೋಡುತ್ತೀದ್ದೆವೆ, ಹಾಗೂ ಕೆಲವರು ಇನ್ನು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

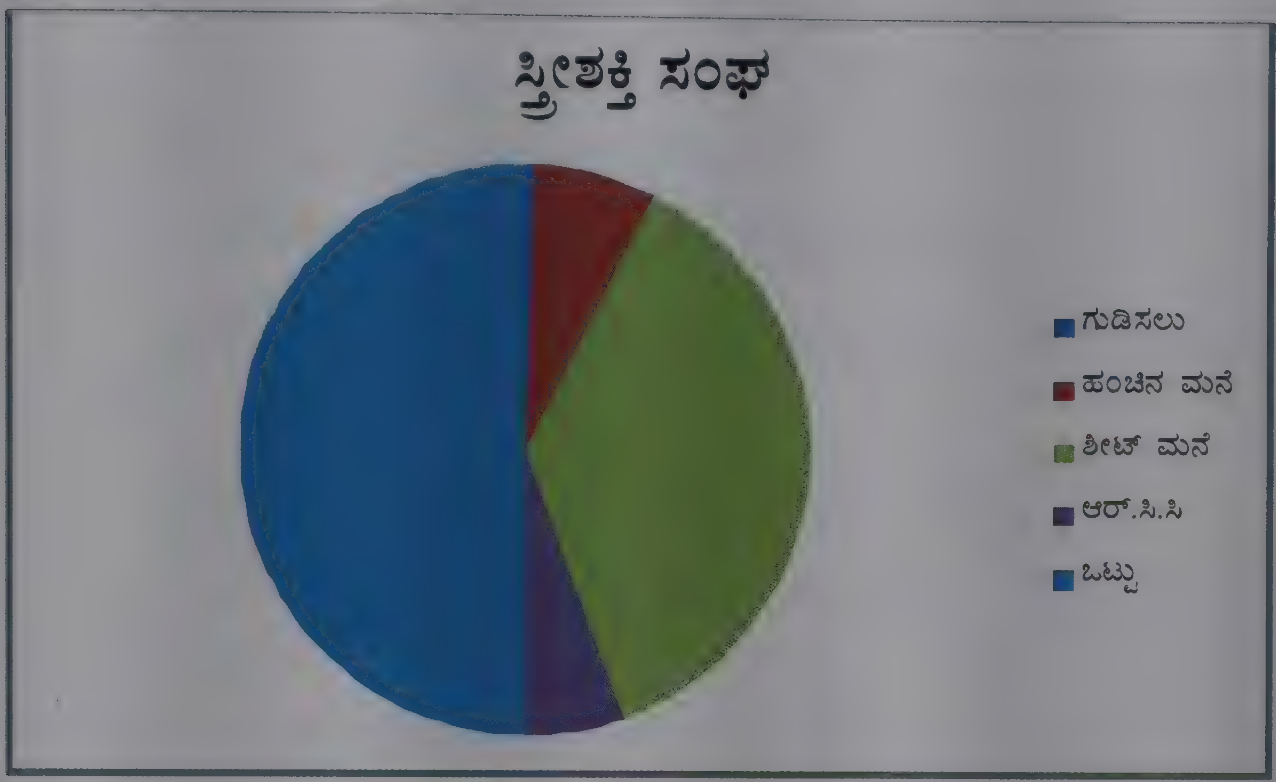
ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.10 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಾಸದ ಮನೆಯ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಗುಡಿಸಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಾವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.47.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ

ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.42.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಶೀಟ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಾರಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಾವರಾಗಿದ್ದಾರೆ,.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.10 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ವಾಸದ ಮನೆಯ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.1.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಗುಡಿಸಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.13.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.74.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಶೀಟ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಾರಿದ್ದು, ಹಾಗೂ ಶೇ.11.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ,.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಂಚಿನ ಮತ್ತು ಶೀಟ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದ್ದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನದ್ದಾಗಿ ಶೀಟ್‌ನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

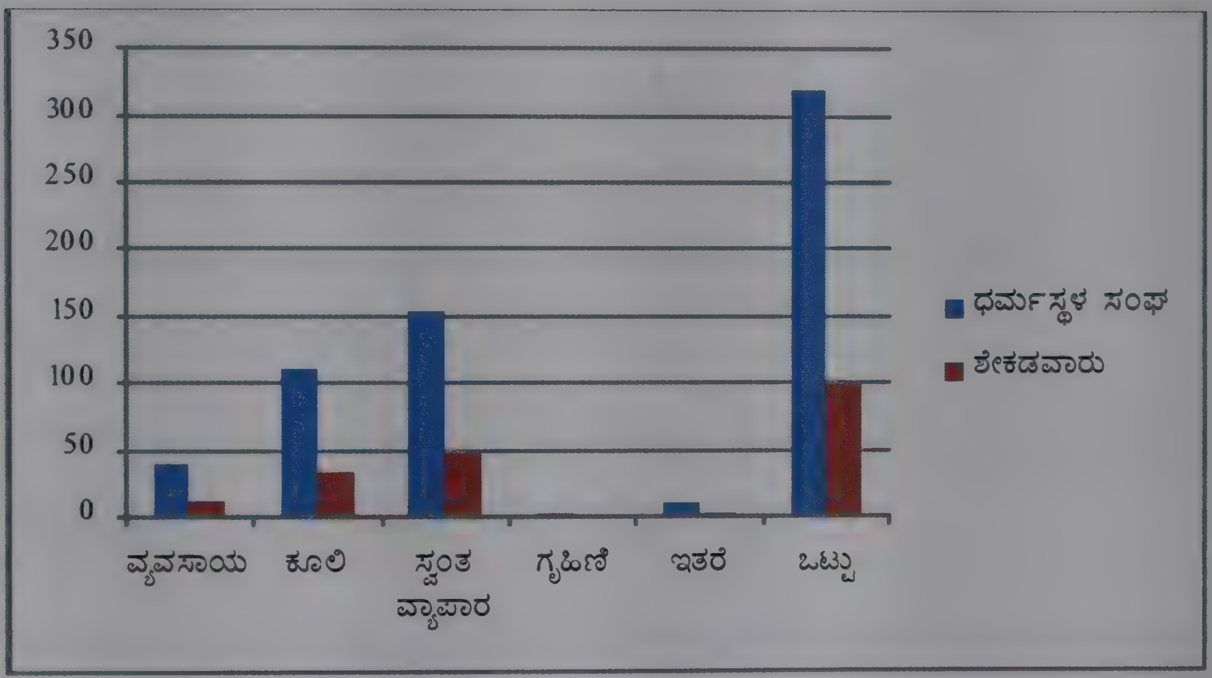
ಕೋಷ್ಟಕ 4.11 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ಯೋಗ

ಕ್ರಸಂ	ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ಯೋಗ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ವ್ಯವಸಾಯ	41	12.8	92	28.7
2	ಕೂಲಿ	112	35.0	111	34.7
3	ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ	154	48.1	117	36.6
4	ಗೃಹಿಣಿ	03	0.9	–	–
5	ಇತರೆ	10	3.2	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಹಾಗೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ, ಕೂಲಿ, ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ(ಪಶುಪಾಲನೆ) ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವತಃ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಭೂರಹಿತಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

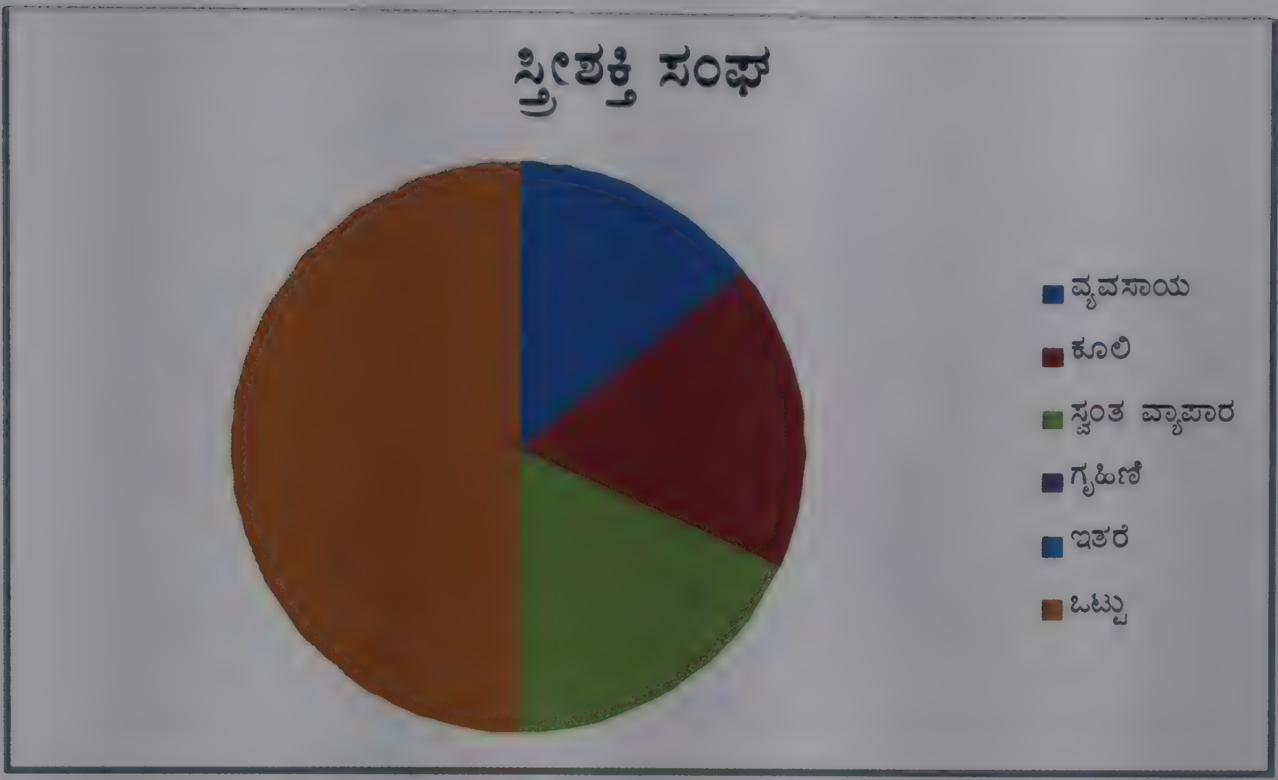
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.11 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ಯೋಗ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.12.8ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.35ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ತೋಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ದಿನ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ 48.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಿರಣಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಟಿ, ಕಾಫಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗಿರಿತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.3.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.11 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ಯೋಗ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.28.7ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.34.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಕೂಲಿ ಜೀವನದಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ 36.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಗೃಹಿಣಿಯರಗಲಿ, ಇತರೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

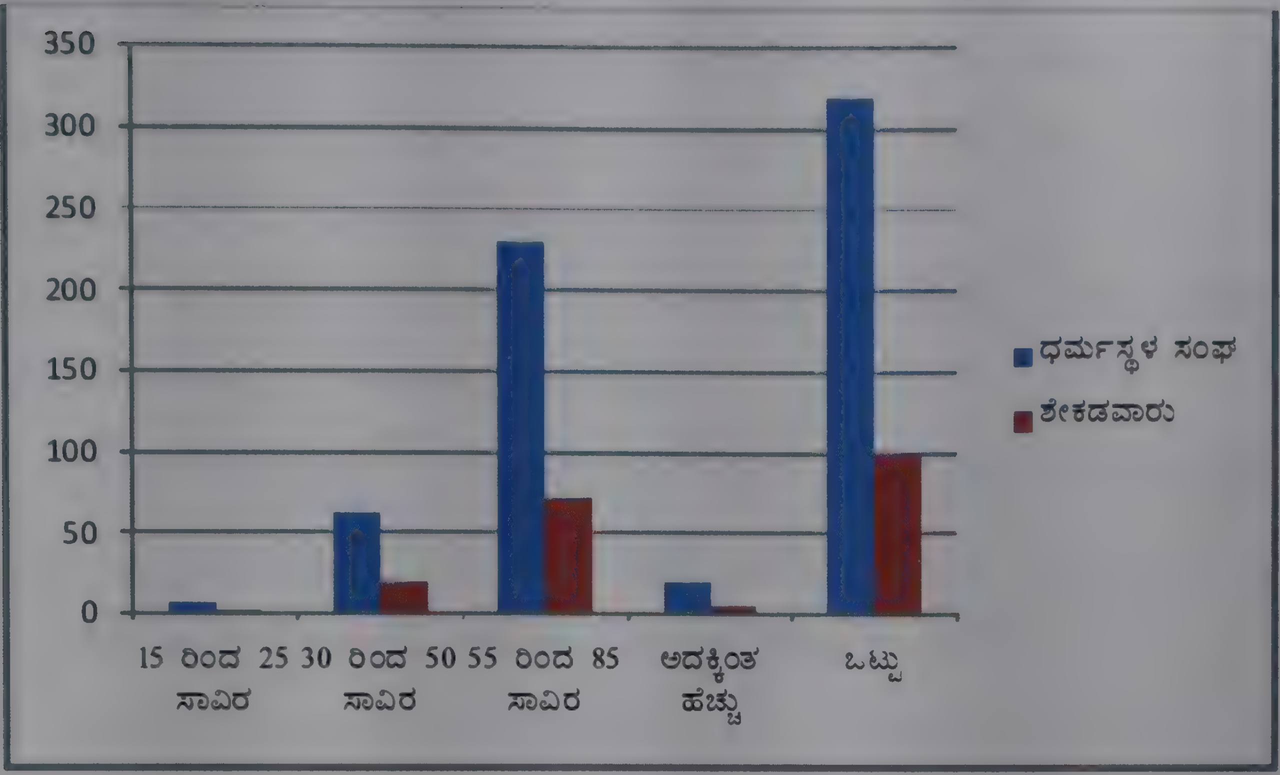
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತಾದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.12 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ

ಕ್ರಸಂ	ವಾಷಿಕ ವರಮಾನ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	15 ರಿಂದ 25 ಸಾವಿರ	7	2.2	21	6.6
2	30 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರ	63	19.7	82	25.6
3	55 ರಿಂದ 85 ಸಾವಿರ	230	71.8	195	60.9
4	ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	20	6.3	22	6.9
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

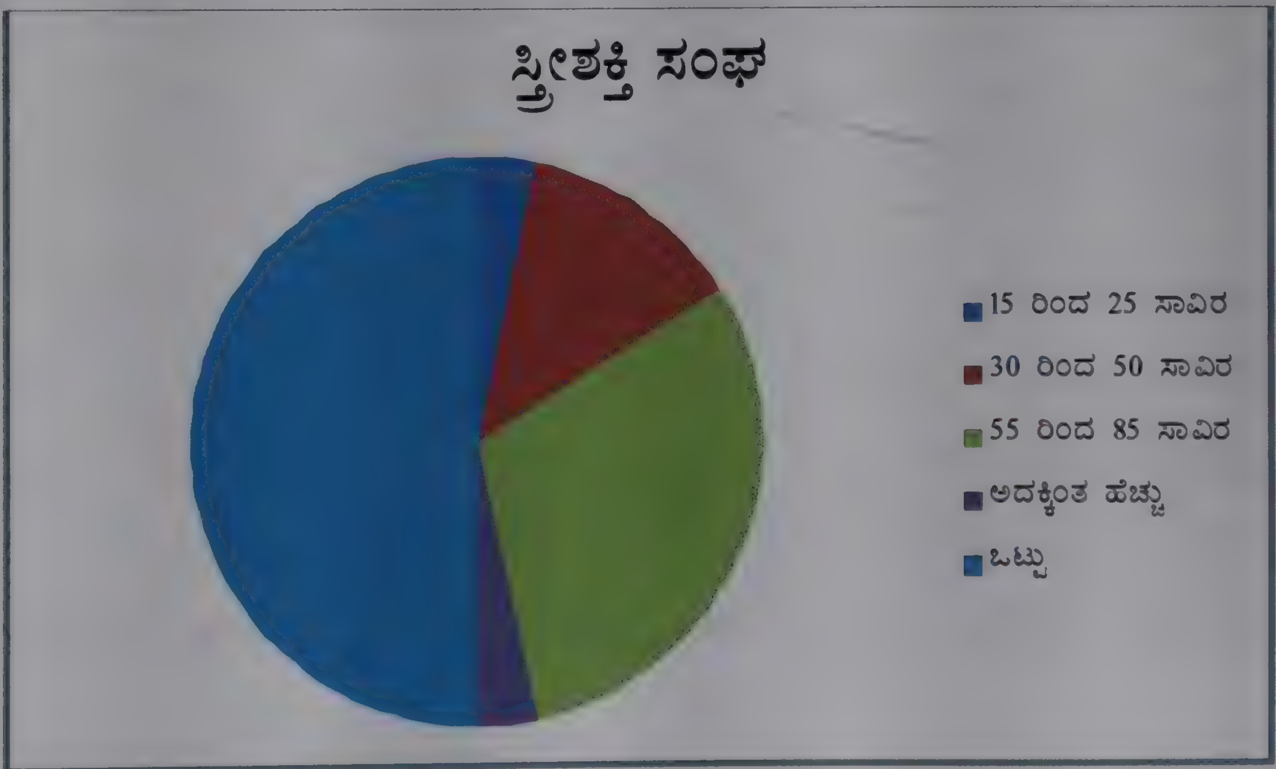
ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.12 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.2.2ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ. 15ರಿಂದ 25 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.19.7ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ.30 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.71.8ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ. 55ರಿಂದ 85 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.6.3ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವಾರಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.12 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.6.6ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ. 15 ರಿಂದ 25 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.25.6ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ.30 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.60.9ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಾಗಿ ರೂ. 55 ರಿಂದ 85 ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.6.9ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವಾರಗಿದ್ದಾರೆ.

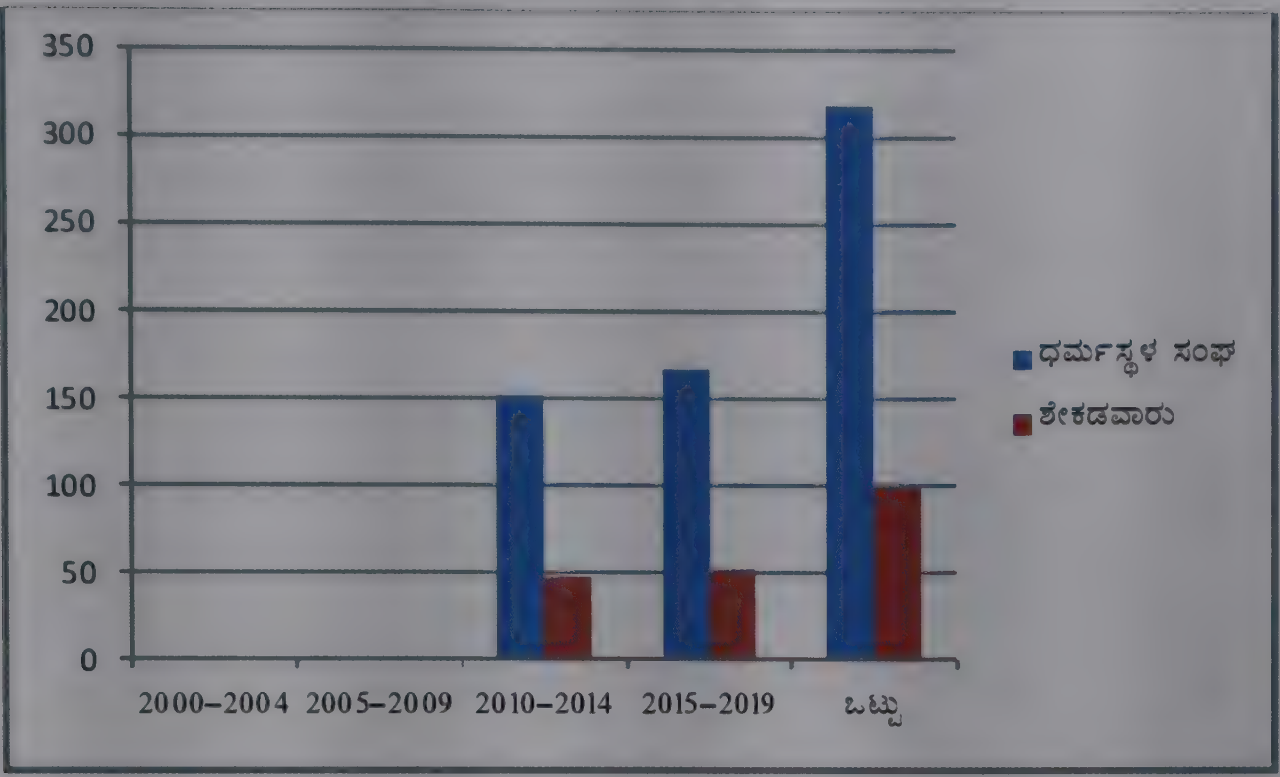
2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿದರು ಅವರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮುನ್ನ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೋರುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಬಂದ ಬೆಳೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಲು ಭಾಗ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಉಳಿಯುವುದು ಕಾಲು ಭಾಗರಷ್ಟು ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.13 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರ್ಷ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರ್ಷ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	2000–2004	–	–	120	37.5
2	2005–2009	–	–	105	32.8
3	2010–2014	153	47.8	53	16.6
4	2015–2019	167	52.2	42	13.1
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

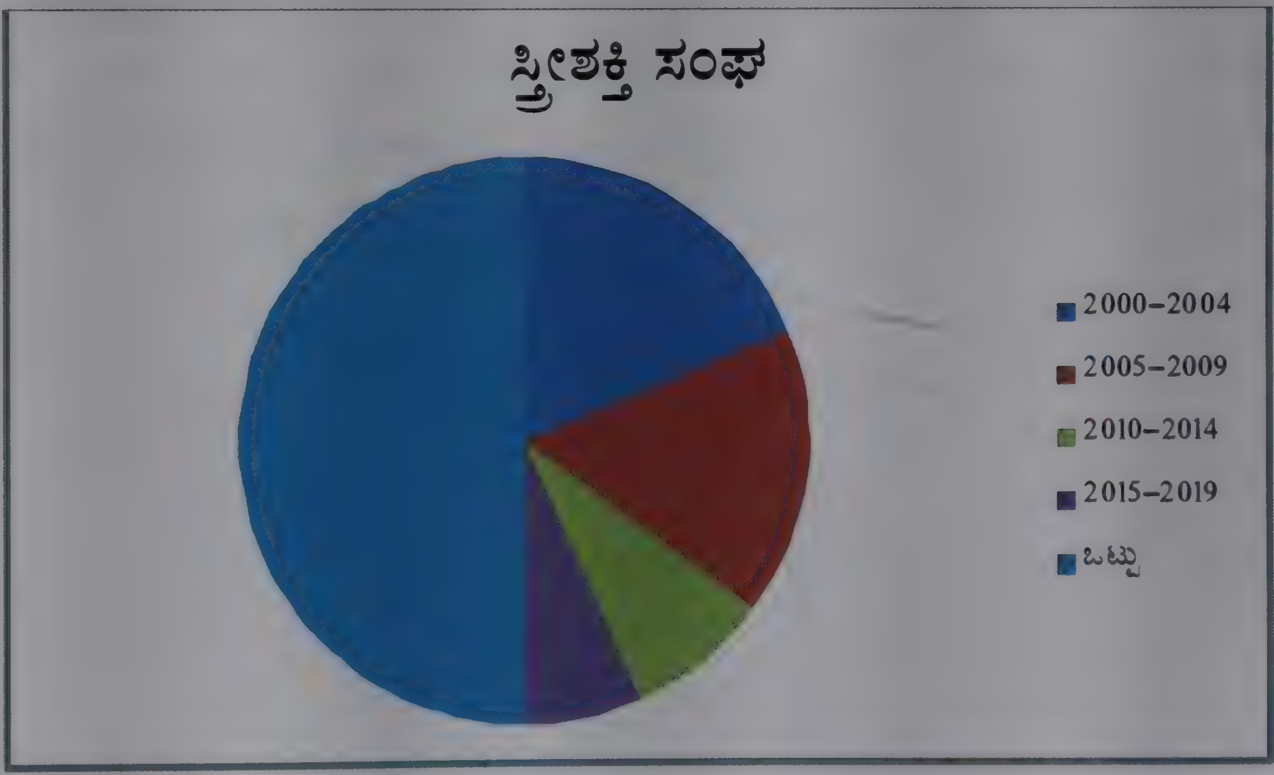
ಸಮಾಜದ ಯಾವುದೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅವಧಿಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದದ್ದು ದಾಖಲೇಗಳಿದ್ದಂತೆ, ಸಂಘಗಳು ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದವು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವ ವರ್ಷ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಘದ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.13 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರ್ಷ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಸರು 2010 ರಿಂದ 2014ರ ವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಸರು ಶೇ.47.8ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದು, 2015 ರಿಂದ 2019ರ ವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಸರು ಶೇ.52.2ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 2011ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.13 ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರ್ಷ

ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಗಿನಿಂದಲೂ (2000–2001) ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ

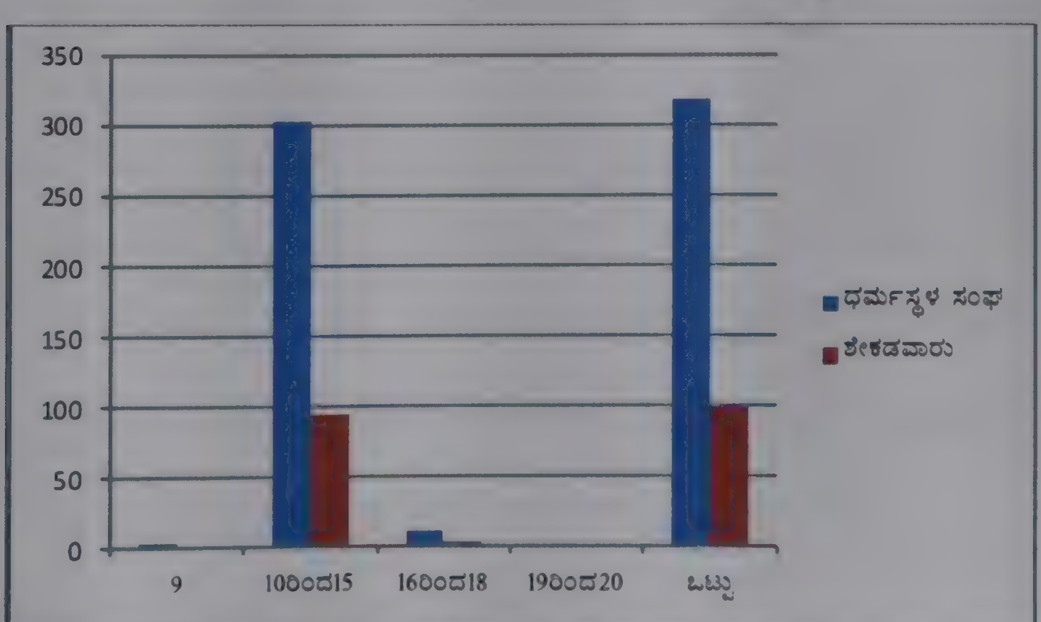
ತಿಳಿಯಬರುವುದೇನೆಂದರೆ 2000ರಿಂದ 2004ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಶೇ.37.5ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 2005ರಿಂದ 2009ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ.32.8ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ 2010ರಿಂದ 2014ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಶೇ.16.6ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದು, 2015 ರಿಂದ 2019ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಶೇ.13.1ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.14 ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಕ್ರಸಂ	ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಸಂಖ್ಯೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	9	4	1.2	–	–
2	10–15	304	95.0	227	70.9
3	16–18	12	3.8	72	22.5
4	19–20	–	–	21	6.6
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುಂಪು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಂಪು, ವಕೀಲರ ಗುಂಪು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗುಂಪು, ಮಹಿಳೆಯರ ಗುಂಪು, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೊಂದಣೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. 'ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ' ಎಂಬ ತತ್ವದಂತೆ ಈ ಒಂದು ಸಂಘ/ಗುಂಪುಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸು ತ್ತವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.14 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ 9 ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿದ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ.1.2ರಷ್ಟು ಇವೆ, ಮತ್ತು 10ರಿಂದ 15 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ.95ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಹಾಗೂ 16 ರಿಂದ 18 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ 3.8 ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 18 ಜನ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. 18 ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದಾರು ಅವರನ್ನು ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.14 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣವು 10 ರಿಂದ 15 ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿದ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ.70.9ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಮತ್ತು 16 ರಿಂದ 18 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ. 22.5ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಹಾಗೂ 19ರಿಂದ20 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗುಂಪುಗಳು ಶೇ.6.6ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 20 ಜನ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಳು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಬಹುತೇ ಸಂಘಗಳು 20 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘ ಬಿಟ್ಟಿ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

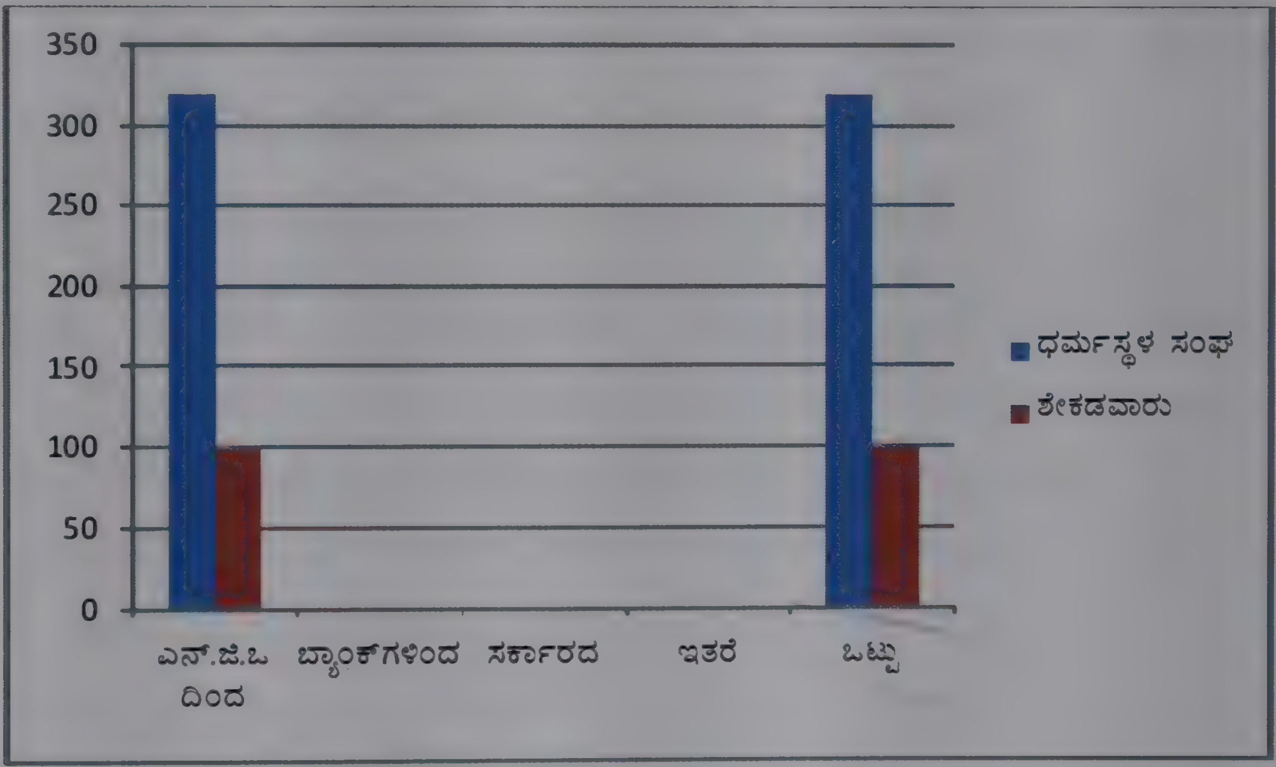
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 10 ರಿಂದ 15 ಜನ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.15 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಂಘ ರಚಿಸಿದ್ದು

ಕ್ರ.ಸಂ	ರಚಿತರು	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ದಿಂದ	320	100	–	–
2	ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ	–	–	–	–
3	ಸರ್ಕಾರದ	–	–	320	100
4	ಇತರೆ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘವು ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಂಘ ರಚಿಸಿದವರ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.15 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಂಘ ರಚಿಸಿದ್ದು

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘವು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘವನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಓಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.15 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಂಘ ರಚಿಸಿದ್ದು

ಸ್ತ್ರಿ ಸಂಘವು ಮಹಿಳಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ತ್ರಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸಂಘಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

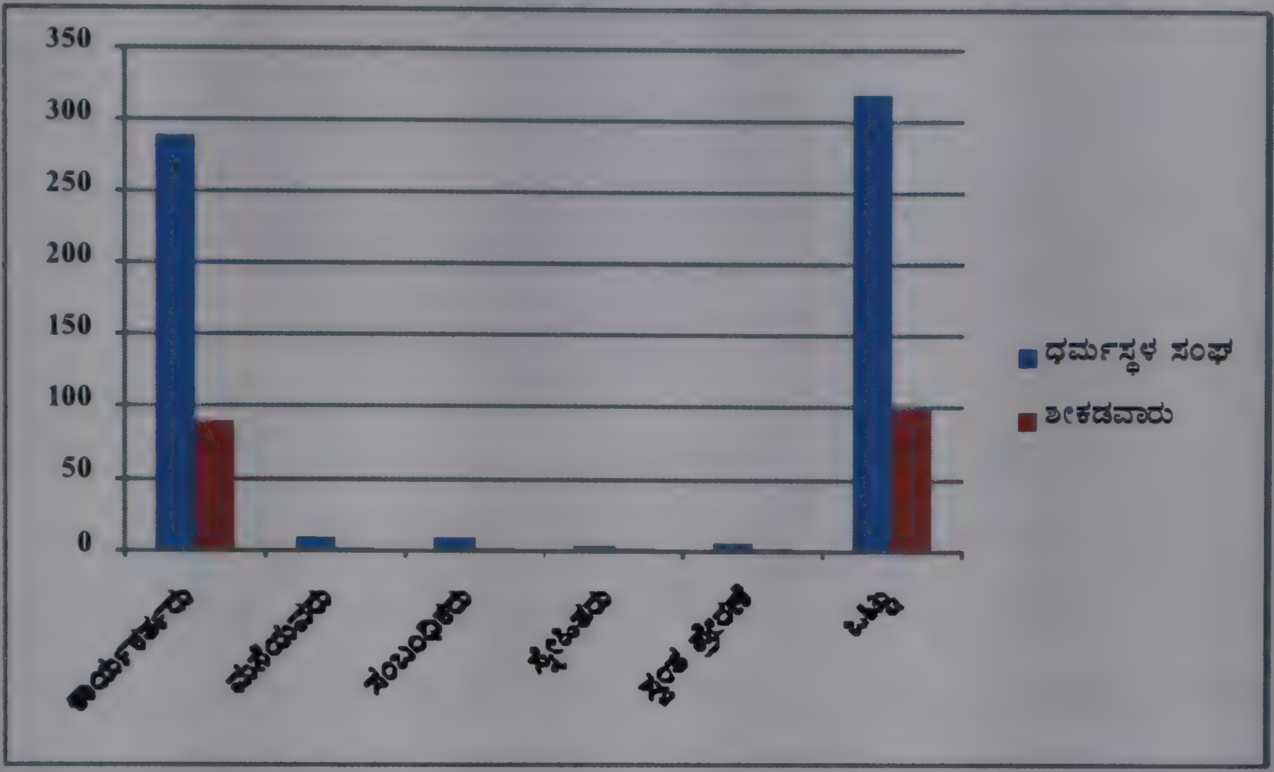
ಕೋಷ್ಟಕ 4.16 ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಪ್ರೇರಣೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು	289	90.3	135	42.2
2	ಮನೆಯವರು	10	3.1	20	6.2
3	ಸಂಬಂಧಿಕರು	10	3.1	15	4.7
4	ಸ್ನೇಹಿತರು	5	1.6	125	39.1
5	ಸ್ವಂತ ಪ್ರೇರಣೆ	06	1.9	25	7.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಿನ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ತಾಯಿ, ಸೋದರಿಯರ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಒಂದು ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ

ಮಹಿಳೆಯರ ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.16 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರ ವಿವರ

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ. 90.3ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.3.1ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಮನೆಯವರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.3.1ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.1.6ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸೇರಲು ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಶೇ1.9ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಂತ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.16 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರ ವಿವರ

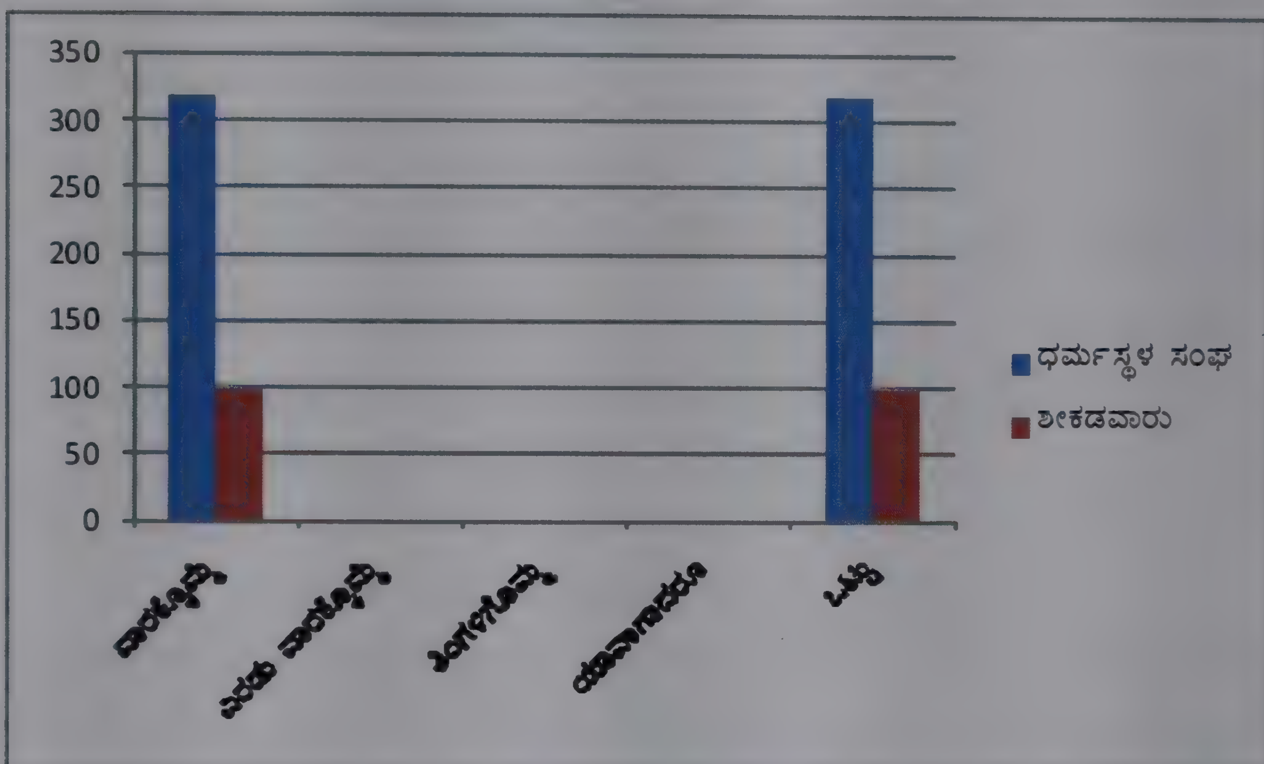
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವಾರ ಶೇ.42.2ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.6.2ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಮನೆಯವರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.4.7ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.39.1ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸೇರಲು ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಶೇ.7.8ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಂತ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.17 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಸಭೆಯ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸಭೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ	320	100	320	100
2	ಎರಡು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ	-	-	-	-
3	ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ	-	-	-	-
4	ಯಾವಾಗಾದರೂ	-	-	-	-
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

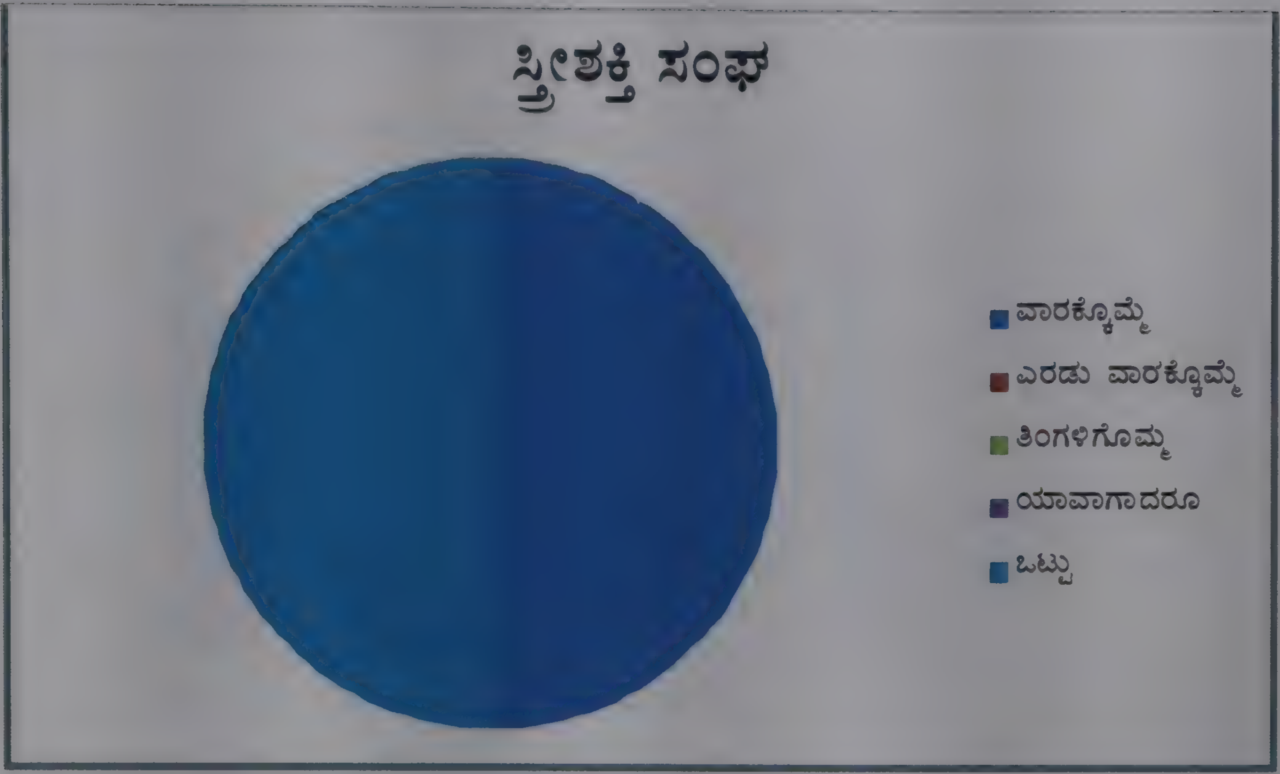
ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಂಘದ ಹಣ ಪಾವತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಭಾರಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಆ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಸಂಶೋಧನಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿರುವ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.17 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಸಭೆಯ ವಿವರ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಭೆ ಸೇರುವ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಎರಡು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.0ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.17 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಸಭೆಯ ವಿವರ

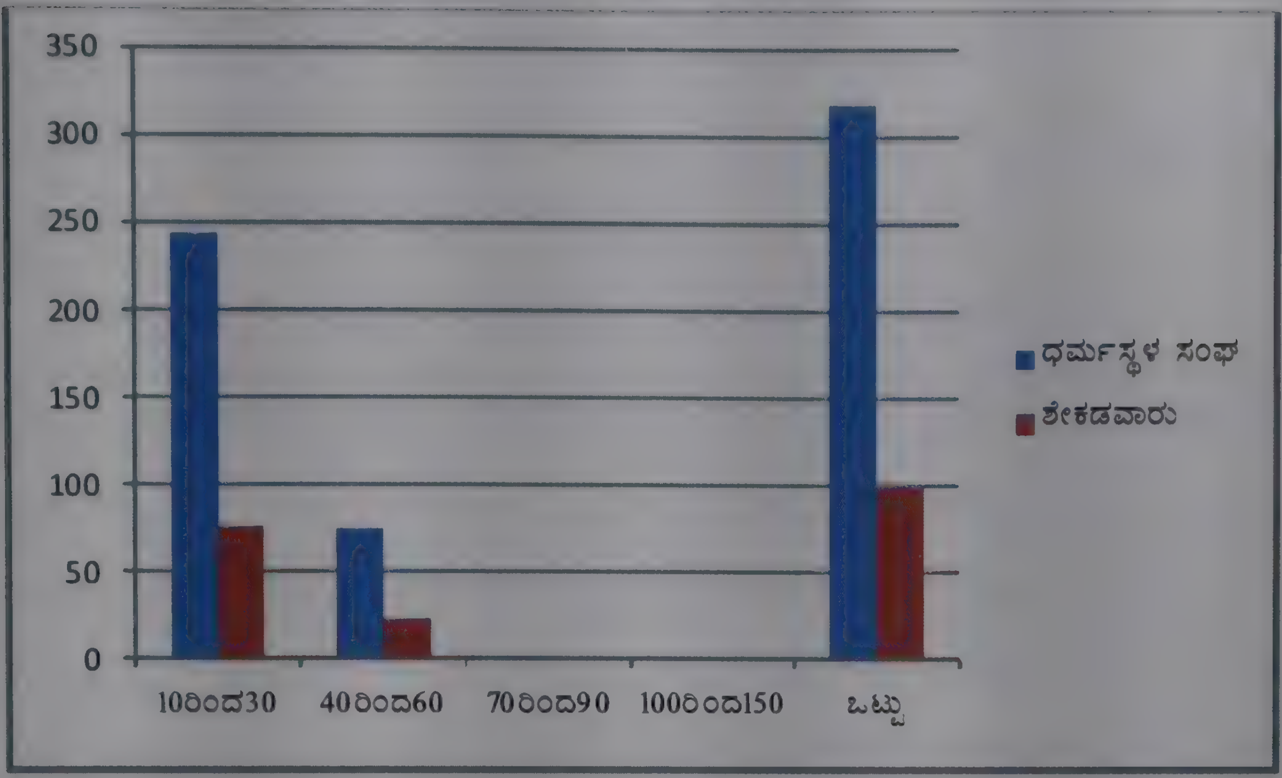
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಭೆ ಸೇರುವ ಅವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಇವೆ. ಎರೆಡುವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.0ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಹಾಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.18 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	10-30	245	76.6	218	68.1
2	40-60	75	23.4	76	23.8
3	70-90	-	-	24	7.5
4	100-150	-	-	02	0.6
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

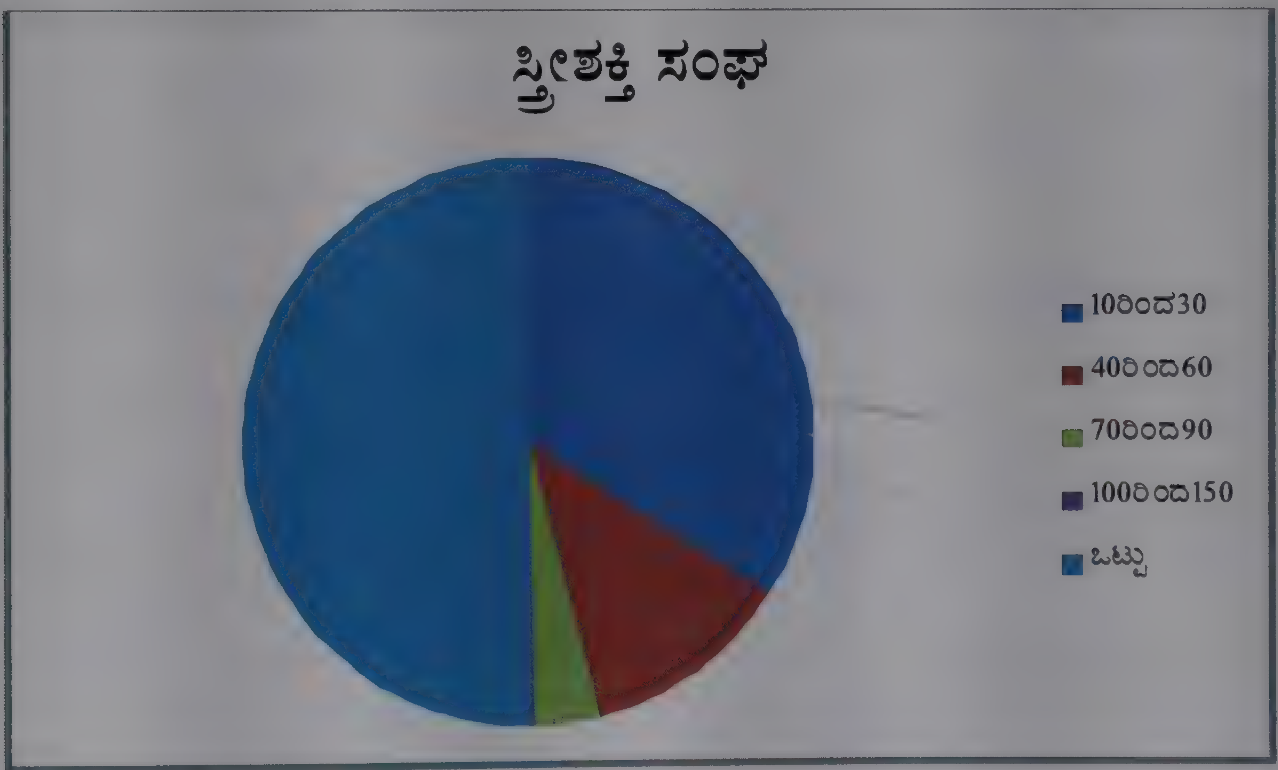
ಯಾವುದೇ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ತಿಂಗಳೊಗೊಮ್ಮೆ ಎಂದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಎಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಂಘದಿಂದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.18 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು 10 ರಿಂದ 30 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ.76.6ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು 40 ರಿಂದ 60 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ. 23.4ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.18 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಉಳಿತಾಂಯದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು 10 ರಿಂದ 30 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ.68.1 ರಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು 40 ರಿಂದ 60 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ.23.8ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ 70 ರಿಂದ 90 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ.7.5ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು

ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 100 ರಿಂದ 150 ರೂ.ವರೆಗೆ ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

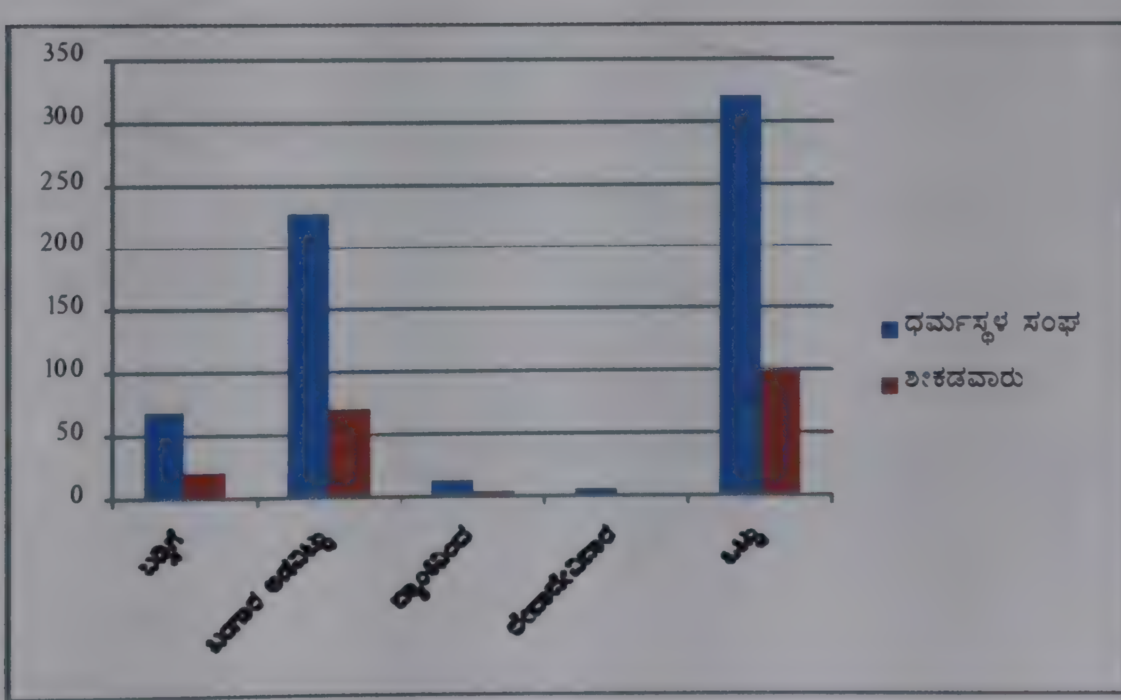
ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 30 ರೂ.ವರೆಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.19 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಬಡ್ಡಿಗೆ	70	21.8	231	72.2
2	ಬಂಗಾರ ಅಡವಿಟ್ಟು	228	71.3	43	13.4
3	ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ	15	4.7	19	5.9
4	ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ	7	2.2	27	8.5
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

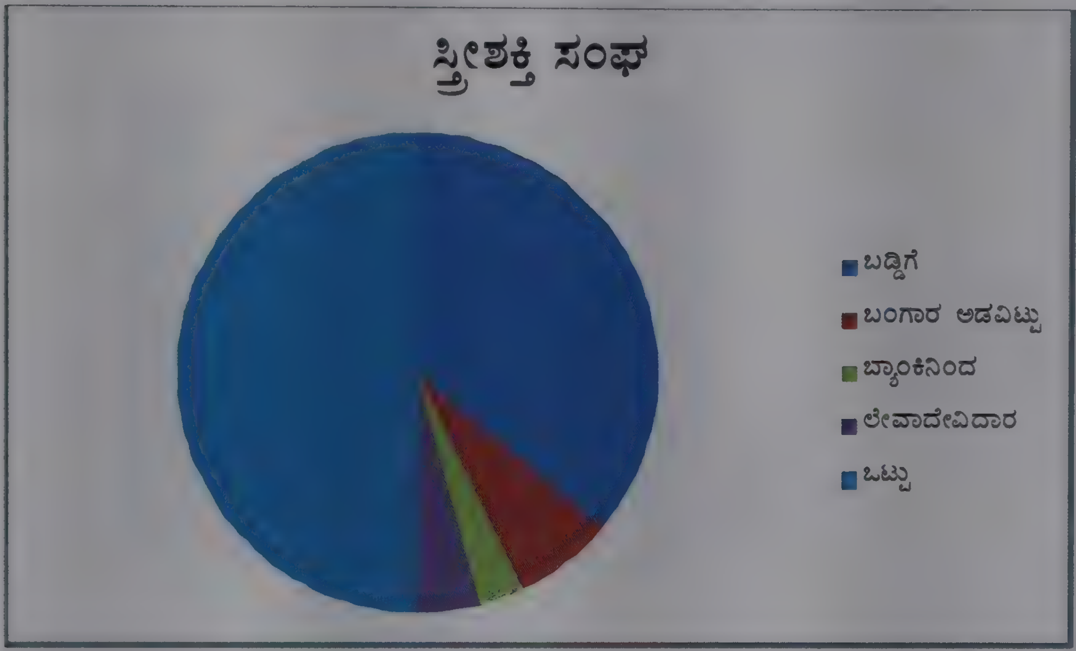
ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಪೂರ್ವದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಸಾಲವನ್ನು ಬಡ್ಡಿಗೆ, ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರಿಂದ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ವಿವರ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಠಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.19 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿವರ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.21.8ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲವಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇ.71.3 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಶೇ. 4.7ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇ. 2.2ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.19 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿವರ

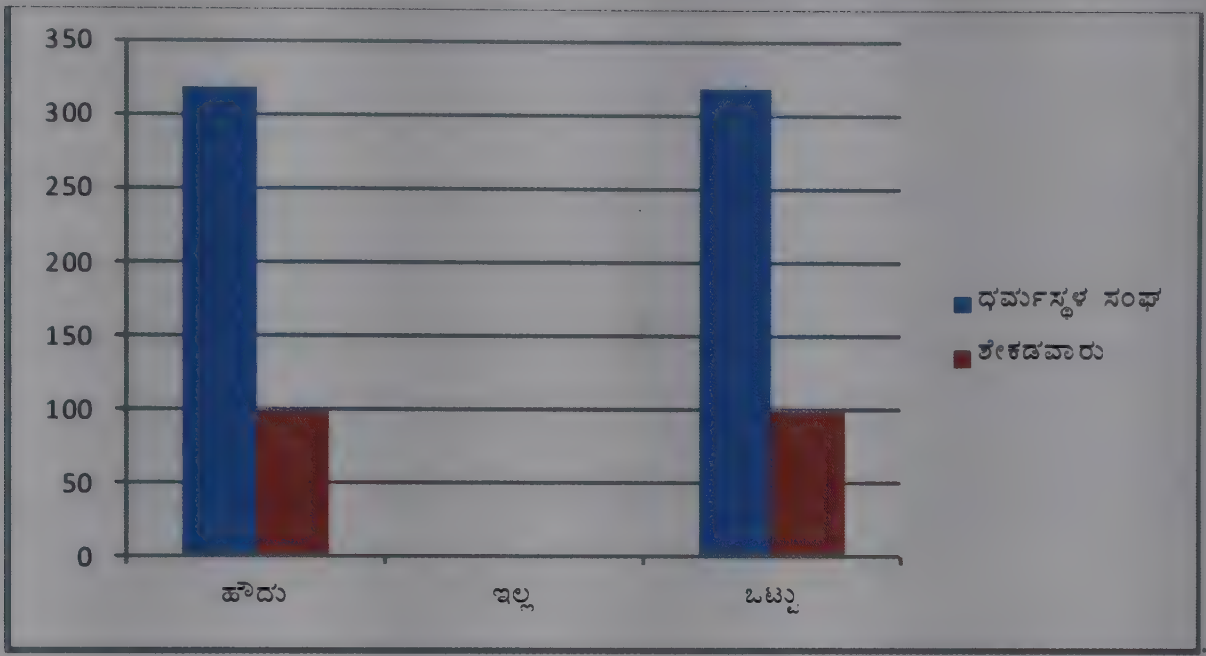
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.72.2ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲವಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇ.13.4 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಶೇ.5.9ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇ.8.5ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.20 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ/ನಿಯಮದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ನಿಯಮ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಹೌದು	320	100	320	100
2	ಇಲ್ಲ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

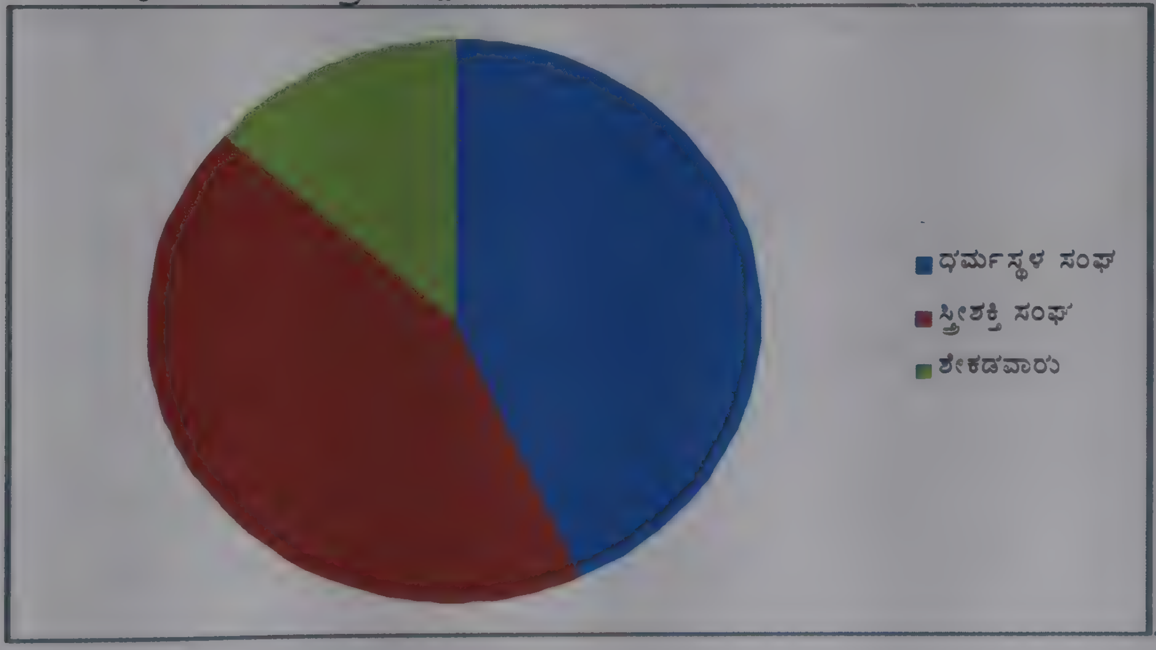
ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಹಾಗೇ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಉದ್ದೇಶ/ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರು ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯದಾದ ಉದ್ದೇಶ/ನಿಯಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಘ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಯ ಬೆರಳಿನಂತೆ ವಿಭಿನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ನಿಯಮ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ನಿಯಮ ವಿವರ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.20 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸ್ವ ಸಹಾಂಯ ಸಂಘದ ನಿಂಯುಮದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದ ನಿಯಮ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರೆ ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಜನರು ಉದ್ದೇಶ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.20 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ನಿಯಮದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

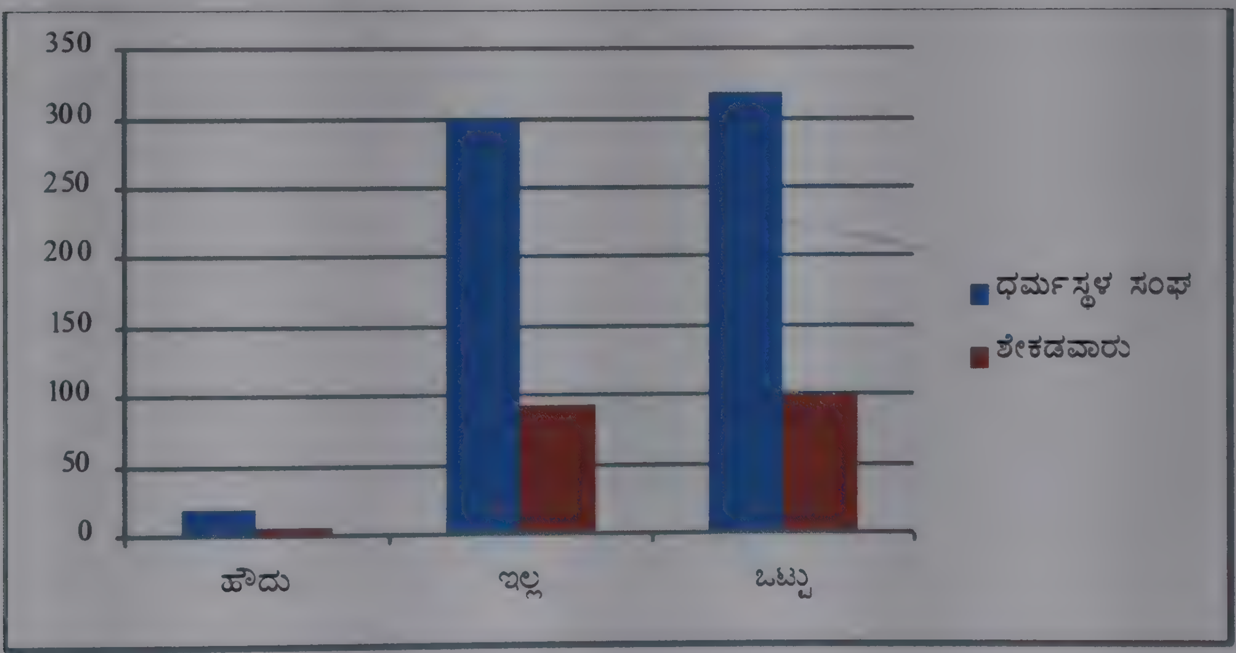
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದ ನಿಯಮ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರೆ ಶೇ.00ರಷ್ಟು ಜನರು ಉದ್ದೇಶ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.21 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಹೌದು	20	6.2	05	1.6
2	ಇಲ್ಲ	300	93.8	315	96.4
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಭಾರತ ದೇಶ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್‌ಜಾತಿಯ ಜನರು ಕೆಲವು ಕೆಳಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.21 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೇ ಶೇ.6.2ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದೆ ಎಂದು ಶೇ.93.8ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.21 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ

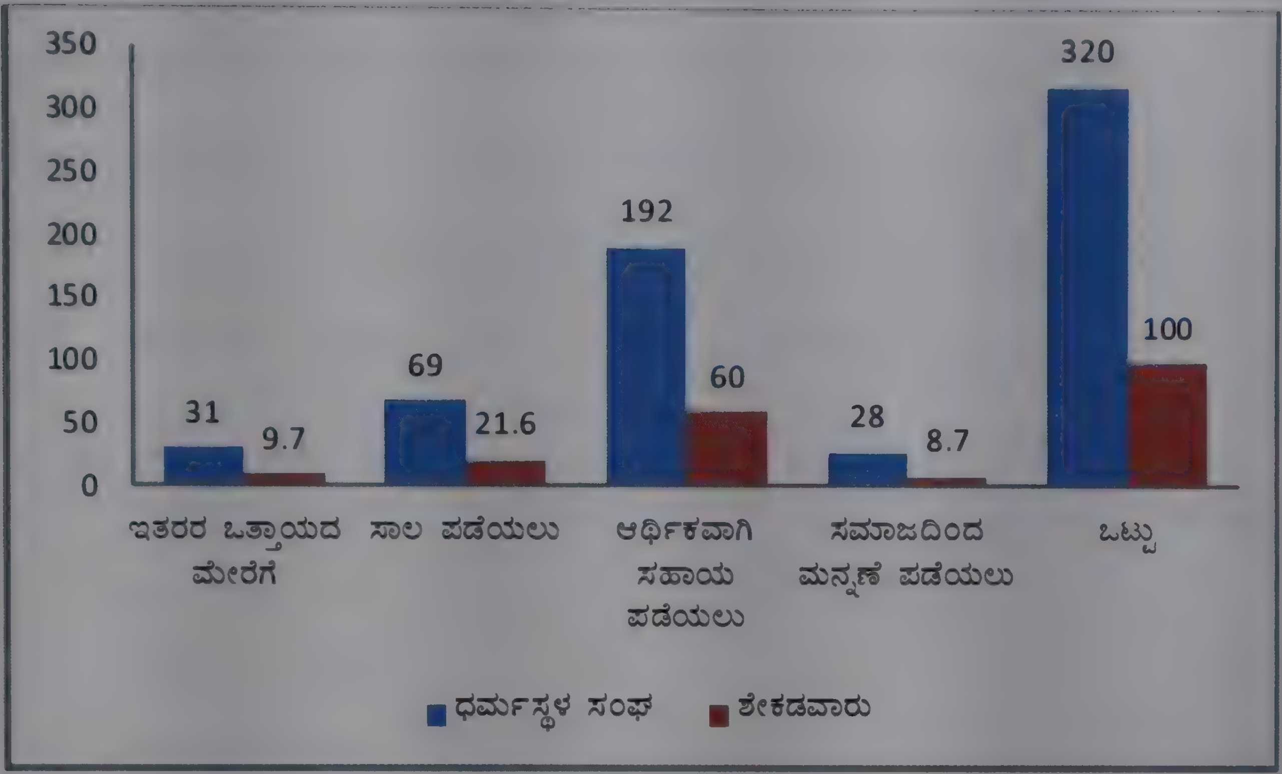
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶೇ.1.6ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಶೇ.96.4ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.22 ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣದ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕಾರಣ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಇತರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ	31	9.7	13	4.1
2	ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು	69	21.6	114	35.6
3	ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು	192	60.0	183	57.2
4	ಸಮಾಜದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಲು	28	8.7	10	3.1
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

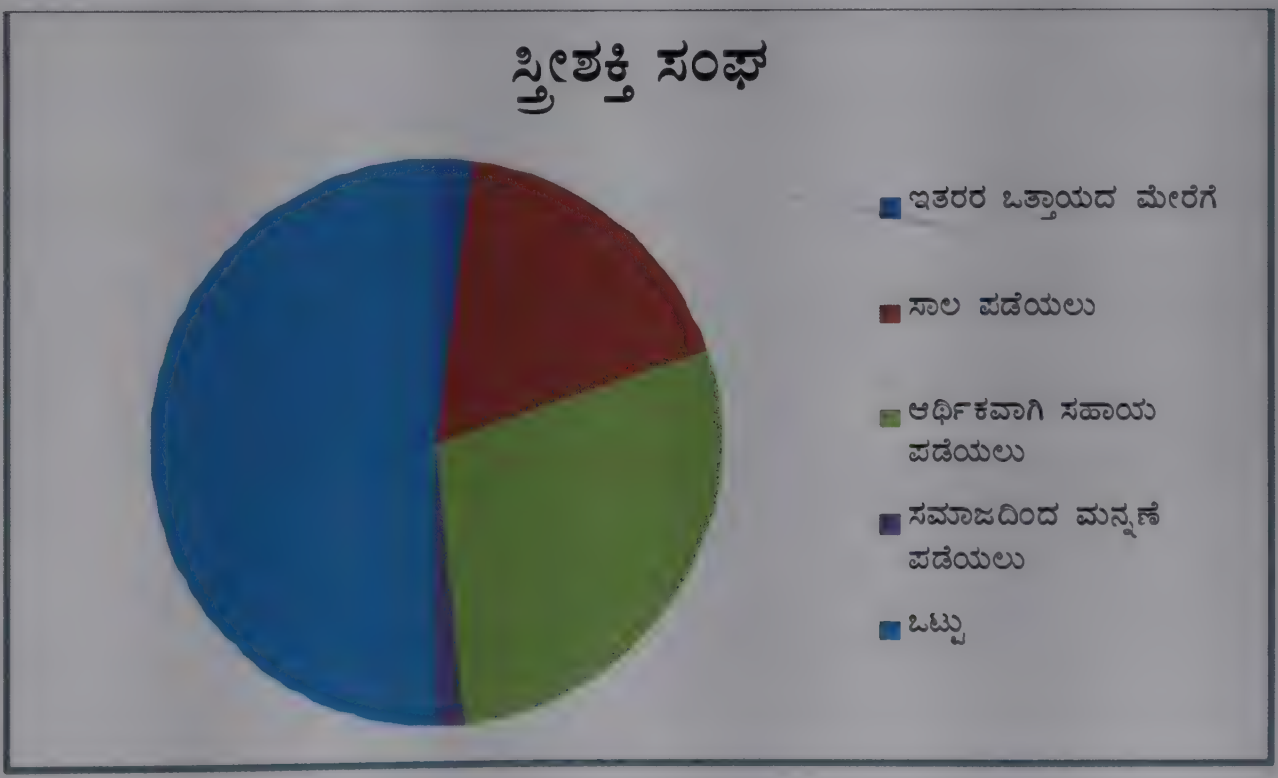
ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇರುತ್ತದೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.22 ಸದಸ್ಯರು ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣದ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.9.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಇತರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.21.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣವೇಂದರೆ, ಶೇ.60ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಘದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಘ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.8.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾಜದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರುವ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.22 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣದ ವಿವರ

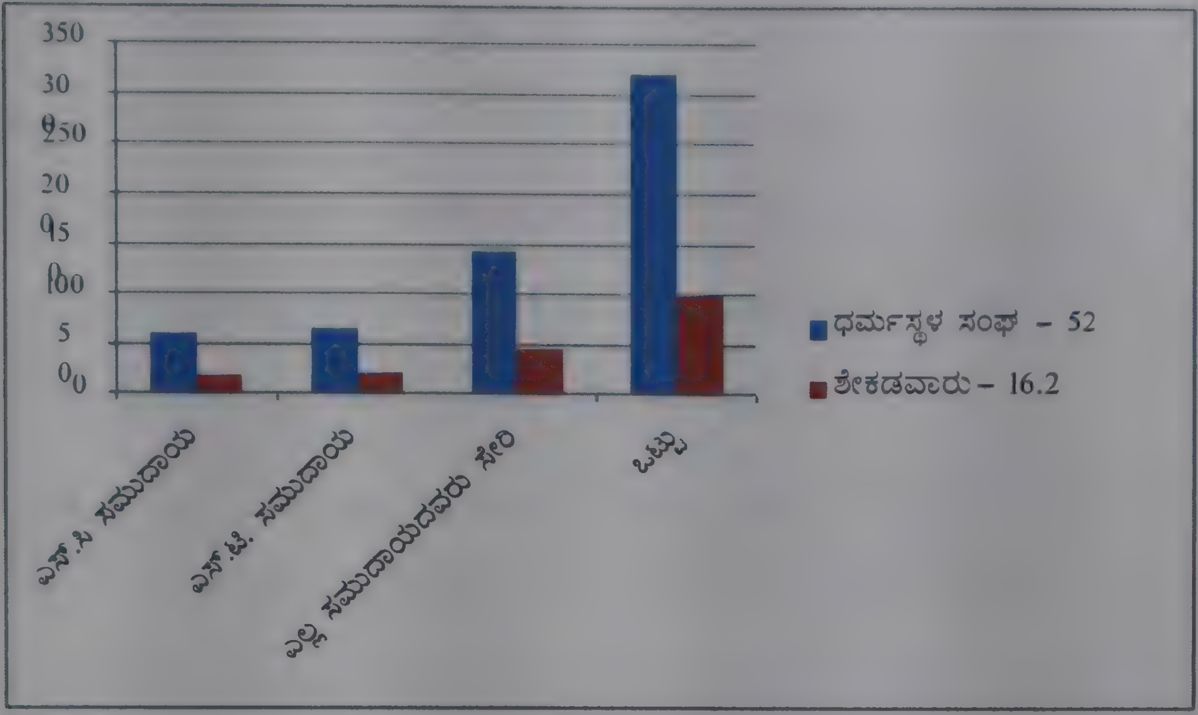
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.4.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಇತರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶೇ.35.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣವೇಂದರೆ, ಶೇ.57.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಘದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವಾ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಘ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.3.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಮಾಜದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಲು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರುವ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.23 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಜಾತಿವಾರು ಗುಂಪು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಂಯೋಜನೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಬ್ರಾಹ್ಮಿನ್ ಸಮುದಾಯ	–	–	–	–
2	ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮುದಾಯ	52	16.2	82	25.6
3	ಮರಾಠ ಸಮುದಾಯ	–	–	–	–
4	ಜೈನ ಸಮುದಾಯ	–	–	–	–
5	ಎಸ್.ಸಿ ಸಮುದಾಯ	61	19.1	50	15.6
6	ಎಸ್.ಟಿ. ಸಮುದಾಯ	65	20.3	54	16.9
7	ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರು ಸೇರಿ	142	44.4	134	41.9
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

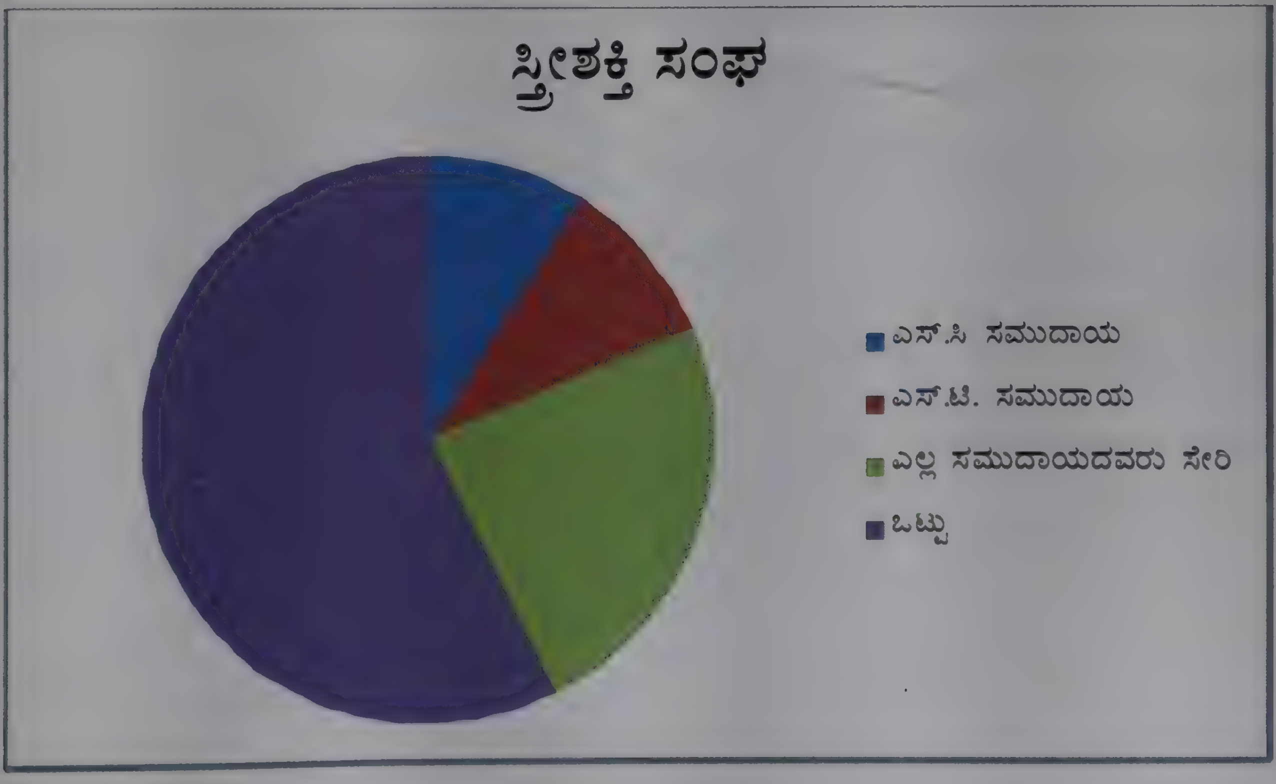
ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಮಾನ ವಯಸ್ಕರು ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳು ಒಂದೆ ಜಾತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವಿರುವ ಸಂಘಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ಉದಾ: ಒಂದು ಕುರುಬರ ಹಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಜಾತಿಯವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ಒಂದೆ ಜಾತಿಯವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಸೇರಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಸಂಘವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.23 ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಜಾತಿವಾರು ಗುಂಪು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವ ವಿವರ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.16.2ರಷ್ಟು ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮುದಾಯ ಮಹಿಳೆಯರೆ ಒಂದೇ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎಸ್.ಸಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.19.1ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಎಸ್.ಟಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.20.3ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರು (ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಘ) ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.44.4ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.23 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಜಾತಿವಾರು ಗುಂಪು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.25.6ರಷ್ಟು ಲಿಂಗಾಯತ ಸಮುದಾಯ ಮಹಿಳೆಯರೆ ಒಂದೇ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಎಸ್.ಸಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.15.6ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಎಸ್.ಟಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.16.9ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರು (ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಘ) ಸೇರಿದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘಗಳು ಶೇ.41.9ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

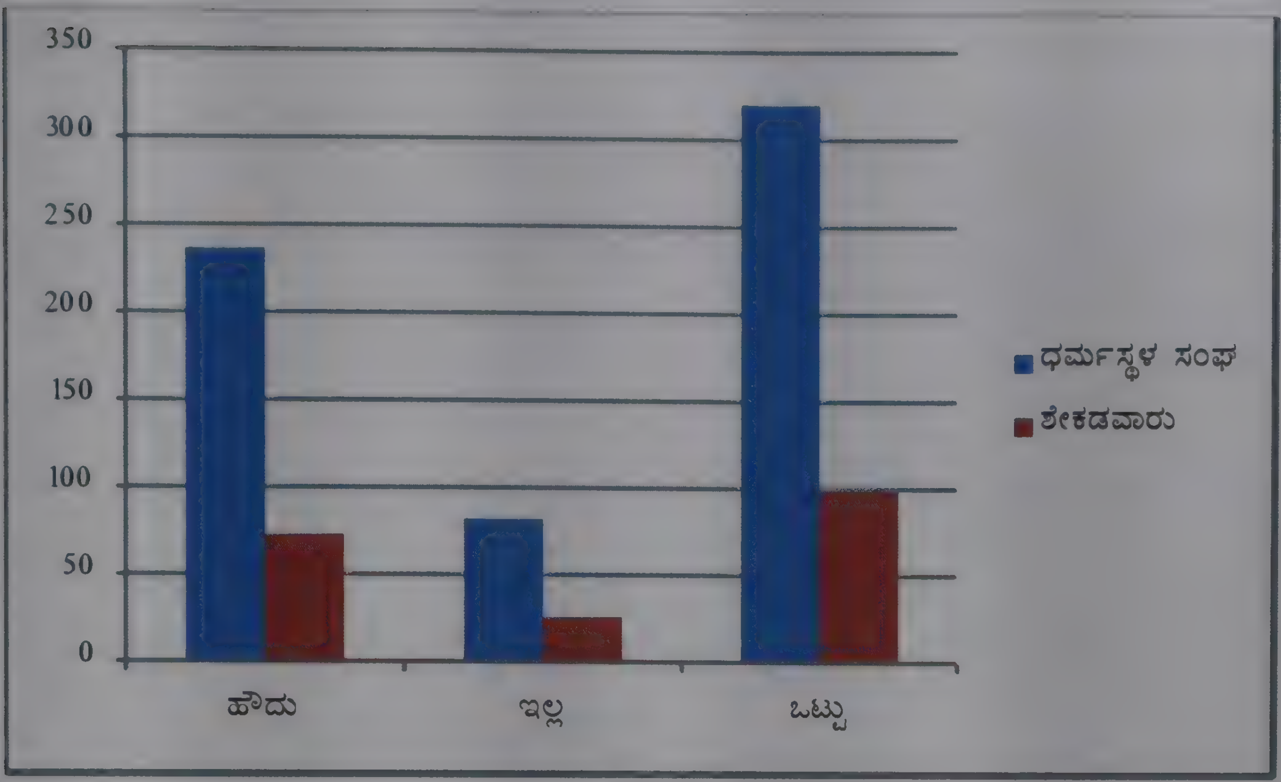
ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಿಂದ ಸೇರಿದ ಸಂಘಗಳು ರಚಿತವಾಗಿರುವುದು ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಇದು, ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಸೇರಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಂಘಗಳು ಇರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.24 ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಿರಾ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಹೌದು	237	74.1	226	70.6
2	ಇಲ್ಲ	83	25.9	94	29.4
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೇರದೆ ಹಲವಾರು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸೇರಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವರೂ ಇಲ್ಲವೆ 2-3 ಸಂಘ ಸೇರಿರುವರೂ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.24 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.74.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೌದು ಎಂದು, ಶೇ.25.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.24 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಓ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

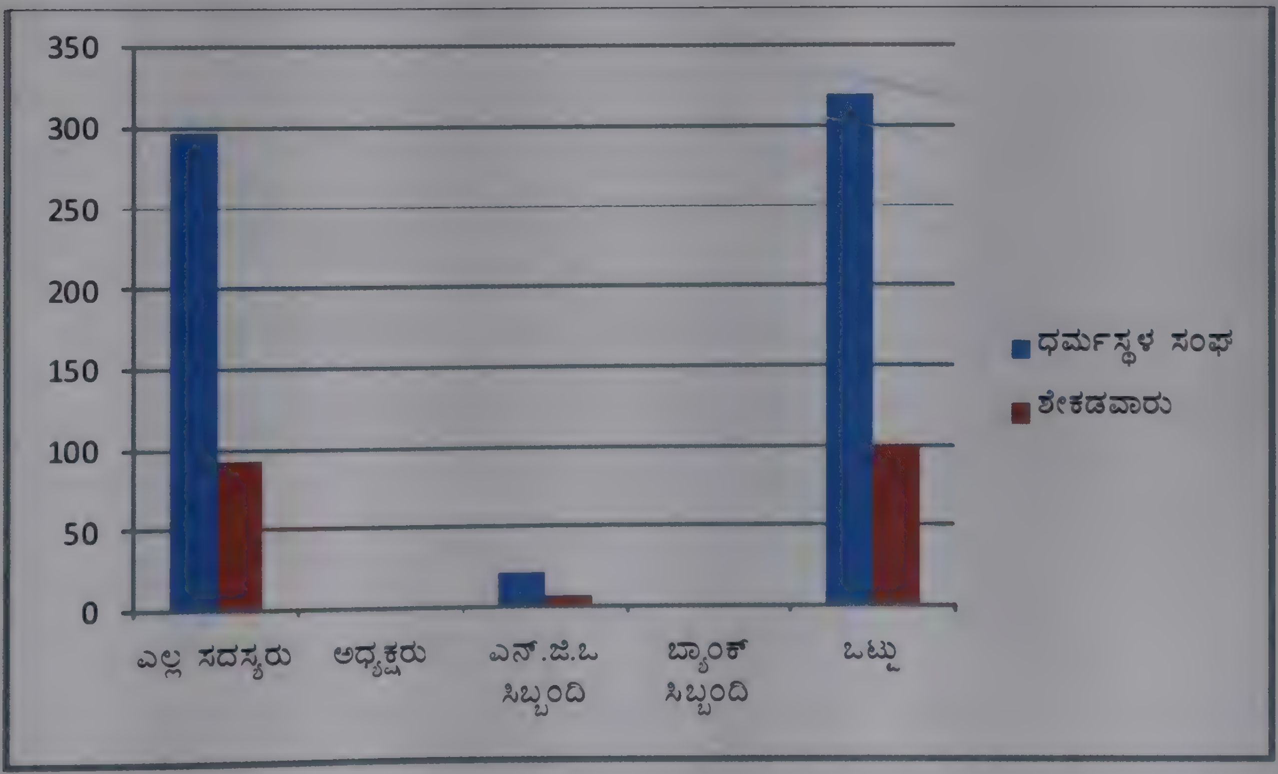
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.70.6ರಷ್ಟು 226 ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಒ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೌದು ಎಂದು, ಶೇ.29.373ರಷ್ಟು 94 ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಜಿ.ಒ ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.25 ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ನಿರ್ಧಾರ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು	298	93.1	60	18.7
2	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	–	–	–	–
3	ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	22	6.9	260	81.3
4	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಸಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.25 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.93.1ರಷ್ಟು 298 ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.6.9ರಷ್ಟು 22 ಸದಸ್ಯರು ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.25 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.18.7ರಷ್ಟು 60 ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಶೇ.81.3ರಷ್ಟು 260 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

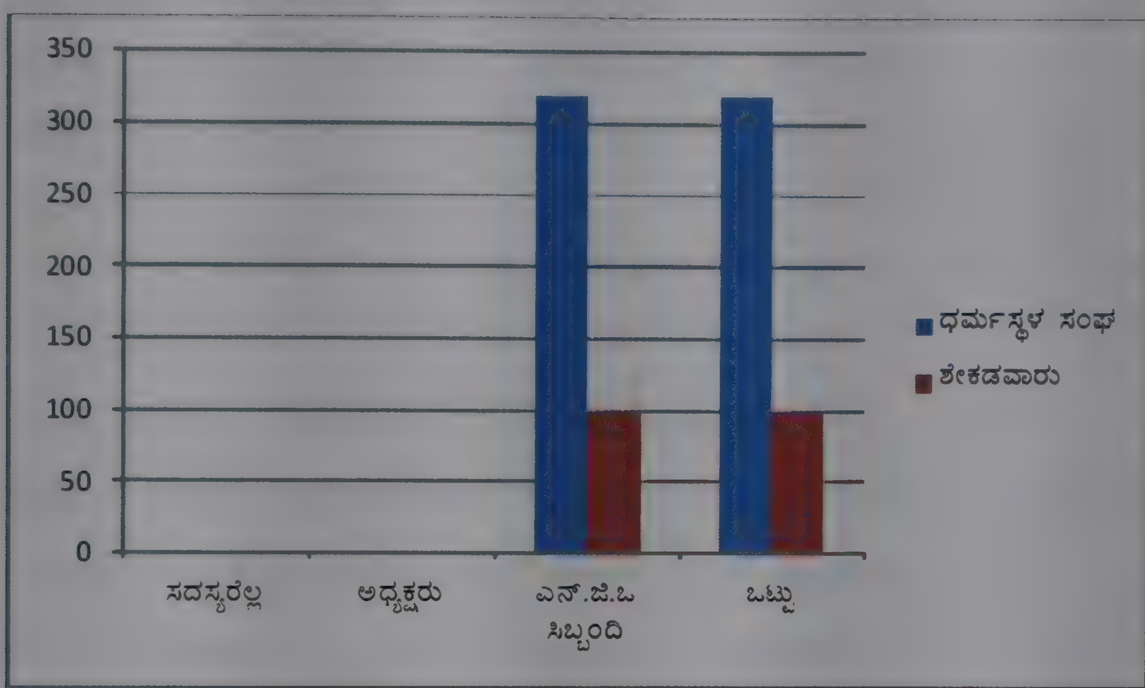
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಲ್ಲವೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎನ್ನುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ಒಬ್ಬರು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಒಮ್ಮತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.26 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ದಾಖಲಾತಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲ	–	–	218	68.1
2	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	–	–	102	31.9
3	ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	320	100	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

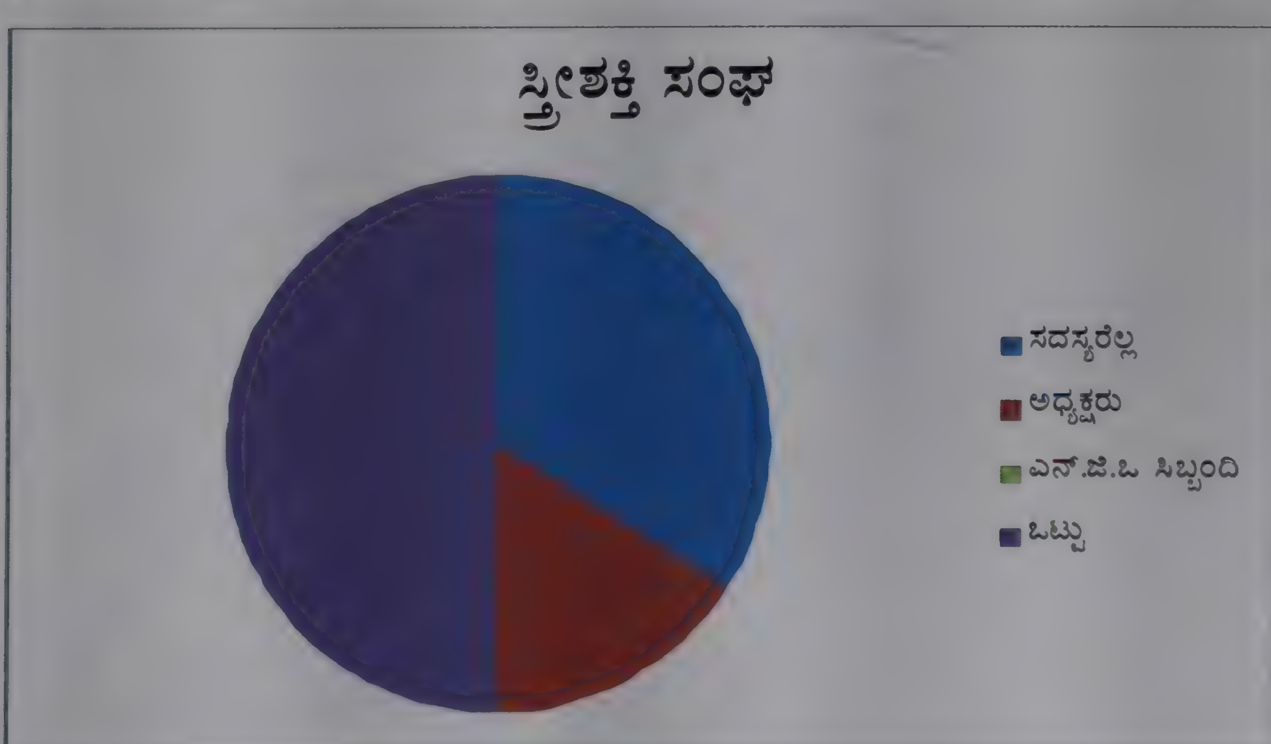
ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಹಾಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯದ ವಿವರವನ್ನು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಲೇ ಯಾರದರು ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.26 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು 320 ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್.ಜಿ.ಓ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.26 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿವರ

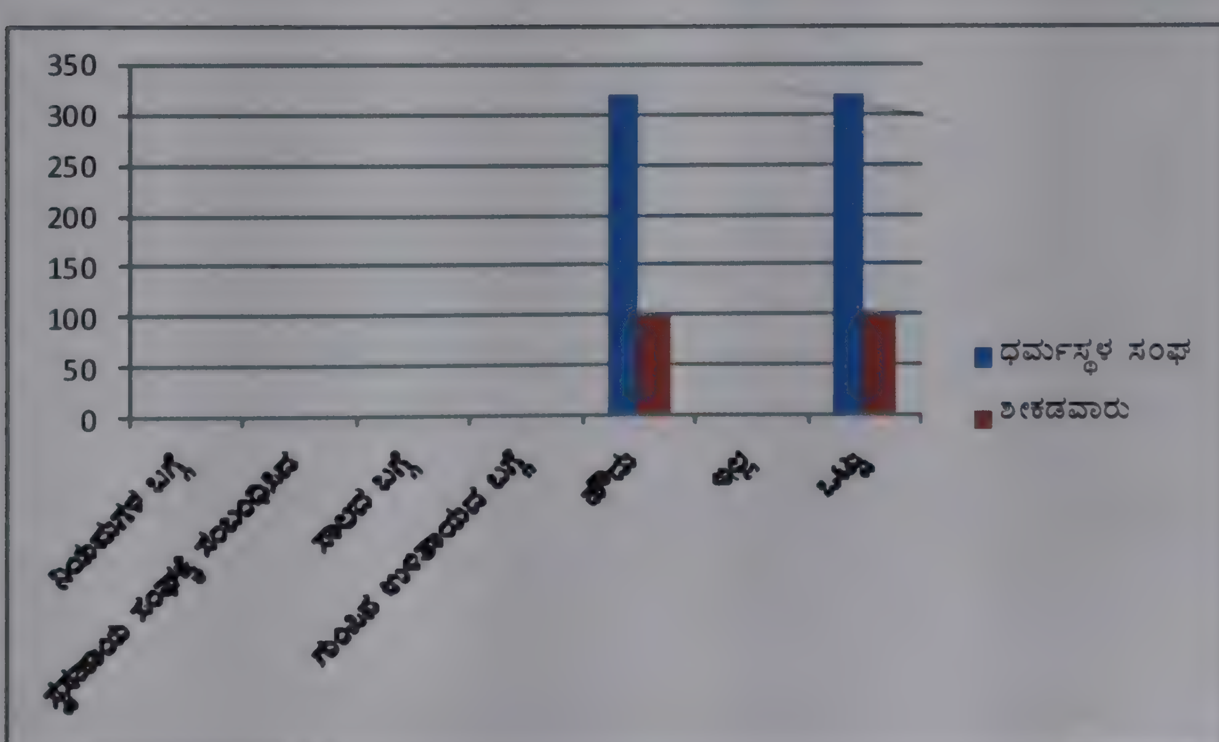
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.68.1ರಷ್ಟು 218 ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.31.9ರಷ್ಟು 102 ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.27 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಚಟುವಟಿಕೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ	–	–	–	–
2	ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆ	–	–	–	–
3	ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ	–	–	–	–
4	ಗುಂಪಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ	–	–	–	–
5	ಹೌದು	320	100	320	100
6	ಇಲ್ಲ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

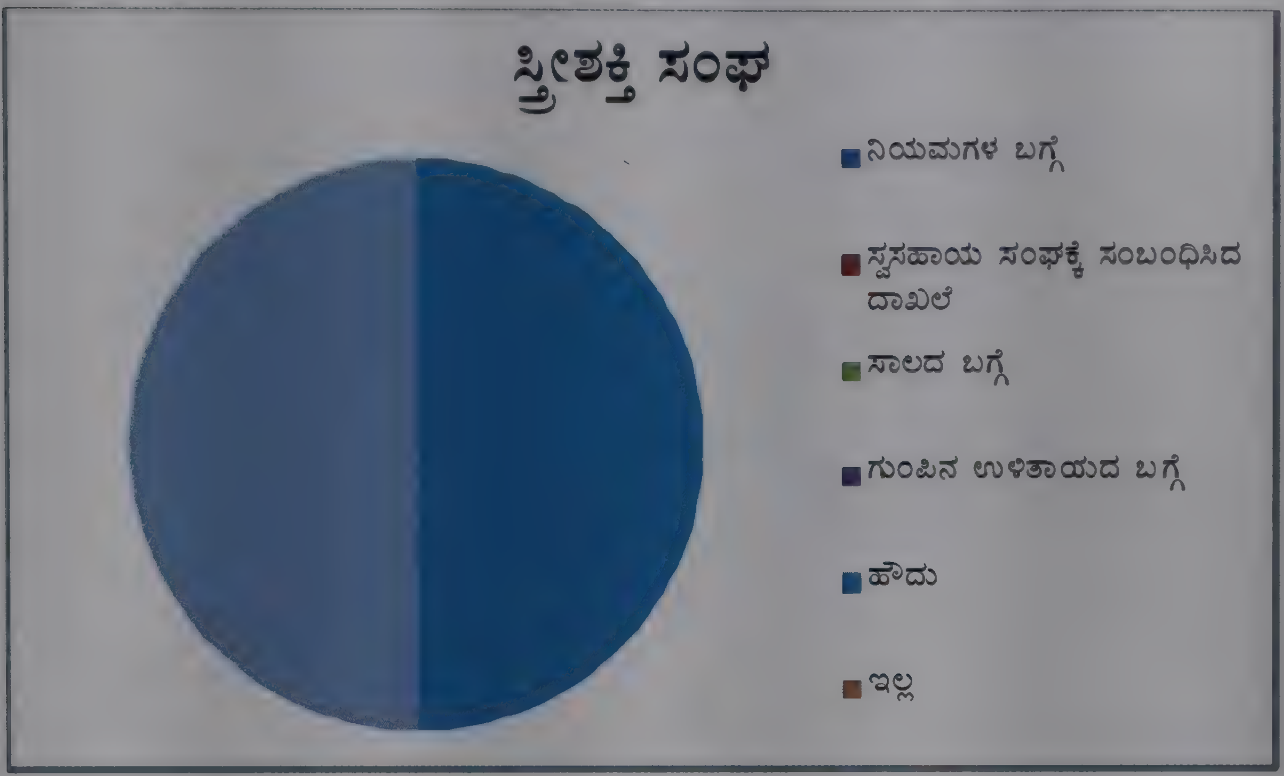
ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ವಾರದ ಸಭೆ ಬೇಗ ಇಲ್ಲವೆ ವಾರದ ಉಳಿತಾಯ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಘಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.27 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100%ರಷ್ಟು 320 ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.27 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು 320 ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

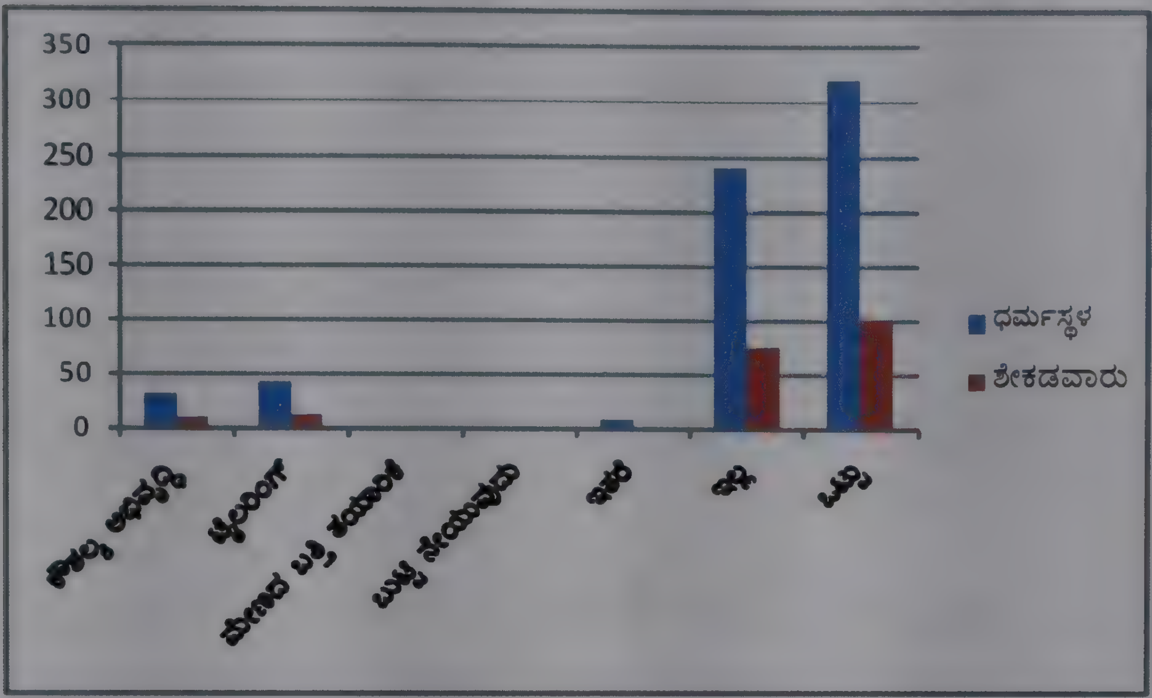
ಕೋಷ್ಟಕ 4.28 ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿವರ.

ಕ್ರಸಂ	ತರಬೇತಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	31	9.7	08	2.5
2	ಟೈಲರಿಂಗ್	42	13.1	27	8.4
3	ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆ	–	–	05	1.6
4	ಬುಟ್ಟಿ ನೇಯುವುದು	–	–	–	00
5	ಇತರೆ	07	2.2	–	00
6	ಇಲ್ಲ	240	75.0	280	87.5
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸರ್ಕಾರವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅವು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

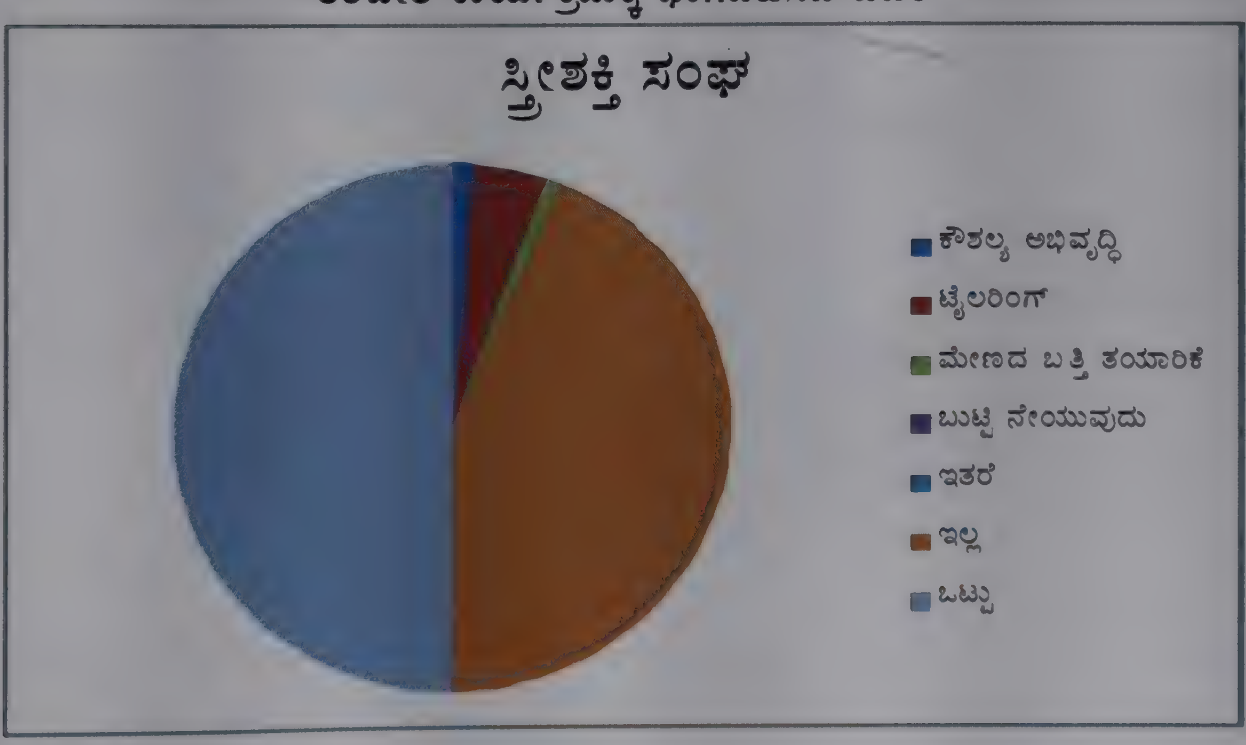
ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶೇ.84ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಶೇ.16ರಷ್ಟು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.28 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ(ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳು) ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿವರ

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.9.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.13.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.2.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಇತರೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು, ಶೇ.75ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.28 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ(ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳು) ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.2.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.8.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.1.6 ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕೆ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.87.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.29 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲದ ಮೂಲಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸಾಲದ ಮೂಲಗಳು	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಬ್ಯಾಂಕ್	320	100	320	100
2	ಎನ್.ಜಿ.ಒ	–	–	–	–
3	ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

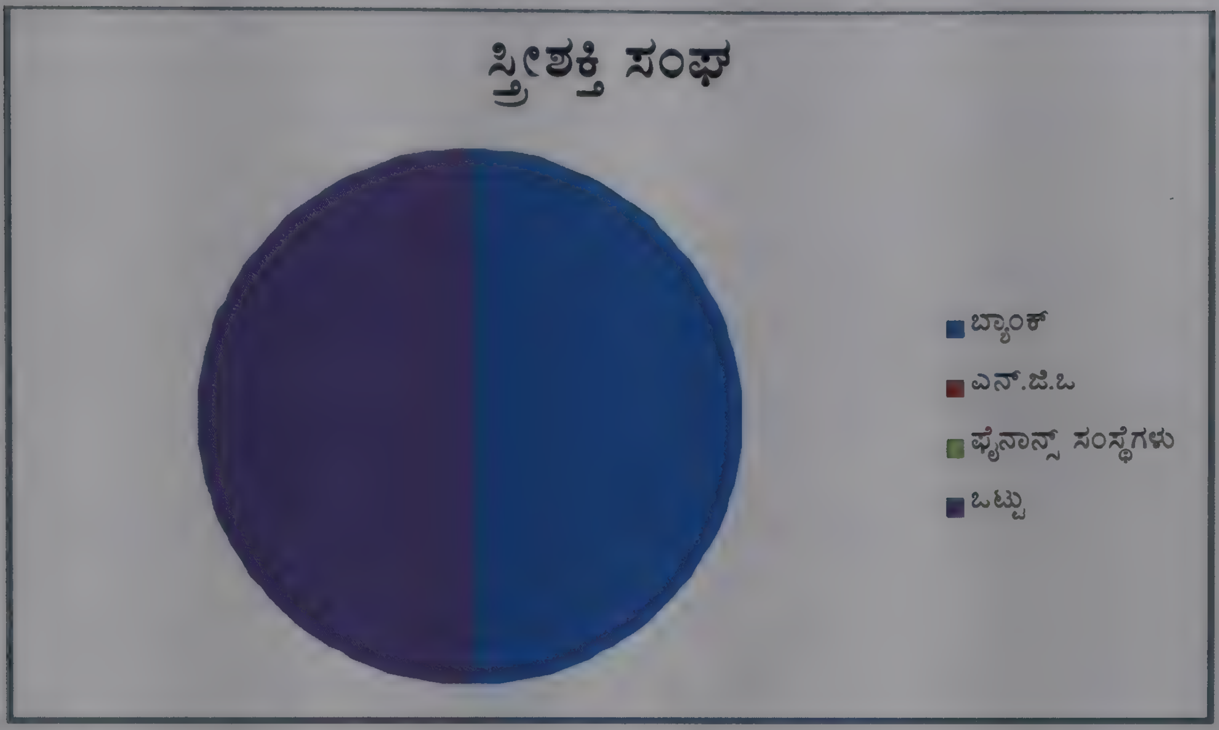
ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ (ಎಲ್ಲಿಂದ) ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.29 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲದ ಮೂಲಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು 320 ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲದ ಮೂಲವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.29 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲದ ಮೂಲಗಳ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು 320 ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲದ ಮೂಲವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

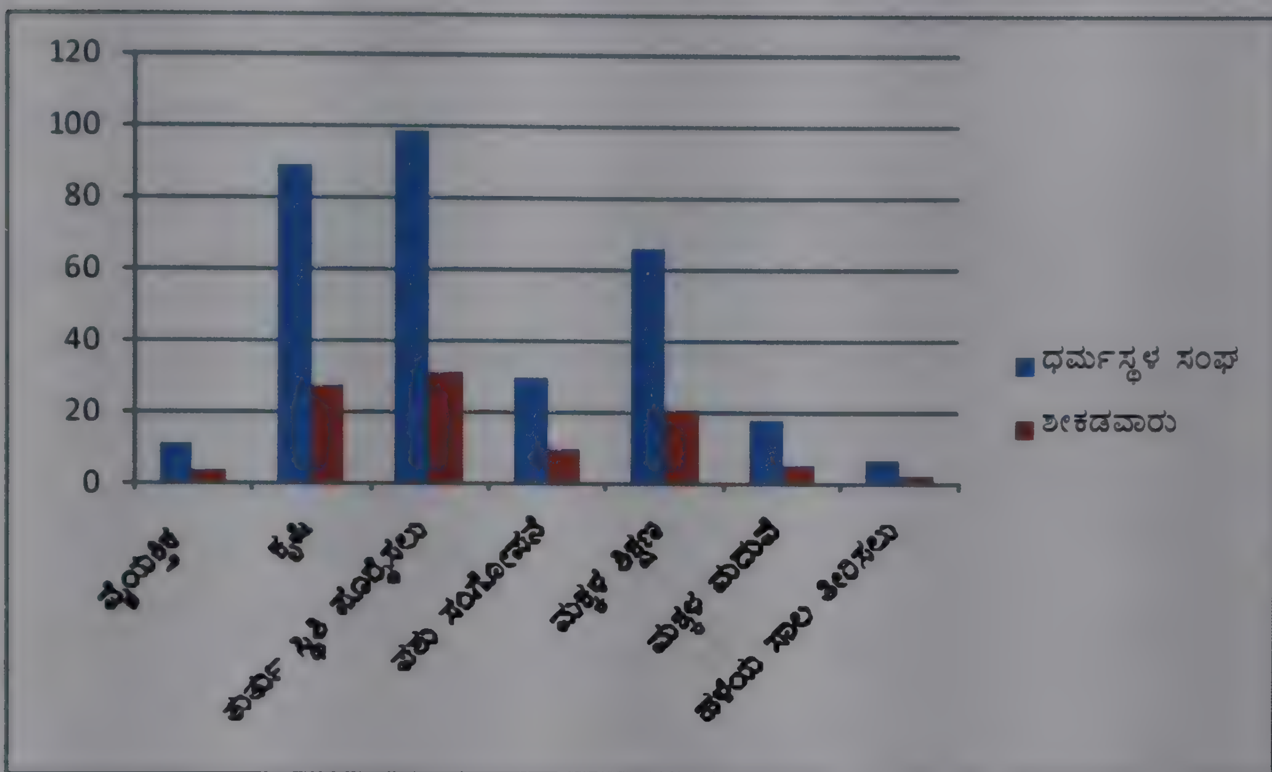
ಕೋಷ್ಟಕ 4.30 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ವೈಯಕ್ತಿಕ	11	3.4	42	13.1
2	ಕೃಷಿ	89	27.9	49	15.3
3	ತುರ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಪೂರೈಸಲು	99	30.9	107	33.5
4	ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ	30	9.4	19	5.9
5	ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ	66	20.6	49	15.3
6	ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ	18	5.6	30	9.4
7	ಹಳೆಯ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು	07	2.2	24	7.5
8	ಇತರೆ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಾಲಪಡೆದರೆ ಕೆಲವರು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಇನ್ನು, ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯ

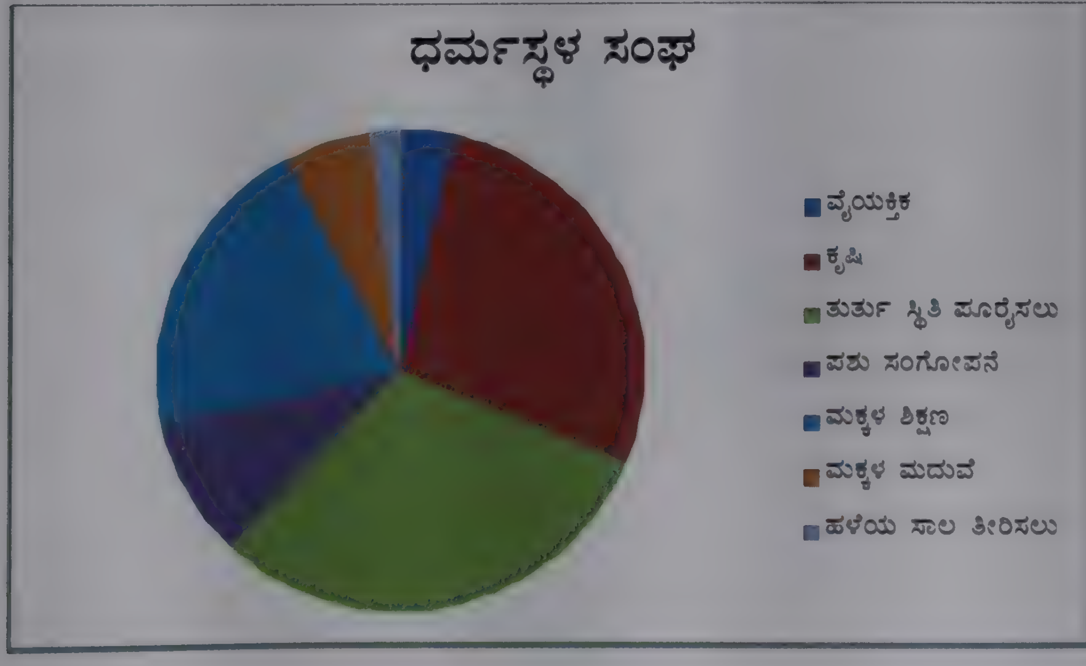
ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮಗೆ ಇರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲವೇ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.30 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.3.4ರಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.27.9ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.30.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.20.6 ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.5.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.2.2ರಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.30 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವಿವರ

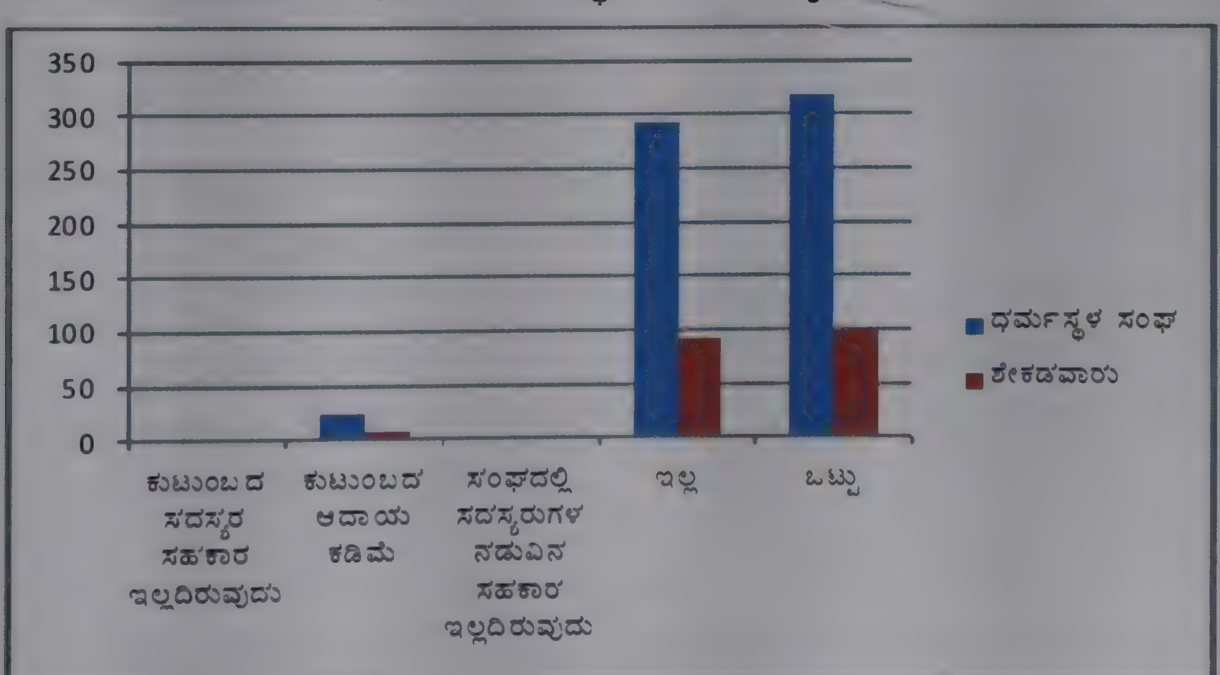
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.13.1ರಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.15.3ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.33.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ.5.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.15.3 ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.7.5ರಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.31 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು	–	–	–	–
2	ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ	25	7.8	45	14.1
3	ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು	2	0.6	–	–
4	ಇಲ್ಲ	293	91.6	275	85.9
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

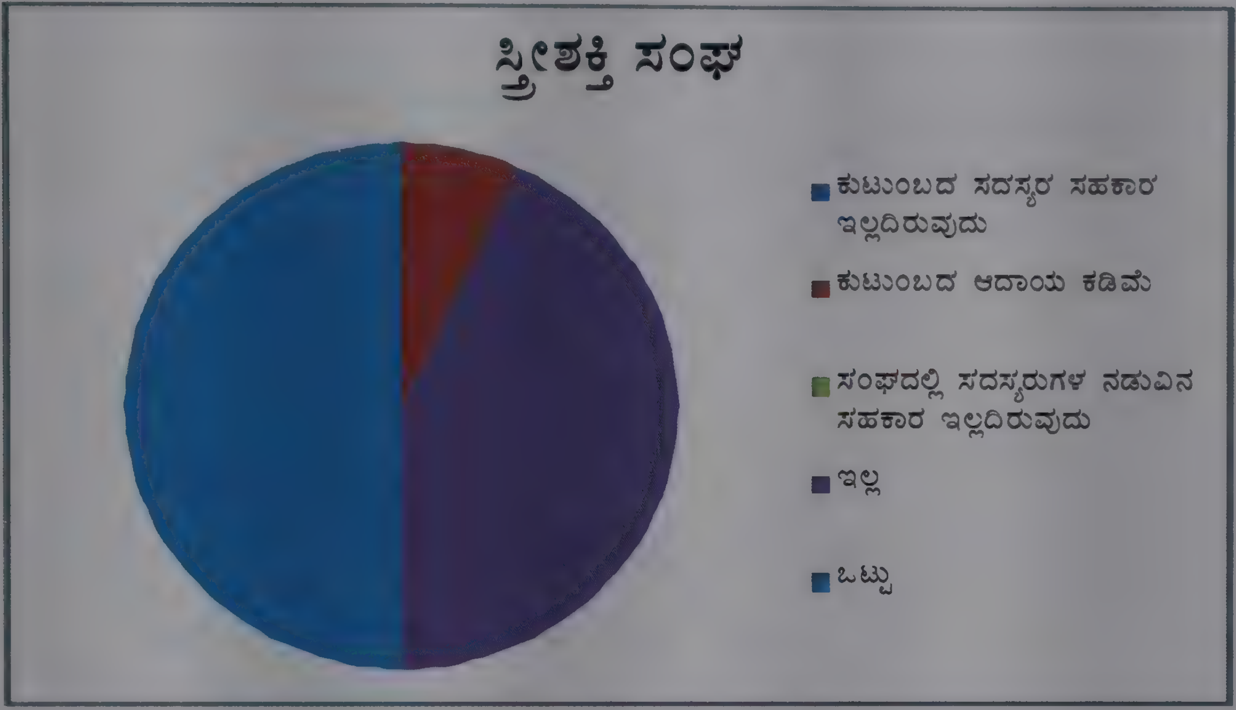
ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಸಾಲ ನೀಡಿದವರು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಳೆ ಕೆಲವುಮ್ಮೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಪಾವಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.31 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.7.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದ್ದರಿಂದ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.91.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.31 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವಿವರ

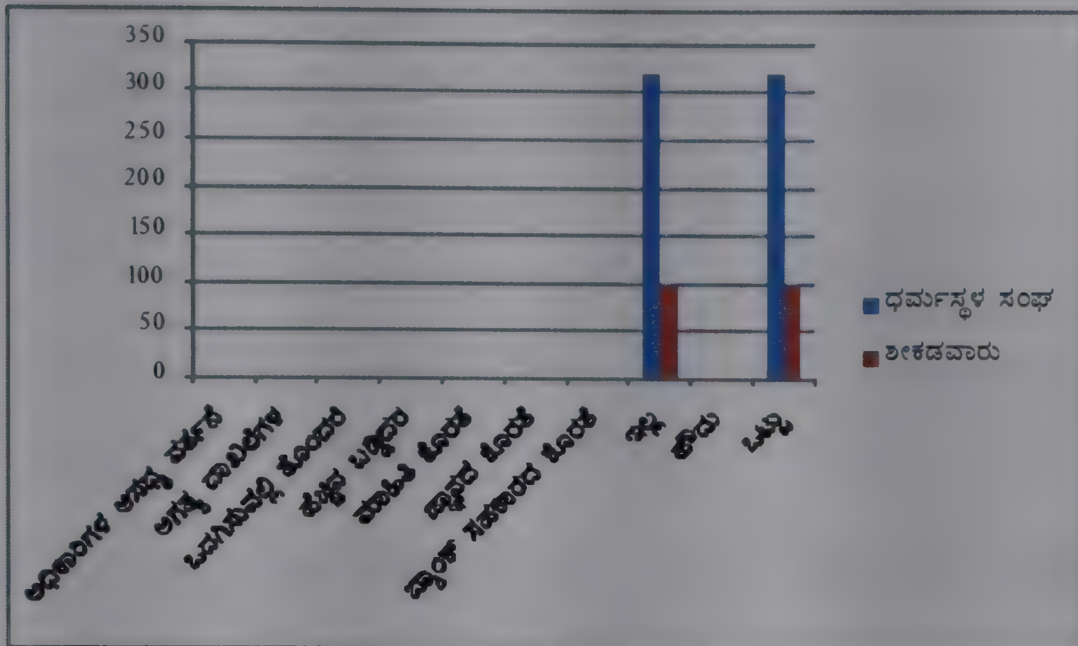
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.14.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.85.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.32 ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡಿಯುವ ವೇಳೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಸಭ್ಯ ವರ್ತನೆ	–	–	–	–
2	ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ	–	–	49	15.3
3	ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿದರ	–	–	–	–
4	ಮಾಹಿತಿ ಕೊರತೆ	–	–	22	6.9
5	ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ	–	–	–	–
6	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಕಾರದ ಕೊರತೆ	–	–	–	–
7	ಇಲ್ಲ	320	100	249	77.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

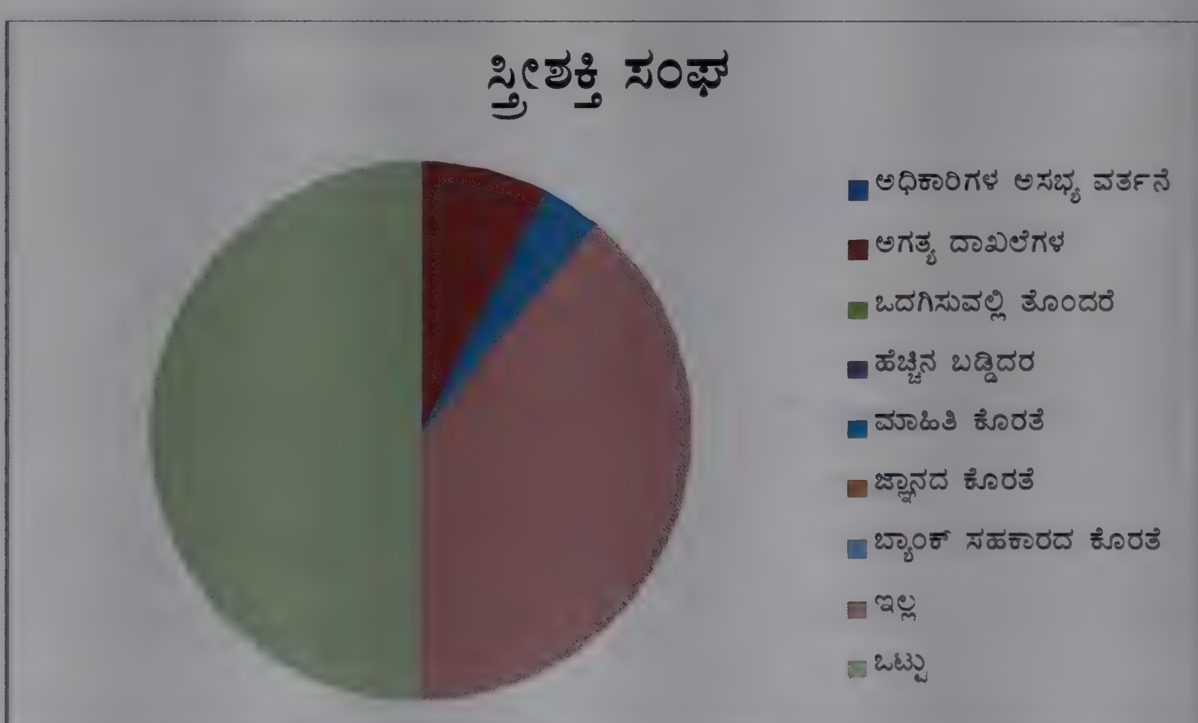
ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾರೆ, ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.32 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡಿಯುವ ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.32 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಉಂಟಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿವರ

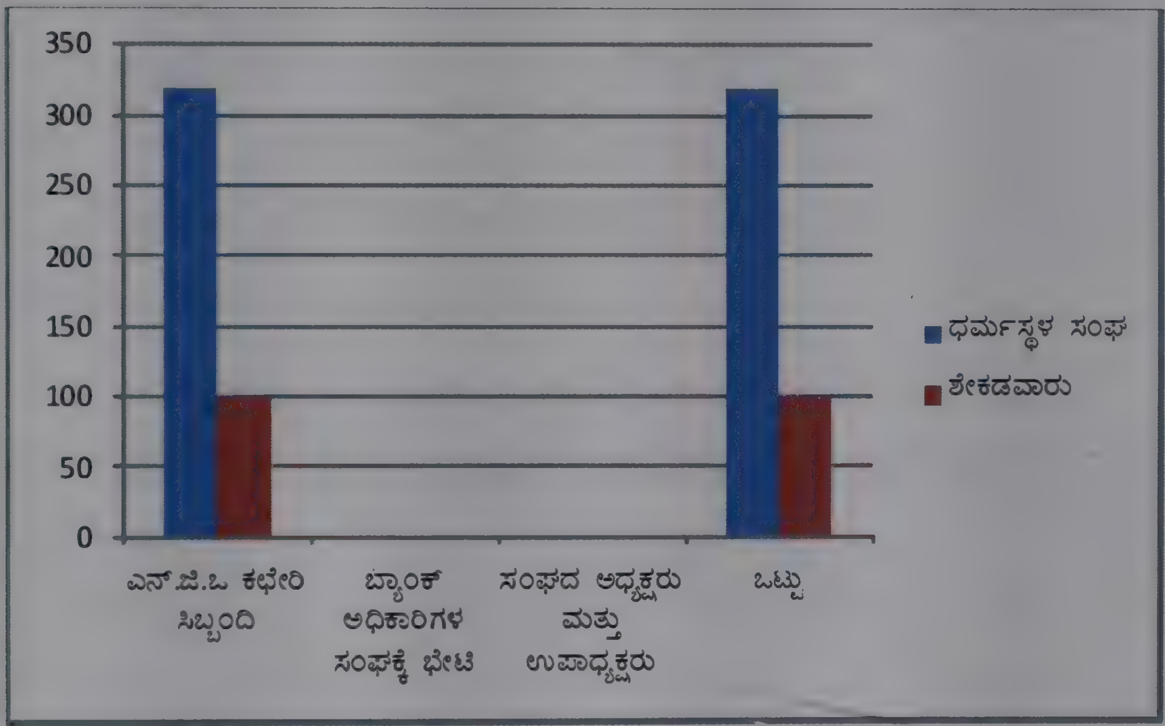
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.15.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.6.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಹಿತಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.77.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡಿಯುವ ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.33 ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಮೂಲ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಮೂಲ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಕಛೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	320	100	–	–
2	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ	–	–	–	–
3	ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು	–	–	320	100
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

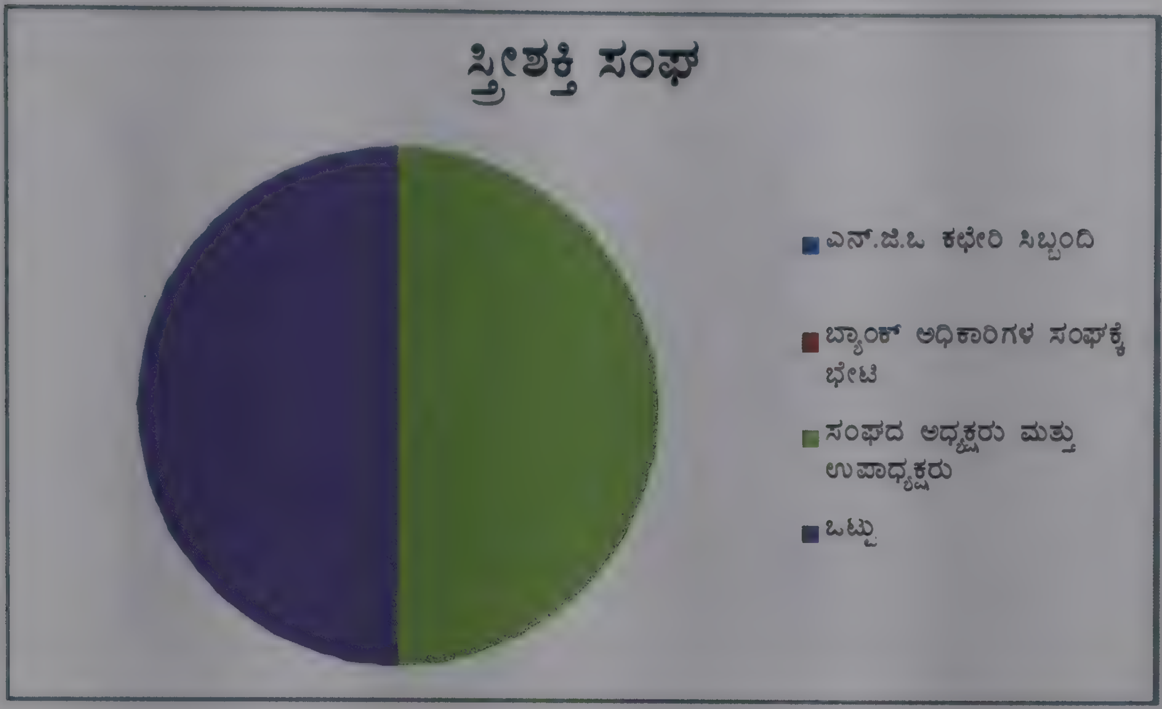
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೊಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.33 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಮೂಲ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಕಛೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂಧಿಯಾವರಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಅರ್ಜಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ–ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ತುಂಬಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರುಗಳು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತಾವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.33 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ನೀಡುವ ಮೂಲ

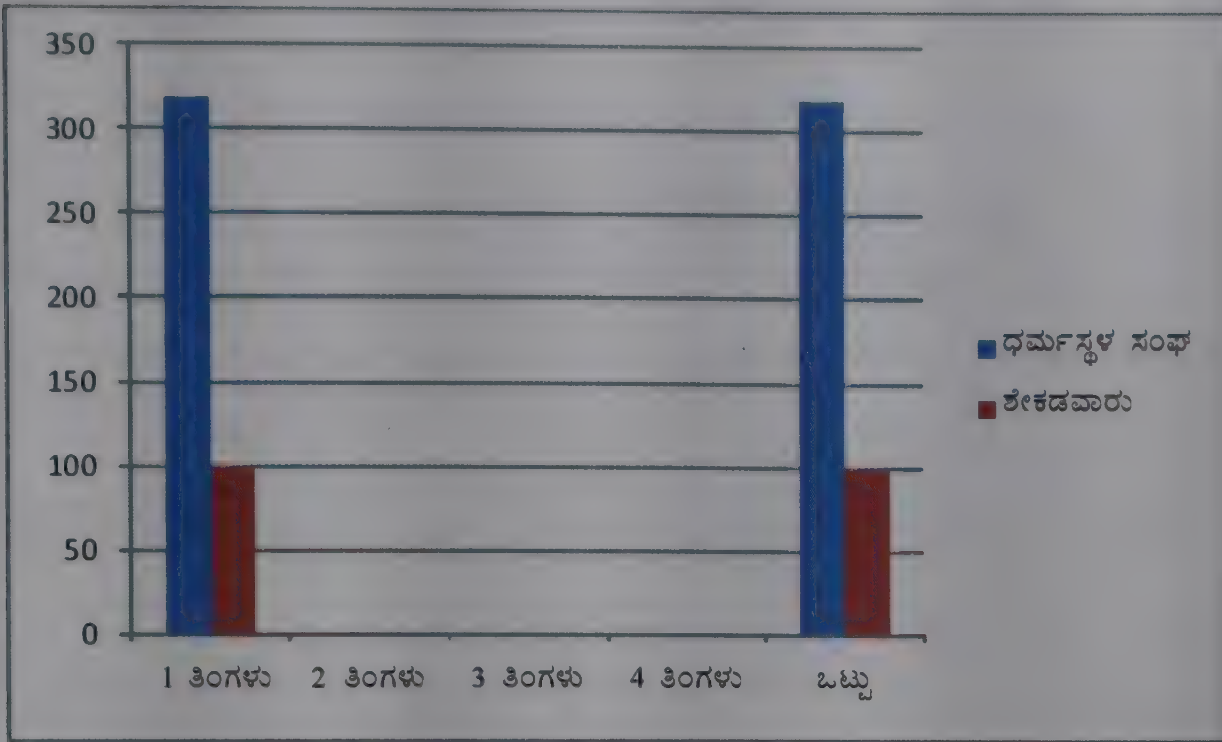
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲವೇ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ತೆರಳಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಸ್ವತಹ ತಾವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರದೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ತೆರಳಿ ಅರ್ಜಿಸಲ್ಲಿಸಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾಲಕೊಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.34 ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಭೇಟಿ ಅವಧಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	1 ತಿಂಗಳು	320	100	106	33.1
2	2 ತಿಂಗಳು	–	–	129	40.3
3	3 ತಿಂಗಳು	–	–	83	25.9
4	4 ತಿಂಗಳು	–	–	02	0.7
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

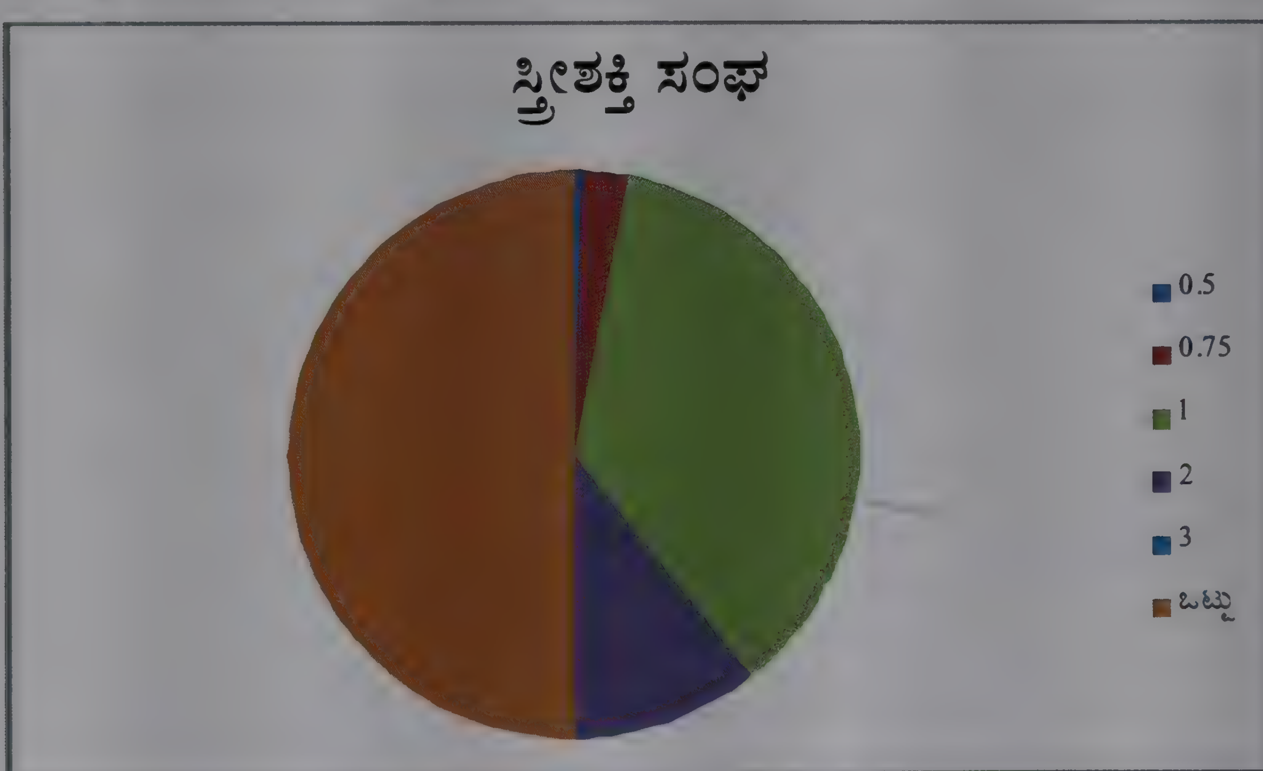
ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅರ್ಜಿವೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಾಖಲಾತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.34 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದ 1 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.34 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.33,1ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದ 1 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.40.3ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದ 2 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.25.9ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಲದ

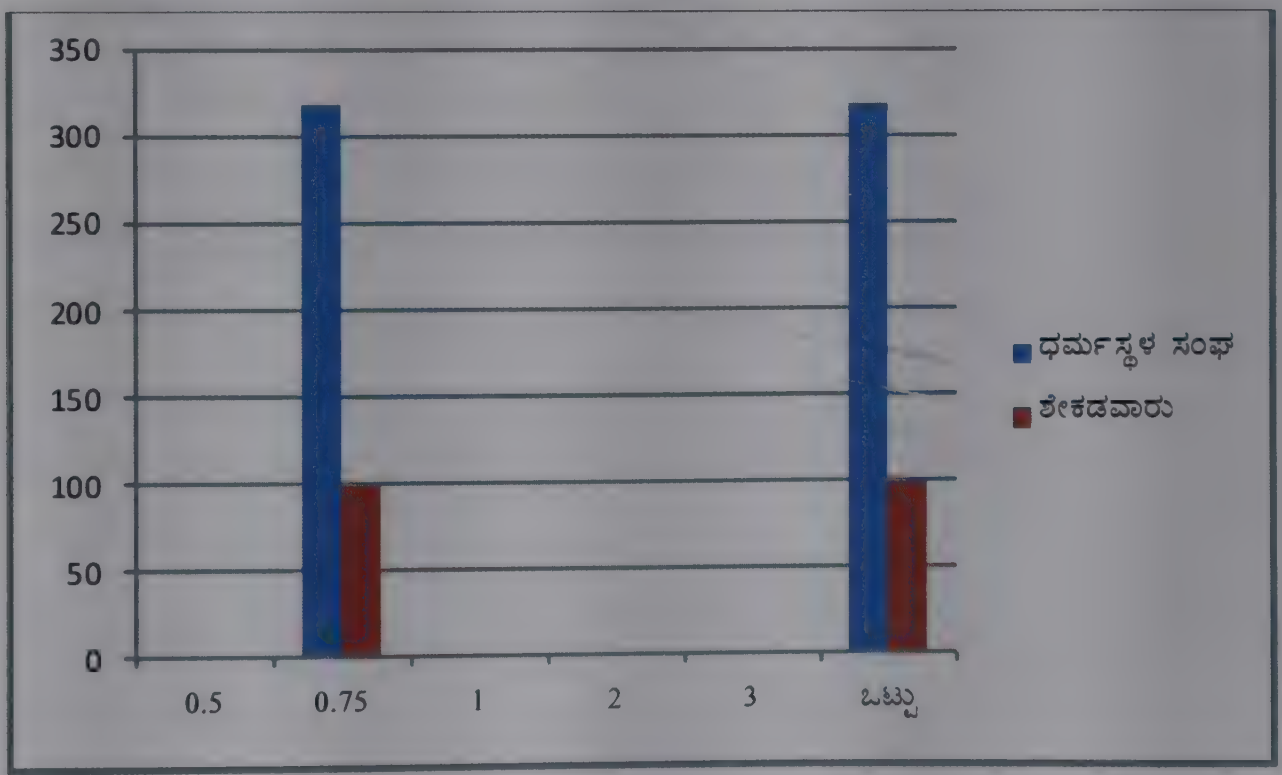
ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದ 3 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಶೇ.0.7ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದ 4 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.35 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು % ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಬಡ್ಡಿಗೆ (%)	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	0.50	–	–	3	0.9
2	0.75	320	100	17	5.3
3	01	–	–	232	72.5
4	02	–	–	68	21.3
5	03	–	–	00	00
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಎಂದು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು % ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.35 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರು % ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವಿವರ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ.100%ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 0.75ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.35 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರು % ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವಿವರ

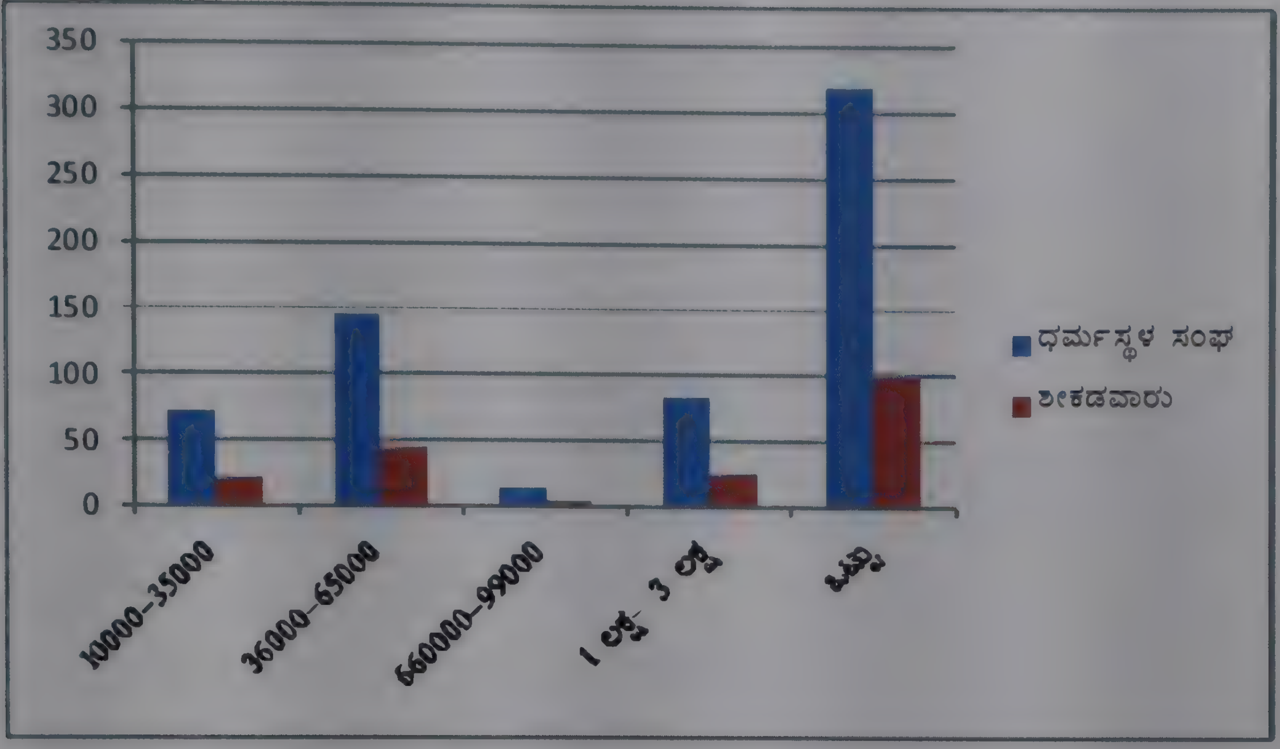
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 0.50% ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.5.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 0.75% ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.01ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 2 ರೂ. ಬಡ್ಡಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.36 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	10000–35000	73	22.8	214	66.9
2	36000–65000	147	45.9	64	20.0
3	660000–99000	15	4.7	30	9.4
4	1 ಲಕ್ಷ– 3 ಲಕ್ಷ	85	26.6	12	3.7
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಲು ಅರ್ಜಿ ನೀಡಿದ ಬಳಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

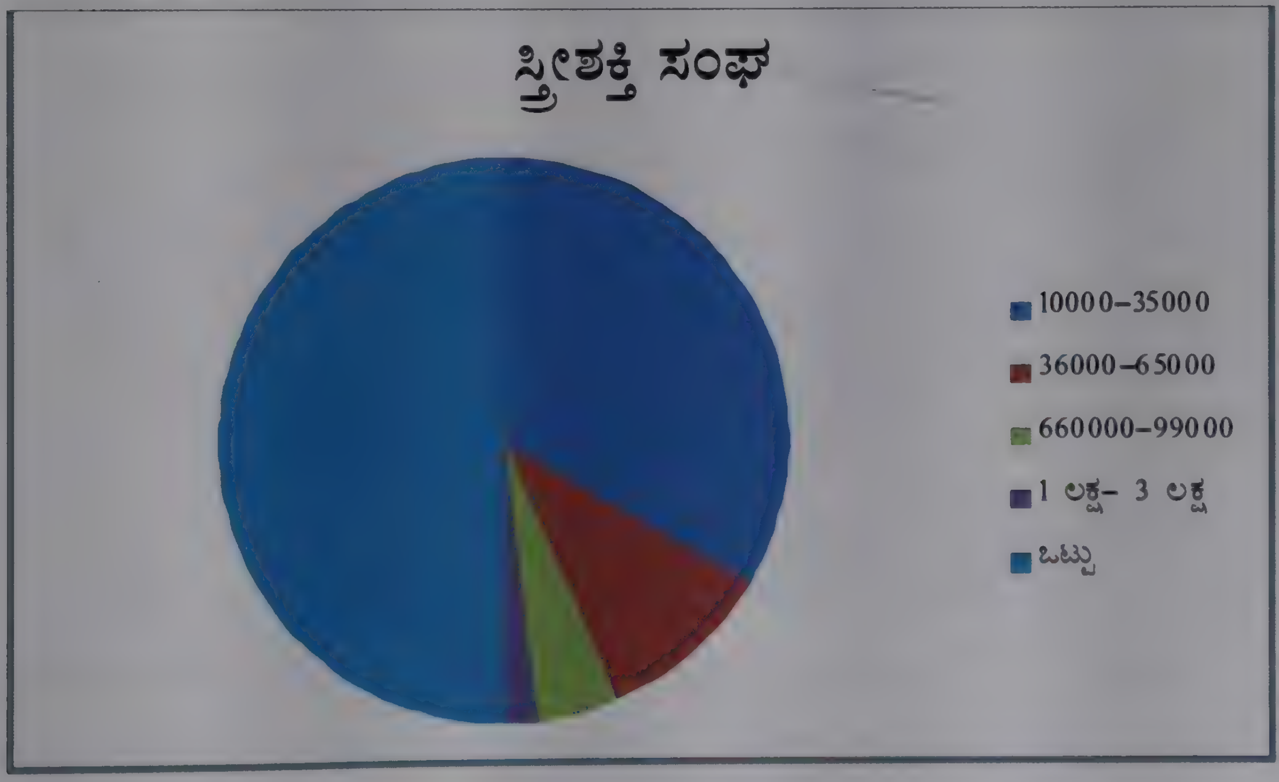
ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.36 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.22.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 10 ರಿಂದ 25 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.45.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 36 ರಿಂದ 65 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.4.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 60 ರಿಂದ 99 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.26.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 1 ಲಕ್ಷದಿಂದ 3 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 4 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.36 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ವಿವರ

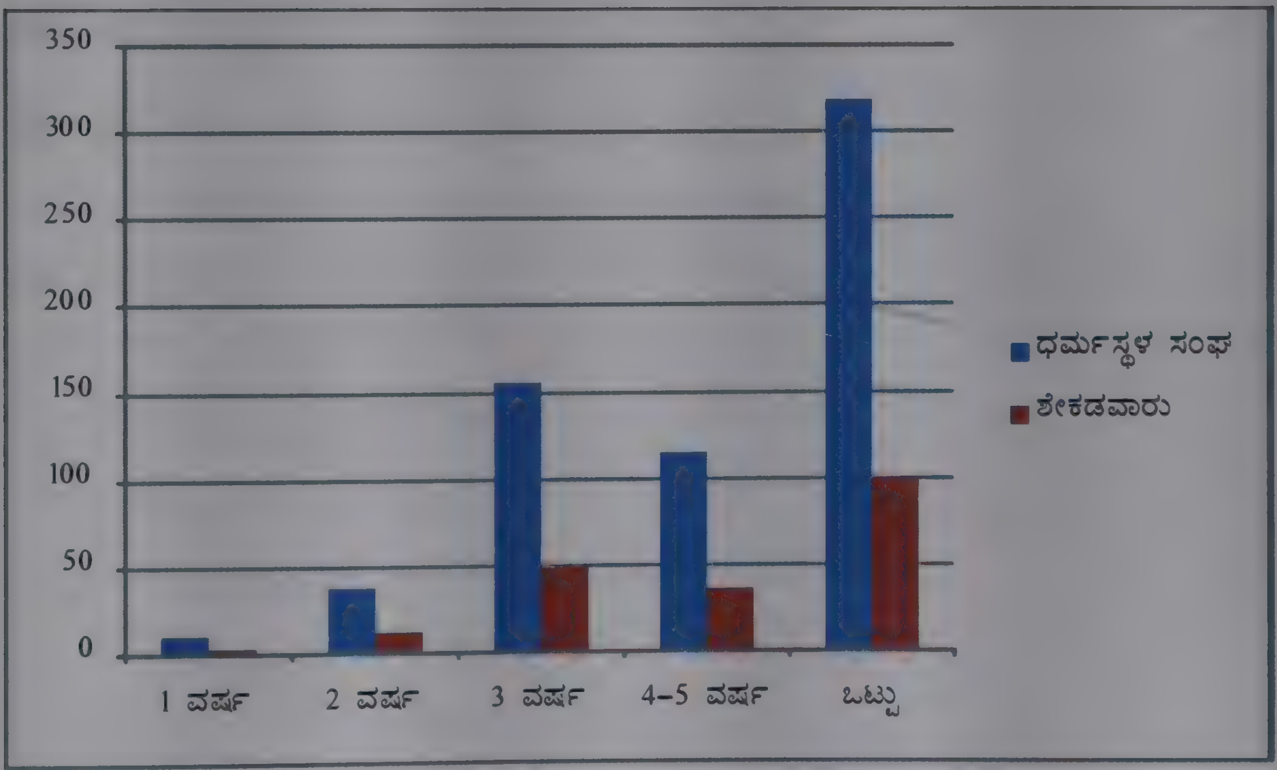
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.66.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 10 ರಿಂದ 25 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.20ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 36 ರಿಂದ 65 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 60 ರಿಂದ 99 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ,, ಶೇ.3.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 1 ಲಕ್ಷದಿಂದ 3 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.37 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಪಡೆದ ಕಾಲಾವಧಿ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಮರುಪಾವತಿ ಕಾಲಾವಧಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	1 ವರ್ಷ	11	3.4	120	37.5
2	2 ವರ್ಷ	38	11.9	135	42.2
3	3 ವರ್ಷ	156	48.8	45	14.1
4	4–5 ವರ್ಷ	115	35.9	20	6.2
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ನೀಡಿದ ಕಾಲಾವಧಿ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.37 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಪಡೆದ ಕಾಲಾವಧಿ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.3.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 1 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.11.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 2 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ,

ಶೇ.48.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 3 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.35.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 4 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.37 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ'ದ ಸದಸ್ಯರು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಪಡೆದ ಕಾಲಾವಧಿ ವಿವರ

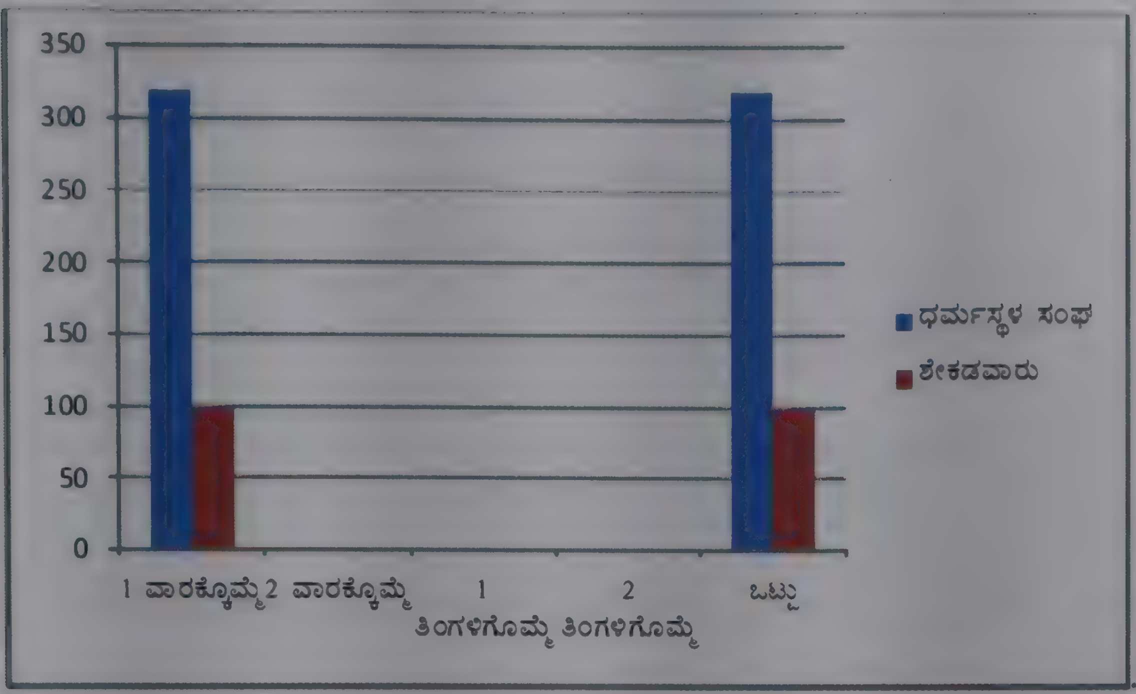
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.37.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 1 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.42.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 2 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.14.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು 3 ವರ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.6.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು 4 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷ ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.38 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಧಿಯ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಸಾಲಮರು ಪಾವತಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	1 ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ	320	100	–	–
2	2 ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ	–	–	–	–
3	1 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ	–	–	320	100
4	2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

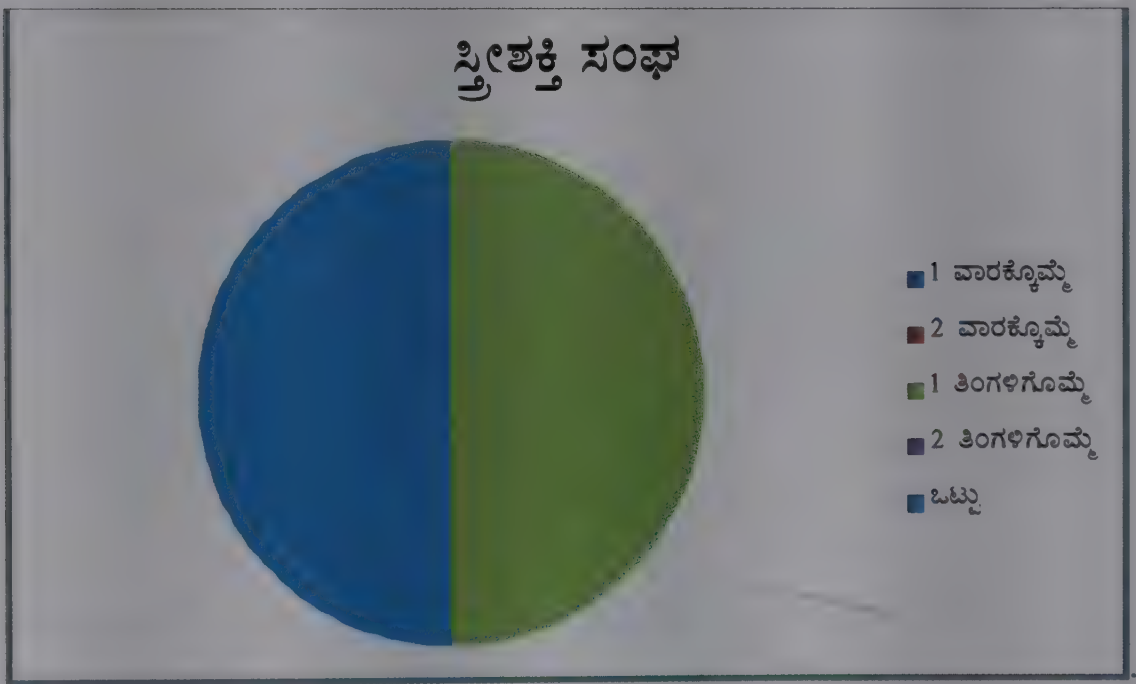
ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಡೆದ ಸಾಲಕ್ಕೆ 1 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲವೆ 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮರು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.38 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಧಿಯ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100%ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.38 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಧಿಯ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100%ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಅಸಲನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ನಿಯಮವಿದೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ವಾರ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮುಂದಿನವಾರ ಆ ವಾರದ ಬಡ್ಡಿ ಅಸಲು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 1 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.39 ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು
1	ಸ್ವಂತ ಗಳಿಸಿದ ಹಣ	15	4.7	24	7.5
2	ಗಂಡನ ಆದಾಯ	22	6.9	36	11.2
3	ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಆದಾಯ	276	86.2	250	78.2
4	ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿದು ನೀಡಿದ ಆದಾಯ	7	2.2	10	3.1
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

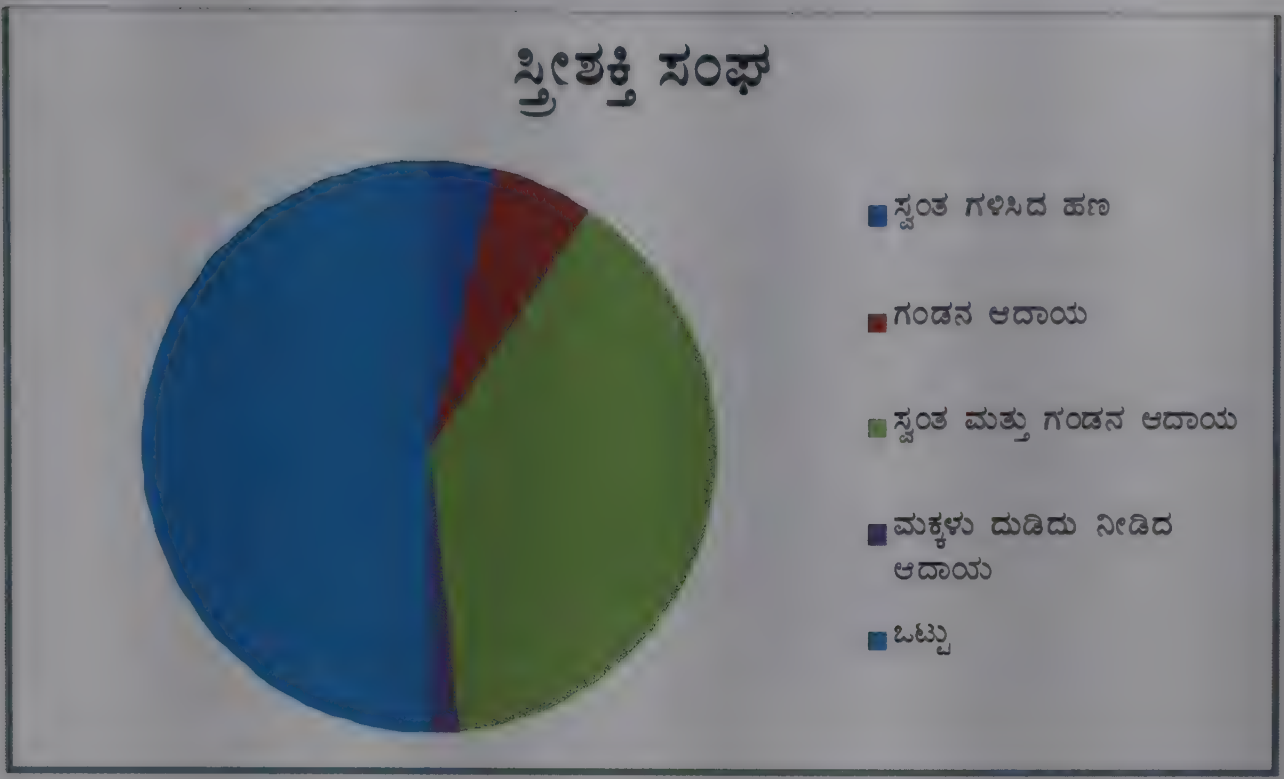
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ನೀಡುವ ಹಣದ ಮೂಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.39 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.4.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ದುಡಿದು ಗಳಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.6.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಗಂಡನ ಆದಾಯದಿಂದ (ಗಂಡ ನೀಡಿದ ಹಣದಿಂದ) ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.86.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ದುಡಿದ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಆದಾಯದಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.2.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿದು ನೀಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.39 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರ

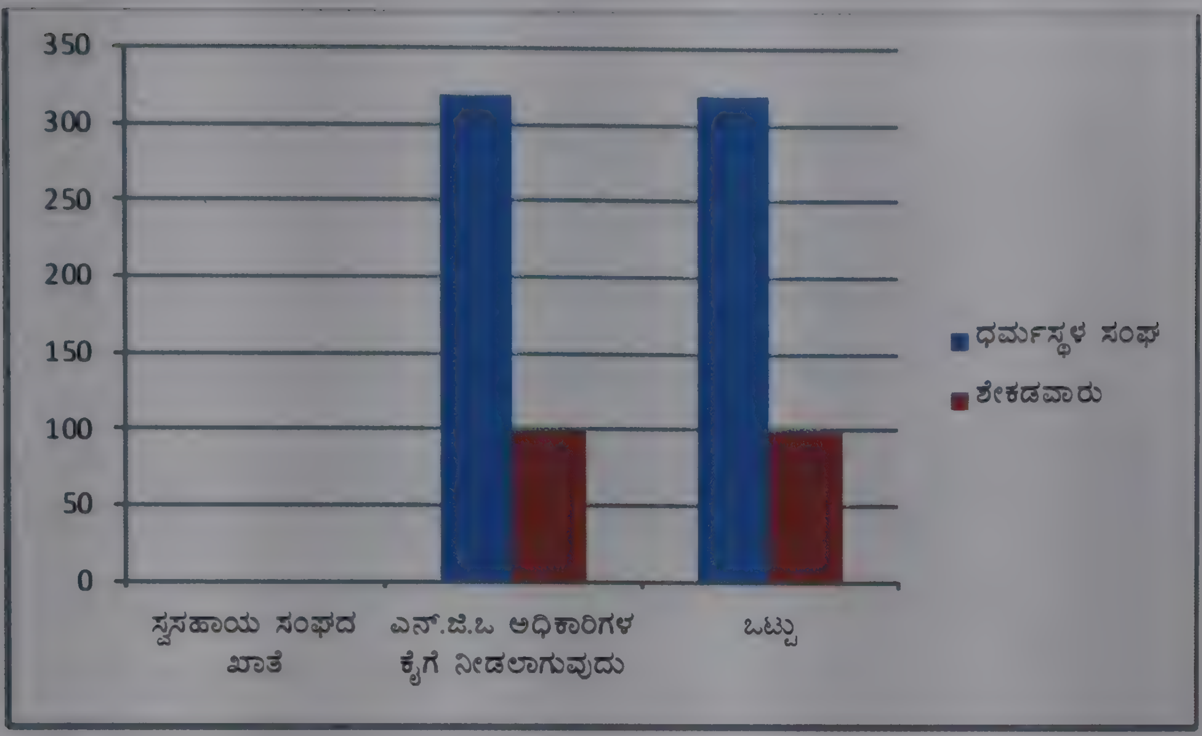
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.7.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡಿದು ಗಳಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.11.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಗಂಡನ ಆದಾಯದಿಂದ (ಗಂಡ ನೀಡಿದ ಹಣದಿಂದ) ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಶೇ.78.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಂತ ದುಡ್ಡಿದ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಆದಾಯದಿಂದ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿದದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.3.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿದು ನೀಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.40 ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವರು ಎನ್ನುವ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಮಾ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಖಾತೆ	–	–	320	100
2	ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು	320	100	–	–
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ತಾವು ಪ್ರತಿವಾರ ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

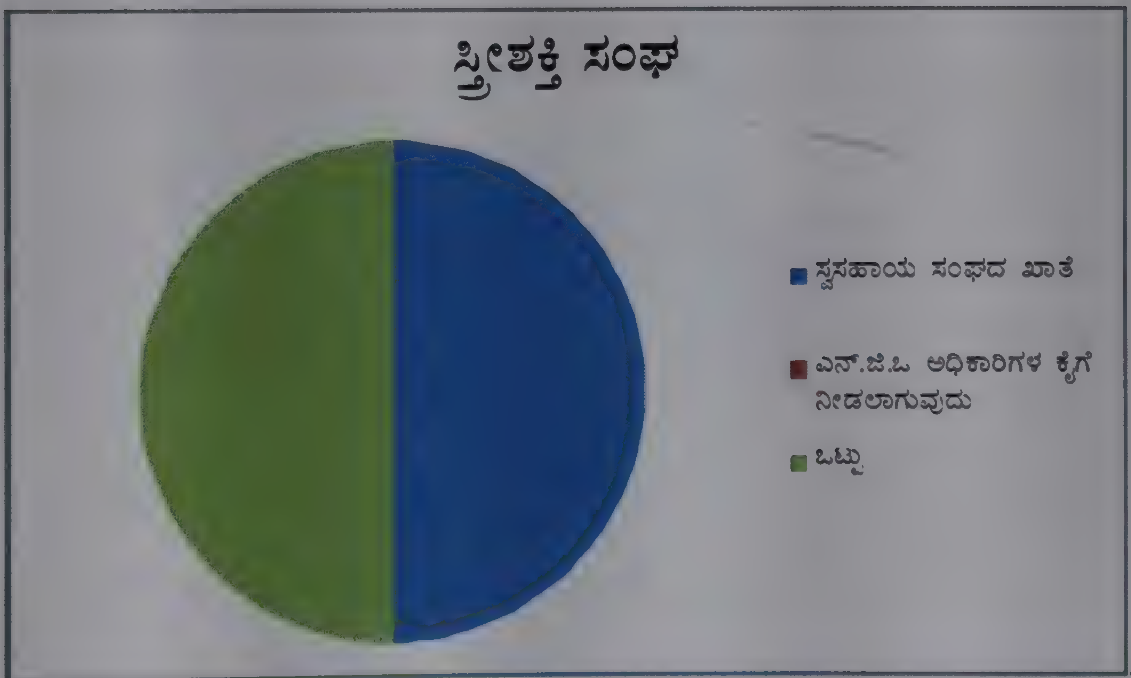
ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.40 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವರು ಎನ್ನುವ ವಿವರ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಒ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ವಾರದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಸಂಘವನ್ನು ನೊಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ/ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ, ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಘದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.40 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವರು ಎನ್ನುವ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಯಾರದರು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

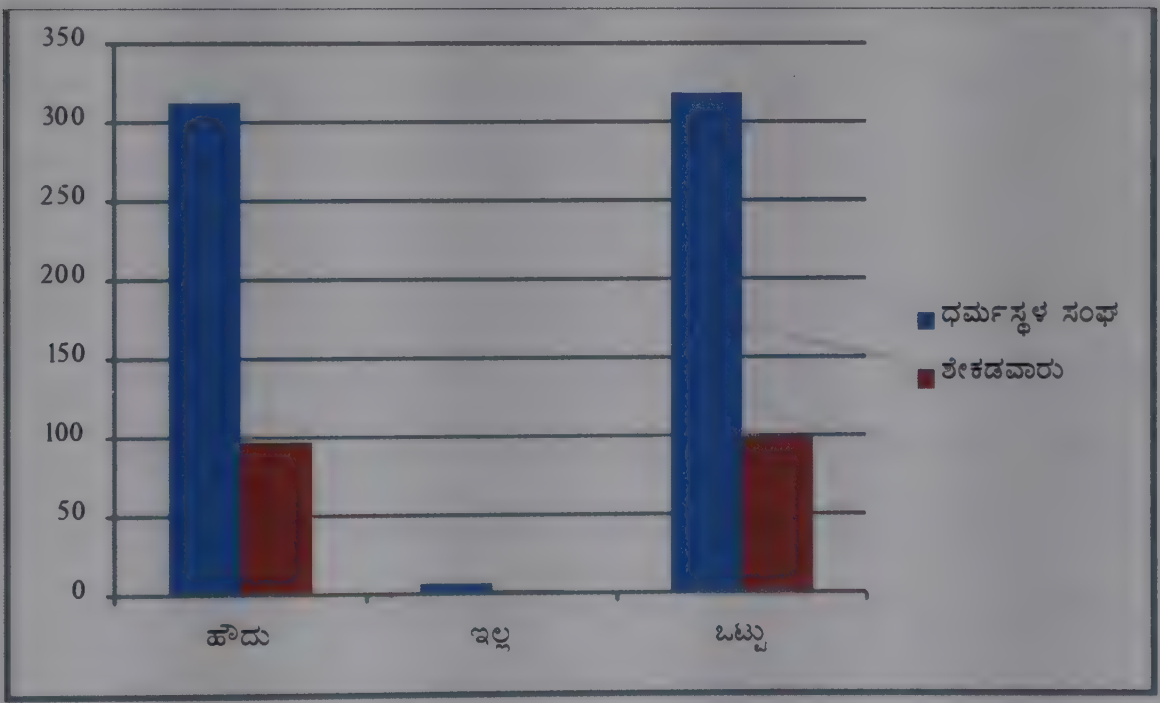
ಸ್ತ್ರಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಾರದ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯ ಬಳಿ ಇರಿಸಿ ತಿಂಗಳ ಆದ ನಂತರ ತಿಂಗಳ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲವೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಯಾರಾದರು ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ಸಂಘದ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.41 ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಖಾತೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಹೌದು	313	97.8	310	96.9
2	ಇಲ್ಲ	7	2.2	10	3.1
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘದ ಖಾತೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ/ವೈಯಕ್ತಿಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.41 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.97.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.2.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.41 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವರು ಎನ್ನುವ ವಿವರ

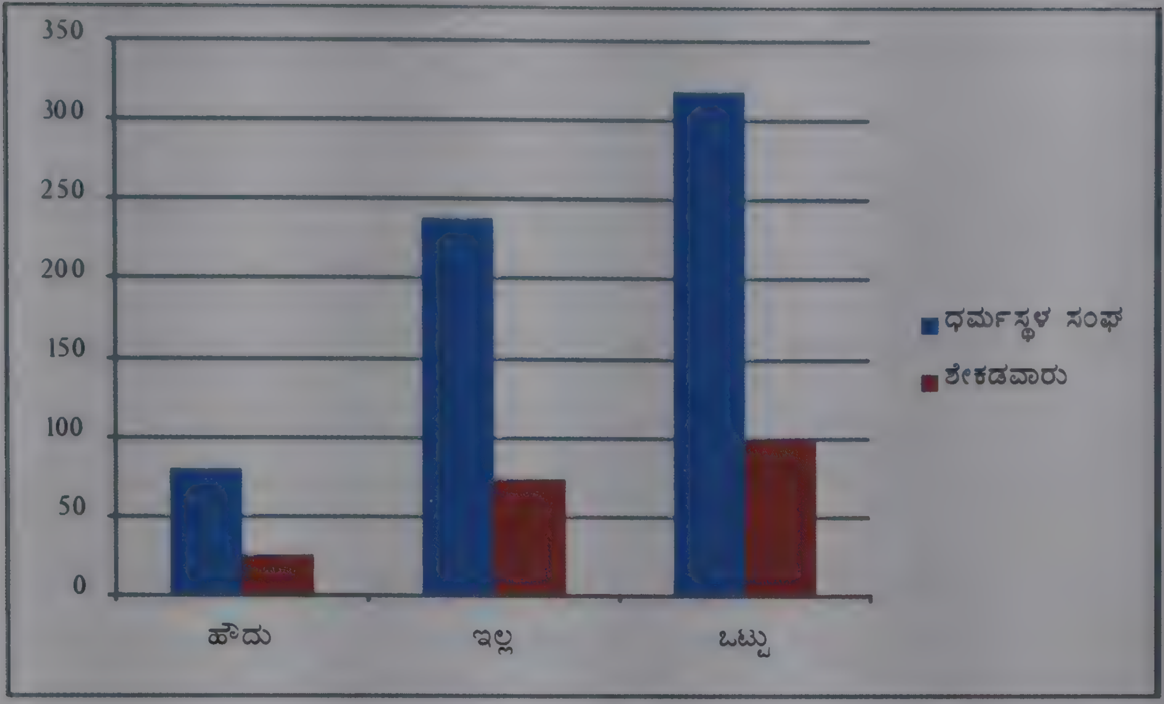
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.96.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.3.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.42 ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಹೌದು	81	25.3	73	22.8
2	ಇಲ್ಲ	239	74.7	247	77.2
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ವ್ಯವಾಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣ ಜಮಾ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಸಾಲಪಡೆಯುವುದಾಗಲಿ ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ, ಮತ್ತು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂಘ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುದ್ದುಕೊಂಡರೊ ಇಲ್ಲವೇ ಮೊದಲೇ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತೋ ಎನ್ನುವುದ್ದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.42 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.25.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.74.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.42 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ವಿವರ

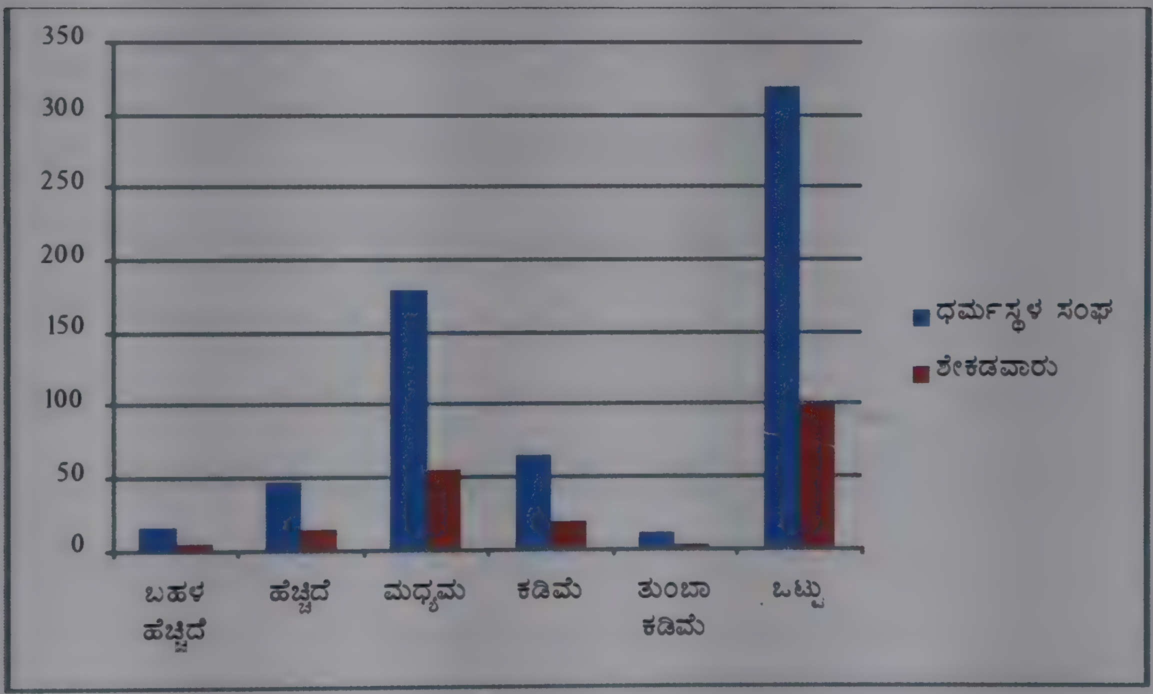
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.22.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಶೇ.77.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.43 ಸಂಘ'ದ ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	16	5.0	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	48	15.0	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	180	56.2	58	18.1
4	ಕಡಿಮೆ	65	20.3	47	14.7
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	11	3.5	215	67.2
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಲ ಪಡೆದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನೀಡುವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಯಂಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲರಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.43 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ'ದ ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

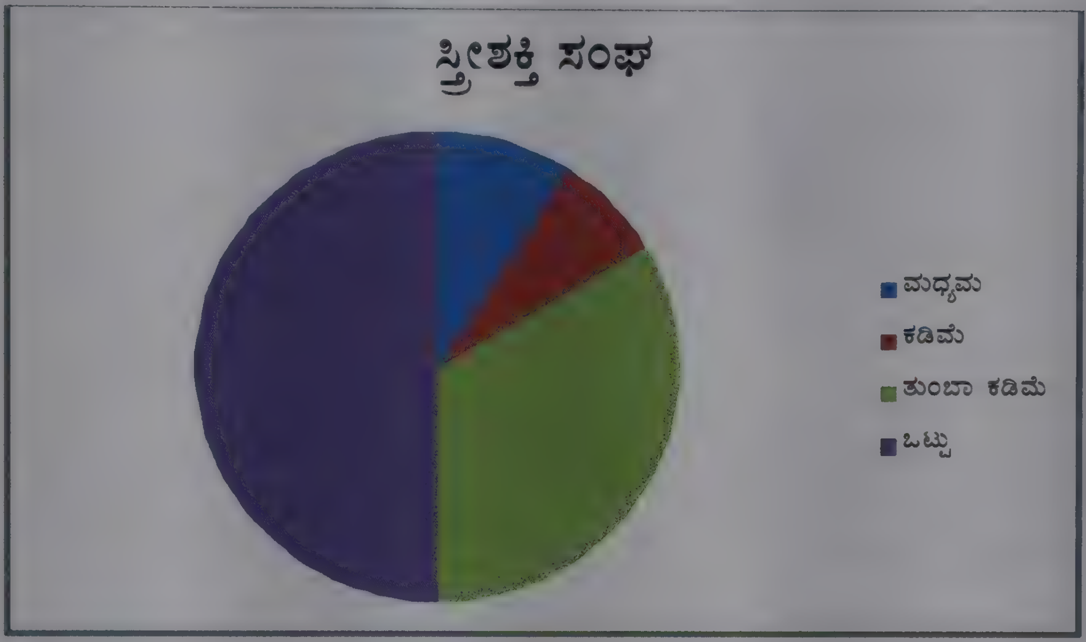

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.5.0ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.15.0ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.56.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಒಂದು ಮಧ್ಯಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶೇ.20.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.3.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.43 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.18.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ. ಶೇ.14.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.67.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗದೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

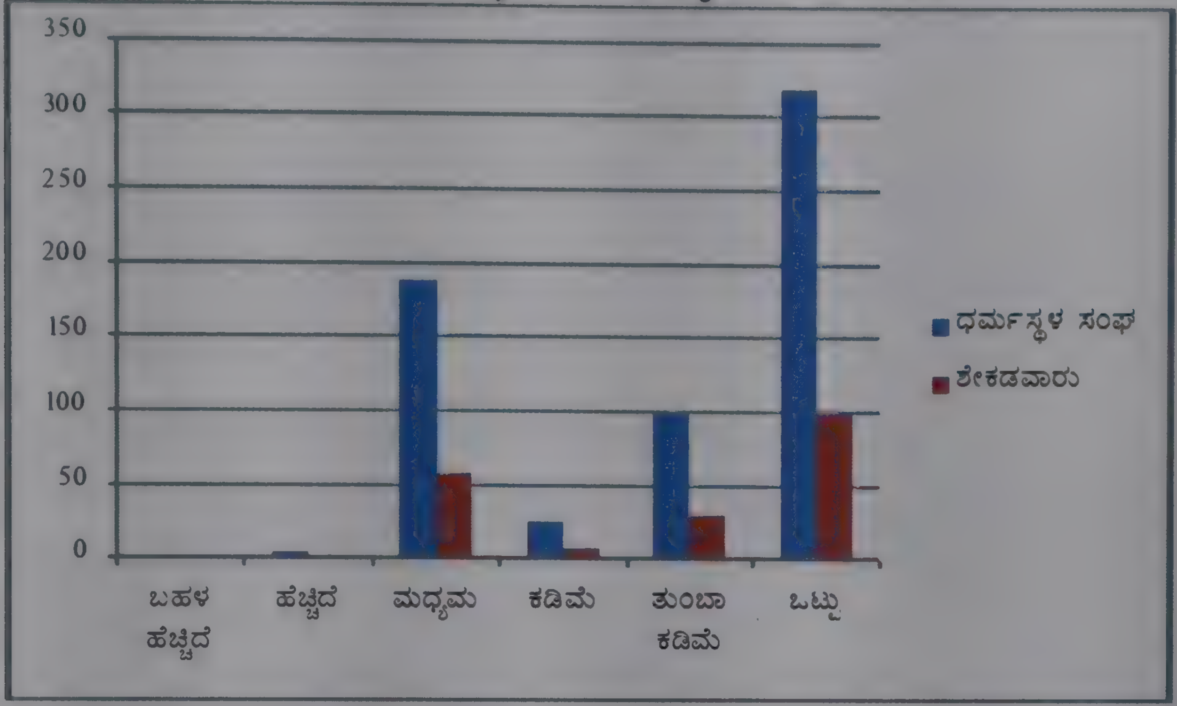
ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಯು ಸಂಘಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟವಾದರು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವೊಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.44 ಮನೆಯ ಆದಾಯ

ಕ್ರಸಂ	ಮನೆಯ ಆದಾಯ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	01	0.3	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	05	1.6	02	0.6
3	ಮಧ್ಯಮ	189	59.1	56	17.5
4	ಕಡಿಮೆ	25	7.8	30	9.4
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	100	31.2	232	72.5
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

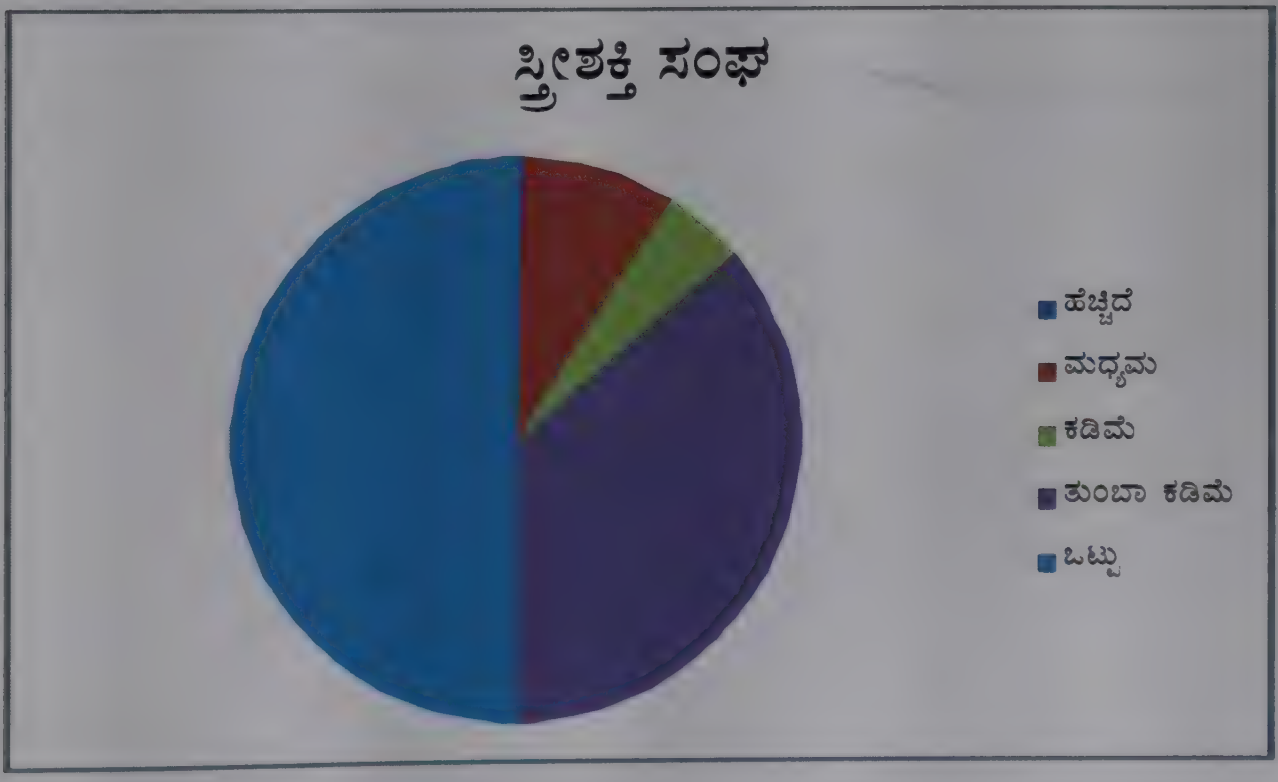
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಮನೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.44 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.1.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.59.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವು ಮಧ್ಯಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.7.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ, ಶೇ.31.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.44 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.17.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವು ಮಧ್ಯಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯ ಆದಾಯವು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ, ಶೇ.72.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆದಾಯವು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

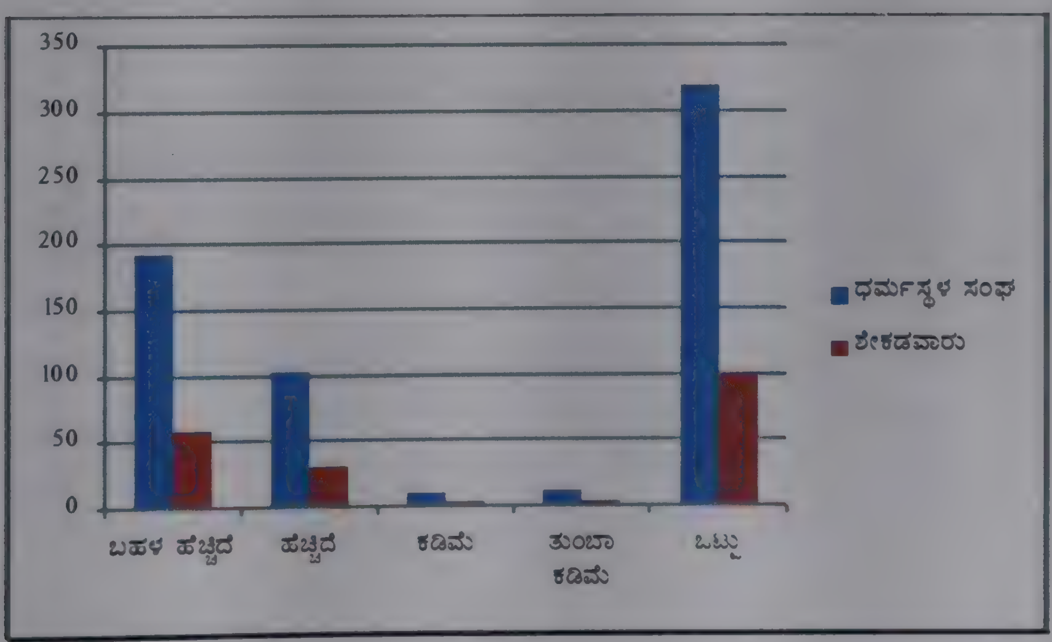
ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯಾವೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಮನೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದಿಂದ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.45 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	193	60.3	191	59.7
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	104	32.5	80	25.0
3	ಕಡಿಮೆ	11	3.4	49	15.3
4	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	12	3.8	00	00
5	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

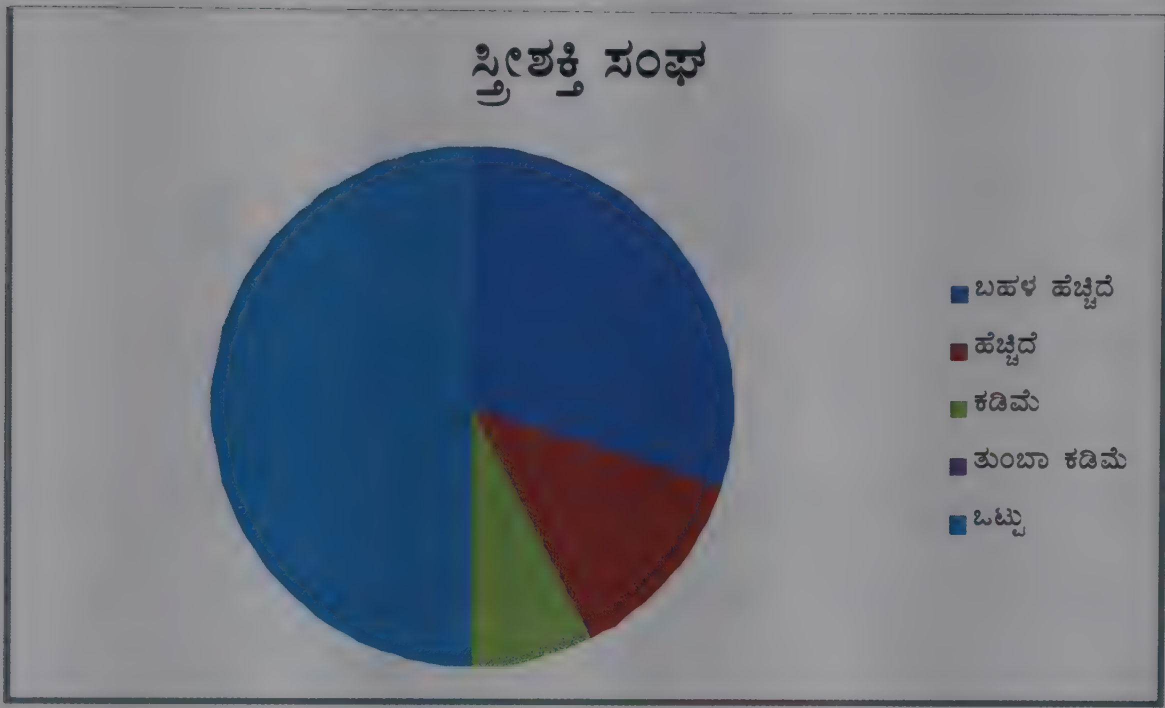
ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.45 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.60.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶೇ.32.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.3.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಯವುದೇ ಬದಲಾವನೆಯಾಗದೇ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.3.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.45 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವರ

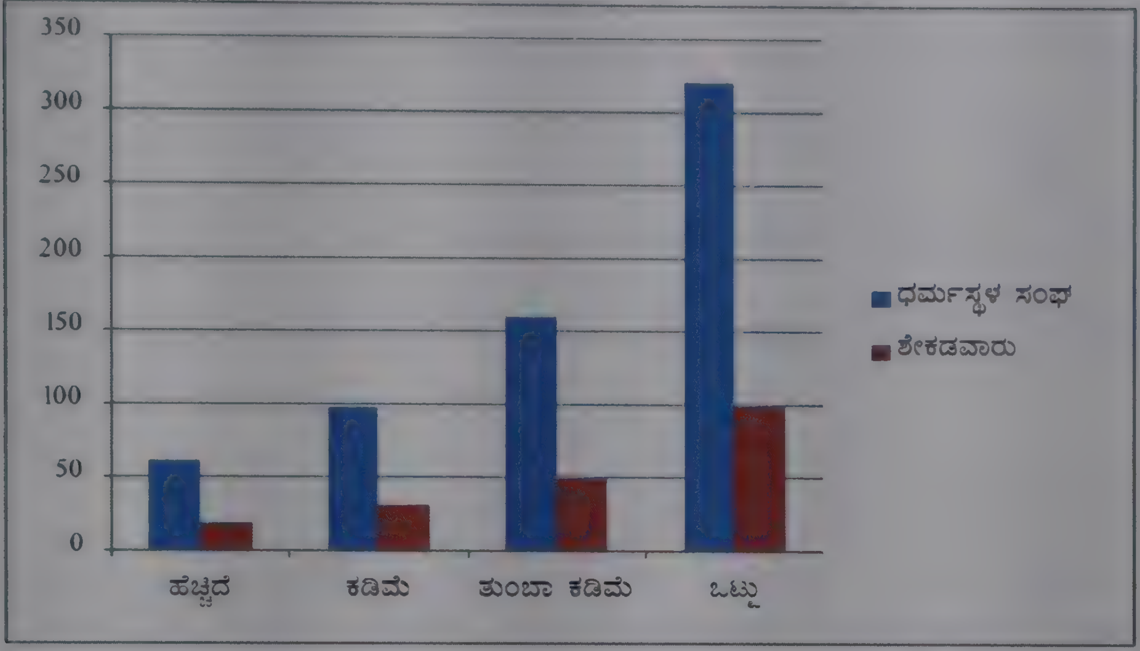
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.57.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.15.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.46 ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ

ಕ್ರಸಂ	ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	3	0.9
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	62	19.4	75	23.4
3	ಕಡಿಮೆ	98	30.6	60	18.8
4	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	160	50.0	182	56.9
5	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

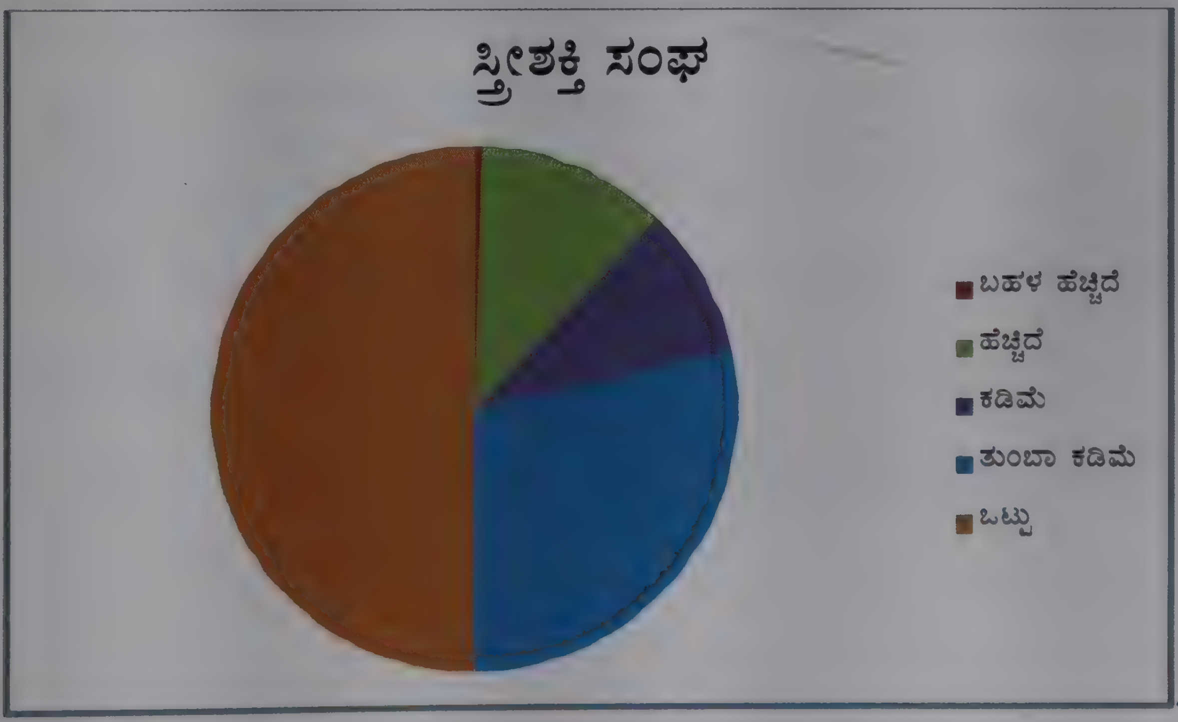
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರ ಎನ್ನುವಾ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.46 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.19.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.30.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.46 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ.

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಶೇ.23.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.18.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.56.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯವು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

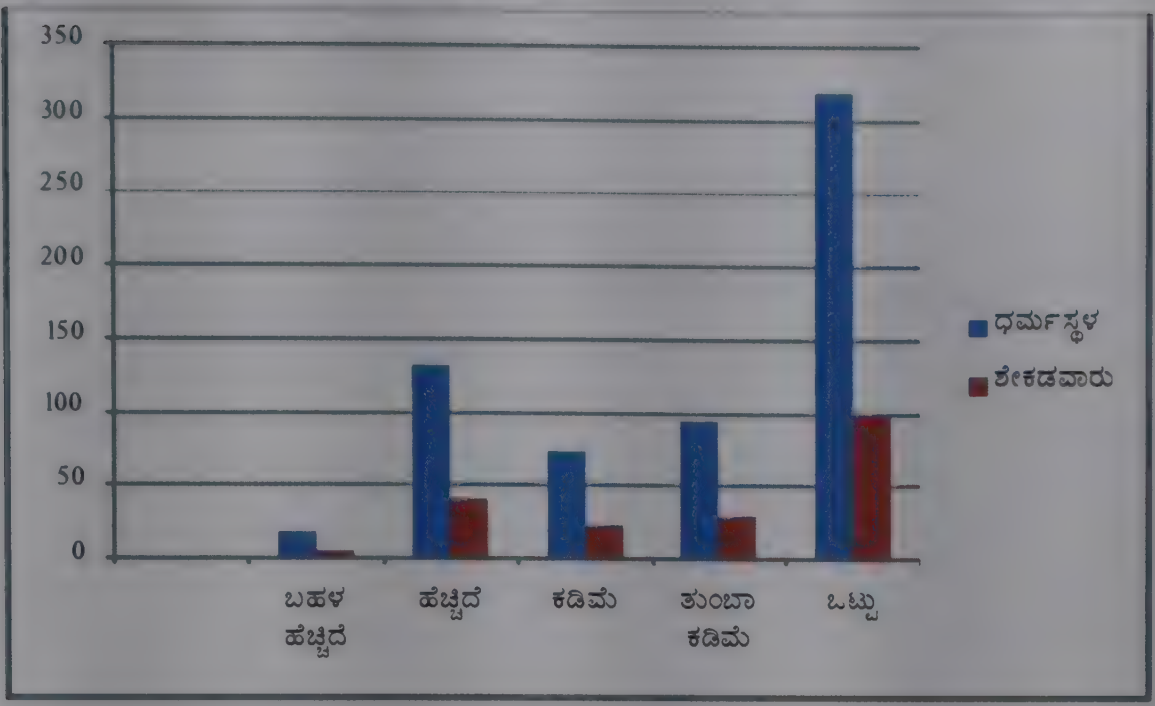
ಕೋಷ್ಟಕ 4.47 ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	18	5.6	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	133	41.6	09	2.8
3	ಕಡಿಮೆ	74	23.1	61	19.1
4	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	95	29.7	250	78.1
5	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಯವಾಗಿದೆ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಉದಾ;–ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರ ವ್ಯಾಪರ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವಾಸಿಸುವ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

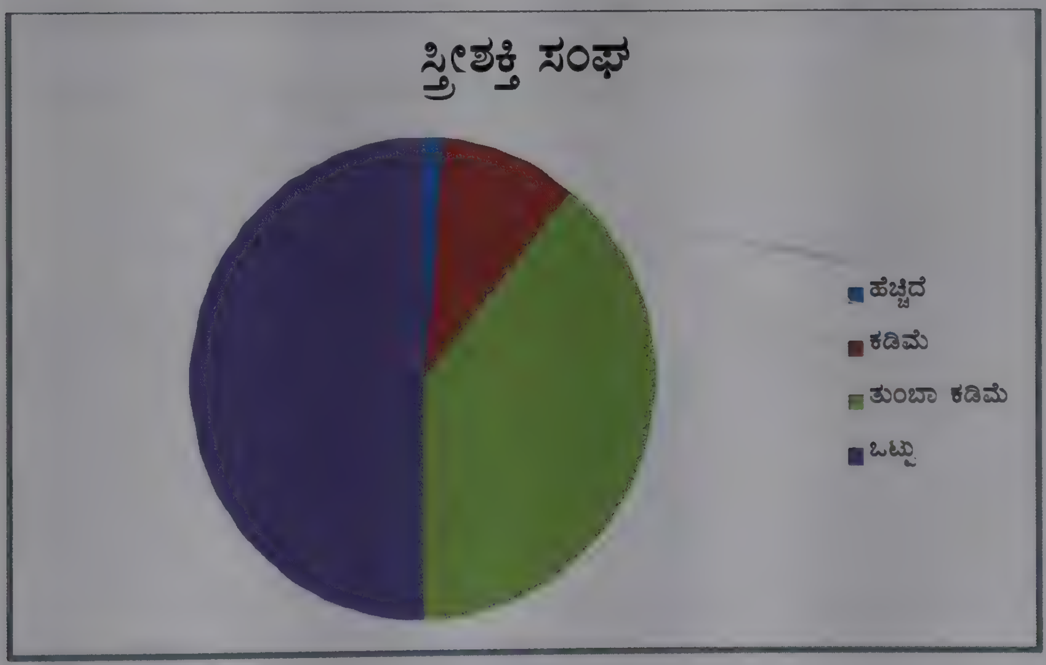
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.47 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.5.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಗಿಯೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಶೇ.41.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.23.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕವು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.29.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕವು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.47 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.2.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.19.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕವು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ

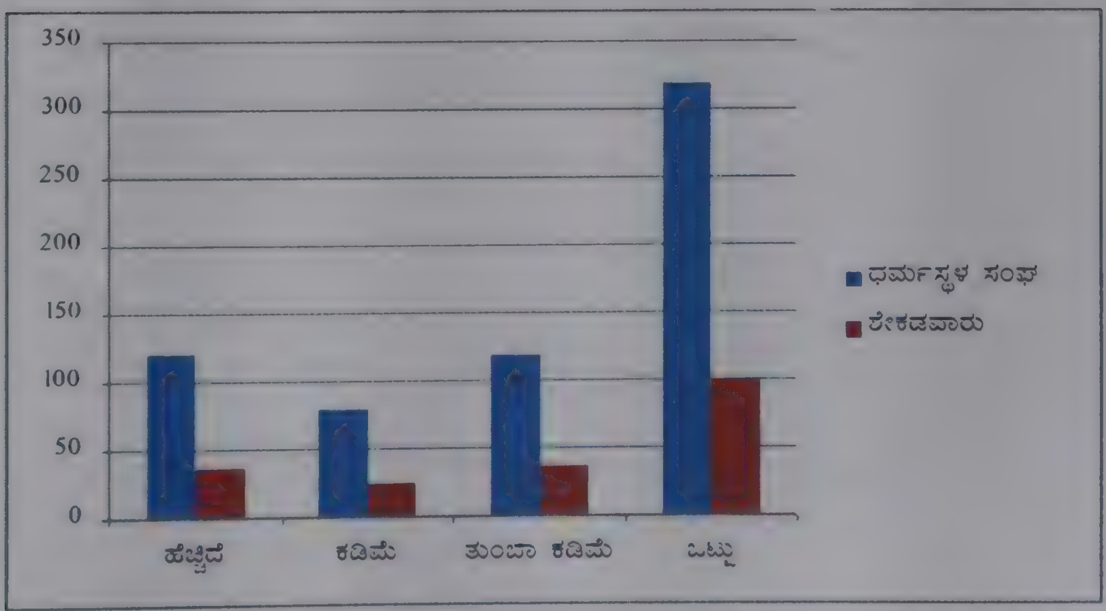
ಕಡಿಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.78.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕವು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.48 ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	121	37.8	43	13.4
3	ಕಡಿಮೆ	80	25.0	28	8.8
4	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	119	37.2	249	77.8
5	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

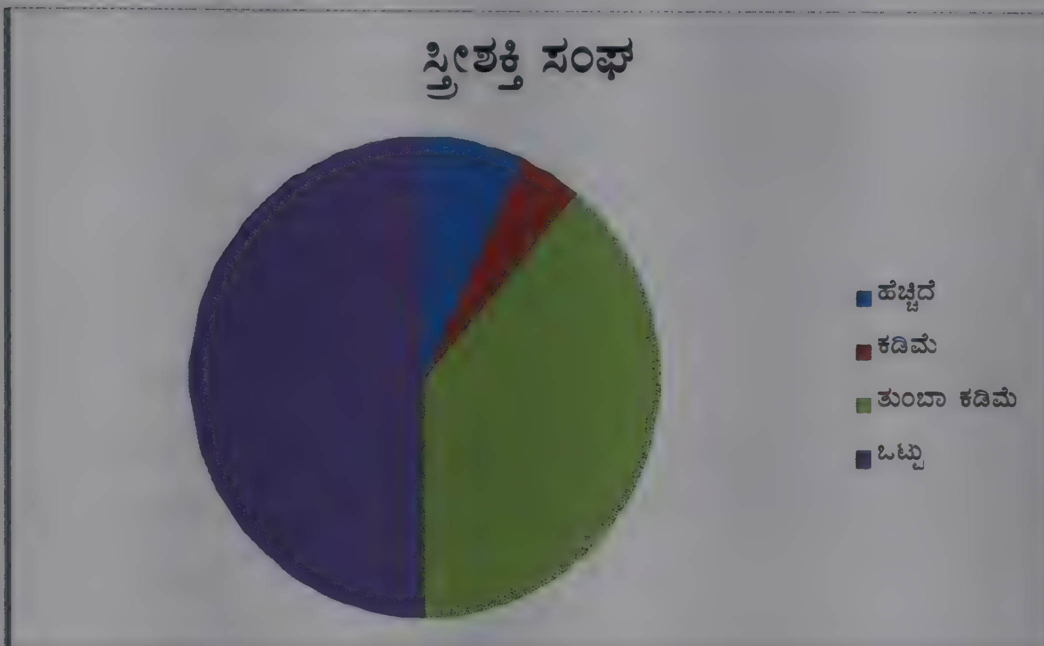
ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ತಂದು ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗಮಾಡಲು ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲವು ಹಬ್ಬ ಹರಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಮುದಾಯಿದ ಚಟುಚಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಾತ(ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.48 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.37.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.25ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.37.2ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.48 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ

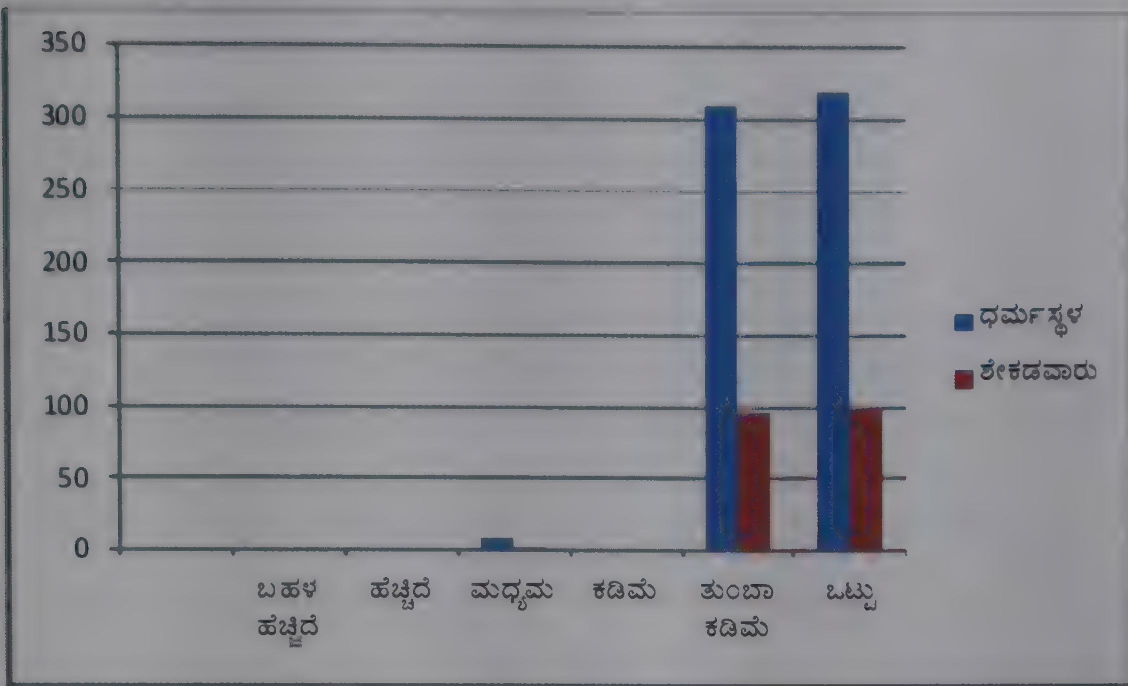
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.13.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.8.8ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.77.8ರಷ್ಟು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.49 ಸದಸ್ಯರುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ

ಕ್ರ.ಸಂ	ರಾಜಕಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	9	2.8	24	7.5
4	ಕಡಿಮೆ	–	–	31	9.7
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	311	97.2	265	82.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

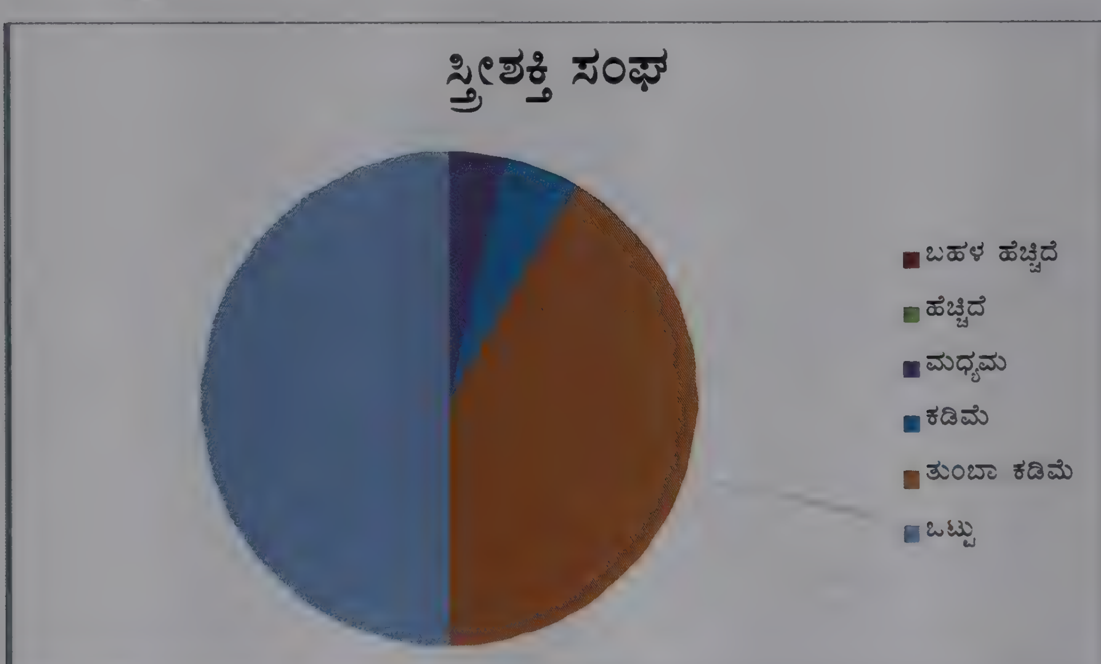
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.49 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.2.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಧ್ಯಮವಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.97.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.49 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.7.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಧ್ಯಮವಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.9.7ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಶೇ.82.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

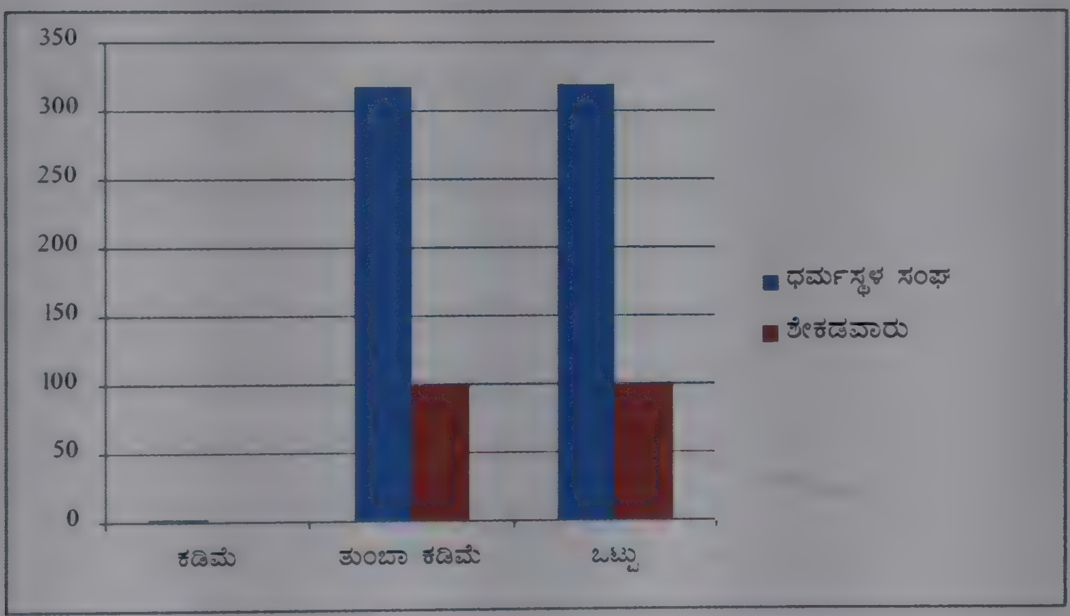
ಕೋಷ್ಟಕ 4.50 ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ

ಕ್ರಸಂ	ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	–	–	–	–
4	ಕಡಿಮೆ	3	0.9	02	0.6
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	317	99.1	318	99.4
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಮೂಡಿದ ನಂತರ ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯು ಮೇಲ್‌ಬರಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತು ನೀಡಿಲ್ಲದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.50 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಫರ್ಧಿಸಲು ಕಡಿಮೆ ನಾಮನಿರ್ದೇರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.99.1ರಷ್ಟು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಫರ್ಧಿಸಲು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ(ಆದರೆ 99.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು) ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.50 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ

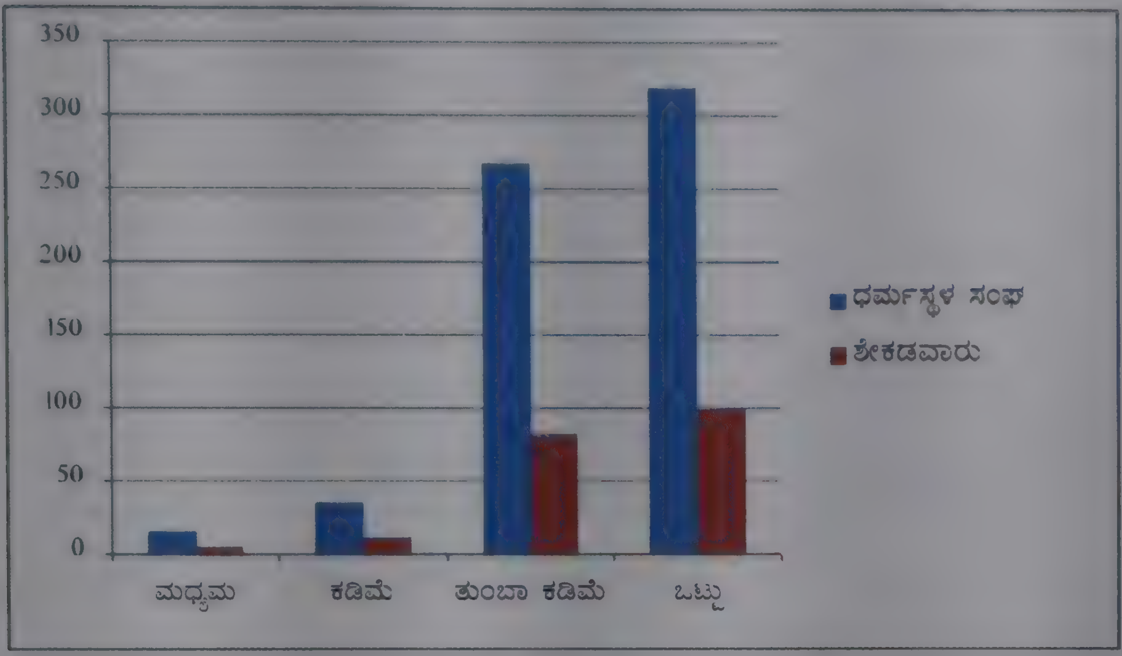
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಕಡಿಮೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.99.4ರಷ್ಟು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ(ಅದರೆ 99.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು) ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.51 ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	16	5.0	139	43.4
4	ಕಡಿಮೆ	36	11.2	60	18.8
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	268	83.8	121	37.8
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

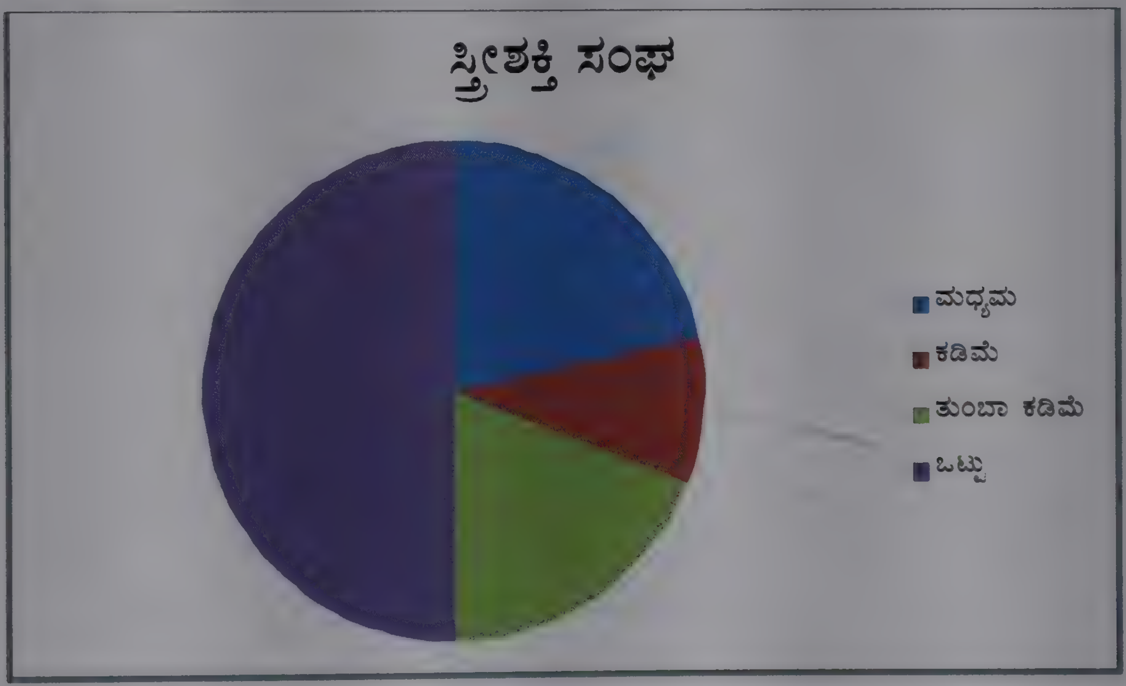
ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.51 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.11.2ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.83.3ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಭಾಗವಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.51 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

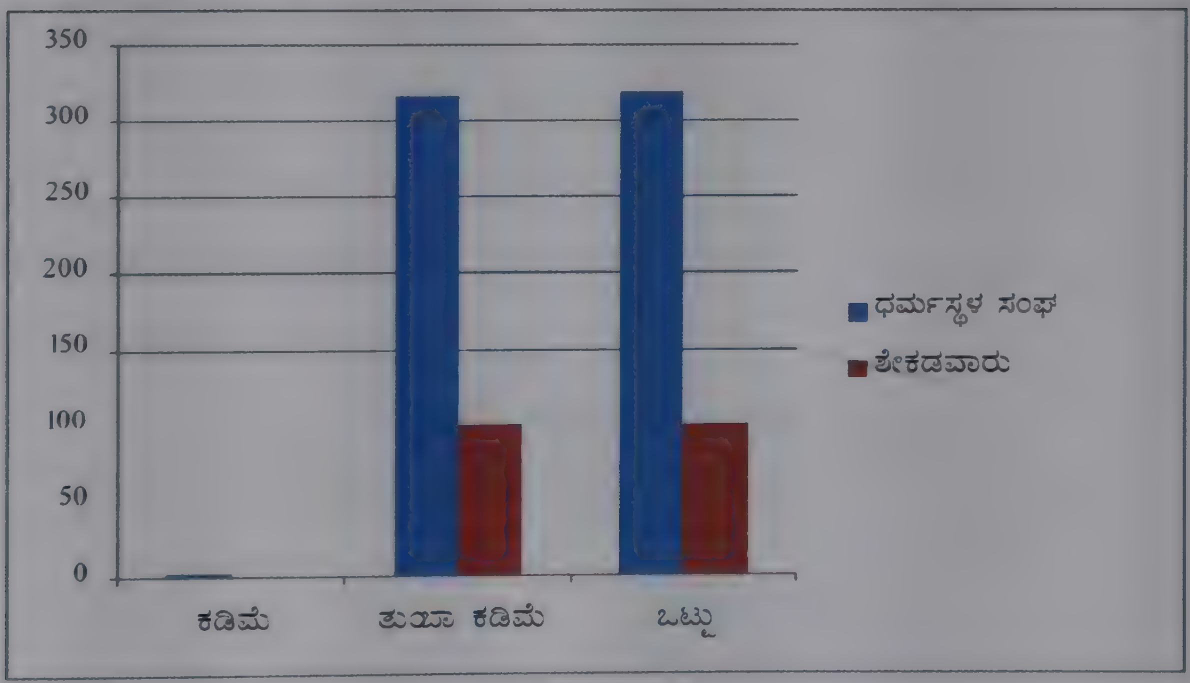
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.43.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.18.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.37.8ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.52 ಸದಸ್ಯರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆದಿದ್ದರ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	–	–	–	–
4	ಕಡಿಮೆ	3	0.9	02	0.6
5	ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ	317	99.1	318	99.4
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

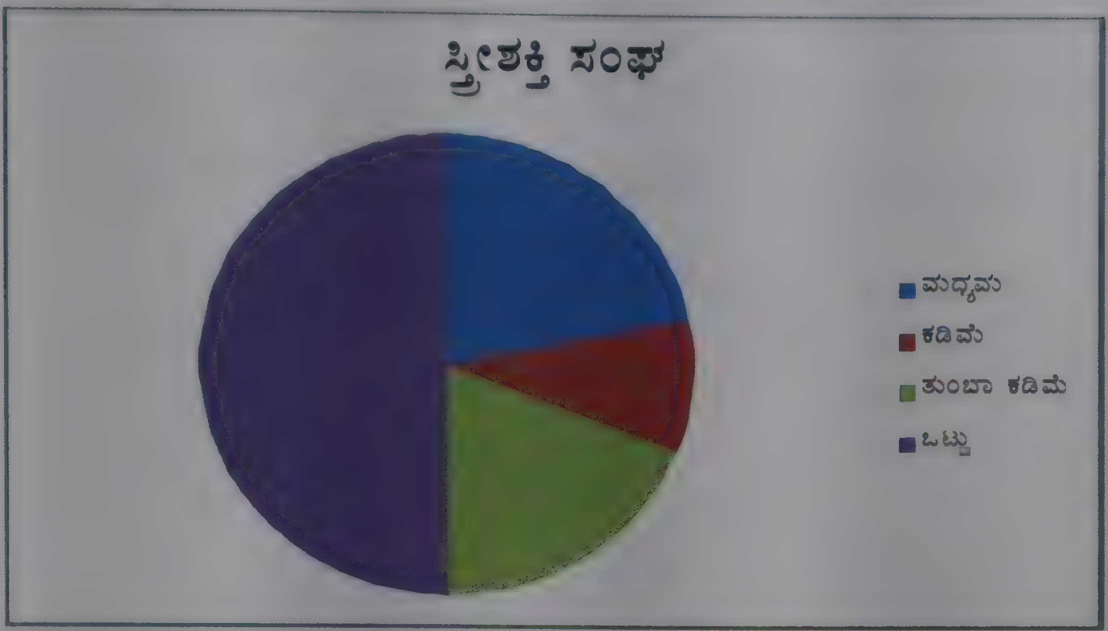
ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಣೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮಹಿಳಾ ಸಂಘವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಜಾತ ನಡೆಸುವುದು, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವಾಗಿದ್ದರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.52 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.9ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ತಡೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.99.1ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆಗೆ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ (ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ)ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.52 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಸದಸ್ಯರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

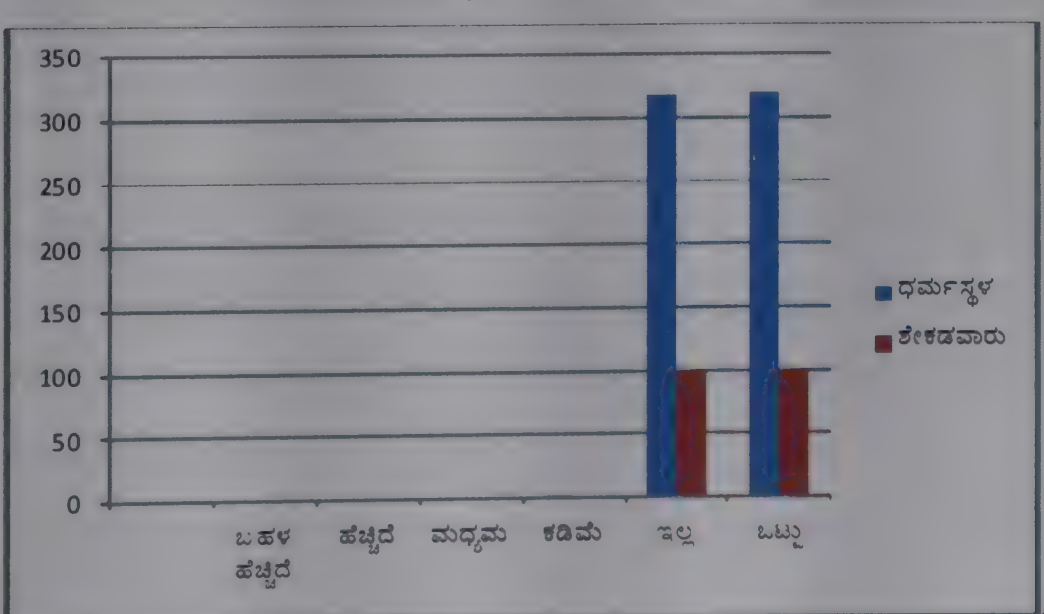
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ.99.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆಗೆ ತುಂಬ ಕಡಿಮೆಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ(ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ) ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.53 ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ.

ಕ್ರಸಂ	ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	–	–	–	–
4	ಕಡಿಮೆ	02	0.6	–	–
5	ಇಲ್ಲ	318	99.4	320	100
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

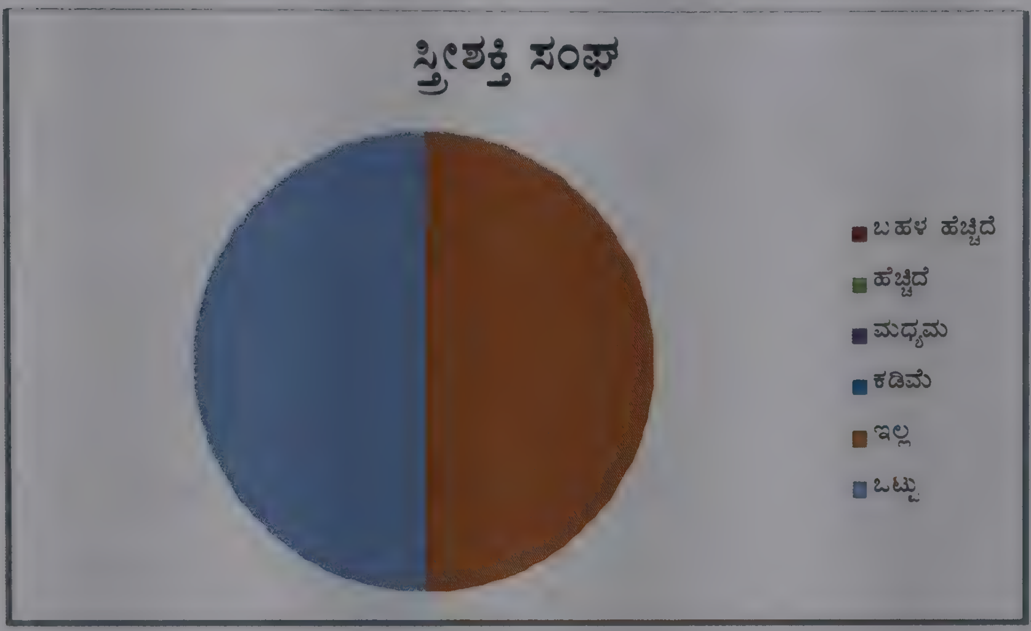
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರು ಧ್ವನಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.53 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.0.6ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೀಡಿಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋರಟಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಶೇ.99.4ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೀಡಿಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯಾರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.53 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ.

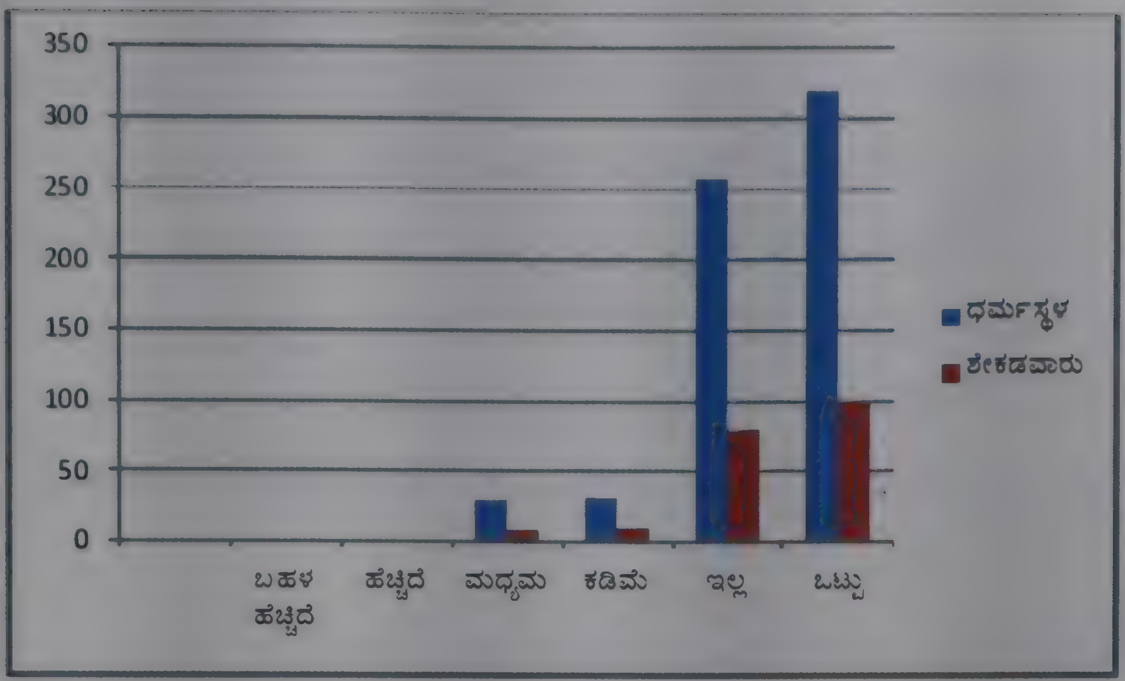
ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯಾರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.54 ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ

ಕ್ರಸಂ	ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ	ಶೇಕಡವಾರು	ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ	ಶೇಕಡ
1	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
2	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	–	–	–	–
3	ಮಧ್ಯಮ	30	9.4	39	12.2
4	ಕಡಿಮೆ	32	10.0	21	6.6
5	ಇಲ್ಲ	258	80.6	260	81.2
	ಒಟ್ಟು	320	100	320	100

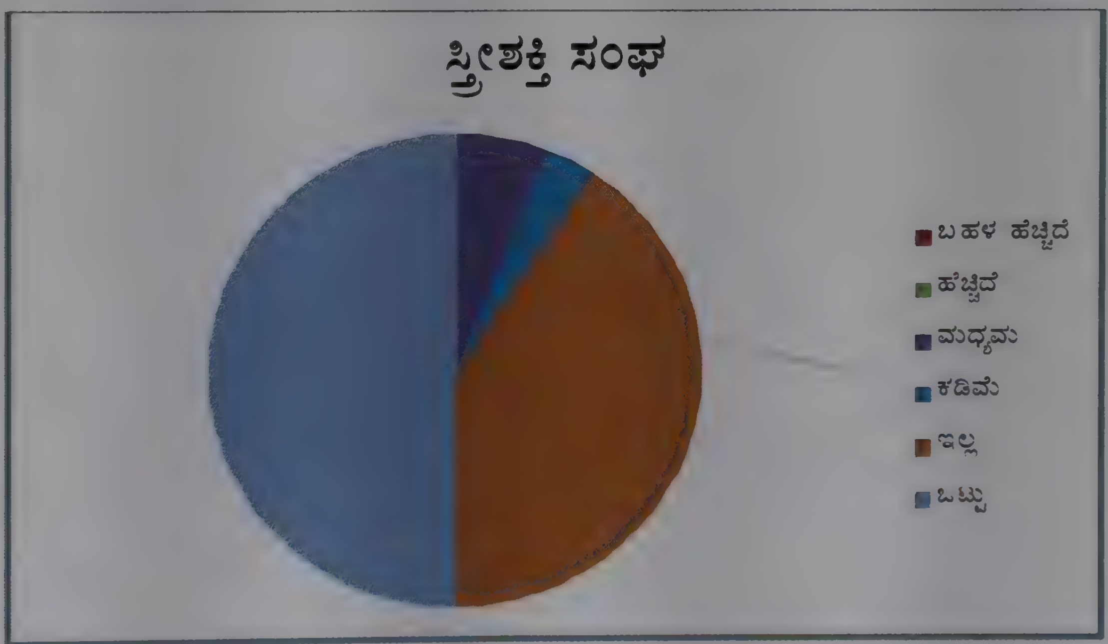
ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಲವು ಕಡೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೋರಾಟಮಾಡಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯಪಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಬೆಸತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಹೋರಾಟಮಾಡಿರುವ ಎಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳು ಇವೆ. ಹಾಗೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಈ ರೀತಿಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಂಬ ಚಿತ್ರ 4.54 ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.9.4ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.10ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಶೇ.80.6ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ 4.54 ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘ ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ

ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇ.12.2ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶೇ.6.6ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಶೇ.81.2ರಷ್ಟು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ

ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವಲೋಕನ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಸಂಭವ.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ವಿಷಯ, ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಗುಂಪು ಸಮುದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕಗಳು ಅಥವಾ ವಿಷಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ (Case Study) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ 2 ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ) ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ 4 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕರಣ–1

ಹೆಸರು : ದೀಪ

ವಯಸ್ಸು : 35

ಗ್ರಾಮ : ಗೊಡಬನಾಳ್

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : 9ನೇ ತರಗತಿ

ಸಂಘ : ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಗೊಡಬನಾಳ್ ಗ್ರಾಮದ ದೀಪಿ ಎಂಬುವವರು 35 ವರ್ಷದವರು. ಇವರು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದು, 17ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗಲೇ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಅಪ್ಪ ಇನ್ನೊಂದು ವಿವಾಹವಾದರು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಮದುವೆಯಾದ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗಂಡನ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 2013 ರಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆನು. ನಂತರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದರು. 2015 ರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಬ್ಯಾಂಗಲ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತ್ತು. ದಿನಕ್ಕೆ 500 ರಿಂದ 900ರವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಸಂಘವೇ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ತಂದೆಯ ಮನೆಯವರಾಗಲಿ, ಗಂಡನ ಮನೆಯವರಾಗಲೀ ಯಾರು ನೆರವಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ಹೊರಹಾಕಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಹೆಗಲೇರಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡಿದವರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು. ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಾರದ 10 ರೂ. ಕಟ್ಟಲು ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ 4 ತಿಂಗಳು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಂತರ ಸಂಘ ಸೇರಿ 6 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದೆನು. ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆನು. ದಿನಕ್ಕೆ 50 ರಿಂದ 200 ರವರೆಗೆ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಬರುಬರುತ್ತ ಒಟ್ಟು 5 ಬ್ಯಾಂಗಲ್ ಸ್ಟೋರ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆನು. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹೊಲಿಗೆ ತರಬೇತಿಗೆ ಸೇರಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತೆನು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದನೆ. ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮನೆಯಿಂದೆ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಹೋದವಳಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆ ಓಡಾಡಿ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಬಂದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಭಲ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕಲಿತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಬರಕೂಡದು ಎಂದು ಆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕರಣ–2

ಹೆಸರು : ಸಾಕಮ್ಮ

ವಯಸ್ಸು : 44

ಗ್ರಾಮ : ಗೊಡಬನಾಳ್

ಸಂಘ : ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ

44 ವರ್ಷದ ಸಾಕಮ್ಮ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಗೊಡಬನಾಳ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು 2003 ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡೆನು. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಗಂಡ ಕೂಡ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾನು 10ನೇ ತರಗತಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಓದಲು ಇಷ್ಟವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಓದಲು ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ಮದುವೆಯಾಗಿ 22 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಗಂಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜ ಸಲಕರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಿಂಗಳ ಕಂತಿನಂತೆ ತೀರಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು, ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ಅತ್ತೆಯು ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಹಪ್ಪಳ, ಸಂಡಿಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆನು. ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿಗೆ ನನ್ನ ಯಜಮಾನರು ಮಾರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಬರು ಬರುತ್ತಾ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ರಿಂದ 7 ಸಾವಿರ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದೆನು. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡಿತು. ಆದಕಾರಣ ಪಡೆದ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮನ್ನವಾಯಿತು. ನಾನು ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆ ಓಡಾಡುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಲಿತೆನು. ಇಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಹೆಸರಿದೆ. ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವ ಸಾಕಮ್ಮ ಎಂದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದೇನಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಹೆಸರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕರಣ-3

ಹೆಸರು : ದ್ಯಾಮಕ್ಕ

ವಯಸ್ಸು : 46

ಗ್ರಾಮ : ಗುಂಜಿಗನೂರು

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ

ಸಂಘ : ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ

46 ವರ್ಷದ ದ್ಯಾಮಕ್ಕ ಎಂಬುವವರು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಗುಂಜಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದು ತಡವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಗಂಡನಿಗೆ ಇವರು ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿ. ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಇವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ತಾನು ಟೀಚರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತುಂಬಾ ಆಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಸೆ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಮದುವೆಯಾದ ಕೇವಲ 5 ವರ್ಷ ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದೆನು. ಅವರಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬಂದು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರು. ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ನನ್ನದು ಒಂಟಿ ಜೀವನ. ತುಂಬ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಆದರೆ ಈ ಆಸ್ತಿ ನನಗೆ ಏನು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗಂಡನ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆಂದು ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಘ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 2012ರಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಂಘದಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡುವ ಮಿಷನ್ ತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಶಾವಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು. ಆದಕಾರಣ ಹಪ್ಪಳ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಸಂಡಿಗೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶಾವಿಗೆಯನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗತುತಿದೆ. ನನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಘದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ತೀರಿಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಘದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ನನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ತುಂಬಾ ನೊಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸಂಘ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಬೆರೆತು ಕೆಲವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನೋವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಮರೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಜನ ತುಂಬಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾಳೆ ನೋಡು. ಕುಣಿಯುತ್ತಾಳೆ, ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಜನ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೊಂದು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಂಘದಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೊರೆಯಾಗದೇ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ದುಡಿದು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಕರಣ–4

ಹೆಸರು : ಪ್ರೇಮಾ

ವಯಸ್ಸು : 40

ಗ್ರಾಮ : ಗುಂಜಿಗನೂರು

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ : ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಸಂಘ : ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ

40 ವರ್ಷದ ಪ್ರೇಮಾ ಎಂಬುವವರು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗುಂಜಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ವಿವಾಹಿತೆಯಾಗಿದು 3 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ 2 ಗಂಡು 1 ಹೆಣ್ಣು ಮಗು, ಗಂಡ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ 20 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿವಹಾವಾಯಿತ್ತು. ಗಂಡನಿಗೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. 2004ರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುರು ಮೊದಮೊದಲು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರಿವರ ಹೋಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರು ನಂತರ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉದ್ದಿನ ಕಡ್ಡಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಉದ್ದಿನ ಕಡ್ಡಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಮೊದ ಮೊದಲು ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಯಿತ್ತು. ಮಾಡಿದ ಉದ್ದಿನ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದ ನಂತರ ವ್ಯಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗ ತೊಡಗಿದಾಗ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಪಡೆದು 4–5 ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ವ್ಯಾಪರದಿಂದ ಮನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸ ತೊಡಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘವೇ ಸಹಾಯ ನೀಡಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೂಲಿಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಂಘದಿಂದ ನೀಡಿದ ಸಾಲದಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪ್ರೇಮ.

❖❖

ಅಧ್ಯಾಯ : ಐದು

ಸಮಾರೋಪ

5.1. ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಗಳು

5.2. ಅಧ್ಯಯನದ ಸಲಹೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ : ಐದು

ಸಮಾರೋಪ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಸಬಲರನ್ನಾಗಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ದುಡಿಯುವ ಮಹಿಳೆಯರು, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸೊಸೆ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯದ ಜನಾಂಗದವರು ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಯಕ ಜನಾಂಗ, ಮಾದಿಗ, ಕುರುಬ, ಗೊಲ್ಲ, ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು, ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಾರು ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಉಳಿತಾಯದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗುಣವಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು

ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆದಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ, ಸೇವಾಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ–ಪುಟ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳುವುದು, ಅಗತ್ಯ ಆಸೆ–ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ದೂರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಲು, ಮಹಿಳಾ ಧ್ವನಿ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ.

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು 10 ರಿಂದ 12 ಅಥವಾ 10 ರಿಂದ 20 ಜನರ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣವನ್ನೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಮನೋಭಾವನೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿವೆ.

ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನಾದಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವು ಬದಲಾಗಲು ಈ ಸಂಘಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳು ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಅವು ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 90ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 10ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪುರುಷರ ಗುಂಪುಗಳು

ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.82ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಗುಂಪುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಶೇ.90%ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ, ಬೀಜಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಮನೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಸ್.ಪಿ. (ಸೇವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ) ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೂಲಕವೇ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು, ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಾರದ ಹಣ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೇವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಡುಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ರಂಗೋಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಹೀಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅಗರಭತ್ತಿ ಹೊಲಿಗೆಯಂತ್ರ, ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲೆಯುವುದು, ಮುಂತಾದ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ ಇದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಶೀಟ್, ಮತ್ತು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಕರಿ ಹಂಚಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಂಘದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಶೀಟಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಘಗಳಿಂದ ನೀಡಿದ ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಲದಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮುಂಚೆ 10 ರಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕುಟುಂಬಗಳೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ

ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಂಘಗಳು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ, ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ವ್ಯಾವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಬಂದರು ಹೆದರದೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕೆಲವು ಫಲಿತಗಳು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಗಳು

- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ರಚನೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೇಮಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿರುವ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ, ವಾರದ ಉಳಿತಾಯ, ಪುಸ್ತಕ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ, ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ, ವಾರದ ಉಳಿತಾಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರದಿದ್ದಾಗ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು (ಟೀಚರ್) ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೆನರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಲೋನ್‌ನ ಪತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆ ತುಂಬಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯವರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ಪತ್ರಗಳಾಗಲಿ, ಲೋನ್ ಪಡೆಯುವುದಾಗಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸದಸ್ಯರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಕೇಳುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

* ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ 1 ರಿಂದ 2 ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
* ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 4 ತಿಂಗಳು ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
* ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಘದ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ ನಡೆಸಲು ಪ್ರೇರೆಪಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
* ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಆಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರುಡ್ ಸೇಡ್ ವತಿಯಿಂದ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ

  ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಟೈಲರೀಂಗ್, ಬ್ಯೂಟಿ ಪಾರ್ಲರ್, ಅಗರಬತ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

  ಯಾರು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೊ ಅವರಿಗೆ ಸಬ್‌ಸೀಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
* ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.
* ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ.
* ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತೆರಳಬೇಕೆ ಹೊರತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರವಾಗಲ್ಲ.
* ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಅವರ ಇಚ್ಚಾಶಕ್ತಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
* ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷವಾದ ನಂತರ 4 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ

ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ಪಿ.ಯು.ಸಿ, ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳಿಸಿದವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಹಧನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೋರ್ಸಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೇ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇವಲ 2 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಸದಸ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ, ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಸಖ್ಯೆಯು 9 ರಿಂದ 15ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 9 ರಿಂದ 20ವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ.
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 0.75%ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರಿಸಬೇಕು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಬ್‌ಸೀಡಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. 1 ರೂ. 2 ರೂ. 0.25%ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಪಡೆದ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಬ್‌ಸೀಡಿ ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಚ್ಚೆಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಲಹೆಗಳು

1) ಶಾಲಾಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

2) ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಆಯುಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಧಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಭಯದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

3) ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು. ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ತಲುಪಲು ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ.

4) ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮತ್ತು ಉಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ನಾಯಕರಾಗಿ ಪುನರಾಯ್ಕೆ ಆಗುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ಪದ್ಧತಿ) ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲದವರಿಗು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರಗಿ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

5) ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬೇಕು.

6) ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

7) ಗುಂಪಿನ ನಾಯಕರು ಇಡೀ ತಂಡವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ತಖ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ಅರೆ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

8) ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

9) ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಮಾಹಿತಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹವರ್ತಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

10) ಸ್ವ-ಸಹಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಹಣದ ಆಸೆ ತೋರಿಸಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

❖❖

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ–1

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅನುಬಂಧ–2

ವಕ್ತೃಗಳ ವಿವರಗಳು

ಅನುಬಂಧ–3

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮಾದರಿ

ಅನುಬಂಧ–4

ನಕ್ಷೆಗಳು

ಅನುಬಂಧ–5

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು

ಅನುಬಂಧ–1

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಗರವಾಲ್, –ಡಿ (1987) ಕೋಲ್ ಆಪ್ ವಿಮೆನ್ ಇನ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ಇಕಾನಾಮಿಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್, ಪುಟ–16
- ಅಲೆನ್ ಎಲ್.ಎಲ್–(1968), ಸ್ಟಾರ್ಡಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಸಕ್ಸೀಡಿಂಗ್ ಇನ್ ಇವರ ಓನ್ ಬಿಸಿನಸ್, ಗ್ರಾಸೆಟ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ, ಯು.ಎಸ್.ಎ.
- ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಎಪ್ರಿಲ್ 4–2012
- ಒಡೆಯರ್ ಓ.ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡಿಕೆ, ಕೆ.ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪ–(2007), ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್, ನಂ.341, ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಬೀದಿ, ಮೈಸೂರು.
- ಒಡೆಯರ್ ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಎನ್, (2003), ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾಮಗಳು, ಸುಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು
- ಒಡೆಯರ್ ಓ.ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡಿಕೆ–(2003), ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಬಲೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೈಪಿಡಿ. ಮಿನಿಸ್ತ್ರೀ ಫರ್ ವುಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಡೆವೆಲಪ್ಮೆಂಟ್, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ನವದೆಹಲಿ
- ಗೀತಾ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ–(2001), ಮಹಿಳಾ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.
- ಗೀತಾ ಸಿ (2015) ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.
- ಗುಡಿಮುಂದಲ ಗೋಣಿಬಸಪ್ಪ (2019) ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ (ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ) ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ.

- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್ (2001) ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ಪುಟ: 2–16
- ಜನಗಣತಿ ವರದಿ, (2011), ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಜಯವಂತ್ ನಾಯಕ್, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಯಾಜೆ (2010), ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮನೋರಮಾ ಮುದ್ರಣ, ಮಂಗಳೂರು ಪುಟ– 21–39, 42–43, 48–58
- ನಾಗರಾಜೇ ಗೌಡ, ರಂಜೌಬಿ, ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ (2000), ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಅರಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂದೀಪ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಚಾಮರಾಜ ನಗರ
- ನಾಗರಾಜು ಎಸ್, ರಾಚಪ್ಪಾಜಿ ಎಂ, (2010), ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವಿಧ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಸಂದೀಪ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಚಾಮರಾಜ ನಗರ
- ಪ್ರಭಾಕರ ಬಿ. (2003) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ನಂ. 2ಎ, ಎರಡನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮುನೇಶ್ವರ ಬ್ಲಾಕ್, ರಾಜಮಹಲ್ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು– 566 003
- ಭವ್ಯ ಹೆಚ್.ಪಿ. (2012) ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ, ತಾರ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್, 285/ಎಫ್ 6, 5ನೇ ವೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಾಸ್, ಉತ್ತರಾಧಿ ಮಠದ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು. ಪುಟ: 15–16
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ (1995) 4ನೇ ಸಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ದೇಶಿಯ ವರದಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃಧಿ ಇಲಾಖೆ.
- ಮಂಗಳಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಪಿ.–(2007), ಸ್ತ್ರೀವಾದ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಯುನೆಸ್ಕೊ 1980 ವಿಮೆನ್ ಇನ್ ದ ಮೀಡಿಯಾ. ಪ್ಯಾರಿಸ್.
- ರವಿ .ಎನ್ (2011) ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಮಹಿಳಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಸುಚೇತನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪುಟ: 14–20
- ರಾಗೌ–(2010) ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಯಾಮಗಳು, ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋದಾ ರಗೌ ಟ್ರಸ್ಟ್, 144 ಕಾಳಿದಾಸ ರಸ್ತೆ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು.
- ರಾಚಪ್ಪಾಜಿ ಎಂ,(2011), ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವ, ವಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
- ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಏಪ್ರಿಲ್–1-2012

- ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ, ಉದಯವಾಣಿ, ಏಪ್ರಿಲ್ 05-2012
- ವೇಣುಗೋಪಾಲ್, ಜಿ.ಎಸ್, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಗೆ ಬಜೆಟ್ ಮುನ್ನಡೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಯೋಜನಾ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ.
- ಶಂಕರ್‌ರಾವ್ ಚ.ನ.(1998) ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೈ ಭಾರತ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು
- ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪ ಎಂ.ಚೌಡೇಗೌಡ, (2005) ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಚಿನ್ಮಯಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಗುಪ್ತ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಮೈಸೂರು.
- ಶಿವಚಿತ್ತಪ್ಪ, ಕೆ. (2009) ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆಯಾಮಗಳು, ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ, ಜಯನಗರ, ಮೈಸೂರು.
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಪಿಡಿ 2016–17
- ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿರಂತರ, ಉಜಿರೆ.
- ಶಿವಾನಂದ ಎನ್. ವಿರಕ್ತಮಠ, ಡಾ.ಜೆ.ಕೃಷ್ಣ (2007) ಪ್ರಕಾಶನ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜರುಗಿದ ವಿಶ್ವ ಸಮಾವೇಶ (1995), ಕೋಪನ್ ಹೆಗನ್ ಘೋಷಣೆ, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್.
- ಸಿದ್ಧಗಂಗಮ್ಮ, 2016 ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಗಂಗೋತ್ರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಮಸಾಗರ
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ–ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿ (2002) ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಗೊಂಚಲು ಗುಂಪುಗಳ ಬ್ಲಾಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿ 2010, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಬೆಂಗಳೂರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
- ಹೇಮಲತಾ–(2004) ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಮೈಸೂರು.

- Ahmed. M.Aziz women empowerment self-help group Kurukshetra P.49
- Anita. H.S and Revenkar.A.D (2007) " Micro credit through SHG for Rural Development", Southern Economist, vol 46 No8
- Anjanappa B.H.- (2007) "Back –ward women's SH Groups" Dr Ambedkar centre Kuvempu universities, Shankarghatta.
- Annual report of BHORUKA SKDRDP – centre for Rural Excellence Belthangadi)
- Annual reports of Shree Kshetra Dharmasthala Rural Development Project" Dharmasthala (2001-2007)
- Ansuman Sahoo (2013) Self help group and women empowerment: A study on some selected SHGs Vol 2 pp 54-61
- Bhillon D S and Hansira B. S (1995)" Role of Voluntary organizations in Rural Development" Kurukeshtra
- Bhose Joel (2003) SGR NGOs in Rural and Development Theory and practice concept publishing companies) New Delhi
- Cutina Ronald (2000) " Empower – Directory of NGOs of Dakshina Kannada and Udupi District. Involved in Social Development" Samanvaya Prakashana, Mangalore
- Devasia,Lelamma (1994) Empowering women for sustainable Development ashish publishing house New Delhi
- Digumarti Bhaskkara Rao, Digumarti pushpalatha Rao (2011) women education and Empowerment. Publisher Discovery Publisher house Pvt Ltd
- District census handbook, chitradurga,(2011),directorate of census operations Karnataka
- Griffin Keith (April- may 1981) " Growth and Impoverishment of Rural Asia" world Development 9(4/5)
- GudaganavarNagraj, V and GudaganavarRajashri, S (2008)" "Empowerment of Rural women through SHG", southern Economist, vol 47 No 6

- Jainedra Kumar (2001) Th Encyclopedia of Social work, an information to social work, Annol Publications Put Ltd New Delhi
- Kala G S(2004) Economic empowerment of women through self help groups kisan world
- Kolteri, C R(2004)research, methodology method and techniques, new age international , publishing new delhi
- Kumararaja (2009) 'performance of SHG in Tamil Nadu' Southern Economist, vol.47, No-19 PP 14-16
- Lalitha N. and B.S. Nagarajan (2002) " Self-help Group in Rural Development" New Delhi: dominant publishers and Distributors
- Maitayee, Chaudhari, (1993), 'Indian Women's Movement' Radiant Publishers New Delhi.
- Manimekalai, K (2004) "Economic Empowerment of women Empowerment, Anmol publications pvt.ltd, New Delhi.
- Manjunath Kotian (2009) Women Empowerment through self help Groups, A case study of Udupi District" semiral paper.
- Manjunath L.H "SKRDP PROGRAMME" Shree Dharmastala manjunatha book house Ujire, 2007
- Murugan, M Sakthivel, and begum, Ayesha. (2008), "predominant barriers of women Entrepreneurs", southern Economist, Vol 47, No 6
- MYRADA 2002 Impact of self help group (Group process) on the social / Empowerment status of women members in southern India.
- NABARAD. (1992) Guidelines for the pilot project for linking banks with self help groups.
- NABARD (2008) status of micro finance in India 2008-09
- Pattnaik sunanda (2003) "Smaranaika, 2003" Empowerment through SHG, A case study of Gajapati District.
- Prasant srangi (February 2003), 'self help group' , kurukshetra , vol 51 No 4

- Ritu Jain (2003) Social Economics Impact through self help Groups" Youjana, Vol 47 no 7 pp 11-12
- Sampath Kumar B.P – (2007) "Padma Bhushan, Dr.D, Veerendra Hegde" Shree Dharmasthala Manjunatha Book House Ujire
- Sankaran,A (2009), "trends and problems of rural women Entrepreneurs in india". Southern Economist, Vol 48 No 4
- Satpathy and khatua (2007), Micro finance in KBK region of Orissa : A development route for entrepreneure', Entrepreneurship in micro-enterprises and servicessector, P G dept of commerce, utkal University
- Self help Group and women Empowerment (September 2013) A study on some selected SHGs, International Journal of Business and management, www.ijbmi.org September 2013
- Shobha K (2008), "problem of self employed women : An Analysis' , southern economist, vol 47 No 6
- Singh Katar, (1986). "Rural Development principles, practice and anagement "Sage publications, New Delhi
- SKDRDP Evaluation Report CRISIL 2002
- Sreeramulu.G (2006) Empowerment of women through self-help group, New Delhi: Kalpaz publication.
- Suguna, B self help group vikasini (October 2002) Vol 17 No 4
- Swarnalatha EV, (1997) Empowerment of Women through Self Help Groups Training Manual , Discovery Publishing House, New Delhi.
- Tripathy. K.K Self help group kurukshetra, June 2004, vol. 52 No.8.pp 40-43
- Usha K. (2003) "Gender Equality and Development" Yojana

- Velu suresh kumar (November 2005)' women empowerment success through self help group kisan world Vol 32 No 11
- Vinayamoorthy A. And Pithoda, Vijay (2007) Women Empowerment through SHG: A case study in North Tamil Nadu" Indian Journal of marketing.
- www.wikipedia.com

❖❖

ಅನುಬಂಧ–2

ವಕ್ತೃಗಳ ವಿವರಗಳು

ವಕ್ತೃಗಳ ವಿವರಗಳು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ವಕ್ತೃಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ಊರು/ವಿಳಾಸ
1	ಶರಣಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
2	ಕಮಲಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
3	ಸುಮ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
4	ರಾಧ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
5	ಚನ್ನಮ್ಮ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೊಳಹಾಳ್ ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
6	ನೇತ್ರಾವತಿ	ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೊಳಹಾಳ್ ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
7	ಅನುಷ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೊಳಹಾಳ್ ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
8	ಗೌರಮ್ಮ	ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
9	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಮಂಜುಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
10	ಉಷಾಕಿರಣ್	ಮಂಜುಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
11	ಮಂಜುಳ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
12	ಪ್ರತಿಭಾ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
13	ರೇಖಾ	ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
14	ಹೇಮಾವತಿ	ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
15	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ಕರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
16	ಲಿಂಗಮ್ಮ	ಕರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
17	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಿ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
18	ಪುಷ್ಪಲತಾ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
19	ಅಂಬಿಕಾ	ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
20	ಲತಾ	ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
21	ಬಸಮ್ಮ	ಮರಿಕಂಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
22	ಶೈಲ	ಮರಿಕಂಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
23	ನಿರ್ಮಲ	ಈಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
24	ನಂದಿನಿ	ಈಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
25	ಗಂಗಮ್ಮ	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ
26	ಶ್ರೀದೇವಿ	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ

27	ಅಂಜಿನಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
28	ನೀಲಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
29	ಪವಿತ್ರ	ಹನುಮಾನ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
30	ಗೀತಾ	ಹನುಮಾನ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
31	ಶಾಂತಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ
32	ಭಾರತಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ
33	ಮಂಗಳಮ್ಮ	ಕನಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
34	ಶಾಂತಮಣಿ	ಕನಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
35	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
36	ವನಜಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
37	ಜಯಶಿಲ್ಪ	ವೈಶಾಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೇದೆಹಳ್ಳಿ
38	ಕಾವ್ಯ	ವೈಶಾಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೇದೆಹಳ್ಳಿ
39	ಶೈಲಜ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೇದೆಹಳ್ಳಿ
40	ಸರೋಜಮ್ಮ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೇದೆಹಳ್ಳಿ
41	ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ	ಶ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
42	ರತ್ನಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
43	ಮಂಜಮ್ಮ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
44	ಉಮಾದೇವಿ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
45	ಸುಜತ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
46	ಗೀತಾ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
47	ಮಂಜಮ್ಮ	ಗೌಡ ಸುಂದ್ರಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
48	ಶರಣಮ್ಮ	ಗೌಡ ಸುಂದ್ರಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳ್ಳೆಕೆರೆಹಳ್ಳಿ
49	ವನಜಾಕ್ಷಿ	ಗಣೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳ್ಳೆಕೆರೆಹಳ್ಳಿ
50	ಪದ್ಮಾವತಿ	ಗಣೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
51	ತಿಪ್ಪಮ್ಮ	ಕನಕಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
52	ಸಂಧ್ಯಾ	ಕನಕಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
53	ಮಾರಕ್ಕ	ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
54	ಹನುಮಕ್ಕ	ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳ್ಳೆಕೆರೆಹಳ್ಳಿ
55	ಸುಧಾ	ಬಾಲಾಜಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳ್ಳೆಕೆರೆಹಳ್ಳಿ
56	ಜಯಮ್ಮ	ಬಾಲಾಜಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
57	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಸಾಯಿನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
58	ನಾಗವೇಣಿ	ಸಾಯಿನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
59	ಹೇಮಾವತಿ	ಅರುಣೋದಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
60	ಶೈಲಜ	ಅರುಣೋದಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ

61	ಪಾರಿಜಾತ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
62	ಚೈತ್ರ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
63	ಗೌರಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
64	ರುದ್ರಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
65	ರತ್ನಮ್ಮ	ಮಾರುತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
66	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಿ	ಮಾರುತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
67	ಶರಣಮ್ಮ	ಮಾರುತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
68	ವಿಶಾಲಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
69	ಆನಂದಮ್ಮ	ಯಶೋಧ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನೂರು
70	ಜಯಮ್ಮ	ಯಶೋಧ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನೂರು
71	ರೇಣುಕಮ್ಮ	ರೇಣುಕಾಂಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನೂರು
72	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ರೇಣುಕಾಂಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನೂರು
73	ಪಾರ್ವತಮ್ಮ	ನಾರದಮುನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
74	ಸುವರ್ಣಮ್ಮ	ನಾರದಮುನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
75	ಲತಾ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
76	ಕಮಲಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
77	ಸುಧಾ	ಮರುಳ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರೆ
78	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಮರುಳ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರೆ
79	ಲತಾ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರೆ
80	ರೂಪ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರೆ
81	ಜ್ಯೋತಿ	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜೆ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
82	ಲಾವಣ್ಯ	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜೆ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
83	ಶೀಲಾ	ಸರಸ್ವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜೆ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
84	ಪಲ್ಲವಿ	ಸರಸ್ವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜೆ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
85	ಅಶ್ವಿನಿ	ಕಾವೇರಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
86	ಶೃತಿ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
87	ಆಶಾ	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
88	ಶ್ವೇತಾ	ಟಗರು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
89	ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ	ಟಗರು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
90	ಜ್ಯೋತಿ	ಸುಪ್ರೀತಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
91	ಶಿವರುದ್ರಮ್ಮ	ಸುಪ್ರೀತಾಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
92	ಸುಶೀಲಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
93	ಉಮಾ	ಮಂಜುನಾಥಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
94	ಶೋಭ	ನೇತ್ರಾವತಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ

95	ಜೀರಮ್ಮ	ನೇತ್ರಾವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
96	ಮಹಾದೇವಿ	ಕುಕ್ಯಡೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
97	ಅನಿತ	ಕುಕ್ಯಡೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
98	ಮಂಜುಳ	ಕಾಳಿಕಾದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
99	ಅನಸೂಯಮ್ಮ	ಕಾಳಿಕಾದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಲಗೆರೆ
100	ಮಂಜುಳ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
101	ರೇಣುಕಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
102	ಬಸಮ್ಮ	ಬೈರಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
103	ಜಯಶೀಲ	ಬೈರಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
104	ಸಾಕಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
105	ದ್ಯಾಮಕ್ಕ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
106	ಗೌರ್ಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
107	ಭಾರತಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
108	ಮಂಜುಳ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡುಹಳ್ಳಿ
109	ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡುಹಳ್ಳಿ
110	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಕಲ್ಲಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡುಹಳ್ಳಿ
111	ಗೀತಾ	ಕಲ್ಲಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡುಹಳ್ಳಿ
112	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
113	ರೇಖಾ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
114	ಉಮಾ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
115	ಸುಧಾ	ಬನಶಂಕರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
116	ಸರೋಜಬಾಯಿ	ಮಾರುತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
117	ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ	ಮಾರುತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
118	ಸಾಕಮ್ಮ	ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
119	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
120	ಕಮಲಮ್ಮ	ಕೆಂಚಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
121	ನೇತ್ರಾವತಿ	ಕೆಂಚಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
122	ಅರ್ಜುನ್	ನೇತ್ರಾವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
123	ಸೌಮ್ಯ	ನೇತ್ರಾವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
124	ರತ್ನಮ್ಮ	ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
125	ಗಾಯತ್ರಮ್ಮ	ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
126	ಯಲ್ಲಮ್ಮ	ಮತುಗಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
127	ರತ್ನಮ್ಮ	ಮತುಗಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ

128	ದಿಲ್‌ಶದ್	ಗಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
129	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಗಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
130	ಗಂಗಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
131	ಹನುಮಕ್ಕ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
132	ಕಮಲ	ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
133	ರತ್ನಮ್ಮ	ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
134	ಜಯಶೀಲಾ	ಭದ್ರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತೋಳ
135	ರಜಿಯಾಬೇಗಂ	ಭದ್ರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತೋಳ
136	ಪಾಲಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
137	ಉಷಾ	ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
138	ರಂಗಮ್ಮ	ಸರಸ್ವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
139	ನಿಮ್ಲ	ಸರಸ್ವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
140	ಉಮಾದೇವಿ	ಈಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
141	ಹೇಮಾವತಿ	ಈಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
142	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಕಂಪ್ಲಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
143	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಕಂಪ್ಲಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
144	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಟ್ಟಿ
145	ಜ್ಯೋತಿ	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಟ್ಟಿ
146	ನಾಗರತ್ನ	ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಟ್ಟಿ
147	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಟ್ಟಿ
148	ಅನುಷ	ನಂದಿನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಈಚನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
149	ನಿರ್ಮಲ	ನಂದಿನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಈಚನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
150	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಈಚನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
151	ತಿಪ್ಪಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಈಚನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
152	ರತ್ನಮ್ಮ	ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
153	ಗೀತಮ್ಮ	ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
154	ಸಿದ್ದಲಿಂಗಮ್ಮ	ತಾರ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
155	ನೇತ್ರಮ್ಮ	ತಾರ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
156	ಸುನಂದಮ್ಮ	ಕೂಡಲಸಂಗಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳಗಟ್ಟ
157	ರತ್ನಮ್ಮ	ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
158	ಸುಮಂಗಳ	ಮಂಜುನಾತ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳಗಟ್ಟ
159	ತಿಪ್ಪಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳಗಟ್ಟ
160	ಸರಸ್ವತಿ	ಕೂಡಲಸಂಗಮಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳಗಟ್ಟ

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ವಕ್ಶ್ಯಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರಸಂ	ಹೆಸರು	ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ಊರು/ವಿಳಾಸ
1	ಸುನೀತ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
2	ಅನಸೂಯ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
3	ನೇತ್ರಮ್ಮ	ಬಿಂದು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
4	ಕಮಲಮ್ಮ	ಬಿಂದು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
5	ಗೀತಾ	ಮದರ್‌ಥೆರಿಸಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಹೇಕಟ್ಟೆ
6	ಸುಧಾ	ಮದರ್‌ಥೆರಿಸಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಹೇಕಟ್ಟೆ
7	ಗೌರಮ್ಮ	ಹುಣಸೆ ಅಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಹೇಕಟ್ಟೆ
8	ಸುನೀತ	ಹುಣಸೆ ಅಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಹೇಕಟ್ಟೆ
9	ವಿಶಾಲ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
10	ಲೆಕ್ಕಮ್ಮ	ಶ್ರೀರಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
11	ರಾಧ	ಶ್ರೀರಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
12	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ	ತುಳಸಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಾಪುರ
13	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ತುಳಸಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಾಪುರ
14	ಭಾರತಿ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಾಪುರ
15	ರಾಜೇಶ್ವರಿ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಾಪುರ
16	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ
17	ಕವಿತ	ಮಂಜುನಾಥಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ
18	ಕಲಾವತಿ	ಧರ್ಮದೀಪ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ
19	ಸುಧಾ	ಧರ್ಮದೀಪ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಾಡಿಗಟ್ಟೆ
20	ಸುಧಾ	ಬೀರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
21	ಸುನೀತ	ಬೀರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
22	ಸರೋಜಮ್ಮ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
23	ಕಮಲಮ್ಮ	ಬಸವೇಶ್ವರಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
24	ನಿರ್ಮಲಾ	ಭುವನಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
25	ಉಮಾ	ಭುವನಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
26	ಕಲಾವತಿ	ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
27	ಗೌರಮ್ಮ	ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
28	ಲೀಲಾವತಿ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಡೆ
29	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಡೆ
30	ಅನಿತ	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಡೆ

31	ಲತಾ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಡೆ
32	ಚಂದ್ರಕಲಾ	ಗಜಾನನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
33	ಪದ್ಮಾ	ವಿನಾಯಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
34	ಅಸ್ಮಿಮಿತ	ವಿನಯಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
35	ಕಾವ್ಯ	ಪ್ರಕೃತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂ.ಹಟ್ಟಿ
36	ನೇತ್ರಾಬಾಯಿ	ಪ್ರಕೃತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂ.ಹಟ್ಟಿ
37	ಗೀತಾಬಾಯಿ	ಸಿಂಚನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂ.ಹಟ್ಟಿ
38	ಜ್ಯೋತಿ	ಸಿಂಚನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂ.ಹಟ್ಟಿ
39	ಗೌರಮ್ಮ	ಗಜಾನನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
40	ಗಂಗಮ್ಮ	ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟೆ
41	ದ್ರಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟೆ
42	ಪ್ರತಿಮಾ	ಸುಪ್ರೀತಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟೆ
43	ಪುಷ್ಪಾವತಿ	ಸುಪ್ರೀತಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟೆ
44	ಮಮತ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
45	ಸುಮಾ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
46	ಸುವರ್ಣಮ್ಮ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
47	ರೇಣುಕ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
48	ಕಮಲಮ್ಮ	ಚಂಧ್ರಗುಪ್ತ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
49	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
50	ಮಮತ	ರುದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
51	ಶೋಭ	ರುದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
52	ಗೀತಾ	ಸಾಯಿಬಾಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
53	ಸುಧಾ	ಸಾಯಿಬಾಬ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
54	ಸವಿತಾ	ಮೈಲಾರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
55	ಪ್ರಾಕಮ್ಮ	ಮೈಲಾರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
56	ಹಾಲಮ್ಮ	ಜನನಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
57	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಜನನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
58	ಸಿದ್ದಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
59	ಸಿದ್ದಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
60	ಮಾನಸ	ಶಾರದದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
61	ಮಾನಸ	ಶಾರದದೇವಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
62	ಜ್ಯೋತಿಬಾಯಿ	ತುಳಜಭವಾನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
63	ನೀಲಬಾಯಿ	ತುಳಜಭವಾನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ

64	ದೀಪಾ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರನ ಹಳ್ಳಿ
65	ಸುಧಾ	ಆದಿಶಕ್ತಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
66	ಗೌರಮ್ಮ	ಆದಿಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
67	ಶಿಲ್ಪ	ಭೈರವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
68	ಶಿಲ್ಪ	ಭೈರವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
69	ಸುಧಾ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರನ ಹಳ್ಳಿ
70	ಸುಧಾ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರನ ಹಳ್ಳಿ
71	ಆಶಾ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರನ ಹಳ್ಳಿ
72	ಜ್ಯೋತಿ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
73	ಹಾಲಮ್ಮ	ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
74	ಭೈರವೇಶ್ವರ	ತುಳಸಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ
75	ರುದ್ರಮ್ಮ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ
76	ವೀಣಾ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ
77	ರೂಪ	ತುಳಸಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ
78	ಸುಮ	ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
79	ಗೀತಾ	ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
80	ಶೋಭಾ	ಹೊಸಬೆಳಕು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
81	ಶೋಭಾ	ಹೊಸಬೆಳಕು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
82	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ	ನಾಗದೇವತೆ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
83	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ	ನಾಗದೇವತೆ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
84	ಶಾರದಬಾಯಿ	ನಾರದಮುನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿವಡೇರಹಳ್ಳಿ
85	ಪ್ರಿಯ	ರಾಧಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿವಡೇರಹಳ್ಳಿ
86	ಲತಾ	ರಾಧಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿವಡೇರಹಳ್ಳಿ
87	ಸೌಮ್ಯ	ನಾರದಮುನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿವಡೇರಹಳ್ಳಿ
88	ಸರಿತ	ದುರ್ಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿದರಕೆರೆ
89	ಸರಿತ	ದುರ್ಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿದರಕೆರೆ
90	ಮಾರಮ್ಮ	ವಿನಾಯಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿದರಕೆರೆ
91	ಮಾರಮ್ಮ	ವಿನಾಯಕ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿದರಕೆರೆ
92	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಗಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
93	ಶಿವಲಿಂಗಮ್ಮ	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
94	ಮಂಜುಳ	ಗಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
95	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
96	ಕಮಲಾಕ್ಷಿ	ಹೊಂಬೆಳಕು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ

97	ಕಮಲಾಕ್ಷಿ	ಹೊಂಬೆಳಕು ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ
98	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಗಂಗೋತ್ರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ
99	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಗಂಗೋತ್ರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ
100	ಉಮಾದೇವಿ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ
101	ಉಮಾದೇವಿ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವನಹಳ್ಳಿ
102	ಶೈಲ	ಅಜ್ಜಯ್ಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಾಂಜಿಗನೂರು
103	ಶೈಲ	ಅಜ್ಜಯ್ಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಾಂಜಿಗನೂರು
104	ಶಶಿಕಲಾ	ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಾಂಜಿಗನೂರು
105	ಶಶಿಕಲಾ	ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
106	ನಂದಿನಿ	ಆದಿಕೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
107	ಮಾನಸ	ತುಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
108	ರಶ್ಮಿ	ತುಂಗ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟೀವಡೆರಹಳ್ಳಿ
109	ಜಯಮ್ಮ	ಆದಿಕೇಶ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟೀವಡೆರಹಳ್ಳಿ
110	ಜ್ಯೋತಿ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
111	ನೇತ್ರಮ್ಮ	ಕಾವೇರಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟೀವಡೆರಹಳ್ಳಿ
112	ವಿಶಾಲ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟೀವಡೆರಹಳ್ಳಿ
113	ಪ್ರಿಯೆ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಪುರ
114	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀನಿಧಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಪುರ
115	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀನಿಧಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಪುರ
116	ಗೀತಾ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
117	ಗೀತಾ	ಆಂಜನೇಯ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
118	ರತ್ನಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
119	ರತ್ನಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
120	ಜ್ಯೋತಿ	ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇಹಳ್ಳಿ
121	ಸುಮ	ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
122	ಲಾವಣ್ಯ	ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
123	ಮೇಘ	ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
124	ಹೇಮ	ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
125	ಗಿರಿಜ	ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇಹಳ್ಳಿ
126	ಗೀತಾ	ಧನುಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇಹಳ್ಳಿ
127	ಜ್ಯೋತಿ	ಧನುಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇಹಳ್ಳಿ
128	ಶಿವಮ್ಮ	ಮರುಳಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
129	ನಾಗಮ್ಮ	ಮರುಳಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
130	ನಾಗವೇಣಿ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇಹಳ್ಳಿ

131	ಸುಮ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇಹಳ್ಳಿ
132	ಶಿಲ್ಪ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇಹಳ್ಳಿ
133	ಶೀಲಾ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇಹಳ್ಳಿ
134	ದೇವಪ್ಪ	ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
135	ನಿರ್ಮಲ	ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
136	ಸುಜಾತ	ಕರಿಯಮ್ಮ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡನಾಳ್
137	ನೀಲಜ	ಕರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡನಾಳ್
138	ರತ್ನಮ್ಮ	ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡನಾಳ್
139	ದೀಪ	ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡನಾಳ್
140	ಸುಮಲತಾ	ಹೇಮಾವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇಹಳ್ಳಿ
141	ಹೇಮ	ಕರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇಹಳ್ಳಿ
142	ಉಮಾ	ಹೇಮಾವತಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇಹಳ್ಳಿ
143	ಹೇಮ	ಕರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇಹಳ್ಳಿ
144	ಪಾರಿಜಾತ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತಿಗದೂರು
145	ನಾಗವೇಣಿ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತಿಗದೂರು
146	ದೀಪಾ	ವಿವೇಕನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
147	ಉಮಾ	ವಿವೇಕನಾಥ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
148	ಶೃತಿ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
149	ಪವಿತ್ರ	ಕಾವೇರಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
150	ಪಂಕಜ	ಶ್ರೀ ಯಮುನಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
151	ಶಿವಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ನಿಧಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
152	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಶ್ರೀ ಯಮುನಾ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
153	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀ ನಿಧಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
154	ಮಾರಮ್ಮ	ಗೀತಾಂಜಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
155	ದೇವಕ್ಕ	ಗೀತಾಂಜಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
156	ಸಂಗೀತ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತುಗದೂರು
157	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತುಗದೂರು
158	ಮಾರಮ್ಮ	ಗೀತಾಂಜಲಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
159	ಲಿಂಗಮ್ಮ	ಸಿಂಚನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
160	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಸಿಂಚನ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ವಕ್ತೃಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ಊರು/ವಿಳಾಸ
1	ಸುನಿತ	ರೇಣುಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ
2	ರೇಣುಕಾ	ರೇಣುಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ
3	ಈರಮ್ಮ	ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ
4	ಮಂಜಮ್ಮ	ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮೆದೇಹಳ್ಳಿ
5	ಶೋಭ	ಕಾವೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
6	ಉಷಾ	ಕಾವೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
7	ಸುವರ್ಣ	ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
8	ವೀಣಾ	ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಿಳಿಕಲ್ಲು
9	ಮಮತ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
10	ರತ್ನಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
11	ಸ್ನೇಹಲತಾ	ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋಡಬನಾಳ
12	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡರಹಳ್ಳಿ
13	ಸುನಿತಾ	ಮಾರಿಕಾಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡರಹಳ್ಳಿ
14	ಲಕ್ಷ್ಮಿಬಾಯಿ	ಮಾರಿಕಾಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡರಹಳ್ಳಿ
15	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡರಹಳ್ಳಿ
16	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
17	ಸೌಮ್ಯ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
18	ಶೃತಿ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
19	ತಾರ	ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
20	ಹನುಮಕ್ಕ	ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಪುರ
21	ಮಾಲತಮ್ಮ	ಶಾಂಭವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
22	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಶಾಂಭವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
23	ಸೌಮ್ಯ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
24	ಶೃತಿ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೋನೂರು
25	ಗಂಗಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
26	ಲಚ್ಚಕ್ಕ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
27	ಜ್ಯೋತಿ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
28	ಸಿದ್ಧಗಂಗಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲನಕಟ್ಟೆ
29	ಮಹಾದೇವಮ್ಮ	ಕರಿಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
30	ಮಮತ	ಕರಿಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಎನ್.ಕೋಟೆ

31	ನಳಿನಾಕ್ಷಿ	ಮಾರಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
32	ಶಾಂತ	ಮಾರಕ್ಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಎನ್.ಕೋಟೆ
33	ಸುಮ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
34	ಶಕುಂತಲ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
35	ಸುನಂದಮ್ಮ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
36	ಮಂಜಮ್ಮ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ
37	ಯಶೋಧ	ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
38	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಆಂಜನೇಯಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
39	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಹೊಸ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
40	ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ	ಹೊಸ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಸವನಹಳ್ಳಿ
41	ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಡ್ಡಿ
42	ಸಿದ್ದಗಂಗಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಡ್ಡಿ
43	ತಿಪ್ಪೀರಮ್ಮ	ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಡ್ಡಿ
44	ಗೀತಾ	ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚೋಳಗಡ್ಡಿ
45	ನಾಗವೇಣಿ	ನಿಧಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಚ್ಚೈನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
46	ದೇವೀರಮ್ಮ	ನಿಧಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಚ್ಚೈನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
47	ಟಿ.ನರಸಮ್ಮ	ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಚ್ಚೈನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
48	ರಾಜಮ್ಮ	ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಚ್ಚೈನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ
49	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
50	ಲಕ್ಷ್ಮೀ	ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
51	ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ	ಮಾರುತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
52	ಜಯಮ್ಮ	ಮಾರುತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಳಕಿಹಳ್ಳಿ
53	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಗೌರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
54	ಲಿಂಗಮ್ಮ	ಗೌರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
55	ಸುಶೀಲ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
56	ರೇಖಾ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಓಬಳಾಪುರ
57	ಶೀಲಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
58	ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
59	ಸಂಗೀತಾ	ಶೃಂಗೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
60	ಸುಮಲತಾ	ಶೃಂಗೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಮ್ಮೇನಹಳ್ಳಿ
61	ಗೀತಾ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರಿ
62	ಗೌರಿ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರಿ
63	ಶೀಲಮ್ಮ	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರಿ

64	ರಂಜಿತ	ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿರಿಗೆರೆ
65	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಭಿಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
66	ರೂಪ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
67	ಪುಷ್ಪ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
68	ಸೌಭಾಗ್ಯಮ್ಮ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿ
69	ಸುಜಾತಮ್ಮ	ಅರುಂಧತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
70	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಅರುಂಧತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
71	ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
72	ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಭರಮಸಾಗರ
73	ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ಕನಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
74	ಹೇಮಲತಾ	ಕನಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
75	ಶರಣಮ್ಮ	ನಂದಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
76	ಮೀನಾಕ್ಷಿ	ನಂದಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
77	ಸಂಗೀತ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
78	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
79	ನಿರ್ಮಲ	ಶ್ರೀ ಗುರುತಿಪ್ಪೇರುದ್ರೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
80	ಸುಮ	ಶ್ರೀ ಗುರುತಿಪ್ಪೇರುದ್ರೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಾಲಗೆರೆ
81	ಮಂಜುಳ	ಅರುಣೋದಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
82	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಅರುಣೋದಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ
83	ಸಿದ್ದಮ್ಮ	ನವೋದಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ್ಳಿ
84	ವತ್ಸಲಾ	ನವೋದಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಂಡೆಕೊಳ್ಳಿ
85	ಮಧು	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
86	ನವ್ಯ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
87	ಶ್ವೇತ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
88	ಸವಿತ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ನಂದಿಪುರ
89	ರೇಖಮ್ಮ	ಗೌರಿಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆನ್ನೆಡಲು
90	ವೀಣಾ	ಗೌರಿಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆನ್ನೆಡಲು
91	ಪುಟ್ಟಮ್ಮ	ಈಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆನ್ನೆಡಲು
92	ರೋಶಿನಿ	ಈಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆನ್ನೆಡಲು
93	ರತ್ನಮ್ಮ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
94	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
95	ಕವಿತಾ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ
96	ಮಮತ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಇಂಗಳದಾಳ

97	ಶಕುಂತಲಾ	ರೇಣುಕಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
98	ಅಂಬುಜ	ರೇಣುಕಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
99	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ	ಜೀವನದಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
100	ಮಮತ	ಜೀವನದಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದಕರಿಪುರ
101	ಸಿದ್ದಮ್ಮ	ಆಂಜನೇಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳೆಕೆರೆನಹಳ್ಳಿ
102	ಪವಿತ್ರ	ಆಂಜನೇಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳೆಕೆರೆನಹಳ್ಳಿ
103	ರತ್ನಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳೆಕೆರೆನಹಳ್ಳಿ
104	ಲಲಿತಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಿಳೆಕೆರೆನಹಳ್ಳಿ
105	ಪದ್ಮ	ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
106	ಸತ್ಯಭಾಮ	ಶ್ರೀಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
107	ಪರ್ವಿನ್	ಸ್ನೇಹ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
108	ಜಯಮ್ಮ	ಸ್ನೇಹ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಜಾಪುರ
109	ಮಂಜುಳ	ನಿಸರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ
110	ಶಿಲ್ಪ	ನಿಸರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ
111	ಶ್ರೀದೇವಿ	ಭಾವನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ
112	ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಭಾವನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ
113	ಸುಮ	ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
114	ಪ್ರೇಮಕ್ಕ	ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
115	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಇಂಧುರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
116	ಪುಟ್ಟಮ್ಮ	ಇಂಧುರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾಲಿಕಟ್ಟೆ
117	ಓಂಕಾರಮ್ಮ	ನೇತ್ರಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
118	ನಂದಿನಿ	ನೇತ್ರಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
119	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
120	ಪ್ರೇಮ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿದ್ದಾಪುರ
121	ಓಬಳೇಶ್ವರಿ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
122	ನಾಗರತ್ನ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
123	ಜರೀನಾಬಾನು	ಸೈಯದ್‌ಸಾಧತ್ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
124	ಶಬೀನಾಬಾನು	ಸೈಯದ್‌ಸಾಧತ್ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ
125	ಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕ	ಶ್ರೀ ಸುಂಕಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
126	ಅಂಜಿನಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಸುಂಕಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
127	ಗಾಯಿತ್ರಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
128	ಸಾಕಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಾನುಕೊಂಡ
129	ಗೀತಮ್ಮ	ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತ್
130	ರೂಪ	ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತ್

131	ಮಂಜಮ್ಮ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತ್
132	ಬಸಮ್ಮ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯಿತ್
133	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
134	ರೇಣುಕ	ಪದ್ಮಾವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
135	ಕಮಲಮ್ಮ	ಮಣಿಕಂಠ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
136	ನಿರ್ಮಲ	ಮಣಿಕಂಠ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ಆರ್.ಹಳ್ಳಿ
137	ರಶ್ಮಿ	ಮಾರಿಕಾಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮರಗಕಟ್ಟ
138	ಸುಮಂಗಳ	ಮಾರಿಕಾಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮರಗಕಟ್ಟ
139	ರೇವತಿ	ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮರಗಕಟ್ಟ
140	ಪ್ರೇಮ	ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಾರಗಟಿ
141	ರೇಶ್ಮ	ಈಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
142	ಪಾರ್ವತಮ್ಮ	ಈಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
143	ಪಂಕಜಮ್ಮ	ಗಂಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
144	ಸುನಂದಮ್ಮ	ಗಂಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಐನಹಳ್ಳಿ
145	ಪಾರ್ವತಮ್ಮ	ಮಾರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
146	ರೇಣುಕ	ಮಾರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
147	ಪರಿಮಳ	ರುದ್ರಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
148	ಗಿರಿಜಮ್ಮ	ರುದ್ರಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಾಯ್ಕಲ್
149	ಶಿಲ್ಪ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳ್ಳಗಟ್ಟ
150	ಸುಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳ್ಳಗಟ್ಟ
151	ಜ್ಯೋತಿ	ದುರ್ಗಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳ್ಳಗಟ್ಟ
152	ಉಮಾ	ದುರ್ಗಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬೆಳ್ಳಗಟ್ಟ
153	ನಳಿನಮ್ಮ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನುರು
154	ಶೋಭ	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನುರು
155	ಸೋನು	ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನುರು
156	ಕವಿತ	ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುರುವನುರು
157	ರೂಪ	ಗಣೇಶ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
158	ಸುನೀತ	ಗಣೇಶ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
159	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ
160	ಅಭಿಲಾಷೆ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಡದಕಟ್ಟೆ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ವಕ್ತ್ಯಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ಊರು/ವಿಳಾಸ
1	ರತ್ನಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
2	ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
3	ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
4	ಸಾಕಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದುಮ್ಮಿ
5	ಮಹಾಂತಮ್ಮ	ಭೂಸಿರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ್
6	ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ	ಭೂಸಿರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ್
7	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ್
8	ದೇವಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೊಗ್ಗನಾಳ್
9	ವಿಜಯ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಂಗನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
10	ಮಹೇರ್	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಂಗನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
11	ಬಶಿರಾಬಾನು	ಬೀರಲಿಂಗಪ್ಪ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
12	ಸುಧಾ	ಬೀರಲಿಂಗಪ್ಪ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿ
13	ಸುಮಲತಾ	ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಂಡೆ
14	ಉಮಾ	ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಂಡೆ
15	ಜಯಬಾಯಿ	ತುಳಜಭವಾನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಂಡೆ
16	ಲಿಂಗಿ	ತುಳಜಭವಾನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೆಂಗುಂಡೆ
17	ಕರಿಯಮ್ಮ	ಮಾರುತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
18	ಪುಷ್ಪಾ	ಮಾರುತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
19	ರೇಖಾ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
20	ಸುಧಾ	ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಿರೇ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
21	ಅನುಸೂಯಮ್ಮ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
22	ಶಶಿಕಲಾ	ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
23	ಸುಮಂಗಳಾ	ನರಸಿಂಹ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
24	ಸಂಗೀತ	ನರಸಿಂಹ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕಡೂರು
25	ಗೌರಮ್ಮ	ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರ್‌ಹಳ್ಳಿ
26	ನಳಿನಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರ್‌ಹಳ್ಳಿ
27	ಮೀನಾ	ಆದಿಶಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರ್‌ಹಳ್ಳಿ
28	ಭಾರತಮ್ಮ	ಆದಿಶಕ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬರಗೇರ್‌ಹಳ್ಳಿ
29	ಶಾರದಮ್ಮ	ಅಂಜು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
30	ಮಂಜುಳ	ಅಂಜು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ

31	ಚನ್ನಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ತುಂಗಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
32	ಪವಿತ್ರ	ಶ್ರೀ ತುಂಗಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳ್ಯ
33	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಮ್ಮ	ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
34	ಆಶಿಯಾಖಾನ್	ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
35	ರತ್ನಮ್ಮ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಡೇರಿ
36	ಉಮಾ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂಬಾಣಿ ಹಟ್ಟಿ
37	ವಿನೋದಬಾಯಿ	ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂಬಾಣಿ ಹಟ್ಟಿ
38	ಹೇಮಬಾಯಿ	ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂಬಾಣಿ ಹಟ್ಟಿ
39	ಲಚ್ಚಿಬಾಯಿ	ಅಂಬಾ ಭವಾನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಲಂಬಾಣಿ ಹಟ್ಟಿ
40	ತುಳಜಾಬಾಯಿ	ಅಂಬಾ ಭವಾನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
41	ಓಂಕಾರಮ್ಮ	ಅಶ್ವಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
42	ಲೀಲಾ	ಅಶ್ವಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
43	ಸಂಗೀತಾ	ಶ್ರೀ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಾಮಗಿರಿ
44	ಗೌರಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
45	ರಾಧ	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
46	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
47	ಸುನೀತ	ಬಿಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಜಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
48	ಅನುಸೂಯ	ಬಿಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
49	ತುಳಜಮ್ಮ	ಅಂಬಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
50	ಗೀತ	ಅಂಬಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
51	ಫಾತೀಮಾಭಿ	ವಿನಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮದ್ದೇರು
52	ದ್ಯಾಮಕ್ಕ	ವಿನಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇ ಹಳ್ಳಿ ಲಂಬಾಣಿ
53	ಕವಿತಾಬಾಯಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇ ಹಳ್ಳಿ ಲಂಬಾಣಿ
54	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇ ಹಳ್ಳಿ ಲಂಬಾಣಿ
55	ಶಾಕುಂತಲಾಬಾಯಿ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಹಳೇ ಹಳ್ಳಿ ಲಂಬಾಣಿ
56	ದೇವಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇನೂರು
57	ಸಿದ್ದಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರೇಣುಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇನೂರು
58	ಮೀನಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರೇಣುಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇನೂರು
59	ಮಂಜಮ್ಮ	ಆಂಜನೇಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಟಿ.ನುಲೇನೂರು
60	ಭಾರತಮ್ಮ	ಆಂಜನೇಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡರನಾಳ್

61	ಉಷಾ	ಕರಿಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡರನಾಳ್
62	ಸೌಭಾಗ್ಯಮ್ಮ	ಕರಿಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡರನಾಳ್
63	ಅಂಜು	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡರನಾಳ್
64	ಪಂಕಜ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತೊಡರನಾಳ್
65	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಮ್ಮ	ವಿನಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಡಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
66	ಚಂದ್ರಕಲಾ	ವಿನಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಡಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
67	ಮಂಜುಳ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
68	ಪ್ರೇಮ	ಬನಶಂಕರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
69	ದೊಡ್ಡಮ್ಮ	ಗುಳ್ಳಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
70	ಸುನಂದ	ಗುಳ್ಳಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗಂಗಸಮುದ್ರ
71	ಶಂಕರಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕುಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಡಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
72	ವನಜಾಕ್ಷಿ	ಕುಕ್ಕುಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಡಿ.ವಡೇರಹಳ್ಳಿ
73	ಕವಿತ	ಶ್ರೀ ಬೀರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
74	ಅಶ್ವಿನಿ	ಶ್ರೀ ಬೀರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
75	ದೀಪ	ರೇವಣಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
76	ಮಂಜಮ್ಮ	ರೇವಣಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಾಳಿಕಟ್ಟೆ
77	ಯಶೋದಮ್ಮ	ಅಂಬಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
78	ವೀಣಾ	ಅಂಬಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
79	ಶೃತಿ	ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
80	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಚಂದ್ರಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ದೇವರಹೊಸಹಳ್ಳಿ
81	ಪುಷ್ಪ	ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
82	ಪ್ರೇಮ	ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
83	ಸುಂದ್ರಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕುಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
84	ಗೌರಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕುಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆವಿನಹಟ್ಟಿ
85	ಹನುಮಜ್ಜಿ	ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲೇಶ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಪುರ
86	ಫಮ್ಮಕ್ಕ	ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲೇಶ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಪುರ
87	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಈರಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಪುರ
88	ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಣಿ	ಶ್ರೀ ಈರಸ್ವಾಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತಿರುಮಲಪುರ
89	ಮಮತ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇನಹಳ್ಳಿ
90	ಪುಷ್ಪಾ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇನಹಳ್ಳಿ

91	ಸಿಂದ್ರಾಮಕ್ಕ	ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇನಹಳ್ಳಿ
92	ಪಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಸಿಂಗೇನಹಳ್ಳಿ
93	ಅನುಸೂಯಮ್ಮ	ನಿಸರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
94	ಆಶಾ	ನಿಸರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
95	ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ಯಶಸ್ವಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
96	ಪಾಲಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಯಶಸ್ವಿನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ
97	ಸುಲೋಚನ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವ ರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
98	ಗಂಗಮ್ಮ	ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
99	ಕವಿತಾಬಾಯಿ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
100	ಸರಿತ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
101	ಸೌಮ್ಯ	ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
102	ಯಶೋದಮ್ಮ	ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಶಿವಗಂಗ
103	ಇಂದ್ರಬಾಯಿ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
104	ಜಯಬಾಯಿ	ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕುಡಿನೀರುಕಟ್ಟೆ
105	ರಾಧಮ್ಮ	ಧೈರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
106	ಉಷಾ	ಧೈರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
107	ಉಮಾದೇವಿ	ಕರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
108	ಸುಂದರಮ್ಮ	ಕರಿಯಮ್ಮದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿತ್ರಹಳ್ಳಿ
109	ರೇಖಾ	ಕೆಂಚಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಾಪುರ
110	ಗೀತಾ	ಕೆಂಚಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಾಪುರ
111	ವನಜಾಕ್ಷಮ್ಮ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಾಪುರ
112	ಅನಿತ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಕೇಶವಾಪುರ
113	ಲಲಿತಮ್ಮ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
114	ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ	ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
115	ದೀಪಿಕಾ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
116	ಮಮತ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ವಿಶ್ವನಾಥಹಳ್ಳಿ
117	ಚಂದ್ರೀಬಾಯಿ	ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತುಗದೂರು
118	ಸವಿತಾಬಾಯಿ	ಮರಿಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತುಗದೂರು
119	ಜ್ಯೋತಿ	ಮರಿಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಮುತ್ತುಗದೂರು
120	ಬಸಮ್ಮ	ಸ್ನೇಹನಗರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
121	ಶಶಿಕಲಾ	ಸ್ನೇಹನಗರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
122	ಭಾಗ್ಯ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡಿಗಡ್ಡಿ
123	ಚಂದ್ರಮ್ಮ	ಶಾರದ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡಿಗಡ್ಡಿ

124	ಸುಧಾ	ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡಿಗಡ್ಡಿ
125	ಆಶಾ	ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಪಂಡಿಗಡ್ಡಿ
126	ಗೌರಮ್ಮ	ವೈಷ್ಣವಿದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
127	ಶಕುಂತಲಾ	ವೈಷ್ಣವಿದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಆಡನೂರು
128	ಪ್ರೇಮಾ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಜಗನೂರು
139	ನೇತ್ರಮ್ಮ	ಕುಕ್ಕಡೇಶ್ವರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಜಗನೂರು
130	ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ರೂಪದಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಗುಂಜಗನೂರು
131	ಕೌಸಲ್ಯ	ರೂಪದಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವ್ವನಹಳ್ಳಿ
132	ಕರಿಯಮ್ಮ	ವನಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವ್ವನಹಳ್ಳಿ
133	ತುಳಸಮ್ಮ	ವನಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವ್ವನಹಳ್ಳಿ
134	ಹುಲುಗಮ್ಮ	ಅನಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ರಂಗವ್ವನಹಳ್ಳಿ
135	ದುರ್ಗಮ್ಮ	ಅನಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟಿ
136	ಪುಷ್ಪಾ	ಸಿಗಂಧೂರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟಿ
137	ಗೀತಾ	ಸಿಗಂಧೂರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟಿ
138	ಸಾಕಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕನಕಟ್ಟಿ
139	ವಿಶಾಲಮ್ಮ	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
140	ಪ್ರೇಮಲೀಲಾ	ಮಹಿಷಾಸುರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
141	ಸಾಕಮ್ಮ	ಮಹಿಷಾಸುರಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
142	ಲತಾ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
143	ಆಶಾ	ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಂಭಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಚಿಕ್ಕ ಎಮ್ಮಿಗನೂರು
144	ಶೋಭಾ	ನವಸಾಕ್ಷರ್ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
145	ಗೀತಾ	ನವಸಾಕ್ಷರ್ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
146	ಕಾಳಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
147	ಸರೋಜಮ್ಮ	ಶ್ರೀದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಎನ್.ಜಿ.ಹಳ್ಳಿ
148	ಸುನಿತ	ಮನೆಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಣೆಕಟ್ಟೆ
149	ಶಿವಮ್ಮ	ಮನೆಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಣೆಕಟ್ಟೆ
150	ಶಕುಂತಲ	ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಣೆಕಟ್ಟೆ
151	ವನಜಮ್ಮ	ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಉಗಣೆಕಟ್ಟೆ
152	ಇಂದ್ರಮ್ಮ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
153	ಫಮ್ಮಕ್ಕ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
154	ತಾರಾ	ಕಾಮಧೇನು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
155	ಪಾರ್ವತಮ್ಮ	ಕಾಮಧೇನು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
156	ರಶ್ಮಿ	ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
157	ರೇಖಾ	ಭೈರವೇಶ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
158	ಲಾವಣ್ಯ	ರೇಖ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
159	ಗೀತಾ	ರೇಖ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ
160	ಸುಮಾ	ರೇಖ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ	ಬಾದನಕೆರೆ

ಅನುಬಂಧ–3

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮಾದರಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮಾದರಿ

ಹೆಸರು ....

ಜಿಲ್ಲೆ ....

ತಾಲ್ಲೂಕು ....

ಪಂಚಾಯತ್ತ ....

ಹಳ್ಳಿ ....

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಹೆಸರು ....

1. ವಯಸ್ಸು

1) 15 ರಿಂದ 20 2) 20 ರಿಂದ 35 3) 35 ರಿಂದ 50 4) 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

2. ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ

1) ವಿವಾಹ 2) ಅವಿವಾಹಿತೆ 3) ವಿಧವೆ 4) ವಿಚ್ಛೇದಿತೆ

3. ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ

1) ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು 2) ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು 3) ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ 4) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

5) ಪಿಯುಸಿ 6) ಪದವಿ 7) ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ

4. ಧರ್ಮ ....

1) ಹಿಂದೂ 2) ಮುಸ್ಲಿಂ 3) ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ 4) ಇತರೆ

5. ಜಾತಿ

1) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ 2) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ 3) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ 4) ಇತರೆ

6. ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ....

7. ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವರೂಪ

1) ವಿಭಕ್ತ 2) ಅವಿಭಕ್ತ

8. ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

1) 2–3 2) 4–6 3) 7–8 4) 9–12

9. ಮನೆಯ ಸ್ವರೂಪ

1) ಸ್ವಂತದ್ದು 2) ಬಾಡಿಗೆ

10. ವಾಸದ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

1) ಗುಡಿಸಲು 2) ಹಂಚಿನ ಮನೆ 3) ಶೀಟ್ ಮನೆ 4) ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.

11. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗ

1) ವ್ಯವಸಾಯ 2) ಕೂಲಿ 3) ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ 4) ಗೃಹಿಣಿ 5) ಇತರೆ

12. ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ

1) 15ರಿಂದ 25ಸಾವಿರ 2) 30ರಿಂದ 50 3) 55ರಿಂದ 85 4) ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

ಭಾಗ 2

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

13. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರ್ಷ

1) 2000–2003 2) 2004–2006 3) 2007–2009 4) 2010–2012 5) 2013–2018

14. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ

1) 9 [ ] 2) 10–15 [ ] 3) 15–18 [ ] 4) 20 [ ]

15. ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ರಚಿತರು

1) NGOದಿಂದ 2) ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ 3) ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 4) ಇತರೆ

16. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರು

1) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು 2) ಮನೆಯವರು 3) ಸಂಬಂಧಿಕರು 4) ಸ್ನೇಹಿತರು

5) ಸ್ವಂತ ಪ್ರೇರಣೆ

17. ಸಂಘದ ಸಭೆ

1) ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ 2) ಎರಡು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ 3) ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 4) ಯಾವಾಗಾದರು

18. ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು?

1) 10–30 2) 40–60 3) 70–90 4) 10–150

19. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಹೇಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?

1) ಬಡ್ಡಿಗೆ 2) ಬಂಗಾರ ಅಡವಿಟ್ಟು 3) ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ 4) ಲೇವಾದೇವಿದಾರರಿಂದ

20. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ? ಹೌದು/ ಇಲ್ಲ

21. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಜಾತಿತಾರತಮ್ಯವಿದೆಯೇ?ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

22. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸೇರಲು ಕಾರಣ

1) ಇತರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ 2) ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು

3) ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು 4) ಸಮಾಜದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಲು

23. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಜಾತಿವಾರು ಗುಂಪು ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಘಗಳು

1) ಬ್ರಾಹ್ಮೀನ್ ಸಮುದಾಯ 2) ಬ್ರಾಹ್ಮೀನ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಾಯತ್

3) ಮರಾಠ ಸಮುದಾಯ 4) ಜೈನ ಸಮುದಾಯ 5) ಎಸ್.ಸಿ. ಸಮುದಾಯ

6) ಎಸ್.ಟಿ. ಸಮುದಾಯ 7) ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರು ಸೇರಿ

24. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು NGO ನಡೆಸುವ 2 ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

25. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು?

1) ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು 2) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 3) NGO ಸಿಬ್ಬಂದಿ 4) ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

26. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

1) ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು 2) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 3) NGO ಸಿಬ್ಬಂದಿ

27. ನಿಮಗೆ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅರಿವಿದೆಯ?

1) ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ

2) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

3) ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ

4) ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ

5) ಗುಂಪಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಬಗ್ಗೆ

28. NGOಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸುವ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಿರಾ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ ಹೌದಾದರೆ ಯಾವ ತರಬೇತಿಗೆ ಸೇರಿದಿರಿ?

1) ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 2) ಟೈಲರಿಂಗ್ 3) ಮೇಣ ತಯಾರಿಕೆ

4) ಬುಟ್ಟಿ ನೇಯುವುದು 5) ಇತರೆ

ಭಾಗ 3

ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಲ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

29. ನೀವು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಿ?

1) ಬ್ಯಾಂಕ್ 2) NGO 3) Finance ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

30. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ (ನೀವು) ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ?

1) ವೈಯಕ್ತಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ 2) ಕೃಷಿ 3) ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಪೂರೈಸಲು

4) ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ 5) ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ 6) ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ

7) ಹಳೆಯ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು 8) ಇತರೆ

31. ನಿಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು ಆದಲ್ಲಿ ಕಾರಣ

1) ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. 2) ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ.

3) ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

32. ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರು ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು ಅದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು?

1) ಅಧಿಕಾರಗಳ ಅಸಭ್ಯ ವರ್ತನೆ 2) ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಒದಗಿಸಿವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ

3) ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿದರ 4) ಮಾಹಿತಿ ಕೊರತೆ

5) ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ 6) ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಕಾರದ ಕೊರತೆ

33. ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ?

1) NGO ಕಛೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

2) ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ವೇಳೆ

3) ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಧ್ಯಾಕ್ಷರು ಸ್ವತಹ ತೆರಳಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೀಡಿರುವುದು.

34. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವಾಗ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ?

1) 1 ತಿಂಗಳು 2) 2 ತಿಂಗಳು 3) 3 ತಿಂಗಳು 4) 4 ತಿಂಗಳು

35. ಎಷ್ಟು % ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ?

1) 0.50 2) 0.75 3) 1 4) 2 5) 3

36. ಪಡೆದ ಸಾಲದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಬಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ?

1) 10,000 ರಿಂದ 35,000 2) 36,000 ರಿಂದ 65000

3) 66,000 ರಿಂದ 99,000 4) 1 ಲಕ್ಷ–3 ಲಕ್ಷ

37. ನಿಮಗೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕಾಲವಧಿ ನೀಡುತ್ತದೆ?

1) 4 ತಿಂಗಳು 2) 6 ತಿಂಗಳು 3) 9 ತಿಂಗಳು 4) 1 ವರ್ಷ

38. ನೀವು ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರುಪಾವತಿಸುತ್ತೀರಿ?

1) 1 ವಾರಕೊಮ್ಮೆ 2) 2 ವಾರಕೊಮ್ಮೆ 3) 1 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 4) 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ

39. ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

1) ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ 2) NGO ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು

40. ಉಳಿತಾಯದ ಮೂಲ ಯಾವುದು?

1) ಸ್ವಂತ ಗಳಿಸಿದ ಹಣ 2) ಗಂಡನ ಆದಾಯ

3) ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಆದಾಯ 4) ಮಕ್ಕಳು ದುಡ್ಡುದು ನೀಡಿದ ಆದಾಯ

41. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸದಸ್ಯರ ಖಾತೆ ಇದೇಯ?ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

42. ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆ ತಿಳಿದಿತ್ತಾ?ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

43. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ನಂತರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಬಲೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ?

ಕ್ರಸಂ.	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಮಧ್ಯಮ	ಕಡಿಮೆ	ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ
1	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ					
2	ಮನೆಯ ಆದಾಯ					

44. ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ?

ಕ್ರಸಂ.	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಕಡಿಮೆ	ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ
1	ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ				
2	ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ				
3	ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ				
4	ಸಮುದಾಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ				

45. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ನಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ?

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಮಧ್ಯಮ	ಕಡಿಮೆ	ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ
1	ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ					
2	ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ					
3	ಚುನಾವಣ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ					

46. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದಿರ?

ಕ್ರ.ಸಂ.	ನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಹೆಚ್ಚಿದೆ	ಮಧ್ಯಮ	ಕಡಿಮೆ	ತುಂಬ ಕಡಿಮೆ
1	ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆದಿದ್ದಿರಾ					
2	ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ					
3	ಮದ್ಯಪಾನದ ಬಗ್ಗೆ					

ಅನುಬಂಧ–4

ನಕ್ಷೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

KARNATAKA
DISTRICTS
N
MAHARASHTRA
GOA
ANDHRA PRADESH
TAMIL NADU
KERALA
ARABIAN SEA
Bidar
BIDAR
Gulbarga
GULBARGA
Bijapur
BIJAPUR
Bagalkot
BAGALKOT
BELGAUM
Belgaum
Raichur
RAICHUR
Dharwar
DHARWAR
Gadag
GADAG
KOPPAL
Koppal
Bellary
BELLARY
Karwar
UTTAR KANNAD
HAVERI
Haveri
DAVANGERE
Davangere
Chitradurga
CHITRADURGA
SHIMOGA
Shimoga
Udupi
UDUPI
CHIKMAGALUR
Chikmagalur
TUMKUR
Tumkur
KOLAR
Kolar
BANGALORE
BANGALORE (RURAL)
BANGALORE (URBAN)
Hassan
HASSAN
Mangalore
DAKSHIN KANNAD
MANDYA
Mandya
Madikeri
KODAGU
Mysore
MYSORE
CHAMRAJNAGAR
Chamrajnagar

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

CHITRADURGA
1. Ashokan Inscriptions
2. Pre-Historic Site
3. Pre-Historic Site
4. Fortress and Temples on the Hill
5. Inscription and Jattinga Ramesvara Temple
6. Akka-Tangi Temple and Ashokan Inscription Emmetammana Gundu
BALLARI
DAVANGERE
Molakalmur
Challakere
CHITRADURGA
Holalkere
Channagiri
Hiriyur
Hosadurga
TUMAKURU
CHIKKAMAGALURU
LEGEND

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು

CHITRADURGA TALUK GP MAP
DAVANAGERE DIST
CHALLAKERE TALUK
HOLALKERE TALUK
HIRIYUR TALUK
CHITRADURGA
0 5 10
Kilometers
MAP INDEX

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು

HOLALKERE TALUK GP MAP
CHITRADURGA TALUK
HOSADURGA TALUK
DAVANGERE DIST
HOLALKERE TMC
MAP INDEX
TALUK BOUNDARY
GP BOUNDARY
0
5
10

ಅನುಬಂಧ–5

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರದ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರದ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ತಯಾರಿಕ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಚ್.ಐ.ವಿ. ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು.

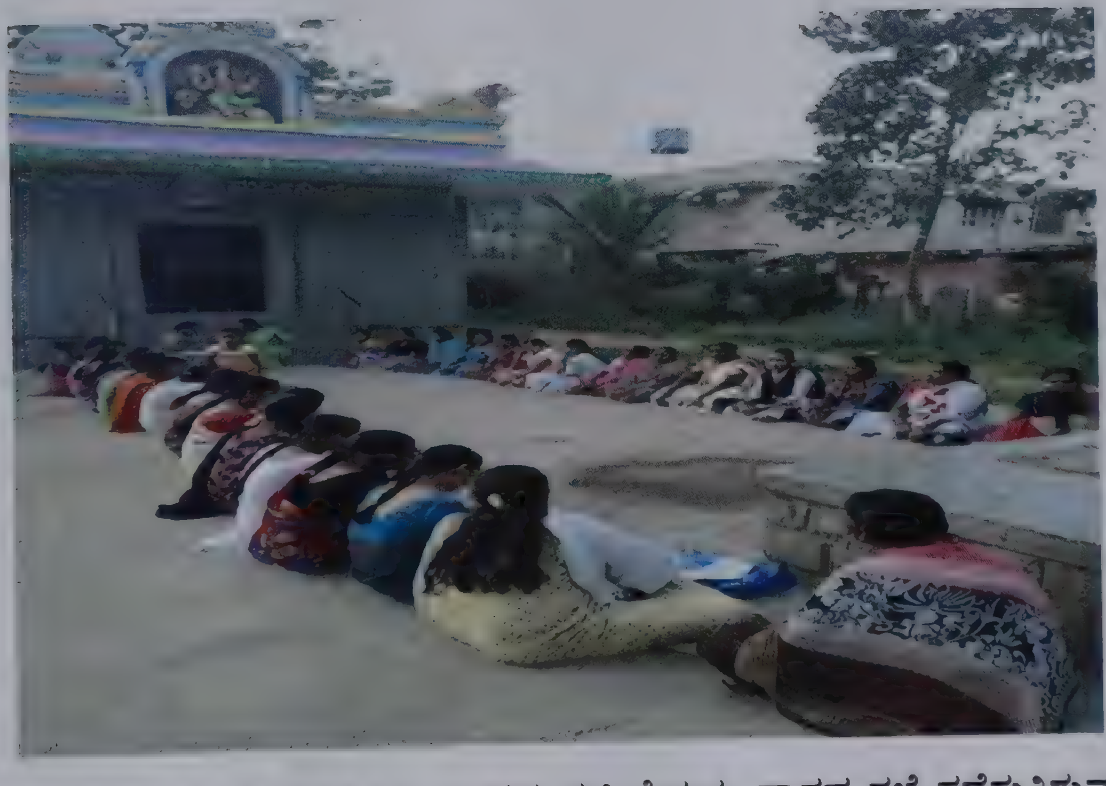
ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಸ್ವಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ದೀಪಾ

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದು ಸ್ವಂತ ಊದಿನಕಡ್ಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಭಾಗ್ಯಮ್ಮ.

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರದ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು.

ರೇಣುಕಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರದ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಸೂತಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ : ನ್ಯಾ. ಎಸ್.ವೈ.ವಟವಟಿ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಡಿ.18 :-ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಸತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಎಸ್.ವೈ.ವಟವಟಿ ಹೇಳಿದರು.

ಪದಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಬಂಧು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಮಹಿಳೆಯರು.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಗರ ಎ-ವಲಯದ ಗಾರೆಹಟ್ಟಿ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್, ಕಾವಾಡಿಗರಹಟ್ಟಿ, ಆಗಸನಕಲ್ಲು, ಚೋಳುಗುಡ್ಡ, ಬರಗೇರಮ್ಮ ಎ.ಈಶ್ವರಕಲ್ಲು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪದಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಚೋಳುಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿರುವ ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಕನ್ನಡ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೇರ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ತಲುಪಿಸಿ ದಿಕ್ಕನ್ನೆ ಬದಲಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎಂ.ದಿನೇಶ್ ಮಾತನಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಪಾಲುದಾರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರು.

ಈ ವರ್ಷ ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಾಭದ ಹಣವನ್ನು ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಬದುಕನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಹಿರಿಯ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಟಿ.ಶಿವಣ್ಣ, ನಗರಸಭೆ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸಿ.ಆರ್.ಶರಣಪ್ಪ, ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಗೀತ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರುಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾ, ಮಂಜುನಾಥ್, ಜಯರಾಮ್, ಗಣೇಶ್, ಸತೀಶ್, ರಾಜು, ವಲಯದ ಸೇವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪದಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು.

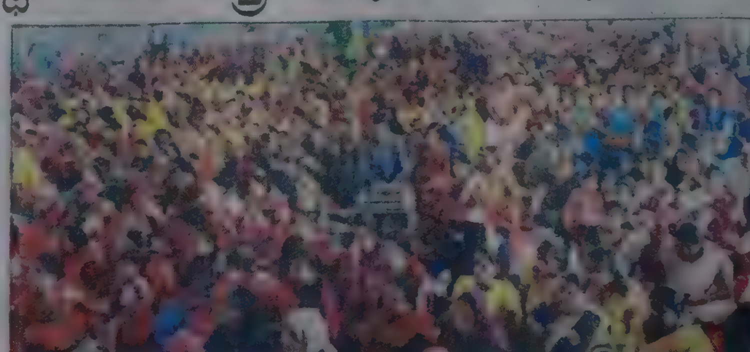
ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆ

ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೇರ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ತಲುಪಿಸಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ದಿಕ್ಕನ್ನೆ ಬದಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನ ಮತ್ತು ಸತ್ರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಎಸ್.ವೈ. ವಟವಟ ಹೇಳಿದರು.

ನಗರದ ಚೋಳುಗುಡ್ಡದ ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಕನ್ನಡ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಗರ ಎ-ವಲಯದ ಗಾರೆಹಟ್ಟಿ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್, ಕಾವಾಡಿಗರಹಟ್ಟಿ, ಆಗಸನಕಲ್ಲು, ಚೋಳುಗುಡ್ಡ, ಬರಗೇರಮ್ಮ, ಎ.ಈಶ್ವರಕಲ್ಲು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪದಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಥೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎಂ.ದಿನೇಶ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಸ್ಥೆ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನೆಯ ಪಾಲುದಾರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನ ಹಿರಿಯ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಟಿ.ಶಿವಣ್ಣ, ನಗರಸಭೆ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಶಿಕ್ಷಕ ಸಿ.ಆರ್.ಶರಣಪ್ಪ, ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಗೀತಾ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾದ ವಿದ್ಯಾ, ಮಂಜುನಾಥ್, ಜಯರಾಮ್, ಗಣೇಶ್, ಸತೀಶ್, ರಾಜು, ವಲಯದ ಸೇವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಚೋಳುಗುಡ್ಡದ ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ನಗರ ಎ.ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಪದಗ್ರಹಣ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಒಕ್ಕೂಟದ ಮಹಿಳೆಯರು.